

مەھمۇود ئىزدى . .
چەند تىرۆزكەك ل دۆر ژيان و خەباتا وى

مہموود ئیزدی

چەند تیرۆژکەکی ل دۆر ژیان و خەباتا وی

قادر حەسەن عیدۆ

سەعید خودیدا عەلۆ

دەهۆک 2004

سەییپ

پیراست

- ۷ * دیاری
- ۹ * په یفا ریزدار جهوهه نامق
- ۱۸ * پیشه کی
- ۲۳ * دهروازه
- ۲۹ * بهشی نیکی: مهحمود نیزدی... قوناغا دهستپیکن ژژیانای وی
- ۳۱ - پیگه هشتنا وی
- ۳۷ - مهحمود نیزدی ل سوریا
- ۴۵ - شهزقرین بو کوردستانی و ریتفنگییه کا سهخت
- ۴۹ * بهشی دووی: رۆلی مهحمود نیزدی یی سیاسی و لهشکری د بزافا
رزگاریخوازا کوردیدا
- ۵۱ - رۆلی وی د ریتکخستنا پارتایه تیدا
- ۶۳ - گرنگترین کریارین لهشکری یین پی رابوویی
- ۸۵ * بهشی سیی: مهحمود نیزدی و چالاکیین وی د جفاکی کوردستانیدا.
- ۸۷ - هه لویتستی وی بهرامبهه پهروهده و فیترکرنی ل کوردستانی.
- ۹۱ - رۆلی وی د چاره کرنا ئاریشین جفاکیدا
- ۹۵ - هه لویتستی وی بهرامبهه دیاردین کومه لایه تی یین بهرچاڤ
- ۹۹ * بهشی چاری: هه ولین حکومه تا عیراقتی بوژناڤیرنا مهحمود نیزدی.
- ۱۰۱ - هه ولین حکومه تی بوژناڤیرنا مهحمود نیزدی

- ۱۰۲ - دوورخستنا خیزانا وی و دهسته سه رکرنا وان ل باژتیری دیوانییی.
- ۱۰۸ - هه ولین حکومه تا عیراقی بو گرتن و تیرۆرکرنا وی.
- ۱۱۶ - کریارا تیرۆرکرنا وی.

- ۱۲۷ * به شی پینجی: شهید مهحمود ئیزدی د تهرازوا میژوویتدا.
- ۱۲۹ - سه خله تین شهید مهحمود ئیزدی.
- ۱۳۶ - ژ گۆتین وی.
- ۱۴۰ - دبیزن.
- ۱۴۵ - شهید مهحمود ئیزدی د وژدانجی خه لکیدا.

۱۷۷ * پاشکو

۲۲۸ * سوپاسی

ديارييه بۆ:

* وان قههره مانين داستاين دليرانه ب گيانئ خو
يئ پاک و خوينا خو يا سور و زه لال پيخه مهت
ئاخا خو يا زيرين تو مارکرين.
* بنه مالا شه هيدئ نه به ز.

* په‌یفا ریزدار جه‌وه‌ر نامق

کاروانی خه‌بات و تیکۆشانی ئەم نه‌ته‌وه‌یه به‌ خوینی گه‌ش و ئالی گیان له‌سه‌ر ده‌ستی رۆله‌کانی نیشتمانه‌ خۆشه‌ویسته‌که‌مان پارێزراوه‌، ده‌شت و دۆڵ و چیا و هه‌موو بستیکی ئەم خاکه‌ پیرۆزه‌ی گرتۆته‌وه‌، هه‌میشه‌ ده‌سته‌ ده‌سته و پۆل پۆل به‌ره‌و کاروانی هه‌میشه‌یی نه‌مران، به‌ ده‌م سرودی (ئه‌ی ره‌قیب) هه‌وه‌ به‌ره‌و په‌تی سێداره‌، یا له‌ سه‌نگه‌ره‌کانی پێشمه‌رگایه‌ تیدا ئالای پر شکۆ و پیرۆزی کوردایه‌ تیان نه‌خشانده‌وه‌ و پلنگ ئاسا رووبه‌رووی دوژمنان بوونه‌ته‌وه‌.

قوتابخانه‌ی کوردایه‌تی پارته‌ی و رێبازی پیرۆزی بارزانیی نه‌مر پێشه‌نگی ئەم کاروانه‌ پیرۆزه‌ بوونه‌ و پێشمه‌رگه‌ و کادیر و هه‌وادارانێ ئەم قوتابخانه‌یه‌، داستانی خۆراگری و ژبانی به‌ر خودانیان بووه‌ته‌ چیڕۆک و وێردی سه‌ر زبانی نه‌وه‌کانی ئەمپرو و داهاتوومان. پارته‌ی قوتابخانه‌ی پێگه‌یانندن و هوشیارکردنه‌وه‌ی بییری نه‌ته‌وايه‌تی و کوردایه‌تی و شوێشگێڕییه‌، و، فێرگه‌یه‌که‌ بۆ بنیاتنه‌وه‌ی تاکه‌ که‌سی کورد و کۆمه‌لگای کورده‌واریمان، به‌ هه‌ست کردن به‌ هه‌بوونی خۆی و به‌ مافی خۆی و به‌ خۆشه‌ویستی نیشتمان و ولات، به‌ که‌رامه‌ت و عزه‌تی نه‌ته‌وايه‌تی و به‌رگری له‌ کوردستان، ئەم قوتابخانه‌یه‌ش به‌ شانازی و رێزه‌وه‌ سه‌ده‌ها هه‌زار گه‌نج و لاوی ئەم نه‌ته‌وه‌یه‌ به‌و پرنسپانه‌ گۆش و په‌روه‌رده‌ کردوه‌، له‌ رێزه‌کانیدا رێک‌خراون و به‌ تاک و به‌ کۆمه‌ل له‌ کاروانی سه‌رفرازی کورد و کوردستان، قۆناغ له‌ دوای قۆناغ به‌شدار بوون و له‌م سه‌فه‌ره‌ دوور و درێژه‌ش به‌رده‌وام ده‌بن، تاکو ئەو ساته‌ی کورد و نیشتمانه‌ ئازیزه‌که‌مان، کوردستان، ئازاد و سه‌رفراز ده‌بێت.

یه‌کیک له‌و پێشمه‌رگه‌ و کادیره‌ دلسۆز و به‌وه‌فایانه‌ی رێبازی کوردایه‌تی و پارته‌ی و بارزانیی نه‌مر شه‌هید (هاشم الیاس سلۆ) که‌ به‌ (مه‌حمود ئێزیدی) ناسراوه‌.

جاری یه‌که‌م، زستانی سالی ۱۹۷۶ بوو له‌ قوشینێکی (کۆماته) له‌ ده‌قه‌ری بادینان له‌گه‌ڵ شه‌هیدی نه‌مر کاکه‌ مه‌حمود و هه‌قالانی، کاکه‌ عه‌بدوڵلا سانه‌ح و عادل مزووری

یه کترمان ناسی. ههرسیکیان وهکو (۳) کادیری پارتیمان پاش نسکۆی سالی ۱۹۷۵ له گهڵ ژمارهیهکی زۆر له پیشمه رگه و ژمارهیهکی تری کادیرانی عهسکه ری و سیاسی، له ناوچه کانی بادینان پیتیان نه کرابوو بیته ئیران، ناچار دهبن ده ربازی سوریا دهبن و له شاری قامشلی و گونده کانی ده ورهبه ری نیشته جی دهبن و له ریگای لیژنه ی حزبی پارتیمان که پیکهاتبوو له هه قالان (شه هیدی نه مر عه بدولر حمان ساله ح) به رپرسی لیژنه و، (شه هیدی نه مر سه ید هه مید سندی) و هه قالانی تیگۆشه ر (مه مه د خالد بۆسه لی و نه حمه د ره مو) وهکو نه ندامانی لیژنه که، سه رپه رشتی ده کران، و له شان ه نه یینییه کانی پارتیمان ریکه خرا نه وه.

له بهر هه ل و مه رجی نه و سه رده مه و له سه ره تای سالی ۱۹۷۶ نه م (۳) هه قاله له گهڵ چه ند پیشمه رگه یه کی ترمان چی تر پیتیان نه کرابوو به رده وام بن له کاروبار و چالاکی ریکه خستنی پارتایه تییان له نیو نه و په نابه رانه مان له سوریا، داوا کرا که ده رباز بکرین و خۆیان بگه یه نه نه ریزی پیشمه رگه و مه فارزی ریکه خستنه کانی پارتیمان له ناوچه کانی بادینان، به هاتنی نه و (۳) کادیره و هه ندی هه قالانی تر خۆشحال بووین و بی راوه ستان مه سه لیه تیان بۆ دیاری کراو، شه هیدی نه مر و هه قال عادل مزووری نیتردان بۆ ناوچه کانی به ری گاره و نه ییل بۆ سه رپه رشتی ریکه خستنه کانی پارتیمان له ناوچه کانی شیخان و ئاکری و، خۆ حازر کردن بۆ چالاکی پیشمه رگایه تی، هه قال (عه بدوللا ساله ح) یش وهکو کادیریکی سیاسی دامه زرا بۆ ریکه خستنه کانی ده قه ری زاخۆ له گهڵ قوه تی هه قال (هه مید شه ریف).

شه هید (مه حموود ئیزدی) مرۆڤیکی رۆح سووک و دهم به خه نده و گوێپرایه ل و هه ست ناسک و وریا بسوو، وهکو زۆریه ی هه ره زۆری منداله کانی نه م کوردستانه له بنه ماله یه کی کورد په ره ر هاتووه ته دنیاوه و له سالی ۱۹۵۱ چوو ده ته بهر خویندن، به لام له بهر سه ختی باری ئابووری و پیداو یستی ژیان، پاش (۳) سال واز له خویندن دینیت و له گونده که ی خۆیاندا وهکو هه ر کوره لاویکی کورده واری خولیا و سه رقالی کاروباری لادی ده بیته له پیناو هاوکاری و په یدا کردنی بژیوی ژیانی رۆژانه ی خیزانه که یدا.

پاشان و له ته مه نى ۱۸ سالییدا وه کو زۆریه ی هاوولاتیانی کوردستان له پێناو به جی گه یاندنی کارى سه ربازی ته بیته سه رباز ته مه ییش خۆی له خۆیدا ده بیته مایه ی وه رچه رخانیکى گه و ره له دنیای شه هیدی نه مر دا له ژیانى هه مه لایه نه ی رۆژانه ی لاویک له گوندیکى بچووکی کوردستان و، له چوارچیوه ی داب و نه ربیتیکى سنوورداری کۆمه لایه تی و کورده واری و خواست و سه ره تای لاویه تی، به تیکه ل بوونی به واقعیکی گه و ره و هه مه چه شنه و سنووردار به راهینان له سه ره مه شق و دسپلین، ئازایه تی و هوشیاری فاکته ربیکى گرنگ بوون بۆ سه لماندنی خودیتی و که سایه تی خۆی و بۆ پێشه وه چوونی. هه ر بۆیه زۆری پێ ناچیت ته م سه ربازه (مکلف) له پێش ده که ویت تا کو ده گاته پله ی ته فسه ری یه ده ک واته (نائب ضابط) که بۆ ته و سه رده مه پله یه کی به رچاو و گرنگ بوو، به تاییه تی بۆ ته وانه ی وه کو شه هیدی نه مر له مه یدانى مه شق و فیرووندا به سه رکه و توویى هه موو پله و پایه کانیا ن بریوه. ئاشکرایه بۆ هه ر سوپایه ک ته م جو ره کادی ره مامنا وه ندییانه پێویست و گرنگن.

شان به شانى ته م گوڤانکاریه و ته م خۆ سه لماندنه وه کو که سایه تییه کی سه رده می پێگه یشتن و تێگه یشتن، ته و لاوه هاوزه مان بوو به سه ره تای شوڤشى مه زنى ته یلوول به سه روکایه تی بارزانیى نه مر و رابه رایه تی پارته ی دیموکراتی کوردستان، له گه ل دژواری ته و قوئاغه و چاودیری و فشاری دسپلینی سه ربازی، هه ست و سوژی کوردایه تی رایده کیشیت وه کو هه ر چاونه ترسیکی ته م نیشتمانه، سنووری ته و دسپلینه ته به زینیت و موقع و زانیاری خۆی ته رخان ده کات بۆ حزه که ی و له شان نه یینییه کانی ته و سه رده مه وه کو پارتییه ک ریکده خریت و سه رقالی ئیش و کاری حزبی و جیبه جی کردنی فه رمانه کانی ده بیته، واته شه هیدی نه مر له م قوئاغه دا ناستی زانیاری و هه سته کردن به مه سه ولیه ت، ته جاوژی خیزان و گوند و تاییه و ته رکی کار و سه رچاوه ی ژیانى رۆژانه ی ده کات و، وه کو کوردیک و کوردستانیه کی ولات دابه ش کراو و زۆلم لیکراو و به ش خوراو پێ نه نیته قوئاغی کوردایه تی و سه رقالی کیشه کانی میله ته که ی ده بیته، بیه ر و هزر و ئیمکانیا تی خۆی ته رخان ده کات بۆ خزمه ت کردن و سه رخستنی ته و کیشه یه و، له و مه وقعیه کی ته ییدا یه، هه موو وزه و تواناکانی وه گه ر ده خات، بۆیه له م بواره دا

خهسله تی کوردایه تی و شوږشگیتړی ناوښته ی خهسله ته کانی تری ده بیت بگره له و ماوه یه دا زیاتر پروای به خو بوون و خوږاگری له دهر وونیدا چه سپاوتر ده بی، ههر وهکو چوڼ له قوناغی سهر یازیدا ههستی به که سایه تی و بوونی خو ی کردبوو، (مکلف) ی و پاشان (مطوع) ی سهر که وتوانه بری، شه هیدی نه مر به و ته وژمه وه هاته ریژی کوردایه تی و، ههر به و ههسته ش له ریژه کانی ریڅخستنی نهیښنی پارتیماندا له و سهر ده مه دا کار ده کات، پاشانیش وهکو پیشمه رگه یه ک به شدار ی له شوږشی مه زنی نه یلوول ده کات تا کو نسکو ی سالی ۱۹۷۵ و به و شیوه یه شه هیدی نه مر له بواره کانی کومه لایه تی و کارمندی و حزبا یه تی و نیشتمانی و پیشمه رگایه تی وهکو سهره تایه کی گرنګ بو کادیر ټکی لیها تووی پار تیبه ک وهکو پار تی دیموکراتی کوردستان سهر که وتوانه ده بر ټ، نه مه ش پیویست بوو بو قوناغی کی گرنګ و چاره نوو سساز وهکو قوناغی پاش نسکو ی ۱۹۷۵. بو یه که کاتی خو ی هات شه هید مه حموود ناماده باش بوو بو هه لگرتنی نه و مه سئولیه ته که پاشان پیی ده سپیتر دیت.

شه هید مرؤقی ټکی هیمن، قسه خو ش و زبان شیرین و ده ست و داوین پاک و راستگو و بی گله بی و گازنده بوو، خاوه ن که سایه تیبه کی به هیژ و هیما ی جوامیتری و پیباوه تی لی به دی ده کراو، له یه که م ساتی بینینه وه جیگه ی له دلی به رامبه ره که یدا ده کرده وه و ناوښته ی هه ست و خو شه ویستی ده بو وه وه.

شه هید مرؤقی ټکی پرووگه ش و به ژن و بالایه کی نه کورت و نه در ټژ و خاوه ن جهسته یه کی پته و سفت و سؤل بوو. مرؤقی ټک بوو پروا و متمانه یه کی زوری هه بوو به خو ی و به کیشه که ی، دوور له غرور و خو بایی و خو فهر زکردن. له ههر کوږ و کوږونه وه یه ک و له ههر جهوله و پشو دان ټیک. له ههر رووداوی ټکی کوت و پر و له نا کا و، جیگا و موقعی کی دیاری هه بوو، هه میسه بزه و خنده له سهر لیوی بز نه ده بوو، دم و چاوی هیما ی پاک و بی گه ردی لی به دی ده کرا، شه رموک و دووره په ریژ بوو له خو سه پانندن، به لام له کاته سهخت و تنگانه کاندا له ریژی پی شه وه بوو و، جیگه ی پروا و متمانه و نارامی بوو بو هه فالانی.

له چند هه ل و مهرج و دهر فته تی نا له بار و پر مه تر سیدا، بی باک و له سهر خو و بویر

بوو، له خۆراگری به قهد چیا سه ركه شه كانی كوردستان قایم و سه نگیڼ بوو.
 ئه وهندهی كاكی شه هید دوور بوو له خۆبایی و هه لچوون و خۆ به زل زانین،
 ئه وهندهش خاوهن دسپلین و هوشیار و سوور بوو له جیبه جی كردنی فه رمانه كان و به گژا
 چوونی لاساری و سه ریچی.

مرۆف ده توانیت ئه وهش بسه لمینیت، كه هه ر ئه م میرخاس و جوامیریه و
 چاونه ترسییهی بوو كه بیوه مایه ی خۆشه ویستی ده ورو به ری و، دوزمن له و قوناغه دا
 حیسابیتکی تایبه تی بۆ بکات و هه میشه ته عقیبی بکات.

شه هید (مه محمود) هه رچه نده كه م قسه بوو، به لام دانیشتن و ده مه ته قی له حزووریدا
 پر تام و به چیژ بوو. ئه گه ر چی كاته كانمان پیکه وه زۆریه ی كۆر و كۆیونه وه و جهوله و
 سه ردان بوون، به لام هه میشه فرسه تمان ده هینا له كاتی پشووداندا ده مدوواند.

هه قالا و هاوړتی ریگای خه باتی كاك عادل مزووری و پاشان هه قالاڼ ماموستا
 جه مال مه سعوود زاووته یی و هه قالی خۆشه ویست كاكه سلو خدر ئیزدی و شه هیدی نه مر
 كاكه وهیسی بانی زۆر جار به سه رهات و رووداوه سهیره كانی رۆژانه ی خۆبانیان بۆ
 ده گپراینه وه، یا له ریگای ریکه خستنه كانمانه وه یان له گونده كان و به هوی
 پیشمه رگه كانه وه، یا ئه و به ریرسانه ی كه ناو به ناو سهردانی ناوچه كانی (به ری گاره و،
 نهیل و ده ورو به ری ئه تروش) و جیگاكانی تریان ده كرد بۆ هاوکاری و چالاکی
 پیشمه رگایه تی و پارتایه تی، به سه رهات و گالته و گه په كانی كاكی شه هیدمان پی
 ده گه یشته، هه قالاڼ و به تایبه تی كاكه (زه عیم عه لی)، كه هه میشه له و سهردان و
 جهوله و چالاکیانه له گه لماندا بوو، به مه بهستی دوواندنی و دروست كردنی سه ره تایی
 سوعبهت و خۆش كردنی دانیشتنه كانمان له كاتی پشووداندا، ئاماژه یان به هه ندی له و
 باسانه ده كرد، كه په یوه ندییان به وه وه هه بوو، زۆر جار تووشی ئیحراج ده بوو، رهنگی
 سوور هه لده گه را و قسه ی بۆ نه ده هات، له شه رمدا هه ر ئه وه نده نه بوو به و خاكه دا كه
 له سه ری دانیشتنه وه بچیته خواره وه.

كرده وه و چالاکییه كانی ئه م كه له شه هیده و لیبهاتووی و جوامیری له لای خه لکی
 لادی و گونده كانمان له قه واره ی خوی ده رده چوو، هه ندی جار كه ده گپردایه وه و سروشتی

ژیانی کوردهواری، ئەوهندهی تر ئه و کار و چالاکییانه یان گه وره تر ده کرد و، ئەمهیش خه سلته تیکی سروشتی ژبانی کۆمه لایه تی لادیی ولاته که مانه و، ئەم جوړه باسانه که کاتی خوێ به ناوی (رادبۆی گۆتوگۆتو) ناومان ده برد، پبویستییه کی گرنگی هه بوو بۆ بلاو بوونه وهی گیانی بهر خودان و شوێشگێری و، هه ر خویشی ته عبیر بوو له هه ست و خواستی میلله ته که مان، بۆیه ئەو جوړه باسانه له دبیره مانه وه ئاویتیه میژووی میلله ته که مان بووه ئەگه ر چی زۆری هه ر به و شیوه ئەفسانانه ماونه ته وه و هیشتا دووره له لیکۆلینه وه، ئەوهیشی که کراوه له وهیه به و قه باریه نه بووبی. حه ز و خه یالی جه ماوه ری ئەو ده قه رانه له بهر سته م و زولمی دوژمن پبیا ن خو ش بوو و لایانیش وابوو ده بیته کورد به رامبه ر دوژمن و ابیته، باسی چالاکییه کانی شه هید مه حموود و هه قالانی زۆرجار تیکه له ی خه یال و حه زی خه لکی کوردستانی به شه ره ف و خو راکر ده بوو، ده م به ده م سنووری گونده کان و چیاکانی ده بری و ده گه یشته نیو شاره کاغان.

شه هیدی نه مر رۆح شیرین و خو شه ویست بوو، به پبیتی حه ز و خواستی خه لکی و هه قالانی، کۆمه لیک چیرۆک و پرووادی ئەفسانه ییان پبوه گرتد ابوو، که په یوه ندی هه بوو به زبهره کی و چاونه ترسی و به جه رگی و کرده وه چالاکییه کانی ئەو، له و رپگایه شه وه عه گیدی و جوامیری پبشمه رگه کان و کادیرانی پارتی و بارزانی، که ئومید و هیوای ئەوان بوون بۆ رزگاری و ئازادی، له په نای دیوار و کیلنگه و له ده مه ته قبی شه وانی ئەو خه لکه ئەو چیرۆک و پرووادی به سیه کبیا ن بوو، له ویش خو شتر بۆ ئەوان ئەو باس و راز و نیازه له باز نه یه کی ته نگی خه لکی باوه ر پبیکرا و ده خولایه وه، زۆر جار به سنووری نه یینی و ترسی ده بری.

ده مزانی خه لکی ده ورو به ری هه م له خو شه ویستی بارزانی و پارتی و، هه م له لپه اتووی ئەوه وه ئیله ام و ده ده گرن و ئەفسانه له دوا ی ئەفسانه یان بۆ ده هۆنیه وه. له رقی دوژمنی، خه لکی پبیا ن خو ش بوو، هه موو سه رکرده و پبشمه رگه کانی کوردستان و هه بن. هه ر بۆیه له و باوه ره دام لیکۆلینه وه و به دوا دا چوونه وهی قسه و ئەفسانه کانی خه لکی کوردستان ده روازه یه کی گه وره مان بۆ ده کاته وه له بواری زانستی له مه ر هه ستی نه ته وایه تی و شوێشگێری میلله ته که مان.

لەم ژياننامەيەي شەھيد (مەحمود) ئاماژە کراوە بە ھەندى لەو ئەفسانانە، ئەمەيش خۆي لە خۆيدا کارتيکی ھوشيارانەي (نوعی) يە، ئەگەر چي لەو چيرۆکانە شەھيد (مەحمود ئيزدی) ناوەندی باسەکان بوو، بەلام گومان نيبە ئەو بابەتە سەدەھا کادير و پيشمەرگە و ئەندام و ھاوولانی بەشەرەفي بزاقی رزگاربخوازي کوردستان و پارتي دەگریتەو و لاپەرەبەکی پرشنگداری خەبات و تیکۆشانی میللهتەکەمانە و ناكریت پشتگۆي بخري، دەستخۆشی لەو ھەفالانە دەکەم کە ھەلساوان بە گيپرانەوہي ئەو چيرۆکانە و ئەوانەش کە تۆماریان کردوو، چونکە بۆ سەردەمی خۆي چي لە سەرەتاکانی شۆرشي ئەیلوول و چي لە سەرەتاکانی شۆرشي گولانی پيشکەوتنخواز وەکو تەواوکەري شۆرشي مەزنی ئەیلوول، ئەو جۆرە باس و ئەفسانانە پيويستيبەکی ژيانی شۆرشيگيپري و بەرخودان بوو. (راديوي گوتوگوتو) شان بە شانی پيشمەرگەکان، کاديران، ئەندامان، تیکۆشەرانەي میللهتەکەمان، شان بە شانی راگەياندنمان، خۆي بۆ خۆي راگەياندنیکي بي سنوور و ميللي بوو، بۆيە جيگای خۆبەتي ريز و تەقديرمان ئاراستەي ھەر پير و جوانتيک و، کچ و کورتيک و، لاو و مندالتيک و، نەخويتندەوار و خويتندەوارتيکی ئەم کوردستانە بکەين و بە تايبەتي ئافرەتانی کوردستان بۆ ئەو ھەلمەتە نيشتمانيبە.

شەھيد لە میانى خەبات و پيشمەرگایەتيدا چەندین بەرپرسیارتيی بينيوە و چالاکانە و بە گیانی لە خۆبوردوويیەو و رۆحيتي بەرپرسیارتييبەو و رۆلي خۆي دەبیني لە مەسئولبەت و چالاکی، چي عەسکەري ھەتا وەکو پلەي بەرپرسیارتيی لیژنەي ناوچەي شيخان و ئاکري و، پاشان ئەندامی ھەریمی يەک و لیپرسراوی سیاسی و عەسکەري ل.ن. شيخان، شەھيد نمونەيەکی بەرچاوی بەرپرسیتي ملتزمی خاوەن کەسايەتي بەھييز و کراوہبوو، ھەر ئەمەش وای کرد لە ماوہي بەرپرسیارتيی ل.ن. شيخان و ئاکريدا و پاشان ل.ن. شيخان و، ریکخستنەکانی پارتييمان لەو سەردەمەدا گەشە بکات و گور و تينتيکی نەوعی بە خۆبەوہ بينيت، چالاکیبەکانی پيشمەرگایەتي دژ بە دەزگاکانی دوژمن پەرەبسييت و، دەفەري بەري گارە بە تايبەتي ببیتە بنکە و ھیلانەيەکی قايم و ئەمینی شۆرشي گولان، لیترەدا مافی خۆبەتي سوپاسيکی بي پایانی يەکە يەکەي دانیشتووانی ئەو گوندانە بکەين، چونکە ھەر لەوي و دەفەرەکانی تري کوردستان

شیرازهی رێکخستنی پارتیمان په‌لی راکیشا و گه‌یشتینه شار و شارۆچه‌که‌کانی کوردستان. ئەم‌ڕۆ ژماره‌یه‌کی به‌رچاو له‌ کادیر و به‌رپرسیانی حزبی و ئیداری پارتیمان له‌ بیربانه‌ چۆن له‌سه‌ره‌تای ژبانی حزبایه‌تییان و ته‌مه‌نی لایه‌تییان له‌ رێگای شه‌هید مه‌حموود و هه‌قالانی له‌ رێژه‌کانی پارتی دیموکرا‌نی کوردستان رێکخران و شه‌ره‌فی به‌شداربوون له‌م خه‌باته‌ دوور و درێژه‌یان پێ‌ بڕا.

شه‌هید چهند به‌ وه‌فا بوو بۆ کورد و کوردستان، بۆ رێبازه‌ پیرۆزه‌که‌ی بارزانی و پارتی، ئەوه‌نده‌یش وه‌فادار بوو بۆ هه‌قالانی و متمانه‌ی ته‌واوی هه‌بوو پێیان و هه‌ر ئەو ئیلتزام و خۆپه‌وشت و گیانی وه‌فاداریه‌ بووه‌ مایه‌ی ئەوه‌ی که‌ دوژمن فرسه‌تی لێ‌ وه‌رگریت و شه‌هیدی که‌ن.

سالی ١٩٧٩ بوو، ئەو کات له‌ بناری قه‌ندیل بووین خۆمان ئاماده‌ ده‌کرد بۆ کۆنگره‌ی (٩)ی پارتیمان، هه‌والی بریندار بوونی شه‌هید مه‌حموود مان پێ‌ گه‌یشت. زۆر نیگه‌ران بووین و، که‌ زانیمان له‌ باره‌گه‌ی هه‌رێمه‌ له‌ کۆماته‌ و برینه‌که‌ی سووکه‌ خۆش‌حال بووین. پاش ماوه‌یه‌کی کورت بۆ ئەوه‌ی سه‌ره‌رشته‌ی خۆسازکردنی هه‌قالانی سنووری ده‌سه‌لاتی ل.ن. شیخان و ل.ن. ئاکری بکات و کۆنگره‌ی نوێی پارتیمان و، پاشان پێکه‌وه‌ بێن بۆ کۆنگره‌که‌، ده‌گه‌رێنه‌وه‌ بۆ به‌ری گاره‌. ئا له‌و ماوه‌یه‌دا و له‌ شه‌ویکی تاریک ئەو ده‌سته‌ چه‌په‌له‌ که‌ شه‌هید قه‌ت گومانی لێ‌ نه‌ده‌کرد، فرسه‌تی لێ‌ ده‌بینیت و شه‌هیدی ده‌کات.

تاوانبار برایه‌کی له‌ نزیکه‌وه‌ شه‌هیدی ده‌ناسی و ماوه‌یه‌کی دوور و درێژکاری حزبایه‌تی و رێکخستنی نه‌یتی له‌ گه‌لدا ئەنجام ئەدا و باوه‌رێکی زۆری پێ‌ هه‌بوو، ئەو که‌سه‌ له‌ لایه‌ن ده‌زگای سیخورییه‌کانی رژییم ده‌گیریت له‌ گه‌ل برایه‌کی له‌خۆی گچکه‌تر ده‌زگای سیخوری دوژمن (تاوانبار) ته‌کلێف ئەکات ئەگه‌ر (مه‌حموود ئیزدی) بکوژیت ئەوا براکه‌ی به‌ره‌لا ده‌که‌ن، ئەگینا هه‌ردووکیان چاره‌نووسیان کوشتنه‌. به‌و شیوه‌یه‌ تاوانبار به‌ره‌لا ده‌کریت و ده‌گاته‌ لای شه‌هید (مه‌حموود) گوايه‌ له‌ ترسدا هه‌له‌هاتوو و هاتوو ئیلتحاق به‌ شوهره‌شوه‌ بکات، له‌به‌ر ئەوه‌ شه‌هیدی نهمر له‌ نزیکه‌وه‌ ده‌یانناسیت و جێگای متمانه‌ی ده‌بیت هه‌ر له‌ گه‌ل خۆیدا ده‌یه‌یلتته‌وه‌، وه‌کو وه‌فاداریه‌که‌ بۆ براکه‌ی

که زیندانی کراوه و چاره‌نووسی دیار نییبه. تاوانبار ئه‌و متمانه و وه‌فادارییه‌ی شه‌هید استغلال ده‌کات و، کاکه مه‌حموودمان شه‌هید ده‌کات.

خه‌به‌ری شه‌هید بوونی مه‌حموود ئیزدی هه‌موومانی هه‌ژاند به تایبه‌تی هه‌قالانی سه‌رکردایه‌تی و کادیران و پیشمه‌رگه‌ی ئه‌و سه‌رده‌مه. بۆ منیش وه‌کو هه‌قالیک و کادریکی زیره‌ک و دل‌سوژ و لیهاتوو و، جیگای ئومید.. خه‌ساره‌تیکی گه‌وره و رووداویکی زۆر ناخۆش و تال بوو، خه‌بات و تیکۆشانی شه‌هید و هه‌قالانی ریبازه پیرۆزه‌که‌ی و کیشه ره‌واکه‌ی سه‌بووریمانی ئه‌دا.

شه‌هید هه‌میشه نه‌مه‌ و، به به‌رزبی و پیرۆزی له‌ دلێ سه‌رحه‌م خه‌لکی نیشتمان په‌روه‌ر و تیکۆشه‌ر و دل‌سوژی گه‌له‌که‌یدا به زیندوویی ده‌میتیت و نامریت. به‌رز و پیرۆز بیت ریبازی شه‌هید، ریبازی پارتی و بارزانی.

سلاو له‌و خه‌زانه‌ی که کاکه (مه‌حموود) یان گۆش کرد به گیانی کوردایه‌تی و، له‌ دایکی منداله‌کانی که ته‌حمولی هه‌موو کۆسپ و ناخۆششیه‌که‌ی کرد و جگه‌ر گۆشه‌کانی خۆی و کاکه مه‌حموودی به هه‌مان هه‌ست و به هه‌مان ریباز گه‌وره کرد. هه‌زاران سلاو له‌ گیانی پاکی شه‌هید مه‌حموود ئیزدی و گشت شه‌هیدانی کورد و کوردستان و، سه‌رقافله‌یان بارزانیی نه‌مه‌ و کاکه ئیدرسی هه‌میشه زیندوو.

جوهر نامق سالم

۲۰۰۳/۱/۲۹

*** جوهر نامق سالم - سکرتری مه‌کته‌بی سیاسی پارتی دیموکراتی کوردستان.**

* پيشه‌كى:

يا زانايه كو ههردوو شوپه‌شپين هه‌قچه‌رخ: ئيلونا مه‌زن و گولانا پيشكه‌فتنه‌خواز، مه‌زن‌ترين و گرنگ‌ترين شوپه‌ش بوون، د ميژوويا هه‌قچه‌رخا كورديدا ل كوردستانا باشوور، كو دانهر و رابه‌ري وان بارزانيبي نهمر بوو، ئامانج ژي بده‌ستقه‌ئينا نا مافين په‌وايبن گه‌لي كورد و نه‌هيتلانا زور و سته‌مي ل سهر گه‌لي كوردستانى و په‌يداكرنا ژيانه‌كا خووش و به‌خته‌وه‌ر بوو بو وان. گه‌لي كورد ژي ب هه‌موو ته‌خ و چين و ئول و ئاينين خوڤه، به‌شدارى د فان هه‌ردوو شوپه‌شان دا كر و هه‌موو شيانين خو خستنه‌كارى بو سهركه‌فتنا وان هه‌ردوو شوپه‌شان و جيبه‌جيكرن و بجه‌ئينا نا وان ئامانجپين پيروژ، بين كو شوپه‌ش ژبو نا وان هاتينه‌ به‌رياكرن و قوربانيبه‌كا مه‌زن ژ هه‌موو ئاليانقه‌ پيشكيشكر و ئازايانه به‌ره‌فانى ژ پارتى و شوپه‌شان كر، ب هه‌زاران پيشمه‌رگين چه‌له‌نگ و گيان ل سهر ده‌ست بوونه په‌رژانين پولاين بو پارتى و گه‌ل و وه‌لاتى و گيانى خو ژتيرا كره خه‌لات و ب خوونا خو يا سوور و زه‌لال دارا ئازادى يا كوردستانى ئاڤدا و خه‌ملاند.

شاگرده‌كى ژير و مي‌رخاس و ژيهاتى، ئه‌وى ددبستانا هه‌ردوو شوپه‌شاندا هاتيبه‌ په‌روه‌ده‌كرن و پيگه‌هاندن، قه‌هره‌مان مه‌حموود ئيزدى بوو. مه‌حموود ئيزدى هه‌ر ل ده‌ستپيكا شوپه‌شا ئيلونا مه‌زن هاتيبه‌ ري‌كه‌خستن و د ساليين هه‌فتياندا وه‌ك پيشمه‌رگيه‌ك به‌شدارى د شوپه‌شپيدا كربه‌و ل سهرده‌مي شوپه‌شا گولانا پيشكه‌فتنه‌خواز، ئيك ژ پيشه‌نگين ئاگر خووشكه‌رين شوپه‌شى بوويه و روله‌كى گرنگ و كاربه‌ر گيپرايه، چ ژ ئاليى سياسى و ري‌خكستننن قه، يان ژ ئاليى له‌شكرى و وه‌شاندا گورزين گران و كوژه‌ك دژى ده‌زگه‌هين حزبى و له‌شكرى بين دورژمنى. مه‌حموود ئيزدى د ژيانا خوڤا دلسوژ و وه‌فادارى پارتى و ريبازا بارزانى بوو، ژبه‌ر هه‌ندى تا دوا ترپا دلخى خو، ل سهر قى ريبازى وى دريژه ب خه‌باتا خو دايه. سه‌روكى هيترا مه‌سه‌وود بارزانى، د سهره‌دانا خو يا ميژوووييدا بو باعه‌درى، وه‌ك ريزگرتن بو خه‌بات و خزمه‌تا مه‌حموود ئيزدى و وه‌ك

وهفاداری خوونا شههیدئ قههرهمان، قهستا مالا وان کرهه و د په یقه کا پر بههاده، نامازه دایه رۆلی کاریگه ری شههید مهحموود ئیزدی د بزافا نازادیخوازا کوردیدا.

رێگرتن بۆ رۆلی مهحموود ئیزدی یی دیار و بهرچا د ریکخستنا پارتایه تیدا و پووته پیدانا وی ب قوتابخانه و قوتابیان و هاندانا خه لکی بۆ خووندن و زانیی، ریکخواهه کا پارتی دیموکراتی کوردستان و قوتابخانه یه کا سه ره تایی ب ناقتی شههید مهحموود ئیزدی ل سه نته ری ناوچا باعه درئ هاتینه فه کرن.

بینگومان ژيانا مهحموود ئیزدی و خیزانا وی و ئیش و نازارین وان، نمونه یه کا زیندووو ژ بیان و ئیش و نازارین خه لکی کوردستان ب شیوه یه کی گشتی و ژیان و ئیش و نازارین پیشمه رگا و خیزانین وان ب شیوه یه کی تاییه تی، که واته ئه ف پهرتووکه دهربرینا وینه یه کیسه ژ بیان کورده واری ل رۆژانین شه ری پارتیزانی و خه باتا چه کداریی، ئه فه و ژبه ر کو تا نوکه که سه کی ب تیر و ته سه لی ل دۆر ژیان و خه باتا وی، ئانکو یا مهحموود ئیزدی نه نفیسییه و چوو پهرتووک ل سه ره نه هاتینه دانانه - ژبلی چه ند گوتاره کا- مه ب فه ر زانی قتی پهرتووکی به ره هه فکه یین و تیدا چه ند تیرۆژکه کا به رده یه سه ر ژیان و خه باتا وی.

ئه ف پهرتووکه، ژبلی په یقا جه وه ره نامق و پیشه کی و دهر وازی، ژ پینج به شان پیکدئیت، دهر وازیدا، ره وشا کوردان یا سیاسی ل کوردستانا عیراقتی، پشتی نه مانا سیسته می پاشایه تی ل ساللا ۱۹۵۸ ئی هاتیه به حسکرن و هه لۆیستی حکومه تین ئیک ل دوو ف ئیک بین عیراقتی به رامبه ر دۆزا کوردان هاتیه خویاکرن.

به شی ئیکتی بۆ ژیانانما شههیدی -هه ر ژ دایکبوونی هه تا کو که هشتیه ریژین شو ره شا ئیلونا مه زن- هاتیه ته رخانکرن. ده می کو دنا ف ریژین پارتیدا هاتیه ری کخستن و هه تا کو که هشتیه ریژین شو ره شا ئیلونا مه زن ل ساللا ۱۹۷۴، ئه و دنا ف ریژین له شکری عیراقتیدا سه ربازوو، ب نهینی کاری پارتایه تی دکر، پشتی کو که هشتیه ریژین شو ره شی ب ده مه کی کیم و ژ ئه نجامی پیلانا خیانه تکارانه یا جه زائیر و په دابوونا هه ل و مه رجین ناله بار، شو ره ش بۆ ده مه کی هاتیه راگرتن، ژبه ر هندئ دی بینین بزاف و چالاکییین وی ل سه رده می شو ره شا ئیلونی د سنوورداریوینه. هه ر د قی

به شیدا به حسی چونا وی بۆ سوربا و کار و بزاقین وی ل ور و چاوانییا زفرینا وی بۆ
ئاخا کوردستانا باشوور هاتییه کرن.

به شی دووی، بزاقین مه حموود ئیزدی بین سیاسی و له شگری بخوڤه دگرت،
سه بارهت بزاقا وی یا سیاسی، به حسی رۆلی وی د ریکخستنا خه لکی دناث ریزین
پارتیدا هاتییه کرن و ریک و هۆبین وی خو پی دگه هانده خه لکی هاتییه خوبا کرن،
زیده باری ئه رک و کارین کو ریکخستنین نهینی نه نجام ددان. ده باره وی بزاقا وی یا
له شگری، گرنگترین کریارین له شگری، بین کو پیشمه رگین کوردستان، ل دووف
پاسپارده و ب فرماندهیا وی دژی حکومه تا عیراقتی نه نجام داین، ئاماژه هاتییه پیدان
و ب دریتی به حسی هنده کا ژئ هاتییه کرن، کو تیدا ژیری و شاره زایی و میرخاسییا وی
خویادبت.

د به شی سیپیدا، به حسی چالاکیبین مه حموود ئیزدی د جفاکی کوردستانیدا هاتییه
کرن، مینا: هه لویستی وی ژ په روه رده و فیبرکرنی، ریزگرنا ماموستایان، هاندنا خه لکی
دا کو که چ و کو رین خو به نیرنه قوتابخانی... پاشی رۆلی وی د چاره کرنا ئاریشین
جفاکییدا هاتییه به حس کرن، کو تیدا هه ولین وی بۆ ئیکگرنا ریزین گه لی کورد و
خه مخورییا وی بۆ گه ل و شو ره شی خویادبت. هه ر دقی به شیدا، هه لویستی شه هیدی
به رامبه ر هنده ک دیاردین دیار و به رچا ف: ئافره تا کورد، ئاغا و خودان ده سه لاتان،
ئاینین کوردستان، هاتییه خوبا کرن.

د به شی چاریدا، هه ول و پیکۆلین حکومه تی بۆ نه هیلان و ژناقبرنا مه حموود ئیزدی
هاتییه دیار کرن، ل ده ستپیکتی خیزانا وی دووردئینخن و ده سه سه رده کن، کو د
نه خو شترین باروکا و دانادا ده ربا زدن، پاشی ناره واترین رتیا دگه لدا بکار دئین چ ب ریکا
دووفچونا نوکه ر و خو فرۆشان و راوانا له شگری یان ژئ ب ریکا کرینا که سانین ده روون
لاواز داکوب خاپ و فیلا تیرۆر بکه ن، ل داوییا قی به شی روودانا تیرۆر کرنا
خه باتکه ری ب دریتی هاتییه نفیسین.

د به شی پینجیدا گرنگترین سه خله تین شه هید مه حموود ئیزدی هاتییه دیار کرن و
پرانیا وان ب به لگه هاتییه سه ماندن، پاشی هژماره ک ژ گو تنین وی بین مفادار و پر

به‌ها، کو بیر تیژی و په‌روه‌رییا وی بۆ دۆزا کوردی دیاردکه‌ن، هاتینه‌ن ئه‌نقیسین. هه‌روه‌سان
قی به‌شی هژماره‌ک ژ کارین سه‌یر و نه‌هنگاڤ یین کو مه‌حموود ئه‌نیزدی پی رابوویی یان
ژی خه‌لکه‌کی نه‌مازه دلسۆز و په‌روه‌ران داینه پال شه‌هیدئ قه‌هره‌مان، هه‌مبیزکرینه،
پشکه‌کا دی هه‌ر ژ قی به‌شی هاتییسه ته‌رخانکرن بۆ هزر و بیر و بۆچوونین خه‌لکی
دلسۆزی کوردستانئ ل دۆر شه‌هیدئ سه‌رکرده، مه‌حموود ئه‌نیزدی، پشتی کو ب ده‌سته‌کی
چه‌په‌ل هاتییسه تیرۆرکرن، زیده‌باری چه‌ند هۆزانه‌کیین شوهره‌شگێری کو پی هاتینه
قه‌هونان.

هه‌ر وه‌کی به‌ری نۆکه مه‌ دایه‌ خویاکرن، کو ژیده‌رین ب نه‌نقیسین ل دۆر شه‌هیدئ
نه‌بوون، ژ به‌ر هندی، ژ بو به‌ره‌هه‌فکرنا قی په‌رتووکئ مه‌ خو گه‌هانیدییه که‌سانین نیتیک
شه‌هیدئ: بنه‌مالا شه‌هیدئ، پيشمه‌رگین هنگی دگه‌لدا، ریکه‌ستین نه‌ینئ و
خه‌لکه‌کی گشتی ژ گه‌لئ کوردستانئ، ژ ژن و میترا، کو دوی ده‌می دا دان و ستاندن و
سه‌رده‌ری دگه‌لدا کریه. هه‌روه‌سان مفا ژ چه‌ندین په‌رتووک و گوڤار و رۆژناما هاتییسه
وه‌رگرتن، زیده‌باری چه‌ند ده‌ست نه‌نقیسین شه‌هیدئ و ده‌قی سمیناره‌کا وی کو د سالیین
هه‌فتیاندا پيشکیشکریه و ل سه‌ر کاسیته‌کا ده‌نگرئ هاتییسه تو‌مارکرن.

بیگومان هه‌ر کاره‌کی مرۆڤ پی رابت، کۆسپ و ته‌گه‌ره دکه‌ڤنه دریکا مرۆڤی و
جیبه‌جی کرنا وی کاریدا، ته‌گه‌را مه‌ یا سه‌ره‌کی دقی کاریدا نه‌بوونا ژیده‌ران بوو،
ناچاربووین ل دووف وان که‌سان گه‌ریاین ئه‌وین شه‌هید دناسی و تیکه‌لییا وی کری و
دان و ستاندن پی‌را کری. هه‌نده‌ک که‌س هه‌بوون دوو-سه‌ جار مه‌ قه‌ستا مالا وان یان
جه‌ئ کاری وی دکر تا کو مه‌ ددیت، پاشی دیدار دگه‌لدا ئه‌نجام ددا و تو‌ماردکر، هه‌لبه‌ت
ئه‌ڤ چه‌نده‌ژی کاره‌کی نه‌بی ئاسانه، نه‌مازه ئیک ژ مه‌ (قادر سه‌سه‌ن عیدۆ) ل
قوتابخانا شاریا یا سه‌ره‌تایی مامۆستا بوو، یئ دی ژئ (سه‌عید خودیدا عه‌لۆ) ل
زانکۆیا ده‌وک-کولیژا ئادابئ-به‌شی میژووی، قوتابیئ ماسته‌ری بوو، ئه‌ڤ هه‌ردوو
کارین مه‌ژی ده‌وامین فه‌رمی بوون، ئه‌م پیتقه دمژول بووین، ناچاردبووین پشتی ده‌واما
فه‌رمی ب قی کاری خو رادبووین.

خاله‌کا دی یا گرنگ کو مه‌ دقیت خویاکه‌ین ئه‌وه، ب گه‌له‌ک ره‌نگ و رپیا مه‌

ههولدا به لگنامین حکومه تا عیراقی په یاداکه یین و په ږتووکا خۆ پین دهوله مه ند که یین، لی
مخابن ههول و بزاقین مه چوو پیښه نه هات و چوو به لگه نامین حکومه تی ب دهست مه
نه که فتن.

خوونده فانی هیترا:

مایه بیترین نهف په ږتووکا نوکه دناف دهستین ته دا، به رهه می رهنج و وهستیانا مه
یا پتر ژ دوو سالایه، هیقیدارین مه کاری بت خزمه تا په ږتووکا کوردي کریت، یان
هه ډاوا بت چپکهک ژ دهریا یا میژوویا کوردي یا پر سه روه ری و بهر خوه دان تو مار کریت.

به رهه ښکهران

۲۰۰۲/۹/۱

دهوک / شاریا

* دەروازە:

پشتنی کو شۆرەشا چار دەهێ تیرمه هێ ل سالای ۱۹۵۸ ئی بهرپابووی و کورتایی ب رژیما پاشایه تی هاتی و رژیما کۆماری جهی وئ گرتی، هه موو هیقی و ئومیدین ملله تی کورد ئه و بوون ب ئاشتی و ته ناھی ل کوردستانی بژین و رژیما نوئی دان پیدانی ب مافین ره وایین وان بکته و ل هه موو باژیر و باژیرکین کوردستانی - وه ک پشته قانی و لایه نگری بو شۆرەشی، خویشاندانین مه زن هاتنه ریکخستن. سه رکرایه تییا پارتي دیوکراتی کوردستان بروسکه یه که پیروزیاهی و پشتگیریی بو سه رکرایه تییا شۆرەشی هنارت و دهیقیدار بوون ئه و چهنده دهستیپیکا سه رده مه کی نوئی بت بو مومکومکرنا په یوه ندیپین برایه تییبی دنایه را کورد و عه ره باندا^(۱). هه له به ت هه لویستی حکومه تا نوئی به رامبه ر هه سته نه ته وایه تییبی کوردان ل دهستیپیکتی زۆر یی باش بوو. تشتی هه ره گرنگ پشتی بهرپابوونا شۆرەشی ب ده مه کی کیم ئه و بوو ده ستووری ده وله تی هاته جار دان و تیدا هاتبوو: کورد و عه ره ب د وه لاتی عیراقیدا هاوبه شن و دان پیدان ب مافین گه لی کورد د چارچۆفی عیراقه کا ئیکگر تیدا هاته کرن^(۲). ده می ده نگ و باسین بهرپابوونا شۆرەشی دگه هه سه رکردی بزاقا ئازاد یخوازا کوردی (مسته فا بارزانی) - کو هنگی ل ئیکه تییا سوقیه تا به ری په نا به ربوو و ل (مۆسکو) بی ئاکنجی بوو - زۆر پی دلخۆش دبت و هه موو هه قالیین خو یین به لافه ل باژیرین دن یین ئیکه تییا سوقیه ت پی ئاگاداردکته. (بارزانی) یی نه مر ل به رواری ۱۹۵۸/۸/۲۱ ئی مؤسکو بجه دهیلت و ب یاوه رییا هه قالاان: میرحاج ئه حمه د و ئه سه ده خو شه فی بهر ب رۆمانیا دچت و

(۱) عبدالکریم فندي، فصول من ثورة ايلول في كردستان العراق، مطبعة كلية الشريعة، (دهوك: ۱۹۹۵)، ص ۱۳؛ د. سعد ناجي جواد، العراق والمسألة الكردية ۱۹۵۸-۱۹۷۰، (لندن: ۱۹۹۰)، ص ۳۶.

(۲) د. عبدالفتاح علي يحيى، المراحل الأولى لثورة ۱۱ أيلول ۱۹۶۱ في كردستان العراق، مجلة جامعة دهوك (إنسانية-أكاديمية)، العدد (۱)، المجلد الأول، آب ۱۹۹۸، ص ۴۹.

سەرۆکی رۆمانیا پیتشوازییی لیدکەت و ب ریکا بالیۆزخانا کۆمارا عەرەبی یا ئیکگرتی ل بوخارست بروسکەیه کێ بۆ (عەبدولکەریم قاسم) دهنیترت و تیدا پیروۆزبایی ب هەلکەفتا سەرکەفتنا شوپەشی لیدکەت و داخوازا دەرتیخستنا بریارا لیبۆرینی ژ حکومەتا نوێ بۆ خۆ و هەقالین خۆ دکەت دا کو بزقپنە عیراقی، پاشی ژ (بوخارست) دچتە (براغ) و ل ورژی سەرۆکی چیکۆسلوفاکیا ب گەرمی پیتشوازییی لیدکەت و هەر ل ور ل ریکەفتی ۱۹۵۸/۸/۲۹ ئ نامەیه کی ئاراستە ی (عەبدولکەریم قاسم) دکەت و تیدا داخوازا هاریکارییا حکومەتا عیراقی دکەت بۆ ئاسان کرنا زقپنا وان بۆ ئاخوا وهلاتی. ل ریکەفتی ۱۹۵۸/۹/۲ ئ (عەبدولکەریم قاسم) بەرسقا بروسکە و ناما بارزانی ددەت و تیدا دلخۆشییا خۆ بۆ زقپنا وان بۆ عیراقی دیاردکەت، هەر و هسان ددەتە خویاکرن کو هەموو پیدقی بۆ دەرتیخستنا بریارا لیبۆرینی و ئاسان کرنا زقپنا وی و هەقالین دگەلدا بیین هاتینە وەرگرتن^(۳)، ئەو بوو ل ۱۹۵۸/۱۰/۶ ئ (بارزانی) بی نەمر گەهشتە (بەغدا) بی^(۴).

د سالاً ئیکتی ژ فەرمانرەوایی یا خۆدا، سەرکردایەتییا شوپەشا چاردهی تیرمەهی ل عیراقی جوړە دیموکراسییەتەک هاندا، لی د سالاً دووی دا هیدی هیدی بەر ب دیکتاتوریه که لەشکری چوو (عەبدولکەریم قاسم) ل زۆریه یا سۆز و بەلینین خۆ بەرامبەر گەلی عیراقی لیقەبوو و دەست دا چەسپاندنا دەسەلاتی خۆیی تاکە کەسی. بۆ جیبەجیکرنا وی مەرهمی هەولدا پارتین سیاسی لاوازیکەت و ناکۆکی دناقبەرا واندا پەیدا کرن و دژی هەقدوو بزقاندن. ب لاوازیبونا پارتین سیاسی، نەمازە پارتا کۆمۆنستا عیراقی پشتی کو دەسەلاتی وی د عیراقیتدا گرژ کری، (عەبدولکەریم قاسم) -کو سەرکردی گشتی بی هیزین چەکدار و سەرۆکی وهزیران بوو- باوهری ب هیز و شیانین خۆ هەبوو، وی قیا هەمان تشتی بەرامبەر پارتی دیموکراتی کوردستان ژی بکەت و بی رژدبوو ریکەکی بۆ ژناقبیرنا پارتی پەیدا کەت و دەست دا تیکشەدانا و قیا پارتی کیش

(۳) مسعود البارزانی، البارزانی والحركة التحررية الكردية، الكرد وثورة ۱۴ تموز ۱۹۵۸، (۱۴)

تموز ۱۹۵۸-۱۱ أيلول ۱۹۶۱، (کردستان: ۱۹۹۱)، ص ۵۴-۵۶.

(۴) د. عبدالفتاح علي يحيى، ژێدەرئ بەری، بپ ۴۹.

که ته گرفته کئی و ژێپرا بېته بیانۆبهک دا کو ب هه موو شیانین خۆ یێن له شکری لێ بدهت و به ره به ره پووته پیدانا خۆ ب سه روک بارزانی کیم کر، لێ پووته پیدان و ریزگرتنه که تایبهت دا دوژمنین بزافا نازادبخوازا کوردی ژ ناغا و ده ره به گین کورد. ل هه فتی گولانی ساڵا ۱۹۶۰ی (عه بدولکه ریم قاسم) پیشوازییا شانده کی خیله کی یێ کوردی کر کو دنیاتدا هه قێرک و دوژمنین که فنه په رست یێن بزافا نازادبخوازا کوردی بوون^(۵)، راگه هاندنا حکومه تی ژێ پووته که مه زن دا وی شاندى ب بیانۆیا هندى کو یێن چۆینه به غدایێ داکو په روهری و پشته قانییا خۆ بو شو ره شی دیارکه ن. پارته ئه و ره فتارا حکومه تی ب شه رمه زاری و ره فتاره که ب ئه نقه ست دژی خۆ ددیت، چونکه ئه و چه نده دگه ل به ستنا کۆنگرێ پینجی یێ پارته ژ (۵-۱۰) ی گولانا هه مان سالییه هه قده م بوو. هه روه سان روژناما (الشوره) ژێ چه نده ها وتار و گو تار وه شاندى ب ئاشکرایى دژایه تییا بزافا نازادبخوازا کوردی دکر و ل پازده ی چریا ئیکتی هه ر ل ساڵا ۱۹۶۰ی حکومه تی (ساله ح یوسفی) ئه ندامی کۆمیتا ناڤین یا پارته ده سته سه رکر و ل (۲۹) ی ته باخی و (۳) ی چریا ئیکتی ژ هه مان سالی ب فه رمانا (عه بدولکه ریم قاسم) بخۆ هه موو پارێ پۆ مه زاختنین بارزانیا هاتیه ته ره خانکر، حکومه تی دا هۆزین پشته قانیین خۆ^(۶).

ل ناچه راستا ئاداری ساڵا ۱۹۶۱ی (بارزانی) یێ نه مر هه ست پیکر کو مانا وی ل به غدا مه ترسییه، ژ به ر هندى به غدا بجه ده یلیت و قه ستا بارزان دکه ت. حکومه تی ئه و چه نده ب ده رفه ت زانی و هه وه که گرتنی یه به رفه ره دژی ئه ندامین پارته ل دارخست و پتیریا لقین و ئی دائیخستن. ل (۲۲) ی ئادارا هه مان سالی ده رئیخستنا روژناما (خه بات) پاره ستاند و هه موو ئه فسه ر و فه رمانبه رین کورد ژ له شکری و دام و ده زگه هین میری دور ئیخستن^(۷).

سه رکر دایه تییا پارته هه ولدا ریکین ئاشتی و گفتموگویی بو چاره کرنا وان کیش و گرفتا بکاربینیت، لێ حکومه تا (عه بدولکه ریم قاسم) نه هاته رایێ و ل خۆ نه زقیری و

(۵) هه مان ژیدهر، بپ ۴۹-۵۰.

(۶) هه مان ژیدهر، بپ ۵۰.

(۷) د. سعد ناجی جواد، ژیدهری به ری، بپ ۵۷.

هه‌لۆتێسته‌کی توند به‌رامبەر پارته‌ی بکارئینا و ل (٩) ی ئیلۆنی هه‌ر د وئ سالییدا فه‌رمان دا کو کۆمه‌لگه‌هێن کوردان ل ده‌ربه‌ندیخان تۆپ باران و بو‌ردوومان کرن. پارته‌ی وه‌ک به‌ره‌قانی ژ خا‌کا کوردستانێ و مافی‌ن ره‌وا‌یین گه‌لی کورد گو‌ریا نا‌گری شو‌ره‌شا ئیلۆنا مه‌زن ل (١١) ی ئیلۆنی سالا ١٩٦١ ئی به‌ریاکر (٨).

ل (٨) ی شواتی سالا ١٩٦٣ ئی کۆمه‌له‌که ئه‌فسه‌رین نیشتمان په‌روه‌ر ب هه‌فکاری دگه‌ل پارتا به‌عس ب کۆده‌تایه‌که له‌شکه‌ری دژی فه‌رمانه‌وه‌ی یا (عه‌بدو‌لکه‌ریم قاسم) رابوون و جقاتا سه‌رکردایه‌تییا شو‌ره‌شی پێک ئینا. جقاتا سه‌رکردایه‌تییا شو‌ره‌شی به‌یاننامه‌ک ده‌ریخست و ل ئیسگه‌ و تێله‌فزیونا دا خواندن و راگه‌هاند گه‌ره‌که چه‌کدارین کورد د ماوی بیست و چار ده‌مژمێرا‌ده چه‌کین خو‌دانین و بیی مه‌رج خو‌بده‌نه ده‌ست حکومه‌تی، ئه‌گه‌ر نه‌هه‌موو ده‌قه‌رین با‌کوور ژ بارزانیان دئ ئینه رامالین. ل (١٠) ی خزیرائی ژ هه‌مان سالی و به‌ری ماوی به‌ریا پێدای ب دو‌ماهی بی‌ت، به‌عسییا شه‌ر دژی گه‌لی کورد ده‌ست پێکه‌ر‌ه‌هه، بارسته‌یا (عه‌بدو‌لسه‌لام عارف) یا له‌شکری نا‌کوکییا دنا‌ف سه‌رکردایه‌تییا پارتا به‌عس دا ب ده‌رفه‌ت زانی و ل (١٨) چریا دووی سالا ١٩٦٣ ئی ب کۆده‌تایه‌کی رابوون، ژ نه‌چاری حکومه‌ت دگه‌ل سه‌رکردایه‌تییا شو‌ره‌شا کوردی ریککه‌فت و ل (١) ی شواتی سالا ١٩٦٤ ئی شه‌ر راگرت، لی ل جیاتی هندئ کو هیه‌قی و داخو‌ازین ملله‌تی کورد بجه‌ بین، بتنی دده‌ستووری به‌روه‌ختدا ئه‌وی حکومه‌تی ل (٤) ی گولانی سالا ١٩٦٤ ئی ده‌ریخستی، هاته‌جا‌ردان. ئه‌وژی ب شیوه‌یه‌کی شیلی و شیواو -کو هه‌موو نه‌ته‌وه‌ل عیراقی دما‌فین خو‌دا د یه‌کسانن. ریککه‌فتنا‌ما راگرتنا شه‌ری بو‌ حکومه‌تا عیراقی بیه‌نه‌قه‌دانه‌ک بو، چونکه‌ ده‌می ژێرا هه‌لکه‌فتی و کاودانین وئ ئاسایی بو‌وبین شه‌ر دژی گه‌لی کورد ده‌ست پێکه‌ر‌ه‌هه و ل (٤) ی نیسانی سالا ١٩٦٤ ئی له‌شکری وئ هێرش کره‌ ده‌قه‌رین کوردی و شه‌ر بی به‌رده‌وام بوو تا‌کو حکومه‌تا (عه‌بدو‌لر‌ه‌حمان به‌زاز) پرۆگرامی خو‌بو‌ چاره‌کرنا دۆزا کوردی ب شیوه‌یه‌کی ئاشتیانه و د چارچۆقی کۆمارا عیراقیدا ل (٢٩) ی خزیرائی سالا ١٩٦٦ ئی جا‌ردایی، ئه‌وژی پشتی کو هه‌موو هه‌ولین حکومه‌تی ژ ئالبی له‌شکری شه‌ بو‌ دامرکاندا شو‌ره‌شا کوردی

(٨) د. عبدالفتاح علی یحیی، ژێده‌ری به‌ری، بپ. ٥٠.

سهرنه گرتین، نه مازه ده می له شکرئ وئ ل سالا ۱۹۶۶ئ د شه ری (هندربین) دا دوو چاری
شکه ستنه که مه زن بووی (۹).

ل (۱۷) ی تیرمه هی سالا ۱۹۶۸ئ به عسی جاره که دی ب کۆده تایه که له شکرئ
پابوون و (عه بدولر حمان عارف) ژ کورسیکا فه رمانره وایی یا عیراقئ لادان و
ده سه لات که فته ده ستئ (ئه حمده حه سه ن به کر) دا، حکومه تا به عسییا ژئ هندی بزاف
کر نه کاری دۆزا کوردی ب ریکتین له شکرئ چاره که ت، ههروه سان نه کاری ئیکه تییا
پرتین گه لی کورد تیک بده ت، ناچار بوو ل (۱۱) ی ئاداری سالا ۱۹۷۰ئ به یاننامه ک
ده ریخست و تیدا هاتبوو: حکومه تا عیراقئ پشتی بۆرنا چار سالان دئ مافی
ئوتۆنۆمی ده ته گه لی کورد (۱۰). ئه و ریککه فتنامه ب ئیکه مین دان پیدان ب مافی گه لی
کورد د دیرۆکا عیراقئ یا سیاسیدا دئیته دانان و مه زنتربن ده ستکه فتا دیرۆکییه و
سه رکه فتنه که هه ره مه زنه کو پارتی د دیرۆکا هه قچه رخدا بۆ گه لی کورد ب ده ستقه ئینای،
بیگومان ئه و ده ستکه فتا دیرۆکئ ئیک بوو ژ ئه نجامین شۆره شا ئیلۆنا مه زن ئه و بارزانی
بی مه زن سه رکر دایه تییا وئ کری (۱۱).

ئه و چار سالین حکومه تا عیراقئ بۆ جیبه جیکرنا مافی ئوتۆنۆمی ده ست نیشان کرین
نیشانین نیاز خرابییا وئ بوون، وئ دقیا ب هه ر ئا وایه کی شکستئ ب شۆره شی بینت.
دوان چار سالاندا چه نده ها هه ول بۆ تیرۆر کرنا خه باتکه ر (ئه دریس بارزانی) دان، لی
سه رنه که فت، پاشی پیلان ل دووف پیلانئ بۆ تیرۆر کرنا سه رۆک بارزانی قه هه ونان،
دیسان تیدا سه رنه که فت، فیتجا ژ ئالیی له شکرئ و سیاسی قه به رهه قیوونا خۆ بۆ لیدانا
شۆره شا کوردی کر. ب دو ماهی هاتنا وان چار سالان ئانکول ۱۱ ی ئاداری سالا
۱۹۷۴ئ حکومه تا عیراقئ ل به لئنا خۆ پاشگه زیوو و یاسایا فه رماره وایی یا ئوتۆنۆمی

(۹) جواد ملا، کردستان والکرد، وطن مقسم وأمة بلا دولة، تقدیم: د. جمال نیز، دار الحکمة،

(لندن: ۲۰۰۰)، ص ۸۹؛ عبدالکریم فندی، ژئیدهرئ بهرئ، بپ ۵۷.

(۱۰) جواد ملا، ژئیدهرئ بهرئ، بپ ۹۰.

(۱۱) مخلص خوشناو، ثورة ایلول.. ثورة شعب المستقبل، مجلة گولان العربي، العدد (۴۰)، ۲۵

أیلول ۱۹۹۹، ص ۳۹.

ژ ئالیی خۆ بتنی فه و ب شیوهیه کی نارپیک ده ریخست و جاردا، لی سهرکردایه تییا شۆره شی ب توندی رته کر، حکومه تا به عسییا ژی شهر دژی وان دهست پیکره فه، شهره کی توند و دژوار دناقیه را حکومه تا به عسییا و سهرکردایه تییا شۆره شییدا به ریا بو، هه ژ ئادارا ۱۹۷۴ ئی تا کو ئادارا ۱۹۷۵ ئی درپژ کیشا (۱۲).

پشتی کو حکومه تا عیرا قی زانی درپژیدانا شهره دژی شۆره شا کوردی به یهۆده به و مه حاله شکستی پی بینت ناچار بوو ل ۶ ئاداری ساله ۱۹۷۵ ئی ریکه هفتنامه کا خیانه تکارانه دگهل شاهی گۆرپه گۆر (محه مه د رها په هله وی) شاهی ئیرانی ل جه زانییر مۆرکر. سهرکردایه تییا شۆره شی پشتی خۆراگری و به رخوه دانه که بی وینه و تۆمارکرنا چه نده ها سهرکه فتن و داستانی قه هره مانانه، ب مه ره ما خۆ ریکه خستن و گونجان دگهل کاودانیین نوئ بو ده مه کی شۆره ش راگرت (۱۳)، ل ۲۶ ی گولانی ساله ۱۹۷۵ ئی، وه ک درپژه دان ب شۆره شا ئیلونا مه زن، شۆره شا گولانا پیشکه فتنخواز به ریا کر (۱۴). نه فه ژی باشتی به لگه یه کو گه لی کورد ب شیوهیه کی گشتی و سهرکردایه تییا شۆره شی ب شیوهیه کی تاییه تی که تواری شکستی رته کر به و مل که چی بو وان کاودانیین ته حل و ناله بار نه کر به و هه زاره ها کادر و پیشمه رگین شۆره شا ئیلونا مه زن دناف رپژین شۆره شا گولانییدا ژبوئا وه لات و نه ته وا خۆ درپژی ب خه بات و فه لاتی دایه ژ وانا: قه هره مانی ژیر و گه رناس، خه باتکه ری خۆراگر و ماندوونه ناس، شیره لاوی باعه دری «مه حمود ئییدی».

(۱۲) جواد ملا، ژیده ری به ری، بپ ۹۰.

(۱۳) هه مان ژیده ر، بپ ۹۱.

(۱۴) جریده خه بات، العدد (۶۷۷)، ۲۶ آیار ۱۹۹۳.

بەشى ئىككى:

مەمۇود ئىزدەى . . قوناغا دەستپىكىن ژيانا وى

- پىگەھشتنا وى .

- چونا وى بۆ سوري .

- قەزقپىن بۆ كوردستانى و رىقنىگىيەكا سەخت .

- ژيانا ما مەحمود ئېزدى:

ل باعدرا مېر و سەرداران، باعدرا پالە و رېنجهەر و جۆتیاران، خېزانەکا رەنجەدەر ژ ھۆزا ھەکاربا د مالەکا ساکاردا دژبا، ھەموو خەون و ئومىدین خۆ، ب رېنجهەرى و پالەتى، ب خۆھدانا ئەنپيا خۆ بجه دئینان و ژارى و دەست کورتى نەدبوونە ئەگەرین بى ھېشى بوون و رەشپینیا وان دژبانیدا، بەلکو رۆژ بۆ رۆژى درژدتریبون ل سەر کارى داکو ب سەر ھەموو کۆسپ و تەگەرین ژبانیدا زالبن و ژبانەکا سەرفراز و ئاسوودە بۆ پاشەرۆژا خۆ دابین بکەن، مالخۆبى وى مالى (سلۆ ەلى ئۆسې) بوو، کو دگوندیدا نمونەیا کەسپین مەرد و جوامیر و ئوجاخ زاده و خانەدان بوویە، لاوەکی پەیت و زېرەک و چەلەنگ بناقئى (لیاس) ژ وى خېزانى سەرى خۆ رادکەت و ب ھەموو شیانین خۆ ھەقربکيا سەختى و ئالۆزى و گرفتین ژبانى دکەت، ب جۆتیارى، کرێکارى، شقانەتى و رېنجهەرى ژبانا خۆ دبۆرینت، ب مەردینى، خېرخوازى، مېرینى و دەست پاکى و گەلەک رەوشتین دى یین چاک ناقداردب، کو دگەھتە ھېمى ژن ئینانى بابى وى (مېمۆ) یا خوشکا (سالەح نەرمۆ)^(۱) ژ گوندى (نسىرى) بى ژتیرا دخوازت و مېمۆ دبتە ھەقربنا وى، لیاس و ھەقربنا خۆ سەرەرای بارى نالەبارى ئابوورى، ژینەکا بەختەوەر و سەر و دلخۆش پیکشە دبۆرینن. ل ساللا ۱۹۴۴ى خودى کەرەم دکەت و وان ب زارۆکەکی شاد دکەت، دایک و باب ب زارۆکى خۆ کەیف خۆش و دلگەش دبن و ناقئى وى دکەنە (هاشم)^(۲)، ئەو ھاشمە بوو د رۆژانین سەخت و دژوارین شەرى پارتیزانییى دا، د

(۱) ئوجاخ زادەکی ئېزدیایە، ژ دایکبوون ۱۹۲۸، ل ساللا ۱۹۴۸ى دناڤ رېزین پارتى دېوکراتى کوردستاندا ھاتیبە رېکخستن ل ساللا ۱۹۶۲ى گەھشتیبە رېزین شۆرەشا ئیلۆنى و بوویە پېشمەرگە، رۆلەکی دیار و بەرچاڤ د شۆرەشا ئیلۆنا مەزن دا ھەبوو، نۆکە ل گوندى نسیرییى - ناوچا ئەلقووش - پارێزگەھا موسل - بى ئاکنجیبە.

(۲) دیدارەک دگەل حسین لیاس سلۆل ۲۴ى چریا دووی ۲۰۰۰، دەۆک، ژدایکبوون ۱۹۵۱، ل ساللا ۱۹۷۰ى دناڤ رېزین پارتى دېوکراتى کوردستان دا ھاتیبە رېکخستن، ل ساللا ۱۹۷۴ى گەھشتیبە رېزین شۆرەشا ئیلۆنى و بوویە پېشمەرگە، نۆکە دگەل رېکخراوا شەھید مەحمود ئېزدى - لیژنا ناوچا شېخان - لقا ئیک یا پارتى کار دکەت.

ماوهیی شۆرهشا گولانا پیتشکهفتنخوزادا دبتە قەهرەمانەکی ئەفسانەیی و بناقی (مەحموود ئیزدی) دئیتە ناسین و ناقدار دبت، نۆکەر و خوڤرۆش ژبەر دلەرز، دوژمن بەرامبەر پلان و تەکتیکین وی یین بهیتز و کریارین وی یین لەشکری سەرسورمای و حیبه تی دمینت.

ژیی هاشمی دبتە سی - چار سال، زارۆکەکی دی ل وان زیدەدبت و ناقی وی دکەنە (دیندکۆ)، کەش و هەوایی خیزانی خوشتەر و دلڤه کەتر لئ دئیت، لی خوشتیا وان دوژم ناکەت و پشتی دەمەکی کیم (دیندکۆ) نەخوشت دبت و نەخوشتیا وی ڤه دکیشت، دایک و بابین وی ل دووف شیانین خو درێغیی ناکەن و ل نۆژداران دگە پین، لی هەژاری و دەست کورتیا وان و کیمیا نۆژداران و کیمیا هۆیین هاتن و چۆن ل وی دەمی، دبنە ئەگەرین نەمانا وی زارۆکی، خەم و کۆڤانین نەمانا وی، کەش و هەوایی خیزانی دادپۆشن و دایک و باب خەمگین و دلزار دبن.

ژیی (هاشم)ی دبتە پینج-شەش سال، هیشتا کو تیهنیی سۆز و قیانا دایک و بابین خوڤوو، هیشتا دایکا وی تیر ئەو هەمبیز نەکر بوو، دایکا وی دچتە بەر دلۆڤانیا خودی و ژ سۆز و قیانا وی یا بی هاوتا بی بەش دبت، هاشم هیش زارۆک بوو، ب وەغەرکنا دایکا خو داخبار و دل تەنگ دبت^(۳). (خفشی مستو خوشتی)^(۴) کو ئافرەتەکا دلۆڤان و هەر ژ خوونا وان بوو، هەڤرینا مرۆڤی وان (خودیدا عەلی ئۆسی) بوو رادبت (هاشم)ی زارۆک دبتە جەم خو و ژ دل و قیانا پەرورده دکەت. سەبارەت (هاشم)ی و زارۆکینیا وی و چاوانیا پەرورده کنا وی ئەڤ ئافرەتا دل سۆز دبیژت: هاشم بچوو کەکی پەیت و زیرەک بوو، هندی بیژی هند بی هەستی سڤک و خوون شربن و دلخواز بوو، هەر زوو نیشانین دلیری و میرنیی لی ددیاریبون، زۆر بی ریزان بوو، دەمی بو یارییا و رابواردنی دچو ناڤ زارۆکین گوندی ریز ل هەڤالین خو دگرت و وان ژی گەلەک حەز لی دکر، من بخوہ ژی ئەو گەلەک دڤیا و وەکی زارۆکی خو چاڤی خو

(۳) دیدارەک دگەل خفشی مستو خوشتی ل ۲۶ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، ناوچا باعەدری، ژ دایک کوون

۱۹۲۲، خەسوا شەهید مەحموود ئیزدی، نۆکە ل باعەدری یە ئاکنجییه.

(۴) دیدارەک دگەل دا ل ۲۶ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، ناوچا باعەدری.

ددایین.

بابی (هاشم) ی (لیاس) بۆ دهمه کی دمینته بی بهرمالی، لی ژبان پاناوهستییت و هه رفیت رپهوا خۆ یا سروشتی وهریگرت، فیجا بۆ سهروه ری و ریشه برنا مالا خۆ ژنه کا دی بناقی (شه می ئیبراهیم) هه ژ هۆزا هه کاربا دئینت، خودی دوو کورا (حسین و سلیمان) و سی که چا (هووری، گۆزی، که تو) دده تی، پاشی ئه وژی ئانکو (شه می ئیبراهیم) کۆچا داوی دکه ت، دیسان (لیاس) دمینته بی بهرمالی و زارۆکین وی سه رگه ردان دین، ناچاردیت بۆ خۆ ل بهرمالییه کا دی دگه ریت، وی جاری ژنه کی بناقی (خۆخی لیاس) ژ هۆزا قاییدیا دئینت و جاره کا دی مالا وی ئاقادبته فه و ب رهوش دکه فت، دهم دبۆرن خودی وی ژ ی ب دوو کورا (حه سه ن و سالم) و که چه کی بناقی (گولی) خه لات دکه ت. (لیاس) دگه ل هه ژئینا خۆ یا داوییی تاکو دوا رۆژین ژبانا خۆ ل باعه درئ دژیت و زارۆکین خۆ ب شپوهیه کی راست و دروست ل سه ر بنیاته کی موکوم و پری هه ز و ژبانا مرۆفایه تیپ پهره ده دکه ت و پیخه مه ت دابینکرنا ژبانه کا خۆش و کامه ران بۆ خیزانا خۆ ره نج و تیکۆشینه کا بی و و چان دده ت^(۵).

ل ۱۶ ی ئیلۆنی ۱۹۵۱ ی، هاشم ل قوتابخانا باعه درئ یا سه ره تایبی - پۆلا ئیککی - دئیتته وهرگرتن، دوو سالان لی دخوونت و پۆلا ئیککی و دووی ب ئه نجامین باش ده ربا ز دکه ت^(۶)، لی سالا سییی - ژبه ر ناله باربیا بارودۆخین خیزانا خۆ یین ئابووری و بۆ یارمه تیدانا بابی خۆ دکاروبارین چاندنیدا و ژبه ر مژوول بوونا وی ب هنده ک کارین کو پاره و پوول پیقه دئین بۆ مه زاخنتین رۆژانه - ب دوماهی نائینت و قوتابخانی ده یلت. هاشم مرۆقه کی شوکهر و رینجبه ر بوویه، بۆ په یدا کرنا پیداو یستین ژبانن کارین ب ره نج و وهستیان کرینه، ژ بچووکاتیدا به رخقانی و ناتۆرقانییا ده خل و دانن خه لکی کریه، کو مه زن دبت و دگه هته قوناغا سنیله بی شقانه تی و رینجبه ری - جو تی و شخه ره کیشانن و چلوو برینن - دکه ت سه ره رای وان هه موو کارا و وهستیانی دوا ری

(۵) دیداره ک دگه ل حسین لیاس سلۆ ل ۲۴ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

(۶) بنیره برواناما ژماره (۷) ل پاشکۆبی.

بۆرینا دەمی هزر و بیترین وی بهر فردهتر دبن و رهوشه نیبرییا وی گهشه دکهت و د نهجامدا دبتنه خودان رهوشه نیبرییه کا لهشکری-سیاسی (۱۰).

چاخنی هاشم دگههته هیمنی ژن ئینانی ژ دل و گیان چهژ (عهیشی) یا کهچا پهروهردیاراخۆ -خفشسی مستۆ- دکهت و ههمان ههست ل جهم وی ژی پهیدادبت و د نهجامدا دبنه ههژئینین ههف، ل گۆر فی بابهتی دایکا دلۆقان خفشسی مستۆ خوشی (۱۱) دبیژت: هاشمی گهلهک چهژ کهچا من (عهیشی) دکر، رۆژهکی گۆته بابی خۆ (لیاس) هه ره کهچا مام (خودیدا) ژ من را بخوازه، ل بیرا من دئیت دهمنی لیاس هاتییه مالا مه، گهلهک کهیفا من و خودیدای هات، خودیدای گۆتی: گهلهک باشه: ب راستی کهچا من یه بهرکهفتییه و من دقیت بۆ وه بت نه بۆ خه لکی بت، نهزی یه رازیمه گهر ئه و یه رازی بت، ژ میژه باب و باپیریته مه گۆتییه: ده رگههی باش بلا بۆ ده ری خانینی مروقی بت، بقی رهنگی و ل دهوروه ری سالآ ۱۹۶۸ ئی هاشم دبتنه خیزاندار و دگهل ههژئینا خۆ (عهیشی) خیزانه کا دلشاد و بهخته وهر پیک دئین (۱۲).

ل سالآ ۱۹۷۴ ئی هاشم ههست ب نا ئارامی و مه ترسییی دکهت قیجا ریزین لهشکری عیراقی دهیلت و دگههته ریزین شوژه شا ئیلونا مهزن و دبتنه پینشمه رگه (۱۳)،

(۱۰) دیدارهک دگهل حسین لیاس سلۆ ل ۲۴ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

(۱۱) دیدارهک دگهل ل ۲۶ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، ناوچا باعه درئ.

(۱۲) مه محمود ئیزدی د ماوه بی ژیا نا خۆدا دبتنه بابی چار کورا، نهوژی نهقه نه:

- مه محمود، ژ دایکیوون ۱۹۷۰، ده رچۆی پینجی ئاماده بی یه، خیزانداره، خیزانا وی (نه سرین هه سه ن نه رمۆ) یه، بابی سی کورا (هاشم، گاره، هه کار) و دوو که چایه (زۆزان، به فرین)، نوکه بهر پر سی لیژنا سنوون یه یا پارتی دیموکراتی کوردستانه، ل دهۆک بی ئاکنجییه.

- سه عید، ژ دایکیوون ۱۹۷۱، خیزانداره، خیزانا وی (سورمی خدر) ه، بابی کوره کی و که چه کتییه (دلشاد و شارستان)، نوکه ل ئه لمانیا بی ئاکنجییه.

- مه سهوود، ژ دایکیوون ۱۹۷۴، خیزانداره، خیزانا وی (سوعاد کشتو ئیبراهیم) ه، بابی که چه کتییه (رۆژین)، نوکه ل ناوچا باعه درئ بی ئاکنجییه.

- فوئاد، ژ دایکیوون ۱۹۷۵، خیزانداره ناخی خیزانا وی (ژیان فرمان ساله ح) ه.

(۱۳) دیدارک دگهل حسین لیاس سلۆ ل ۲۴ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

دوی ده میدا حکومت زیره فانییا مالا وان دکهت و بهردهوام گرفت و نه خوشییا ژ وانرا چیدکته، پرژه کئی بابی وی (لیاس) ی ل باعه دری ب پالته تی کاردکر پۆلیسا ل سهر کاری گرت و بر و ل باژیری مووسل خسته د زیندانیتدا، لیاس ماوهیه کی دزیندانیتدا دمینت و تیدا تووشی ئازار و ئەشکه نجه دانه کا زۆر دبت، پشتی ژ زیندانی دهر دکهفت ب ئەگه را وی ئازار و ئەشکه نجه دانی دوو چاری نه خوشییه کا کوژهک دبت و هه رب وی نه خوشییه ل سالا (۱۹۸۵) کۆچا داری دکهت و دگه هته ریزا کاروانی نه مران^(۱۴).

کو مه محمود ئیزدی ریزین له شکرئ عیراقی دهیلت و دبتنه پیشمه رگه دفی باریدا ژ که تواره کی بۆ که تواره کی دی دئیتنه فه گوهاستن کو دینه تاردا ههردوو که تواره فه قذژی ئیکن، هه قذراتییا ههردوو که توارین هاشم تیدا ژ یای کاریگه ریییا خۆل سهر ههست و دهروون و بلندکرنا ئاستی رهوشه نبیرییا وی دکهت و که توارئ نوو وی هاندهت و پرژدتر دکهت بۆ پیشقه چۆن و وه رارا هزر و بیرا و رهوشه نبیرییا وی، نه مازه ژ لایه نه ته وه بی فه زۆر گه شه دکهت.

(۱۴) دیدارهک دگهل حاجی ئوسمان حاجی ل ۸ ی ئیلۆنی ۲۰۰۲، باعه درئ.

- مەھموود ئىزدەس ل سوریا :

ژ ئەنجامى پىلاتا خىانەتكارانەيا جەزائىر، كو پىلانەكا نىتف دەولەتى بە ژەھراوى بوو دژى شۆرەشا ئىلۆنا مەزن و گەلئى كورد ھاتىبە گىپران، ئەو ژى ل دووف ھەل و مەرج و بەرژەو ھەندىبىن ھەرسى دەولەتا - عىراق، ئىران، جەزائىر - بىن تايبەت، گەلئى كورد ب شىتوھىەكى گشتى ژ ھەموو ئالىان قە تووشى زىبانەكا مەزن بوو، ھەر چاوا بت، رىككەفتن ل سەر شۆرەشى و سەرکردايەتیبى و گەلئى كورد پىلانەكا نەخشەكرى بوو، لئى لەشكرى شۆرەشگىپرى كوردستانى تا دوا ھەناسە د چەپەرى بەرپەقانى و بەرخودانىيدا بوو، ھەر ژ ئادارا ۱۹۷۴ئى تاكو ئادارا ۱۹۷۵، عەگىدانە بەرامبەر ھىرشىن لەشكرى عىراقى راوھستيا.

سەبارەت راگرتنا شۆرەشا ئىلۆنا مەزن سەرۆك (مەسعوود بارزانى)^(۱۵) دىبىت: «راگرتنا شۆرەشا ئىلۆنى نە شكستەكە لەشكرى بوو، بەلكۆ داکەتنەكە سىياسى بوو ژ ئەنجامى وئى چەندى ئەم ژ پەناگەھا تەنا (الملاذ الامن) بى بەھربووين و ھەقالتىن دوھى بوونە دوژمىن ئىرو». ھەرەسان دىبىت: «پىارا بارزانى بو راوھستانا كاروانى شۆرەشا ئىلۆنى مەزنتىن قورىانى بوو ژ چەندەھا قورىانىبىن قى سەرکردەى بو مللەتى خو پىشكىشكرىن. جەربەزەبىكر ب ناقتى خو، ب رابوردووى خو، ب ژيان و پاشەرۆژا خو، ب مېژووا خەباتا خو، ژبوئا وئى چەندى كو گەلئى خو ژ مەرگەساتەكا مەزن رزگاركت»^(۱۶).

كاودانىن گەلئى كورد ل كوردستانا باشوور، پشتى وان روودانا ب شىتوھىەكى گشتى بەرەو خرابىبى چۆن و كەش و ھەوايەكى خەمناك و پر سەھم و ترس و بى ھىقى بوون و رەشپىن و نا ئارام ل كوردستانى پەيدا بوو. حكومەتى ب سەدان گوندىن كوردان كاقل و

(۱۵) مسعود البارزاني، البارزاني والحركة التحررية الكردية، ثورة أيلول ۱۹۶۱-۱۹۷۵، أبريل-

۲۰۰۲، الجزء الثالث، ص ۱۴.

(۱۶) ھەمان ژىدەر، بپ ۱۶.

وێرانکردن و ب سەدان گوندێن دی عەرەب لێ ئاکنجیکرن و خەلکی وان بۆ کۆمەلگەهێن ب زۆری ڤه‌گه‌هاستن و زه‌قی و زارێن وان ل سەر جۆتیارێن عەرەب دابه‌شکردن، ئەڤه و زێده‌باری زیندانکردن و ل سێداره‌دانا هه‌زاران گه‌نج و لایین نازادیه‌خوایین کورد ژلایین دام و ده‌زگه‌هێن سهرکوتکه‌رین وێ حکومه‌تی ڤه، ئەڤ هه‌موو ڤه‌فتارێن ناره‌وا حکومه‌تی دژی گه‌لی کورد ڤه‌ڤه‌ودکردن، مه‌به‌ست ڤی جێبه‌جێکرنا چهند ئامانجه‌کێن ره‌گه‌ز په‌رست بوو مینا: عه‌ره‌بکرنا خا‌کا کوردان، چاندنا ترس و سه‌همی ددل و ده‌روونین کورداندا، زێره‌ڤانییا بزاقین خه‌لکی و ب تاییه‌ت گه‌نج و لاوا، نه‌هیتلانا ئیش و کاری و په‌یداکرنا بێ کاری و کوشتنا گیانی کوردینییی ده‌روونی و اندا و ل داویی لاوازکردن و بنه‌پکرنا بزاقا نازادیه‌خوایا کوردی.

ئه‌و ڤوودانیین نا ئاسایی بوونه ئەگه‌را ده‌ربه‌ده‌ربوون و مشه‌ختبوونا هه‌زاره‌ها خه‌لکی شوڤه‌شگێری کوردستانی بۆ ئیرانی، ل ڤر خودی ژێ رازی (ئه‌دریس بارزانی) سه‌ڤه‌رشته‌یییا ڤلانه‌کا هه‌وور و ڤیک و ڤیک و بله‌زکر ژبو گه‌هاندنا ڤیشه‌مه‌رگه و خێزان و خه‌لکی گوندا بۆ هوندری خا‌کا ئیرانی و ڤی دا هه‌ر که‌سه‌کی بڤیت خو‌ بده‌ته ده‌ستی رژیما عیراقی، به‌ر ب خا‌کا عیراقی بچت (۱۷). مه‌حموود ئیزدی قایل نابت خو‌ بده‌ته ده‌ست حکومه‌تا عیراقی و دگه‌ل خێزانا خو‌ مشه‌ختی ئیرانی دبت.

د وان کاودانیین سه‌خت و نازکدا ڤارتی دیموکراتی کوردستان ڤیا و هه‌ولدا جاره‌کادی ڤیزین خو‌ ڤیک بێخت و دژی وان هه‌ول و ڤه‌فتارین حکومه‌تی بزاقکر، ئەو ڤوو خه‌باتکه‌ر مه‌سه‌وود بارزانی دگه‌ل هه‌ژمه‌ره‌که سه‌رکردین ڤارتی چهن‌دین دیدار و کۆمبوون ل کوردستانا رۆژهه‌لات ئەنجامدان، ئیکه‌مین دیدار ل ڤوژا (۲۴) ی مه‌ها ئاداری ل سال‌ا ۱۹۷۵ ی ل ده‌ڤه‌را شیوه‌ره‌ش بوو، لێ گرنگترین دیدار ل سهر کانیکه‌کی ل نێزبکی باژیری (نه‌غه‌ده) بوو، تیدا ڤیزداران: عارف ته‌ڤه‌وور، مه‌مه‌د ره‌زا، که‌ریم شنگالی، نازاد به‌رواری، جه‌وه‌ر نامیق، د ئاماده‌بوون دوان دیدار و کۆمبوونا ده‌ گه‌نگه‌شه و دان و ستاندن ب تیر و ته‌سه‌لی هاته‌ کرن و ل داویی ڤیککه‌فتن کول سهر سی ته‌وه‌ران

(۱۷) سامی شورش، کردستان والاکراد، الحركة القومية والزعامة السياسية، أدریس بارزانی...
نموذجاً، أربیل، ۲۰۰۱، ص ۱۳۵.

کاربکهن:

۱. پووتهدان ب ریکخستنئ دناڤ په نابه رین کورد دا ل ئیرانئ ژبه ر گرنگییا ریکخستنئ و درژدبوون کو پارتنی گه ره که به رده وامیئ ب خو بدت و هک هیزه که سه ر کرده یه کاربگه ر و ریک و پیک.

۲. ریکخستن و به ره ه فکرنا کادرین له شکری و حیزی داکو ب زووترین دهم بزقرنه چیا و دۆل و نه والین کوردستانئ و ریزین خو و هک پارتنی دووباره ریک بیخن و سه رۆکاتییا خه باتا جه ماوه ری کوردستانئ بکه ن بو به رسنگ گرتنا حکومه تی د هه ر دهمه کی پیدقیدا، بو وی چه ندئ داکۆکی ل دوو خالین گرنگ و سه ره کی هاته کرن، یا ئیکئ: بریارا لیبۆرینا حکومه تا عیراقئ ب ده رفه ت بیته زانین و مفا ژئ بیته وه رگرتن و کادرین ژیر و چه له نگ - نه وین دکارن دوان کاودانا دا کاربکه ن- دهسته دهسته بو ناڤ خه لکئ ژیر کۆنترۆلا حکومه تی بیته ره وانه کرن، یا دووی: هنده ک کادرین دی ئیکسه ر بو کوردستانئ بیته هنارتن داکو ب شیوی نژدین چه کدار و ریکخستی کار بکه ن.

۳. هه ولدان بو به ستنا کۆنگره یان کۆنفرانسه کی ده رفه ته کا گونجایدا، بو هه لسه نگاندنا شو ره شا ئیلونئ و هه موو قوناغین وی شو ره شی، هه ره وه سان بو شه کۆلینا نه نجامین پیلانا خیانه تکارانه یا جه زائیر و هه لبرارتنا لیژنا ناڤین یا پارتنی (۱۸).

د وان کاودانادا خودئ ژئ رازی (نه دریس بارزانئ)، ب مه ره ما خو به ره ه فکرن بو شو ره شی، هژماره کا کادر و پیشمه رگین پارتنی ژ ئیرانئ هنارتنه سوریا، کو په یوه ندیبین وی دگه ل عیراقئ و ئیرانئ نه د ئاسایی بوون، لی کاودان ل ور چاکتر و ل بارتربوون بو به ره ه فکرن و پیکه هاندنا وان (۱۹)، ئیک ژ وان کادرا مه حمود ئیزدی بوو.

ب گو ره ی گۆتین هه فالین پیشمه رگه د وی ده میدا، نه و کادر و پیشمه رگین پارتنی ژ ئیرانئ - داخا تورکیا را چۆنه سوریا، لی هنده ک کادر و پیشمه رگین دی ده رفه ت نه بوو

(۱۸) رۆژنامه خه بات، ژماره ۶۷۷، ۲۶ ی گولانئ ۱۹۹۳.

(۱۹) سامی شورش، ژیدهرئ به ری، پ ۱۳۹.

سنووری دهبازگه و بچنه ئیرانی، ل دهغه را زاخۆ دمیین، چهند رۆژه کا خۆ رادگرن، ده می ژیرا هه ل دکه فت، ئه وژی دچنه سوریا، ل ور ب هه قرا ده ست ب چالاکییین خۆ یین سیاسی دکهن (۲۰).

رێژدار (جهوههر نامیق) د وتاره کا خۆ د رۆژناما خه بات (۲۱) دا دهباره ی وان هه ل و مه رجا و چاوانییا خۆ به ره هه فکرا پارته ی بۆ درێژه دان ب شوهره شی و گونجان دگه ل بارئ نوو و دبیتت: پشتی پیلانا خیانه تکارانه یا جه زائیر، ب ده هان کادرین پارته ی بین ریکخستنی و له شکری ژ دهغه را لقا ئیک بهر ب سوریا چۆن و ل گوندین ده وره بهری باژیرئ (قامیشلی) ئاکنجی بوون، ل سه ر کار و خه باتا خۆ د بهردهوام بوون، ب ئومیدا فه گه ریانئ بوون بۆ کوردستانئ. لیژنا شه فه ق یا پارته ی کوژ هه قالاان (عه بدولرهمان ساله ح، سه ید هه مید، مه حموود ئیزدی، عادل مزووری، محه مه د خالد بۆسه لی، ئه حمه د ره مو...هتد) به پیکهاتی بوو، سه ره ره شتییا ریکخستنا وان دکر، رێژدار جه وههر نامیق دبیتت: هه ر ل زفستانا ساله ۱۹۷۵، قئ لیژنی په یوه ندیییه کا راسته وخۆ دگه ل مه دا هه بوو چ ب نامه و چ ب قازدا، ئاموژگاری و بارئ کوردستانئ و ره وشا ریکخستنی و جم جۆلا ناحه زین پارته ییا مه ئالۆگۆر دکر و گه له ک ب ژیری و هشیاری کاری خۆ دکر (۲۲).

(۲۰) دیداره ک دگه ل محه مه د خالد بۆسه لی ل ۲۵ ی کانونا دووی ۲۰۰۲، زاخۆ، ژ دایکبوون ۱۹۴۵، ل ساله ۱۹۶۱ ئ دناف رێژین پارتیدا هاتییه ریکخستن، د هه مان سالدا گه هشتیییه رێژین شوهره شا ئیلۆنی و بوویه پیشمه رگه، رۆله کی بهرچا د هه ردوو شوهره شان - ئیلۆن و گولانی - دا هه بوو، نۆکه ل باژیرئ زاخۆ یی ئاکنجیییه؛ عه بدوللا ساله ح ل ۲۲ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهوک، ژ دایکبوون ۱۹۵۲، ل ساله ۱۹۶۷ دناف رێژین پارتیدا هاتییه ریکخستن، ل ساله ۱۹۷۴ ئ گه هشتیییه رێژین شوهره شا ئیلۆنی و بوویه پیشمه رگه، نۆکه بریکاری و هزیرئ ته ندروستی، بۆ کاروبارین کۆمه لایه تییه ل هه ولیر یی ئاکنجیییه.

(۲۱) ژماره (۶۷۷)، ۲۶ گولانی ۱۹۹۳.

(۲۲) دیداره ک دگه ل جه وههر نامیق سالم، ل ۳۰/۱/۲۰۰۳، سه لاهه دین، نۆکه سه کرتیرئ مه کته با سیاسی یا پارته ی دیموکراتی کوردستانه.

رێزدار (عهبدوڤلا سالهه) (٢٣) مه بهستا چۆنا کادر و پێشمه رگهین پارتی بۆ سوریا ب مه بهسته که سیاسی یه گرنه ل قه له م ددهت، چونکه سه ره رای سه ره شتی کرنا ریکه خستنا په نابه رین کورد ل سوریا ژلایه و ان پێشمه رگه و کادران فه، بۆ حکومه تا سوریا و خه لکه کی دی و ته قایا جیهانی ژێ هاته سه لماندن کو گه لێ کورد بیه رژه ل سه ره شوهره و به رخوا دهانی تا کو مافی خۆ بیه ره و دهستینه و دوژمن ناچار دبت دانپێدانی ب وان مافا بکهت.

ب قی ناوایی خویا دبت کو مه ره م ژ چۆنا کادر و پێشمه رگهین پارتی بۆ سوریا خۆ ریکه خستن و به ره فه فکرن بوو بۆ شوهره شا گولانی، هه ره چه نده ل سوریا ژێ پارتی نه و ده ستووریه نه بوو کو خه با تا خۆ یا سیاسی یان به ره فه قییا خۆ بۆ شوهره شی و شه ری پارتیزانیی نازادانه بکهت، لێ هه ره چاوابت هه ل و مه رج ل ور ئانکول سوریا تا راده په کی ژ هه ره ده وله ته که دی ژێرا چاکتر و ل بارتر بوون (٢٤).

دوی ده میدا (التجمع الوطني العراقي) ل سوریا هه بوو، یه کیته نیشتمانی کوردستان تیدا نه نام بوو، حکومه تا سوریا چه ند خۆ له کین مه شقا سه ربازی بۆ وان که سان فه کر بوون کو ب نه نامین (ی.ن.ک) ده اتنه هژمارتن. هه ره دوی ده میدا باره گایه کی (ی.ن.ک) ل قامیشلی هه بوو، پتریا کوردین کوردستانا باشوور نه وین مشه خت بووین و ب تاییه تی نه وین ل ده فه رین کوردنشین ئاکنجی بووین کادر و ب پێشمه رگهین شوهره شا ئیلۆنی و پارتی بوون، پشتی نسکۆیا ٦ ی ئاداری ١٩٧٥ ی نه کارین بگه هه ئیرانی و ریکا (قیاده قطر العراق) یا پارتا به عس کول سوریا بوو، چۆنه سوریا و خه لکی نیشتمان په ره ری کورد ل سوریا هاریکاریا وان دکر و باری ژبان و گوژه رانا وان دابین دکر.

ده مێ ریکه خستنی پارتی په یاما فه کرنا وان خۆ لا گه هان دییه سه ره کردایه تییا به ره وه خت، ئیکسه ره هاتنه ئاگادار کرن کو هه ره که سه کی بقیه ت و بکارت بلا به شداریی

(٢٣) دیداره ک دگه لدا ل ٢٢ ی کانوونا دووی ٢٠٠١، دهۆک.

(٢٤) دیداره ک دگه ل عه بدوڤلا ساله ه ل ٢٢ ی کانوونا دووی ٢٠٠١، دهۆک.

تیدا بکەت (۲۵).

مەحمود ئیزدی دگەل ھەقالان عادل مزووری و عەبدوڵلا سالەح و شەکر کەرکوکى و دەھان ھەقالین دى خۆ دگەھینتە ئۆردوگایى ناھىرى و ناھىن خۆ لى تۆمار دگەت و مینا ھەر پېشمەرگەھەكى دن بەشدارى خۆلەکا پارتى زانیی دبت، تیدا چەندەھا رېتک و ھۆ و تەکتىکىن شەرى پارتیزانىی و جۆرى چەک و تەقەمەنییا و چاوانییا بکارئینانا وان دووان جۆرە شەراندا فېردبت، ل سەر چالاکییىن خۆ یىن پارتایەتى بەردەوام دبت و ھەموو پاسپاردە و رېنمایىن پارتى بچە دئینت و ھەر ب رېنمایا پارتى بۆ دەمەكى دناڤ وی ئۆردوگاییدا دمینت (۲۶).

ژبەر کو مەحمود ئیزدی شارەزایەکە باش دواری لەشکریدا ھەبوو چونکە ئەو بخۆ کادریكى لەشکری بوو، پېشمەرگى شۆرەشا ئیلونى بوو، ئەقجا پشستی دەمەكى کورت د ھەمان ئۆردوگاییدا دبتە مەشق پیکەر، دقى واریدا ژى دیسان مرۆڤەكى پەیت و چالاک بوو، خۆلەکا پېشمەرگا ب باشتىن مەشق و شیوہ ل سەر دەستىن وی دئیتە مەشقەرن و پېتگەھانندن. دگەل کارى خۆ یى لەشکریدا و سەرەرای رەنج و ھەستیانى

(۲۵) دیدارەک دگەل عەبدوڵلا سالەح ل ۲۲ى کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک. دیدارەک دگەل حسىن ئەحمەد حسىن، ناھدار ب عادل مزووری ل ۲۲ى کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک، ژ دایکبوون ۱۹۵۱، ل ساللا ۱۹۶۸ى دناڤ رېزىن پارتیدا ھاتىیە رېتکخستن، ل ساللا ۱۹۷۳ى گەھشتىیە رېزىن شۆرەشا ئیلونا مەزن و بوویە پېشمەرگە، پشستی نسکۆیا ۱۹۷۵ى پەناھەرى سوریا دبت، نۆکە ئەندامى لیژنا پەپوھندییىن لقا ئىتک یا پارتىیە، ل دھۆک یى ئاکنجىیە؛ ئیزدىن خدر عەبدال ل ۲۶ى کانوونا دووی ۲۰۰۱، ناوچا باعەدرى، ژ دایکبوون ۱۹۴۵، پشستی نسکۆیا ۱۹۷۵ى پەناھەرى سوریا دبت و ل و دگەل مەحمود ئیزدی بەشدارى خۆلەکا پارتى زانیی دبت، نۆکە ل ناوچا باعەدرى یى ئاکنجىیە.

(۲۶) دیدارەک دگەل حسىن ئەحمەد حسىن ل ۲۲ى کانوونا دووی ۲۰۰۱ دھۆک؛ خەلیل یوسف مەھمەد کانى گولانى ل ۲۷ى تەباخى ۲۰۰۱، تلخشف کۆچەر، ژ دایکبوون ۱۹۵۴، ل ساللا ۱۹۶۹ دناڤ رېزىن پارتیدا ھاتىیە رېتکخستن، ل ساللا ۱۹۷۰ گەھشتىیە رېزىن شۆرەشا ئیلونى و بوویە پېشمەرگە، پشستی نسکۆیا ۱۹۷۵ى پەناھەرى سوریا بوویە و دگەل مەحمود ئیزدی بەشدارى خۆلەکا پارتى زانیی بوویە، نۆکە ل گوندى گولانى یى ئاکنجىیە.

مهحموود ئیزدی چافه پیتنی دهره ته کا گونجای بوو، ده می ژتیرا هه ل دکه فت خو دگه هانده هه قاللا و ب شاره زایی و زانینا خو دناف ریزین پارتیدا ریک دخستن^(۲۷). کو خو ل بهر ب دو مایی چۆ مام جه لال تاله بانى ئەمىندارى گشتى یی (ی.ن.ک) داخازا هه موو لایه نین (التجمع الوطنى العراقى) کربوو داکو سه ره دانا وى سه ربا زگه هى بکه ن ژبو دیتنا ره وشا خو لى. هۆله ک هاتبوو ده ست نیشان کرن، بریار ئەو بوو هه موو به شداربوو بیین خو لى دده مژمیره کا دیار کربیدا لی ئاماده بن پاشى میثقان بچن و سلاقی لی بکه ن و ژتیرا باخفن، دو ئ هۆلیدا ته خته ره شه کی مه زن ب دیواریشه یی هه لایه ستى بوو، هه قالان (به نده و عه بدوللا ساله ح و مهحموود ئیزدی و عه بدولخالق که رکوکى فیان تشته کی وه سا بکه ن کو سه رنجا میثقانا رابکیشن ئەو بوو عه بدولخالق که رکوکى ب نه ینى به رى هه مووان خو دگه هینته هۆلئ و ب ده ستخه ته کی جوان و سه رتاسه رى ته خته ره شى دنقیست (یعیش قائد شعبنا الکوردی ملا مصطفى البارزانی)، ده می به شداربوو بیین خو لئ و میثقان ب ژور که فتن و ئەف دروشمه دیتین سه رسام و حییه تی مان، هه ر دووی ده میدا عه بدولخالق که رکوکى رادبت و بده نگه کی بلند وى دروشمی دخوونت و ئەو چه نده دبتە ئەگه ر کو هه قالان عه بدولخالق که رکوکى و به نده و مهحموود ئیزدی و عادل مزووری بکه فنه دین چاقدیری و زیره قانیبیدا^(۲۸).

سه بارهت کاودانین کادر و پیشمه رگین پارتی و بارئ ریکخستنئ ل سوریا ریزدار شه هاب ئەحمه د خالد میرانی^(۲۹) دبیتت: مه نه دکاری ل سوریا ب ئاشکرایى خه باتا خو بکه ین، ل ئوتیله کی ل باژتیری (دیمه شق) ی من شه هید عه بدولر حمان ساله ح - کو

(۲۷) دیداره ک دگه ل ئیزدین خدر عه بدال ل ۲۶ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، ناوچا باعه درئ؛ عه بدوللا ساله ح ل ۲۲ کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک.

(۲۸) دیداره ک دگه ل عه بدوللا ساله ح ل ۲۲ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک.

(۲۹) دیداره ک دگه لدا - ناقدار ب شه هاب میرانی - ل ۲۲ کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک، ژدایکبوون ۱۹۵۰، ل ساللا ۱۹۵۴ ی دناف ریزین پارتیدا هاتیه ریکخستن، ل ساللا ۱۹۶۸ ی گه هشتیه ریزین شو ره شا ئیلوئی و بوویه پیشمه رگه، نوکه جیگرئ به رپرسی نقیسینگه ها په یوه ندیبین لقا ئیک یا پارتیه، ل دهۆک یی ئاکنجیه.

بهرپرستی لیژنا پارتی بوول سوریا- دیت و گوتی: ئەم نکارینه وهک یه کیتی نیشتمانی کوردستان کاری خۆ بکهین، چونکه ئەو ژلایێ حکومهتا سوریا فه ددهستورداينه و ئەم نه، ئایا ئەم چیکهین باشه؟ وی گوته من مه هندهک هه قال ههینه د به لاقه نه، ب نهیتهی کاری ریکخستنی دکهن و کار و چالاکییا نه نجام دهن، ئیک ژ وانا دبیتنی (مهحمود) ب نهیتهی دگهل کادر و پيشمه رگین (ینک) ی وی د ئوردووگایه کیدا نزیک باژیرێ شامی و ئەز دخوازم تووژی خۆ بگه هینی و هه ر پیزانینه که فه ر و پیدقی ژ سه رکردایه تییا مه بگه هته مه دی وه پی ئاگادار کهم، ئەز چۆم لی وی جاری دهرفته نه بوو بچمه د هوندر ئوردووگاییدا، شه هاب میرانی پيشه دچت و دبیت: چاخێ ئیکه مین به یانناما سه رکردایه تییا به روهخت ده رچویی، عه بدولپه حمان ساله ح ئەز راسپاردم دانه یه کێ ژ وی به یاننامی بگه هینمه هه قالین پارتی د ئوردووگاییدا، ئەز رابووم دانه یه ک ژ وی به یاننامی من که ره د سه به تکه کیدا و تژی سه ر فیتی کر و به ر ب ئوردووگای چۆم، لی ل زالگه هه کێ هاته دیتن و ژمن ستاند و ئەز ژێ گرتم، پاشی ب رتیا هندهک هه قالآ هاته نازادکرن، وی جاری زقیریم، پشتی چه ند رۆژه کا جاره کا دی من هه ولدا و ب هه ر ئاوايه کی هه بت وی جاری من کاری بچمه د هوندر ئوردووگاییدا، من ل ور (مهحمود) دیت و سلاڤ و رتیزین عه بدولپه حمان ساله ح گه هاندنی و ماوه یه کی دگهلدا مام و ب هه قرا مه کار و چالاکی ئه نجام ددان و هه ر تشته کی پیدقی با ب ریکا عه بدولپه حمان ساله ح دگه هشتنه مه و مه ژێ پیگیری پی دکر.

رۆژین ئینی ل ئوردووگای بیهن فه دان بوو، مهحمود دگهل هه قالین خۆ دچۆ ناف سووک و بازارین باژیرێ شامی، هه قال ددیتن، باری خۆ و هه قالآ و ره وشا ئوردووگای ژ وانرا رۆن دکر، تیکه لیا خه لکی ور دکر و هه ولدا په یوه ندییا دگهل وان چیکه ت، دبیاڤی ریکخستنی و به لاکرنا هه ستی نه ته وایه تی ژێ دناڤ خه لکیدا، دیسان رۆله کی کاربگه ر و به رچاڤ هه بوو (۳۰).

(۳۰) دیدارهک دگهل عه بدوللا ساله ح ل ۲۲ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک؛ شه هاب ئه حمه د خال میرانی ل ۲۲ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک؛ ئیزدین خدر عه بدال ل ۲۶ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، ناوچا باعه دری.

- قهزقپين بۆ كوردستانن و رېقنگىيەكا سەخت:

پشتى كۆمەخمۇد ئىزدى چەندىن كار و چالاكىيىن پارتايەتى ئەنجام دەت، ئاشكرا دېت كۆمەخمۇد كادىرەكى پارتىيە، قىچا ھەقدىيا وى ژگەلەك ئالىيان قە دئىتە كرن و دئىتە تەنگاڭكرن، بۆ چارەسەركرنا قى كىشىن، شەھىد (عەبدولپەحمان سالەح) وى ئاگادار دكەت داکو ئاھا سورىا بچھ بەھىلت^(۳۱).

ل بەرە بەيانا رۆژا ۱۹۷۵/۱۱/۲۵ ئى مەخمۇد ئىزدى ب ياورىيا ھەقالان: عادل مزوورى و عەبدوللا سالەح و ب رابەرىيا كەسەكى ناسىيار و شارەزايى دەقەرئى -كۆ شەھىد (عەبدولپەحمان سالەح) دەست نىشانكربو- ژ باژىرئى قامىشلى دەردكەقن و ب مەرەما چۆنا توركىيا بەر ب سنوورئى سورىا-توركىيا دەنە رى ھەر وى رۆژئى پشتى رۆژئاقا دگەھنە قەراغئى چەمى (دېجلە)، ل و ر ل كەلەكەكە بچووك سواردېن داکو بۆ ئالىي دن دەربازېن، دنىقا رۆبارىدا پېھاژۆيەكى كەلەكا وان دىكىت، (عادل مزوورى) قونتاھا تھەنگا خۆل جىياتى پېھاژۆى ب كاردئىنت و ھىدى ھىدى كەلەكا خۆد ھاژۆن تاكول قەراغئى دن بىن رۆبارى نرىك دېن، دقىا كەلەك بگەھتە بەر كەنارى داکوئە و بكارن رى بېنە خوار، لى جھەكى ئاسى بوو، ئاقەرۆيا رۆبارى يا تەنگ بوو، ئاق زۆرا خورت و خىرا بوو، كر و نەكر نەكارىن كەلەكا خۆ بگەھىننە جھى وان دقىت، رابەر دېئىرتى گەرەكە ئىك ژ وە خۆ باقىتە د ئاقىدا و كەلەكى بكىشت، عادل مزوورى^(۳۲) دېئىرت: ھنگى دنيا زستان بوو، مەھا كانونى بوو، شەف بوو، ئاقا رۆبارى گەلەكا تەزى بوو، كەش و ھەوايى دنيايى زۆر بى سارىوو، لى مەخمۇد ئىزدى بى گىرۆبوون و بى ترس و دوو دلى خۆ ھاقتىتە درۆبارىدا و كەلەك كىشا تا كۆ گەھاندېيە بەر كەنارى.

رۆبارى دېجلە دەرباز دكەن، ژ كەلەكى دئىنە خوار، قىچا ب پىيان دەنە رى، قوناغا

(۳۱) دىدارەك دگەل عەبدوللا سالەح ۲۲ى كانوننا دووى ۲۰۰۱، دھۆك.

(۳۲) دىدارەك دگەلدا ل ۲۲ى كانوننا دووى ۲۰۰۱، دھۆك.

سى دەمژمىرا - رتيه كه نه خوښ و پر مه ترسى ژ بهر نژدېن له شكري توركي - دېرن، دگه هنه گونده كي نزيك جزيرا بوټان، شهفه كي لي دميين، رۇژا پاشتر سبي زوو بهر ب جزيرى دكه فنه ري، شهفه كي ل ور ژى را دبوټرن، رۇژا دن دچنه گوندى شهرنه خي، لي گيروټابن، پاشى دچنه گوندى مه لايي، بې مژوولى وي گوندى ژى دهيلن و دچن تا كو دگه هنه گوندى گوبلکا - كو خه لكى لي كوچه ريوون - چند رۇژه كا لي دميين و هه ر ل ور هه ول ددهن په يوه ندييي ب سه ركردايه تيبيا بهر وهخت بكنه، هنگي ريزداران: سه ليم سوړانى (جه وهه ر نامق) و حه سه ن شنگالى (كه ريم شنگالى) نه نداميټن سه ركردايه تيبيا بهر وهخت ل وان نزيكيا بوون، هاتبوون بو رينمايي كرنا هه فالتين پيشمه رگه و سه رپه رشتيكرنا كارو چالاكييټن وان، لي بهر ي نه و نه نداميټن سه ركرده بيټن و پاسپاردټن سه ركردايه تيبيا وه ربرگرن، دهنگ و باس دگه هنه وان كو حكومه تا توركي يا پلانټي دادريټت دكو وان گوند و دهقه ران ب پشكنت، چونكه پيزانين گه هشتبوونه حكومه تا ناقبري كو جم و جوټ و هاتن و چونا كادريټن پارتي ل وان گوند و دهقه ران هه يه، ژبه ر قى يه كي ژ گوندى ده ركه فتن و دوور ژ گوندى ل چياي د نه شكه فته كيدا خو حه شار ددهن (۳۳).

له شكري توركي دچت وان و گوند و دهقه ران و ب تاييه ت گوندى (گوبلکا) د پشكنت و هژماره كا زور ژ خه لكى گوندى هوټانه نازار و نه شكه فته ددهن دكو رابه ريبيا وان بكنه و جهى وان كادران ناشكه را بكنه، لي خه لكى گوندى ژ گيانه كي كوردايه تي نمونه يه كي ژ قوربانيدان و بهر خوه دانه كه بلند و كيټم ويټه د نوټينيټن و وان ناشكه را ناكه ن و له شكري توركي بې هيقى ژ دهقه ري پاشه كشي دكه ت، كو له شكري توركي پاشه كي دكه ت و دهقه ر ته نا دبت، په يوه ندييي ب سه ركردايه تيبيا بهر وهخت دكه ن، سه ركردايه تي داخوازي ژ وان دكه ت كو دهقه ري بجه بهيلن و زوو خو بگه هيټنه نيزيكي وان (سه ركردايه تيبيا بهر وهخت) پاشى هه ر ب رينمايي يا سه ركردايه تيبيا بهر ب كوردستانا باشوور دټين و بهر ده واميټيټ ب ريتنكييا خو يا سهخت ددهن، چيا و دوټل و نه والټين كوور و ناسي دېرن و دهرياز دكه ن، د بهر هه كا زور و چورپدا دبوټرن تاكو دگه هنه گونده كي

(۳۳) ديداره ك دگه ل حسيټن نه حمده حسيټن ل ۲۲ ي كانونا دووي ۲۰۰۱، دهوك.

ل ناڤ گۆيا، ل و ر ب ديتنا ههڤال (مستهفا مزووری) شاد دبن، رۆژا پاشتر د سه ر پرهكا دهپي را دبۆرن و رۆباري خابووری دهرياز دكه ن و دگه هه نه گوندهكي ل دهڤه را قشوریا (۳۴).

ريژدار جه وهه ر ناميق سالم (۳۵) دبيژت: ل كوژي كه كي كو ماته ي و ل سه ر رۆباري خابووری، بۆ جارا ئيكي ب ديتنا مه حموود ئيزدي و ههڤالين دگه لدا شادبووين. ژ كانگه ها دلخ خو مه پي خوش بوو كو وان خو ل بجه هيلاي و ناچاربووين سوريا بجه بهيلن و هه ر سي كادري ن چه له ننگ و ژيهاتي ده ست باڤينه خه باتا نه يني و له شكري كو دوي ده مي دا بۆ مه زۆر يا پيدفي بوو، ئەز و ههڤال كه ريم شنگالي و ئەبو عه نته ر و ههڤالين مه يين دي دوي باوه ري دا بووين كو بۆ راگه هاندا خه باتا چه كداري هيشتا هنده ك به ره هڤي يين دي دڤين، هه ر چه نده هه ر ل ده ستپيكا سالا ۱۹۷۶ ئي مه فره زين بچووكين پارتی ل دهڤه را بادينان دگه ريان و هنده ك كريبار دڤي رژيمي ئەنجام ددان، گه له ك پي نه چۆ بۆ جارا دووي مه مه حموود ئيزدي و عادل مزووری گازی كرن و كلاشينكوفا خو يا تاييه ت من دا ههڤال مه حموود ئيزدي و ده مانجه ك ژي مه هه بوو ئەوژي مه دا ههڤال عادل مزووری و مه بريار دا هه ردوو ههڤال به رپر ساتييا ليژنا ناوچا شيخان و ئاكري ب ستۆ خوڤه بگرن.

ل به ره به يانا (۳) ي ئاداري ۱۹۷۶ ئي هه ردوو ههڤال مه حموود ئيزدي و عادل مزووری چانتيكين خو يين پر به لاقوكتين پارتی، ژ وانا به ياناما سه ركر دايه تييا به روه خت، دده نه ملي ن خو و سنگي خو دده نه دۆلا كو ماته يا سه خت و ئاسي و ب ري دكه فن. ل هيشاره كا ده رهنگ رۆژا (۴) ي ئاداري ۱۹۷۶ ي دگه هه نه ئاخا كوردستاني و ل گوندي (چه لكا سه ييدا) دبنه ميڤان و ئيكسه ر ب پيكي ن خو يين تاييه ت و ل دوو ف زانين و شيانين خو و ب گۆره ي پاسپارده و رينماييين سه ركر دايه تييا خو و ب دله كي تڤي هيرس و هيشي ده ست دده نه خه باتا خو يا ره و (۳۶)، پشتي كو پي كخستن گه شه دكه ت و

(۳۴) دي داره ك دگه ل حسي ن نه حمه د حسي ن ل ۲۲ ي كانو نا دووي ۲۰۰۱، ده و ك.

(۳۵) دي داره ك دگه لدا ل ۳۰ ي كانو نا دووي ۲۰۰۳، سه لاهه دين.

(۳۶) دي داره ك دگه ل حسي ن نه حمه د حسي ن ل ۲۲ ي كانو نا دووي ۲۰۰۱، ده و ك.

هیتلین ریکخستنئ بهرفرهه دبن ب بریارا سهرکردایه تیبا بهروهخت لیژنا شیخان و ئاکری
ژیک دئینه جوداکرن، مهحموود ئیزدی دبتہ بهرپرسی لیژنا ناوچا شیخان و عادل
مزووری دبتہ بهرپرسی لیژنا ناوچا ئاکری^(۳۷).

(۳۷) دیدارهک دگهل جهوهه نامیق سالم ل ۳۰ی کانونا دووی ۲۰۰۳، سهلاحه دین.

بەشى دووى:

پۆل مەمۇود ئىزدەن بىن سىياسى و لەشكرى د
بزاقا رزگاربخوازا كوردىدا.

- پۆل وى دىكخستنا پارتاىهتيدا.

- گرنگرىن كرىارىن لەشكرى بىن پىن رابووىس.

- پۆلۆن وی د پیکهستنا پارتایه تیدا:

چاخى مه حموود ئیزدی ژ سوریا دزفرت و دگه هته ئاها کوردستانا باشوور، ل دهستپیکى خو دیارناکهت کو کادره کى پارتییه و ب جل و بهرگین جورا و جور ب ناخى مه حموود ئیزدی^(۱) ل ناخ خه لکى د گه ریا و ژ گونده کى د چۆ گونده کى دى دا کو بزانت وره یین خه لکى د چه وانه و تا چ راده ی خه لک بو پیکهستنا دناخ ریزین پارتیدا و کارى پیشمه رگاتییه یی به ره هغه^(۲). ل به راهییه یی خو دگه هینته کادر و پیشمه رگین کهفن و ژپرا خوبا دکهت کو پارتى ملکه چى دوژمنا نه بوویه و ل سه ر بنیاته کى موکوم دى درتییه یی ب شوپه شی دهت و ژ چه په رى بهرگری و بهر خوه دانى دهرناکهفت تاکو دوژمن ناچار دبت دان پیدانى ب مافین په وایین گه لى کورد بکهت و گه ل ب ئیکجاری ژ زور و سته مى رزگاردبت، بقى ته رزی و ب ریکین خو یین تاییهت باوه ریا وان هه قالا ب شوپه شی موکوم دکهت و دده مه کى کیمدا هژماره کا کادر و پیشمه رگین کهفن پارتایه تییا خو لسه ر دهستین وی نووژهن دکهن، پاشی هیدى هیدى ب زانین و شاره زاییا خو و لدووف شیرهت و راسپاردین هه قالا خو دگه هینته چه ندین هاوولاتییا و ب ریک و

(۱) ههژى گۆنتییه کو مه حموود ئیزدی هندهک جارا نامه و پۆسته بو هه قالا و شانین پارتى بناخى

(سامان) ژى د هنارتن، بنیره براناما ژماره (۶) ل پاشکۆی.

(۲) دیدارهک دگه ل مه جید ئیبراهیم عه لى کیره یی ل ۱۴ى کانونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک، ژدایکیون

۱۹۳۵، ل ساللا ۱۹۶۱ى دناخ ریزین پارتیدا هاتییه ریکهستنا، ل ساللا ۱۹۷۶ى ل سه ر

دهستین مه حموود ئیزدی ریکهستنا خو نووژهنکریه، نوکه ل دهۆک یی ئاکنجییه.

هۆیتین جوړا و جوړ دناښ رېژین پارتیدا ریک دئیخت^(۳).

ل گوړ دهستیپیکا ریکخستنې ژ ئالیی مهحموود ئیزدی قه ریزدار عادل مزووری^(۴) دبیترت: هیژ دهستیپیک بوو، ئەم ژ نووکا ژ سووریا هاتبوین و ب ئومیدا ریکخستنا ههڤالا ل ناښ مللهتی دگه ریاين، ئەز و مهحموود ئیزدی پیکفه چۆینه مالا (حهجی مهجید) ل گوندی (خۆرینیی)^(۵) - کو پشمه رگه یه کی کهڤن بوو- لی ناسبوونی دناڤهرا مه و وی دا نه بوو، مه سلاښ لیکر وی ژی ب خیرهاتنا مه کر، پاشی پرسیار ژ مه کر و گوټ: ئەز وه نه ناسمه! هوون کینه؟ ژ کووڤه دئینه و دئ ب کووڤه چنه؟ ههڤال مهحموود ئیزدی گوټ: ئەز بکړی ههسپین نهخه ساندى مه! من گوټ ئەز کشتیارم، بکړی پهزی مه! ئیکسه مام (حهجی مهجید) تیکه هشت و گوټ: برازینو مه پهزه کی مشه هه یه لی ههسپین نهخه ساندى ل شان جه و دهرا گه لهک دکیمن!! بقی ئاواپی ئەم ههردوو لا تیک گه هشتین و مه خو پیک دا ناسین، مام (حهجی مهجید) ئیکه مین کهس بوو ل دهڤه ری ریکخستنا خو نووژهنکری و دناښ ریزین پارتیدا هاتییه ریکخستن و ریکخراوا (ههڤرست) ئیکه مین ریکخراوا پارتی بوو ل سهرده مئ شوڤه شا گولانی هاتییه دامه زانندن کو چهندين ههڤال هه مبیژ کربوون: حهجی مهجید، یوسف عه لو، سولتان سواری، حهسهن حهجی، هتد.

(۳) دیدارهک دگهل میرزا یوسف ئوسمان کانیا باسکی ل ۱۹ کانوونا ئیکنی ۲۰۰۰، دهوک ژ دایکبوون ۱۹۵۳، ل سالا ۱۹۷۰ئ دناښ ریزین پارتیدا هاتییه ریکخستن، ل سالا ۱۹۷۶ئ ل سه دهستین مهحموود ئیزدی ریکخستنا خو نووژهنکریه، ب تاوانا هاریکاریی دگهل پارت و شوڤه شی ل ۱۱ خزیرانی ۱۹۷۶ئ ژلایین حکومه تا عیراقتی قه هاته گرتن، پشتی ئازار و ئەشکه نجه دانه کا زۆر بو ماوی بیست سالان هاته زیندانکرن لئ بهری ماوی قه پری ب دوماهی بینت هاته ئازادکرن، نوکه ل دهوک بی ئاکنجییه؛ عه بدوله جید سه لیم عومه ر ل ۶ کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهوک، ژادیکیوون ۱۹۲۳، ئیکه مین کهس بوو ل دهڤهرا به هدینان ل سه دهستین مهحموود ئیزدی ریکخستنا خو نووژهنکری و دناښ ریزین پارتیدا هاتییه ریکخستن، نوکه ل دهوک بی ئاکنجییه.

(۴) دیدارهک دگهل ل ۲۲ کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهوک.

(۵) گونده که ژ گوندین دهڤهرا بهرواری ژتیری.

پیشمه‌رگه‌یه‌کی شۆره‌شا ئیلۆنی ب ناڤی (ئیسماعیل حه‌سه‌ن محهمه‌د)^(٦) ژیری و شاره‌زایی و چه‌له‌نگیبا مه‌حموود ئیزدی و چاوانیبا خو‌گه‌هاندنا کادر و پیشمه‌رگین که‌فن ده‌ته‌ه خویاکرن و دبیت: مه‌حموود ئیزدی ب هه‌ر ئاوايه‌کی پیزانین ل دۆر کادر و پیشمه‌رگین شۆره‌شا ئیلۆنی ب ده‌ستقه‌ ئینابوون و چاهه‌رینتی ده‌لیقه‌کی بوو خو‌ بگه‌هینتی و بووی چه‌ندی هه‌ول ددا. هیترا (ئیسماعیل حه‌سه‌ن) به‌رده‌وامییی ب ناخفتنا خو‌ده‌ت و دبیت: رۆژه‌کی ل هاقینا ١٩٧٦ئ ئەز ل چیا ی ل چلوو بری بووم من دیت دوو که‌س بو لایئ منقه‌هاتن، پشتی سلاڤ و شه‌قی زه‌حمه‌تا، هه‌ردووا ده‌ستین خو‌ل ده‌ستی من دان، ئیکی ژوان گۆت: ئەز گه‌له‌کی ماندوو مه‌! هۆ به‌ری خو‌ ده‌می ئیکی ژۆ ده‌مانجه‌ک یا د به‌رکیتله‌کی را و بی دی برنۆیه‌ک یا ل ملی، دوو زه‌لامین په‌یت و ریک و پیک بوون، من گۆتی: که‌ره‌مکه‌ن ل به‌ر سیبه‌را قتی داربه‌رووی روونینه‌ خوار و بیه‌نا خو‌بدن و ئاقه‌کی ژۆ قه‌خۆن پاشی وه‌غه‌را خو‌خیر که‌ن، ب راستی ئەز ژۆ یی ماندوو مه‌، گه‌ره‌که‌ بیه‌نا خو‌بدم! ئەم پیکه‌ه روونشتینه‌ خوار و ئیک ژوان بو من ناخفت و گۆت: کاک ئیسماعیل ئەفه‌ ده‌لیقه‌که‌ باشه‌ من تو دیتی، من دقیا ته‌ ببنیم، چونکه‌ که‌سانین وه‌ک ته‌ پیشمه‌رگایه‌تی کری جه‌ی باوه‌ریا مه‌نه‌ و دقیا و اریدا د شاره‌زانه‌، پتر و چیتتر دئ کارن خزمه‌تی بکه‌ن، من هه‌ز دکر تیر ل با ته‌ روونیم و هه‌ل و مه‌رجین نوکه‌ ئەم تیرا ده‌ربازدین بو ته‌ شرۆقه‌بکه‌م، لی مه‌ پتر وه‌خت نینه‌ و کاره‌کی فه‌ر یی ل هیقییا مه‌، ژبه‌ر هندی ئەم دئ رابین چین، هه‌که‌ خودی هه‌ز که‌ت دئ هه‌ر ته‌ بینمه‌فه‌. (ئیسماعیل حه‌سه‌ن) درتییی ب ناخفتنا خو‌ده‌ت و دبیت: هنگی ئەو چۆن و خو‌ب من نه‌دا ناسین، لی من زانی ئیک ژوان دئ مه‌حموود ئیزدی بت، چونکه‌ ناڤ و ده‌نگی وی تا راده‌یه‌کی ل ده‌فه‌ری به‌لاف ببوو و مه‌ دزانی یی دگه‌ریت بو خو‌هنده‌ک هه‌قالا په‌یدا بکه‌ت و دناڤ ریزین پارتیدا ریک پیخت.

(٦) دیداره‌ک دگه‌لدا - ناسیار ب ئیسماعیل کادر- ل ٣٠ی چریار دووی ٢٠٠٠، ده‌وک، ژدایکیوون ١٩٤٥، ل سالا ١٩٥٩ئ دناڤ ریزین پارتیدا هاتیبه‌ ریکخستن، ل سالا ١٩٦١ئ گه‌هشتیبه‌ ریزین شۆره‌شا ئیلۆنی و بوویه پیشمه‌رگه‌، نوکه‌ کادره‌کی پارتیبه‌ ل لیژنا شیخان کار دکه‌ت.

دوو ههفتی بۆرین، شهفهکی ل گوندی سپیاشی ل دهههرا بهرواری ژیری ئەز نۆبه داری پەزی بووم مەحمود ئیزدی خۆ گەهانده من، وی جاری -کو جارا دووی بوو من دیتی- خۆب من دا ناسین و ب تیر و تەسەلی دوی شهفیدا بوو من بهحسێ پەوشا شۆرەشا گولانی و پارتی کر و گۆت: ئەم وەک پارتی نۆکه یی د قوناغه کا گرنگ و نازکدا، ریزین خۆ دووباره یی ریک دئێخینه فه و دقێ واریدا پینگا قین باش مه یین ها قیتین و شۆرەش ژێ یا د قوناغه کا پێشکه فتیدا، هان و هاریکارییا هه قالیین وەک ته دقێ قوناغا ههستیاردان زۆرا فه ره؛ شه قیبرییه که خوش مه پیکه بۆراند و هه دوی شهفیدا ل سه ره دهستین وی میرخاسی من ریکخستنا خۆ نووژەنکر و بهردهوامی ب خه باتا خۆ یا پارتایه تیدا، ئەز کرمه به ریرسی (ریکخراوا بووکان) و ب نهیینی و ب گورج و چه لهنگی و دلەکی پر هیقی دهست ب کاری خۆ یی نه ته وایه تی کر.

بۆ گەشه پیدان و په ره سه ندنا ریکخستنی مەحمود ئیزدی هه موو شاره زایی و شیانین خۆ ددانه کاری، ل دهستیکی رادب ل هه ره گونده کی چه ند که سه کا^(۷) دهست نیشان دکهت، و ب ریک و هۆیین جوړا و جوړ خۆ دگه هینتی و ریک دئێخت، هه لبهت بو دهست نیشان کرنا وان که سا ژێ چه ند خاله کین گرنگ راجاڤ دکرن مینا: په وشت، که سایه تی، جهی جفاکی، سه نگا وی دناڤ خه لکیدا... هتد هه موو هه زرا وی ئە بوو تو ره کا ریکخستنی یه مه زن و ب هیز و هه فگرتی و باوه ر پیکری پیک بینت بو

(۷) بۆ نموونه ل گوندی هه سه نه کا -کو گونده که سه ره ب قه زا شیخان قه یه- په شو یی تاهری، عه بدولر حمان هه سه کی، حسین عه بو، محمه د عه لی، ل گوندی سپینداری: ره شید محمه د تاهر، ساله ح عه بدوللا محمه د، عه لی ئە حمه د محمه د؛ دیداره ک دگه ل ره شید محمه د تاهر سپینداری ل ۲۸ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک، ژدایکبوون ۱۹۴۹، ل ساللا ۱۹۶۷ دناڤ ریزین پارتیدا هاتییه ریکخستن و د هه مان سالدا گه هشتییه ریزین شۆرەشا ئیلوئی و بوویه پێشمه رگه، ل ساللا ۱۹۷۶ ی ل سه ره دهستین مەحمود ئیزدی ریکخستنا خۆ نووژەنکریه و د هه مان سالدا بوویه پێشمه رگه، د شه ره کیدا ل گه لی کورتکی ب دژواری بریندار بوویه، د ساوه یی شۆرەشا گولانا پێشکه فتنخواز دا ئیک بوو ژ یاوه ر و باوه ر پیکه رین مەحمود ئیزدی تاکو -مه محمود ئیزدی- شه هید بووی. ژبه ر هندێ گه له ک پا ز و پیزانینین گرنگ ل دۆر مەحمود ئیزدی ل جه م وی هه بوون، نۆکه مفه وزی پۆلیسا په لیا ئیکه، ل دهۆک یی ئاکنجییه.

ئەنجامدانا كار و چالاكچىيىتىن پارتايەتى و ل داويىيى بىنكەيەكە جەماوهرى يە بەرفرەھ و
ھشيار بۆ خزمەتتا پارت و شۆرەشى و مللەتى بىتتە پىتك ئىنان، ل سەر وى بنياتى و وى
ھزرى دەست ب كارى رىكخستنى دكەت و ب كرىار ژى قى چەندى دەسلىمىنت^(۸).

ژبەر ھەل و مەرجىن بەرتەنگىن وى دەمى مەحموود ئىزدى ناچار دېو ب جل و
بەرگىن جودا جودا ل ناڭ مللەتى دگەريا و خۆب ھەموو كەسا نە ددا ناسىن، چاخى وى
دقيا كەسەكى بىنىت و رىك بىخت، ئەگەر ناچار ناچار نەبا، نە ل مال و نە ل گوندى
خۆ نە دگەھاندى، لى چاقەرىنى دەرفەتەكى بو بەلكول سەر كارەكى، ل
رىبەكى... بىنىت، گەر نە دىتبا ب رىيا كەسەكى باوهرىن دەمەكى دياركردا و ل
جەھكى تايىت ل دەرفەى گوندى - لسەر كانىيەكى يان ل جەم خرابەكى... - ژقان
ددايى و ددىت، بى گومان دق خالىدا ژى زۆرى ھشيار و ئاگا ژ خۆ بو، ژ دوور
زىرەشانىيا جەھ دەست نىشانكرى دكر، ھەتا كو پشت راست دېو، ئەو جەھ يىن تەنا و
ئارامە ژ نووكا خۆ دگەھاندى^(۹).

ھەر بۆ نمونە (مەمەدە ەلى ەبدوللا گابىركى)^(۱۰) رۆژەكى بىستانى خۆ ئاڭ

(۸) دىدارەك دگەل جەمال تەيب ەبدولرەحمان ۲۳ى كانوننا ئىكى ۲۰۰۰، دھۆك، ژ داىكىبون
۱۹۵۳، ل سالا ۱۹۶۹ى دناڭ رىزىن پارتىدا ھاتىيە رىكخستن، ل سالا ۱۹۷۰ى بوويە
ئەندامى بەكىتيا قوتابىين كوردستانى-دھۆك، ل سالا ۱۹۷۶ى رىكخستنا خۆ نووژەنكرى، ل
سالا ۱۹۷۷ى گەھشتىيە رىزىن شۆرەشا گولانى و بوويە پىشمەرگە، ل سالا ۱۹۸۴ى ئەمنا
دھۆك گرتىيە و بۆ دەمى چار ھەيڭا د زىندانىدا مايە، دەرچۆي پەيمانگەھا مامۆستايانە-ھەولير-
ل سالا ۱۹۷۲، نۆكە سەرپەرشتى پەرودەرىيە ل رىقەبەريا گشتى يا پەرودەدا دھۆكى، ل دھۆك
بى ئاكنجىيە؛ رەشىد مەمەد تاهر سىپىندارى ۲۲ى چرىا دووى ۲۰۰۰، دھۆك.

(۹) دىدارەك دگەل ئىسماعىل ەسەن مەمەد ل ۳۰ى چرىا دووى ۲۰۰۰، دھۆك؛ جەمال سەلىم
خرابى ل ۶ى كانوننا دووى ۲۰۰۱، دھۆك، ژ داىكىبون ۱۹۵۷، ل سالا ۱۹۷۷ى دناڭ رىزىن
پارتىدا ھاتىيە رىكخستن، نۆكە ل دھۆك بى ئاكنجىيە.

(۱۰) دىدارەك دگەلدا ل ۶ى كانوننا دووى ۲۰۰۱، دھۆك، ژ داىكىبون ۱۹۵۱، ل سالا ۱۹۶۴ى
دناڭ رىزىن پارتىدا ھاتىيە رىكخستن، ل سالا ۱۹۶۵ى گەھشتىيە رىزىن شۆرەشا ئىلونى و
بوويە پىشمەرگە، ل سالا ۱۹۷۶ى رىكخستنا خۆ ل سەر دەستىن مەحموود ئىزدى نووژەنكرى، ل
سالا ۱۹۸۱ى گەھشتىيە رىزىن شۆرەشا گولانى و بوويە پىشمەرگە، نۆكە ل دھۆك بى ئاكنجىيە.

گشتی و جهپن ههستیار د هه لایستان و پیتزانینین گرنگ و ب مفاژی کۆم دکرن و من دگهاندنه مهحموود ئیزدی.

دوی ده میدا ریکخستنا پارتی ب شیوهیهکی ئهلقهیی بوو، دوو ههتا سی کهسان پتر ئیک و دوو نه دناسی و ب ههف نه دزانی، چونکه هه ل و مه رج د بهرتهنگ و نا ئاسایی بوون، راوانا خه لکی کورد و دوو فچوئا بزاف و چالاکیین وان ژ ئالیی حکومه تی فه دهاته کرن^(۱۳). خاله کا هه ره گرنگ یا کو مهحموود ئیزدی د ریکخستنییدا رچا ف دکر ئه و بوو چۆنیهت ژ چه ندایه تییبی ب با شتر دزانی و هه فال ئاگادار دکرن داکو فی خالی بهرده وام بهرچا ف بگرن. هه ره کهسه کی هاتبا ریکخستن نا فه کی نهی تی ژیرا دهاته دانان و دخسته دگه ل شانه کی، سه ر ب ریکخرا وه کی فه و ب نهی تی کاری خو دکر^(۱۴). تۆماره کا تاییهت هه بوو نا فین دروست و نهی تی یین ریکخستنا لی تۆمار دکرن و ل جهه کی تاییهت دهاته هه لگرتن، ئه و تۆماره بو ده مه کی ل جه م (مه جید ئیبراهیم عه لی کیره یی)^(۱۵) دهاته هه لگرتن و پاراستن، نا فیری ل گو ر فی چه ندی دبیتت: کونه به ره که وه ک ته نووری ل پشتا گوندی مه هه بوو، تۆمار و نقیسا رین مهحموود ئیزدی - کو بو ده مه کی ل جه م من بوون - من تیدا دپاراستن، چونکه جهه کی زوری ئاسی بوو، هاتن و چوئا خه لکی ل وان نیکزییا یه کیتم بوو، چه ندی به فر و باران ژی هاتبانه ئا ف نه دگه هشته وان تۆمار و نقیسا را، هه ره وه خته کی مهحموود ئیزدی پیدفی پی هه بایه دا ئیته مالا مه ل گوندی (کیری) یی و ب شه ف ئه ز دچۆم ئه و تۆمار و نقیسا ر من ژیرا دئینان، پشتی ژئ ب دو ماهیک دهات جا ره کا دی هه ره دو ی شه فیدا من دزقرا ندنه فه.

دواری ریکخستنییدا مهحموود ئیزدی زوری هشیار و های ژ خو هه بوو، ب هه موو شیانی خو ریکخستنیین پارتی ژ ئاشکه را بوونی دپاراستن و هه رده م هه ول ددا چوو گومان نه که فه ته سه ر هه فالین نهی تی، ژ بهر هندی دی بین تۆمارا گشتی یا نا فین

(۱۳) دیداره ک دگه ل میرزا یوسف کانیا باسکی ل ۱۹ ی کانونا ئیکتی ۲۰۰۰، دهۆک؛ ئیسماعیل هسه ن محمه د ل ۳۰ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک؛ ره شید محمه د تا هر سپینداری ل ۲۸ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

(۱۴) دیداره ک دگه ل حسین محمه د حسین ل ۲۲ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک.

(۱۵) دیداره ک دگه لدا ل ۱۴ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک.

پښکڅښتن دگهريانين خوډا دگهل خو نه دگيټرا و بو ده مه کي دريټر پوستانا ليټرنا ناوچا شيخان وي ب خو ب ياوهرييا چهنده هه قاله کين پيشمه رگه دگه هانده باره گايي هه ريمما ئيک^(۱۶). ههروهسان دگهريانين خو يين ناساييدا، ده مي دچو گوندا، نه دچو مالين هه قال و لايه نگرين پارتی، به لکو دچو مالين موختارا و که سانين گومان لسهر هه ی کو هه قال و باوهريپنکه رين حکومه تينه، لي دده مين پيتقي وته نگا قياندا و ژبو ته نجامدانا کاره کي فهر، مه محمود ئيزدي ب شهف قهستا گوندا دکر و ونه دکر هه موو کهس پي بزانت، بتني دچو مالين باوهريپنکه رين خو، بو نمونه ده مي دچو باعه دري، دوو مالين ده ست نيشانکري هه بوون، يان دچو مالا مه تا خو (ميهره م) اي يان ژي دچو مالا (جاسم بهگ) اي -کو کريشي وان يي خووني بوو- هه ردوو مالان چهندين جارن د کاودانين دژواردا هارباکرييا وي کريه و دمالين خوډا پاراستييه و ري ژيټرا خوشکريه بو جيبيه جي کرنا کار و ئه رکين پيدقي تا وي راده ي گومان که فتسيه سه ر هه ردوو مالا و ژ تاليي حکومه تي قه دهاتنه ته نگا فکرن^(۱۷).

جار هه بوو ل گوندا هه قالين خو دگرتن و ده ستين وان گريټدان و دگهل خو دبرن و دگوته گونديا مه گومان لسهر فان که سان هه يه، دي دگهل خو به يين و جوړه توټزانده که لگه لدا دي ئيټه کرن، ئه گهر دتاوانبارين يان دبي تاوان بن دي دياريت^(۱۸)!. دقي واريدا (جه مال ته يب عه بدولر هحمان زاويته يي)^(۱۹) دبيټرت: ئه ز ل گوندي کوونه مري، کو سه ر

(۱۶) ديداره ک دگهل ره شيد محمه د تاهر سپينداری ل ۲۸ ي چريا دووي ۲۰۰۰، دهوک؛ مه جيد ئيبراهيم عه لي کيټه يي ل ۱۴ ي کانوونا دووي ۲۰۰۱، دهوک.

(۱۷) ديداره ک دگهل ساله عه بدوللا محمه د سپينداری ل ۲۸ ي چريا دووي ۲۰۰۰، دهوک، ل سالا ۱۹۵۸ ي دناټ ريزين پارتيدا هاتبييه پښکڅښتن، ل سالا ۱۹۶۱ ي گه هشتييه ريزين شوړه شا ئيلونين و بوويه پيشمه رگه، ل سالا ۱۹۷۶ ي پښکڅښتن خو سه ر ل ده ستين مه محمود ئيزدي نووژه نکره و د هه مان ساليديا گه هشتييه ريزين شوړه شا گولاني و بوويه پيشمه رگه، نوکه ل دهوک يي ئاکنجبييه؛ مه هوه ر ئيسماعيل عه بدی بهگ ۸ ي ئيلونين ۲۰۰۲، باعه دري، ژ دايبکسوون ۱۹۲۸، نوکه ل باعه دري ئاکنجبييه؛ حاجي ئوسمان حاجي، ۸ ئيلونين ۲۰۰۲، باعه دري.

(۱۸) ديداره ک دگهل ره شيد محمه د تاهر سپينداری، ل ۲۸ ي چريا دووي ۲۰۰۰، دهوک.

(۱۹) ديداره ک دگهل ل ۲۳ ي کانوونا ئيکي ۲۰۰۰، دهوک.

ب قهزا ئامیدییهی قهیه، ماموستا بووم، ژ ریکخستنین نهیینی بووم و خهلکی گوندی گومان لسه ر من هه بوو کو ژ ریکخستنین پارتیمه، ژ بهر هندئ ... چاخئ مه محمود ئیزدی دگهل چند هه قاله کئین پیشمه رگه هاتییه گوندی، گوندی کومکر و سمیناره ک گیرا، ده مئ قیای ژ گوندی ده رکه فن نه ز گرتم و دگهل خو برم و گوته گوندییان: نه ف ماموستایه لایه نگرئ به عسیایه، دئ دگهل خو به یین و رهنگه توئژاندنه کئ دگهل دا که یین.. ب ریکئیه گوته من: نه ف چهنده من کر دا چوو گومان لسه ر ته نه مین کو توو مرؤقه کی پارتی و بکاری ب ئسانی کارین خو یین پارتایه تی نه نجام بدهی.

تشته کی رۆن و ئاشکرایه کو به شه کی هه ره گرنگ ژ کاروبارین پارتایه تی ریکخستنه، نه و پارتا پووتئ دده ته ریکخستنی دده مه کی کئیدا دبته خودان بنکه یه که جه ماوه ری یه به رفه ه و خودان هه لویست، ژقئ باوه ری پارتی هه ر ژ به ری دا پووته ددا قئ لایه نی، مه محمود ئیزدی ژئ کو کادره کی خو رت و چه له نگ و دلسوئ پارتی بوو، وه ک پیگیری ب رینما و راسپاردین سه رکر دایه تییا پارتی و وه ک دلؤفانی و نه خت باری بو پارت و شو ره شی و گه لئ کورد، پووته کا تاییه ت ددا قئ لایه نی.

جاران ریکخستنا حیزی و ب تاییه ت ریکخستنین نهیینی رۆلئ خو یئ کاربگه ر بو قه ژاندن و ده نگه دانا شو ره شا کوردی هه بوویه، خودان بزاف و چالاکییین هه مه جو ر و به رده وام بووینه، چه نده ها کار و کریارین سه یر و ژ هه ژئ بو سه رکه فتنا شو ره شی نه نجامدایه مینا: کریارین ناخو بی، به لافکرنا به لاقو کین پارتی، پرؤپاگنده بو شو ره شی، گه هاندنا پوسته و پیزانینا، هارکیارییا شو ره شگیرا ژ ئالیی په یدا کرنا چه ک و ته قه مه نی و خو راک و ده رمانا قه، زیده باری ریکخستنا خهلکی دنا ف ریزین پارتیدا دقردا یه فه ره تیرؤژکه کا رۆناهییی بدهینه دوو خالین گرنگ:

(۱) گرنگترین کریارین ناخو بی نه وین ب هاندان و رینماییا مه محمودی ل سه ر ده ستین ریکخستنین نهیینی هاتییه نه نجامدان.

(۲) ریک و هو یین گه هاندن و به لافکرنا به لاقو کین پارتی بو باؤیر و باؤیرکین عیراقئ.

(۱) گرنگترین کریارین ناخۆی:

پارتیزانی ژیر و ریناس مه‌حموود ئیزدی نژده‌یه‌ک ب فه‌رمانده‌یا خالد بانی ژ به‌ریزان: نایف سه‌عدی زاویته‌ی -کو شه‌هیدبوویه- حسین محمه‌د -ناقدار ب عه‌لو بانی- حه‌جی ساله‌ح، نه‌بابه‌کری سۆزی، محمه‌د عه‌لی بانی و تاهر بانی، پیک ئینابوو، کویه تاییه‌ت بوو بوئه‌نجامدانا کریارین ناخۆی، قی نژدی ب سه‌ریه‌رشتیکرنا راسته‌وخۆ ژلایی مه‌حموود ئیزدی قه‌ و ل دووف پالانه‌کا ریک و پیک و نه‌خشه‌کیشانه‌کا هوورین چهنده‌ها کریارین گرنگ و سه‌رکه‌فتی ل سالی ۱۹۷۶- ۱۹۷۷ی دژی دام و ده‌زگه‌هین میری و له‌شکری نه‌نجامداینه، هه‌رچه‌نده بارودۆخین هنگی زۆر د سه‌خت و نه‌گوجای بوون، نه‌مازه‌چه‌ک و ته‌قه‌مه‌نی ب ئاسانی ب ده‌ست نه‌دکه‌فتن و هه‌لگرتن و پاراستنا وان ژی د مالیدا کاره‌کی پر مه‌ترسی بوو (۲۰)، ژ وان کریاران:-

- شه‌قه‌کی زالگه‌ها کۆریت گافانا ب ئاریپچ و تهنه‌نگان گولله‌باران دکهن و هه‌ر دوی شه‌فیدا خو دگه‌هیننه گوندی (بانی) (۲۱)یی.

- شه‌قه‌کا دی ئاقاهیی ناوچا زاویته ب ئاریپچ و تهنه‌نگان گولله‌باران دکهن و هه‌ر دوی شه‌فیدا خو دگه‌هیننه گوندی (بانی)یی، رۆژا پاشتر له‌شکر دچت وی ده‌قه‌ری ب گوند و چیا و دۆل قه‌ دپشکنت ب مه‌ره‌ما کوشتن و گرتنا وان هه‌فالا، لی هه‌زه‌کا خاف و خه‌ونه‌که به‌یه‌وده‌بوو، بی ئومید و سه‌رشۆر ژ ده‌قه‌ری پاشه‌کشێ دکه‌ت.

- خیشه‌ته‌که پۆلیسا یه‌ ل ده‌ری (گه‌لی قنتارا) بوو، شه‌قه‌کی وی گولله‌باران دکهن و دستین، پینچ پۆلیس دتیدا بوون، هه‌ر پینچا ب دیل دگرن و ژ چه‌ک دکهن، پاشی

(۲۰) دیداره‌ک دگه‌ل شوکری محمه‌د تاهر ناسیار ب خالد بانی ل ۴ی ئیلۆنی ۲۰۰۱، ده‌وک، ژ دایکبوون ۱۹۵۱، ل سالا ۱۹۶۳ی دناث ریزین پارتیدا هاتییه‌ ریکخستن و ده‌مان سالدای گه‌هشتییه‌ ریزین شوهرشا ئیلۆنی و بوویه پيشمه‌رگه، ل سالا ۱۹۷۶ ریکخستنا خو ل سه‌ر ده‌ستین مه‌حموود ئیزدی نووژه‌نکریه، ل سالا ۱۹۷۸ی گه‌هشتییه‌ ریزین شوهرشا گولانی و بوویه پيشمه‌رگه، نوکه نه‌ندامی فه‌رمانده‌یا سپیلکییه، ل ده‌وک یی ناکنجییه.

(۲۱) گونده‌که ژ گوندین مزووریا سه‌ر ب ناوچا زاویته‌قه‌یه.

گه هاندنا به لاقوڭا بۆ باژيڭر و باژيڭرکا نه کاره کی ئاسان بوو، چونکه ههر رتيه که هاتن و چۆني ل کوردستاني چندهها زلگهه حکومه تي - بۆ کۆنترۆل کرنا بزاف و چالاکیيڭين گه لي کورد - لي دانا بوون. ريکخستنيڭ حيزي ناچار دبوون به لاقوڭ دناڭ کولاف و دهرسوڭين خو دادپيچان، ل دۆر قى چهندي محهمه د سه ليم محهمه د رهمه زان^(۲۴) دييڭت: هنگي بابي من موختاري گوندي مه - بهيڭر - ل ده قهه را بهرواري ژيري بوو، گه له ک جارا من دديت به لاقوڭ دناڭ دهرسوڭا خو دا دييچان و دگه هاندنه هه قالا ل باژيڭر دهوڭ. يان دکرنه د سه لکين فيقي دا لسهر پشتا دهوارا، يانژي ددانه زاروڭ و که چ و ئافره تان تا کوژ زالگهها دهر باز دبوون. خانم چنار حه جي مووسا^(۲۵) دييڭت: جار هه بوو ده مي ئه م دچۆينه باژيڭر به لاقوڭين پارتی و وينه يڭين بارزاني مه ئافره تا دگه ل خو هه لدگرتن و قه دشارتن تا کوژ زالگهها دهر باز دکرن، من بخو چهندين جارا ئه ف هه وله داينه و تيدا سه رکه فتيمه . ب قى ئاوايي به لاقوڭ و پۆسته و وينه يڭين بارزانيي نه مر دگه هاندنه شاندين حيزي ل باژيڭر و باژيڭرکا، وانژي ب رۆلي خو لسهر هه قالا ديژاندين، کو ب شه قى ل جادين گشتي و جهين هه ستيار ب ديوارانقه دهه لاويستن.

(۲۴) دیدارهک دگه لدا ل ۷ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهوڭ، ژ دایکبوون ۱۹۵۴، ل ساللا ۱۹۷۷ ی ل سه ر دهستين مه حمود ئيزدي دناڭ پريڭين پارتيدا هاتييه ريکخستن، نوکه ل دهوڭ يي ئاکنجيه .

(۲۵) دیدارهک دگه لدا ل ۱۱ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهوڭ، ژ دایکبوون ۱۹۶۵، نوکه ل دهوڭ يا ئاکنجيه .

- گرنگترین کریاریین لهشکری بیلن مهحموود ئیزدی پین پابووویس:

بۆ دهنگه دان و پيشقه چونا دوزا كوردی و چاندنا ترس و سههما پيشمه رگين دليرين كوردستاني ددلي دوژماناندا، ههروهسان پيشه مهت بدهستقه ئينانا مافين رهواييين گهلي كورد و رزگار كرنا كورد و كوردستاني ژ زور و ستهما نهياران يا بي سنور، مهحموود ئيزدی دروژانين خهباتا خويا پارتی زانیییدا، چهندهها گورزين جهرگ برل لهشكري عيراقی داينه، تانك و زریپوش و ئوتومبیلين لهشكري تيبك و پيبك داينه و سوتينه، رهبيه ستاندينه، بارهگايين پارتا به عس گولله باران كرينه... هتد.

بۆ نهجمامدانا كریاریین لهشكري و دانانا گورزين كوشنده ل ئوردو وگا و رهبيه و پارچين لهشكري حكومهتی، بینگومان پيشمه رگا كۆمبوون دكرن و ب تير و تهسهلی گهنگه شه و دان و ستاندين ب ههقرا دكرن و لسهر دهست نيشانكرنا ئارمانجه كي ريبك دكهفتن، پشتی ئارمانج دهست نيشان دكرن، ههولهكا بي وچان ددا داکو پيزانينين راست و دروست و تهواو لسهر وي ئارمانجی ژ ئاليی: جهی، ريبكين دچنی، هژمارا سه ربازان، جوړی چه كي هه بی و هژمارا هه جوړه چه كه كي... بدهست خوڤه بيین، هه لهبهت وي چه ندی ژی چه ند رۆژكا فه دكيتشا (۲۶).

بۆ كۆمكرنا پيزانينا ل دور هه ر ئارمانجه كه لهشكري، نه گه ر پيشمه رگين خهلكين وي دهقرا نه و ئارمانجه لي، دناڤ ريزين واندا هه بانه، هنگی ب پله يا ئيكي پيزانينين وان پيشمه رگا دبوونه جهی باوه ریا وان و نه و پيشمه رگه دبوونه رابه ر و ري نيشانده رين وان. هندهك جه و دهقهر ژی هه بوون ب نه گه را هاتن و چۆن و گه ريانا زور و بهردهوام پيشمه رگه لي شارهزا ببوون، ژبه ر هندی دهمی دقيان ب هه ر كریاره كي دژی هه ر

(۲۶) دیدارهك دگهل رهشید محهمه د تاهر سپینداری ل ۲۸ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆك؛ شههاب نهحمه د قادر ل ۲۲ی كانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆك.

ئارمانجەكە لەشكرى ل وئ دەقەرئ رابن، پئدقئ نەبوو پئزانئنا ژ كەسەكى وەرگرن (٢٧).
جار هەبوو ژى رٲكخستئئ نەئئى پئزانئئئ فەر و پئدقئ ل دۆر ئارمانجئئ لەشكرى
ددانە پئشمەرگا و كارئ وان ئاسان دكر (٢٨).

لسەر قئ بنئاتئ بۆ ئەنجامدانا هەر كرىارەكە لەشكرى پلانەكە رٲك و پئك و
هوبرئئ ئلائئ پئشمەرگاقە دەتە دارشتن و ژ هەموو ئالئانقە كارئ خو دكر و خو
بەرەف دكر داکو وئ كرىارئ سەرکەفتئانە ب زووترئ دەم و ب كئمترئ زئان ئەنجام
بدەن، هەلبەت زۆرئەيا وان كرىارا ب شەقئ دەتەنە جئبەجئكرن، ب شەف پئشمەرگا
ئەو ئارمانجە - رەبئە يان ئوردوگا يان خالا لەشكرى - دۆرپئچ دكر، بەرئ سبئ دگەل
ئەلندئ گورزئ خو ئى كوشندە دادووشاندئ، كو ئارمانجا خو تئك و پئك ددا، دچۆنە
دناقدا و دەستكەفتئئ خو ژ چەك و تەقەمەنئئە دبرن، گەر برئندار يان ژى شەهئد
هەبانە، لسەر ملا هەلدگرتن و بلەز ژ دەقەرا كرىارئ پاشەكشى دكر كو دقئئ بەرئ
رؤناھئئئ بەرئ سبئ داھرئت خو بگەھئئنە دەقەرەكە سەخت و ئاسئ و دوور ژ دەسەلانئ
حكومەتئ (٢٩).

دەستپئكا شۆرەشا گولانا پئشكەفتنخواز دا، بۆ هەبئەتا شۆرەشئ و بلندكرنا
ورەئئئ كوردپەرورەران و وەك بئ مەتئئەك دگەل حكومەتئ، مەحموود ئئزدى ب

(٢٧) دئدارەك دگەل بەدەل خەلەف دەروئش بۆزانئ ل ٢٠ ئئلوئئ ٢٠٠١، كۆمەلگەھا شارئا، ژ
دائكبوون ١٩٥٣، ل سالا ١٩٦٩ئ دناف رٲزئئ پارتئدا هاتئئە رٲكخستن، ل سالا ١٩٧٢ئ
گەھشتئئە رٲزئئ شۆرەشا ئئلوئئ و بووئە پئشمەرگە، پشئئ شكستا سالا ١٩٧٥ئ ژلائئ
حكومەتا عئراقئ قە هاتئئە گرتن و بۆ دەمئ هەشت مەھا د زئندانئدا ماھئ، پشئئ ژ زئندانئ
دەرکەفتئ ئئكسەر گەھشتئئە رٲزئئ شۆرەشا گولانئ و بووئە پئشمەرگە، ئۆكە ل گوندئ بۆزان -
ناوچا ئەلقووش، مووسل، بئ ئاكنجئئە.

(٢٨) دئدارەك دگەل عەبدولرەحمان ئئبراهئم شئخول ١١ئ كانوونا دووئ ٢٠٠١، دەھۆك، ژ
دائكبوون ١٩٥١، ل سالا ١٩٦٦ئ دناف رٲزئئ پارتئدا هاتئئە رٲكخستن، ل سالا ١٩٦٩ئ
گەھشتئئە رٲزئئ شۆرەشا ئئلوئئ و بووئە پئشمەرگە، ل سالا ١٩٧٧ئ رٲكخستنا خو ل سەر
دەستئئ مەحموود ئئزدى نووژەنكرئە، ل سالا ١٩٧٨ئ گەھشتئئە رٲزئئ شۆرەشا گولانئ و جارەكا
دئ بووئە پئشمەرگە، ئۆكە ل دەھۆك بئ ئاكنجئئە.

ههڅکارى دگهل هژمارهکا زور ژ پيشمه‌رگين نه‌بەز، ل هيتشارا نه‌وروزى ساللا ١٩٧٦ئى بريار دان کو ناگرى نه‌وروزى لسهر کوپه‌کى بلند ژ چيايىن ده‌قهرى بيته هه‌لکرڼ. ئەوبوو کوپى چيايى برىفکا^(٣٠) بو وى مه‌ره‌مى هاته هه‌لبژارتڼ و ناگره‌کى خوش وى شه‌قى ل بلنداهييا کوپى وى چيايى هاته گوربکرڼ، دوى گاڤيدا وره‌يىن پيشمه‌رگا بلند دبن، ب که‌يف و هيترس سروودين نه‌ته‌وه‌يى ل هه‌ف ڤه‌دگيترڼ و ته‌قه‌کا بى شومار ب به‌ره‌للایى دکهن، ڤيچا ته‌ڤينا ته‌نه‌نگا، دگهل ده‌نگى پيشمه‌رگا ته‌ڤلى هه‌ف دبوون دگهل گوريا ناگرى گهرم و گه‌شى سه‌رى وى چيايى به‌ره‌و ئاسمانى بلند، بلند دبوون^(٣١).

ئەو چه‌نده نيشان و به‌لگه‌بوون بو ژدبوون و سووربوونا وان لسهر خه‌بات و تيکووشينه‌که نه‌ته‌وه‌يى، نامه‌يه‌که رۆن و ئاشکه‌را بوو بو حکومه‌تى کو گه‌لى کورد ب زور و سته‌مى ملکه‌چى ده‌سه‌لاتى وى نابت و ب گه‌ف و گور و کوشت و کوشتارى ده‌ست ژ خه‌باتا خو يا ره‌وا به‌رنادهت و دى به‌رده‌واميى ب بزافا خو يا نازادىخوازانه يا سياسى و له‌شکرى ده‌ت تاكو ب هه‌موو مافين خو يىن نه‌ته‌وه‌يى شادبت و چاره‌نووسه‌کا گه‌ش بو خو دابىن دکه‌ت.

ئەڤه‌ژى گرنگترين ئەو کريارين له‌شکرينه کو پيشمه‌رگين نه‌به‌ردين کوردستانى ب به‌شداربوون و فه‌رمانده‌يا مه‌حمود ئيزدى يا راسته‌وخو ئەنجامداين:

(٢٩) ديداره‌ک دگهل سلو خدر حه‌جى ٢ى گولانى ٢٠٠١، بنگه‌هى لالش يى ره‌وشه‌نبىرى و کۆمه‌لايه‌تى، ده‌وک، ژ داىکبوون ١٩٤٢، ل ساللا ١٩٥٨ئى دناڤ رژين پارتيدا هاتيه‌يه ريکخستن، ل ساللا ١٩٦١ئى ژلايىن حکومه‌تا عيراقى ڤه هاتيه‌يه گرتڼ و تا کو ساللا ١٩٦٣ئى د زيندانى دا مایه، پشتى هاتيه‌يه نازادکرڼ ئيکسه‌ر گه‌هشتيه‌يه رژين شوڤه‌شا ئيلونى و بوويه پيشمه‌رگه، ل ساللا ١٩٧٦ئى بوويه جيگرى به‌رپرسي ليژنا ناوچا شيخان يا پارتى کو دوى ده‌ميدا مه‌حمود ئيزدى به‌رپرسي ليژنى بو، پشتى شه‌هيدبوونا مه‌حمود ئيزدى ئەو دبتنه به‌رپرسي ليژنى، چه‌ندين کريارين له‌شکرى دگهل مه‌حمود ئيزدى ئەنجامداينه، نوکه ئەندامى لقائىک، ل ده‌وک يى ئاکنجيه.

(٣٠) چيايى هنداف برىفکايه، برىفکا گونده‌که سه‌ر ب ناوچا شيخان ڤه‌يه.

(٣١) ديداره‌ک دگهل ره‌شيد مه‌مه‌د تاهر سپيندارى ل ٢٨ئى چريا دووى ٢٠٠٠، ده‌وک.

١. کریارا گهلیی قیامه تی (٣٢) (شهری بیتکیین):

بۆ دهنگفه دانا شوڤهشا گولانی و ئاگادار کرنا حکومه تی کو شوڤهشا کوردی نه مریه و نامرت، نه گهر چی بۆ دهمه کی کپ و بی دهنگ بوویه، ل شهفا ١٢-١٣ مه ها ئیلونی ١٩٧٦ پیشمه رگین دلیرین کوردستانی، ب هه لمه ته که پلنگ ئاسا کریاره که سه رکه فتیانه دژی ره بیه کا له شکرئ حکومه تی ل گه لیئ قیامه تی نه نجامدا، پیشمه رگی نه به ز و ماندوونه ناس مه حموود ئیزدی نه خشه کیش و فه رمانده یئ فی هه لمه تا شیرانه بوو، نیزیکی (١٥) پازده پیشمه رگین دلیر و گیان لسه ر ده ست ژوانا: محمه د خالد یۆسه لی، ساله عه بدوللا محمه د سپینداری، حسین محمه د تاهر سپینداری، ره شید سپینداری، خه لیل یوسف کانی گولانی، به ده ل بۆزانی، حه سه ن کیسته یی، نه حمه د بامه رنی... هتد د پشکدار بوون (٣٣). د نه نجامدا ره بیه دئیتته تیک و پیک دان و ستاندن و هژماره که زۆر کلاشینکوڤ و ته قه مه نی و نارنجوکا دینه ده سته که فتین پیشمه رگا، سه ربا زین تیدا هنده ک دئینه کوشتن و یین دی دره قن و ره بیئ بجه ده یلن (٣٤).

دقی شه ریدا پیشمه رگه ک ب ناقئ (حسه ن کیسته یی) بریندار دبت، هه قالین پیشمه رگه برینداری خۆ لسه ر ملا دگه هینه گوندئ (کانیکا) ل ده قه را به روارئ ژیری پاشی (بیرکیاتی)، ل ور (حه کیم عیسا حسین بیرکیاتی) - کو شه هید بوویه - کو هه قاله کی نه یینی بوو ل دووف شیانین خۆ هاریکارییا وان دکه ت تا کو دگه هنه گوندئ (مساله کا)، ل گوندئ ناقبری پیشمه رگه ناچار دبن هیستره کن دگرن بیئ کو خودانی وئ پی بزانت - داکو زیان ژ حکومه تی نه گه هتی - و برینداری پی دگه هینه گوندئ (باخیرئ)، (حه جی عه مه ر) ئی زبیری کول گوندئ باخیری دژیا، دگه ل شوڤه شی زۆر بی

(٣٢) گه لیه که ل نیزیکی باژیرئ ته ترووشه، گه لیه کی تیر ئاڤ و دار و باره ب خۆشی و هوونکاتییا خۆ ل ها قینئ بی ناسیاره.

(٣٣) دیداره ک دگه ل محمه د خالد نه حمه د بۆسه لی ل ٢٥ ی کانوونا دووی ٢٠٠٢، زاخۆ؛ ساله عه بدوللا محمه د سپینداری ل ٢٨ ی چریا دووی ٢٠٠٠، دهۆک.

(٣٤) دیداره ک دگه ل ره شید محمه د تاهر سپینداری ل ٢٨ ی چریا دووی ٢٠٠٠، دهۆک.

ھاریکاربوو، پيششمه رگه ھيستره کي ژي دکړن و برينداري خو پي دگه ھيننه گوندي (سارکي) ل بهري گاره، ل و ر ب دهستي نوژداره کي شوړه شا ئيلوني کوي بي کريستيان بوو د ئيته دهرمان و تيمارکرن تا کو چاک دبت (۳۵).

پشتي چوند روزه کا له شکرې حکومه تي دچت و (حه کيم بيړکياتي) ب تاوانا هه فکاري و هاريکاريبي دگه ل شوړه شا کوردي دگرن و پشتي دادگه هکرنې (۲۵) بيست و پينج سالا دئيته زيندانکرن (۳۶).

دوو-سي مهه دبورن جاره کا دي له شکرې حکومه تي دچته دهقري، وي جاري دچته گوندي (باخيري) و (حه جي عه مه ر) دگرن و ل پيش چاقتين خه لکي ب سنگويا دکورن، پاشي دهن ل راسه ري گوندي د زناره کي وهر دکهن! ترس و سه همه که بي وينه دکه فته دگونديدا و زورداريه که بي هاوتا ل گوندييان دکهن، ناگري بهر دده نه گوندي، مال و نازووقه و هه موو کهل و په ليتن وان د سوژن، پاشي ژ دهقري پاشه کشي دکهن، گونده کي کاقل و ويران پاش خوځه دهيلن و بهر په رې کي دي ژبه رپه پرين رېش و نامرؤقانه ل ديروکي تومار دکهن (۳۷).

۲. کريارا نکهفتي:

ل مه ها گولاني سالا ۱۹۷۶ي، د گه رپانه که خويا ئاساييدا مه حموود ئيزدي ب ياوره بيا پازده پيشمه رگا ژوانا: مراد کيسته يي - کو شه هيد بوويه -، عيسا ئيمونکي، يونس ئيمونکي، به دهل بوزاني، حه جي سالا ح، ره شيد سپينداری... هتد ژ بهري گاره ي

(۳۵) ديداره ک دگه ل خه ليل يوسف محمه د کاني گولاني ل ۲۷ي ته باخي ۲۰۰۱، گوندي تلخسفا مه زن؛ ره شيد محمه د تاهر سپينداری ل ۲۸ي چريا دووي ۲۰۰۰، دهوک.

(۳۶) ديداره ک دگه ل مه ستيخان سليتمان نه حمه د - کو خيترانا شه هيد حه کيم عيسا حسين بيړکياتيه - ل ۱۹ي کانونا دووي ۲۰۰۱، که مپا نه ترووش، ژ دايجبون ۱۹۴۹، نوکه ل که مپا نه ترووش يا تاکنجيه؛ خه ليل يوسف محمه د کاني گولاني ل ۲۷ي ته باخي ۲۰۰۱، تلخسفا مه زن.

(۳۷) ديداره ک دگه ل سالا ح عه بدوللا محمه د سپينداری ل ۲۸ي چريا دووي ۲۰۰۰، دهوک؛ خه ليل يوسف محمه د کاني گولاني ل ۲۷ي ته باخي ۲۰۰۱، تلخسفا مه زن.

دهردكهفن، شهفهكی ل گوندی (بلمباسا) ل دهقەرا بهرواری ژیری شهفی دبن، رۆژا پاشتر دهژمیتر (۸) ی سبێ بهر ب گوندی (شكهفتی) دچن (۳۸). ل بهرامبهری گوندی شكهفتی ئەشكهفتهك ههیه -ل سهردهمی شۆرهشا ئیلونا مهزن بارهگایی هیزا (حهسو میرخان) بوو- كۆمهلهكا لهشكری حكومهتی ل هنداڤ وی شكهفتی بوو، دناڤ دار و باری و كهفر و بهراده خو قهشارتوو، زیرهقانییا دهقەری دكر، چونكه حكومهت زۆرا هشیار و ناگا ژ خو بوو، بهردهوام زیرهقانی و دووچۆنا گوند و دهقەرتین كوردستانی دكر، بۆسه لسه رینكین گومان لسه ههیه كو پیشمههرگه تیرا دئین و دچن، فهددان، كۆمهلین لهشكری و خو فرۆشان گوند و دهقەر دپشكنین، ههسو ئومیدا وی ئەو بوو بزاقا نازایخوازا كوردی بنبریکهت، لهشكری پیشمههرگه ددیتن لی پیشمههرگا ناگا ژئ نهبوو، پیشمههرگه لسه چۆنی بهردهوام دبن تا كو دگهههه گوندی شكهفتی و ل مالا (پهشید ههسن) چایهكی قهدهخۆن و بیهنا خو ددهن، پاشی ژ گوندی دهردكهفن و بهر ب گوندی (بیبادی) ب ری دكهفن (۳۹).

دناقبهرا گوندی شكهفتی و ئەشكهفتا بهرامبهری گوندیدا رووبارهك ههیه، پیشمههرگا دقیا رووباری دهريازكهن و دبهر ئەشكهفتی را -كو رپیا گشتی بوو- بو بیبادی بچن، دگهههه قهراغی رووباری، چار ههقال دهرياز دبن، مهحمود ئیزدی و پهشید سپینداری و مستهفا بلمباسی و ئەحمەد بامهړنی ددوووف را دچۆن دگهههه دنیقا

(۳۸) دیدارهك دگهل بهدهل خهلهف دهرویش بۆزانی ل ۲۰ ی ئیلۆنی ۲۰۰۱، كۆمهلهگهها شاربا.

(۳۹) دیدارهك دگهل عیسا موسا حهیدەر ئیموونکی ل ۱۶ ی كانوونا دووی، ۲۰۰۱، دهۆك، ژ دایكبوون ۱۹۵۱، ل سالا ۱۹۶۷ ی دناڤ ریتین پارتیدا هاتییه ریکخستن و دهه مان سالدای گههشتییه ریتین شۆرهشا ئیلۆنی و بوویه پیشمههرگه، ل سالا ۱۹۷۷ ی ریکخستنا خو نووژهنكریه، ل سالا ۱۹۷۸ ی گههشتییه ریتین شۆرهشا گولانی و جارهكا دی بوویه پیشمههرگه، نوکه ل دهۆك بی ئاكنجییه؛ یونس ههسن محهمەد سهلیم ئیموونکی ل ۲۳ ی كانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆك، ژ دایكبوون ۱۹۵۱، ل سالا ۱۹۶۷ ی دناڤ ریتین پارتیدا هاتییه ریکخستن و دهه مان سالدای گههشتییه ریتین شۆرهشا ئیلۆنی و بوویه پیشمههرگه، سالا ۱۹۷۷ ی ریکخستنا خو نووژهنكریه، ل سالا ۱۹۷۸ ی گههشتییه ریتین شۆرهشا گولانی و جارهكا دی بوویه پیشمههرگه، نوکه ل دهۆك بی ئاكنجییه.

رووباریدا و چند هه‌قاله‌کین دی ل دمایکی بوون ئەوژی ل دووف وان دچۆن، دوئی ئیک و دووی دا لەشکر تەقی ل وان دکەت و هیرش دکەتی، ژبەر کو پیشمەرگە ل جەهەکی نزم بوون و لەشکر ل جەهەکی بلند بوو، لەشکر ب سەر واندا زال دبت و شەرەکی دژوار دگەل وان دکەت، ژ نەچاری پیشمەرگە بو گوندی شکەفتی پاشەکشێ دکەن، پاشی گوندی ژێ دەرباز دکەن و خو دگەهینە گرەکی بلند ل پشتا گوندی ناغیری^(٤٠)، لەشکر هیرش دکەتی و بەر ب گوندی دچت، دگەهتە دناف گونیدا، گوندی نزمە، پیشمەرگە ل جەهەکی بلندبوون، فێجا پیشمەرگە ب سەر واندا زال دبن، لەشکر تەنگاڤ دبت و ژ نەچاری ژ گوندی پاشەکشێ دکەت، دەمی دگەهەنە بەر رووباری پیشمەرگە تەقی لی دکەن و جارەکه دی دبتە شەر و ب توندی پیشمەرگە هیرش دکەتە سەر و چەندەها جۆرین چەکی -تقەنگ، ئارپیچ، نارنجوک، دئینە بکارئینان، د ئەنجامدا لەشکر ب ئیکجاری ژ دەقەرێ پاشەکشێ دکەت، هژمارەکا بەرکەفتی ژ چەک و تەقەمەنی و شاجۆرا پاش خو قە ل قادا شەری دەیلن و ب سەرشۆری و راشکاوی قەدگەرینە بنگەهی خو، لی زیانین گیانی دناف ریزین لەشکریدا ب دروستی نائینە زانین، هەرچەندە شوینەوارین خوونی ل وان جە و دەرا دئینە دیتن و چەند بریندارەک ژێ بەرچاقتی خەلکی دکەفن^(٤١).

د قی شەریدا ئازایەتی و چاڤ نەترسییا پیشمەرگا بو خەلکی دیاردبت کو پیشمەرگە بلندترین نمونەیین قارەمانی و قوربانیدانی تۆمار دکەن، شەر ب دوماهی دئیت و پیشمەرگە تیدا ب سەر دکەفن، کو لەشکر ژ دەقەرێ پاشەکشێ دکەت، مەحموود ئیزدی دگەل چەند هه‌قاله‌کین پیشمەرگە دچنە دگونیدا و خەلک لی خرڤەدبن و مەحموود ژێرا دناخت، باوهریا خەلکی ب پارت و شۆرەشی موکومتر لی دئیت، ورەیین کوردپەروران

(٤٠) دیدارەک دگەل ئەحمەد حەسەن عەبدولرەحمان بامەرنی ل ١٩ی کانوونا ئیکتی ٢٠٠١، دھۆک، ژدایکبوون ١٩٥٧، ل ساللا ١٩٧٤ی دناف ریزین پارتیدا هاتییه ریکخستان، پشتی شکستا ١٩٧٥ی پەنابەری تورکیا بوویه، ل ساللا ١٩٧٦ی دناف ریزین شۆرەشا گولانیدا بوویه پیشمەرگە، بو دەمەکی دگەل مەحموود ئیزدی پیشمەرگە بوو، نۆکە ئەندامی سوپایین دوازدەیه، ل دھۆک بی ئاکنجییه.

(٤١) دیدارەک دگەل ئاقدەل عەلی جەرگیس ل ١٩ی کانوونا دووی ٢٠٠١، کەمپا ئەترووش، ژ دایکبوون ١٩٤٩، نۆکە ل کەمپا ئەترووش بی ئاکنجییه.

ژی بلند دبن، ههژی گوتتییه کو پیشمه رگه بی زبان ژ فنی گرفتتی قورتال دبن و بهرپه ریکی دی ژ بهرپه رین بهرگری و بهرپه قانییا نیشتمانی و نه ته وه بی یا گه لی کورد ل دیرۆکی زیده دکهن (٤٢).

وه کو ره وشته کی بهرپه لاف ل جهم له شکرئ حکومه تی ده می دچۆ گوند و ده شه رین کوردستانی ب مه ره ما راوانا پیشمه رگا، نه و گوند و ده شه ر د پشکنین، هنده ک گوندی دگرتن و دگهل خو دبرن و نازار و نه شکه نجه ددان و رهنکه تویتژاندنه ک دگهل دهاته کرن به لکو هنده ک نهیینی ل جهم هه بن و ژوانرا خوبا بکه ن، فنی جاری ژی ده می گوندی شکه فتی بجه دهیلن، سی وه لاتییا دگهل خو ب دیل دگرن و دبه نه ئوردوو گایه کی ل (گه لی خودیدا) تویتژاندنه که سفک دگهلدا دئیتته کرن پاشی بو ئوردوو گایه کی ل مووسل دئینه ره وانه کرن، چهند رۆژه کا تویتژاندنه که دژوار دگهلدا دئیتته کرن، پشتی نازاردان و نه شکه نجه دانه کا بی قام دان پیدانی ب هبچ تشته کی لسه ر خو ناکه ن و چوو پیتزانیین گرنگ ناده نی، چوو به لگه ژی ب ده ست حکومه تی ناکه فن کو پیشمه رگه نه یان هاریکارییا شوره شی دکهن، فیتجا پشتی چهند رۆژه کا دئینه نازادکرن (٤٣).

٣ . کریارا گه لی کورتکی یا ئیکئ:

ل به هارا ١٩٧٧ ئی مه موود ئیزدی دگهل هه فت هه قالین پیشمه رگه : سلۆ خدر، نه حمه د هه سه ن عه بدولر هه مان بامه رنی، حسین محمه د تاهر سپینداری - کو شه هید بوویه -، عیسا مووسا حه یده ر ئیموونکی، به ده ل خه له ف ده رویش بۆزانی، ساله ح عه بدوللا محمه د سپینداری، ره شید محمه د تاهر سپینداری، ب مه ره ما چۆنا باژیترکی نه لقووش بو کاره کی پارتایه تی، رۆژه کی سببی زوو ژ بهرئ گاره ی ب ری دکه فن، ب رۆژی هه مووی د مه شن و ناچنه چوو گوندا، چونکه بارودوخ زۆر دنازک بوون، حکومه تی کریتگری و نوکهرین خو ل هه موو ناوچه و ده شه رین کوردستانی هه بوون،

(٤٢) دیداره ک دگهل نه حمه د هه سه ن عه بدولر هه مان بامه رنی ل ١٩ ی کانوونا دووی ٢٠٠١ . دهۆک .

(٤٣) دیداره ک دگهل ئافده ل عه لی جه رجیس ل ١٩ ی کانوونا دووی ٢٠٠١، که میا نه ترووش .

دووفچوئا وان دکر و پیزانین دگه هاندنی، دقئ خالییدا مهحمود ئیزدی زۆر بی هشیار بوو، شاره زایانه سه ره ده ری دگه ل بارودوخان دکر، هه ر پۆژ دچۆنه گونده کی، هه ر گونده کی دچۆنه ماله کی، ب پۆژئی ژئ نه دچۆنه گوندا، دقیا بیته شه ف پاشی دچۆن، دا کو خه لک پی نه زانن و نوکهر و خراپه کار زوو بیته ده ست نیشانکر، چونکه مرۆقین ئه و ددیتن دسنووردار بوون ئانکو نه گه له ک بوون^(٤٤).

دوئ گه ریانیدا کو دبه ته هیتقار دچنه گوندئ (خۆرپینی) و ل مالا (حه جی مه جید) دبه مه یشان و لی شه فی دبن، پۆژا دن دچنه گوندئ دیرالوش ل ده قه را مزووریا -کو ماله که ب تنی یه لی بوو- شه فه کی ل ور ژئ رادبوین، پۆژا سییی سیی زوو ژ گوندی ده ر دکهن و نیزیکی ده مژمیتر (٤) جاری هیتقاری ل گه لی کورتکی لسه ر ئاقئ ب مه ره ما خوارن خوارنی و بیهن شه دانئ روودنیته خوارئ و ده ست و چاقین خو دشۆن و مرثوولی خوارن خوارنی و ئاخفتن و که نگه شی دبن^(٤٥)، دبیین مه ر و مالاته کی زۆر ل وان دۆل و په سارا وئ دچهرت، ششان ددۆلییدا بوو نه ی دیار بوو، ژ دۆلی ده ر دکه شه به ری پیشمه رگه وی بیینن ئه و وان دبیینت و ئیکسه ر ته قئ ل وان دکه ت و دره قه ت، پیشمه رگه ژئ ته قئ لی دکه ن و هیترش دکه نی، به ته نه ک دکه فته به رسنگئ وان، دده نه به ته نی و بسه ر دکهن، به ری خو دده نی هژماره که کۆنن عه ره با ل په خ و روویین گوندئ (باسه وا) -کو سه ر ب ناوچا فه ی دئ فه یه - ده گرتینه، پیشمه رگه به ر ب وان دچن، ئه و ده رفه تی نادهنی و ته قئ لی دکه ن و شه ره کی هه ری دژوار دناقبه را هه ردوو لایاندا به ریادیت. به چکه شیرین کوردستانئ شیرانه به رسنگئ داگیرکه را دگرن و ب توندی وان ب ئاریتیج و کلاشینکوفا گولله باران دکهن، وانه که هۆسان دده نه به ر کوچ جارن ژبیر نه که ن و ببنه په ند بو هه موو داگیرکه ر و ته ماکارا^(٤٦). دقئ شه رییدا (٣) که س ژ دوژمنی دئینه کوشتن و ژ پیشمه رگا (به ده ل بۆزانی) بریندار دبت، دبه ته شه ف و دنیا تاری دبت، پیشمه رگه شه ری رادگرن و بریندارئ خو دگه ل خو رادکه ن و به ره و بنگه هئ خو پاشه کشئ دکهن. دوو

(٤٤) دیداره ک دگه ل سلۆ خدر حه جی ل ٢ ی گولانی ٢٠٠١، بنگه هئ لالش، دهۆک.

(٤٥) دیداره ک دگه ل ئه حمه د حه سه ن عه بدوله رحمان بامه رنی ل ١٩ ی کانوونا ئیکئ ٢٠٠٠، دهۆک.

(٤٦) دیداره ک دگه ل ره شید محمه د تا هر سپینداری ل ٢٨ ی چریا دووی ٢٠٠٠، دهۆک.

سى مەھ دېۋرن، دوو كوردىن كۆچەر ل ئاقارى گوندى (بىسەوا) ل كەوالىن خۆ يىن وندا بوويى دگەرېن، عەرەب - وەك تۆلفەكرن - هەردووا دگرن و دكوژن (۴۷)!

۴ . كرىارا بلان:

ئەف شەرە ل مەھا خزىرانى، سالا ۱۹۷۷ئى دناقبەرا ھېزەكا پىشمەرگىن كوردستانى ب فەرماندەيا مەحمود ئىزدى و چەند بنەمالەكىن ھۆزەكا عەرەبا ل گوندى (بلان) بەرپابوويە. گوندى (بلان) دىنياتدا گوندى كوردان بوو، حكومەتى دانىشتوانى وى گوندى ب كۆمەل ژى دابوونە باركرن و ئەو بنەمالىن عەرەبا لى ئاكنجى كرىبون و زەقى و زارىن جۆتيارىن گوندى ب سەر واندا دابەشكرىبون. ئەو چەندە بەشەك بوو ژ پلانەكە رېك و پىك و نەخشەكرى و رەگەز پەرستانە يا حكومەتا عىراقى بۆ عەرەبكرنا خاكا كوردستانى (۴۸).

مەحمود ئىزدى دقيا سىنارەكى بۆ وان بنەمالىن عەرەب پىشكىشكەت و تىدا بەحسى براپەتيا مېژوويى يا كورد و عەرەبان بكتە و تىرۆژكەكە رۆناھىيى بەدەتە سىاسەتا چەوت و چەواشەيا حكومەتا عىراقى بۆ عەرەبكرنا خاكا كوردان و تىكدانا وى براپەتى و پىكفەژيانا مېژوويى و پەيداكرا دوزمكارى و كەرب و كىن و نەقىبانى دناقبەرا ھەردوو ئالىاندا، لسەر قى بنىاتى مەحمود ئىزدى وان بنەمالا ئاگادار دكتە و ئەوژى ب دل خۆشى رەزامەندى و بەرھەقبوونا خۆ بۆ وى چەندى دەردېن (۴۹).

ب رازىبوونا وان بنەمالىن عەرەب مەحمود ئىزدى شاد و دلخۆش دت و ب ھەقالىن

(۴۷) دىدارەك دگەل سلۆ خدر حەجى ل ۲ى گولانى ۲۰۰۱، بنگەھى لالش، دھۆك؛ رەشىد محەمەد تاھر سىپىندارى ل ۲۸ى چرىا دووى ۲۰۰۰، دھۆك.

(۴۸) دىدارەك دگەل رەشىد محەمەد تاھر سىپىندارى ل ۲۸ى چرىا دووى ۲۰۰۰، دھۆك.

(۴۹) باعدرى، بەرى چەند سالەكا ھەقالان دەخىل شەمۆ و زىدو باعدرى ھندەك پىزانىن ل دۆر شەھىد مەحمود ئىزدى، ب مەرەما بەرھەفكرنا پەرتووكەكى جەماندېبون، لى ب ھەر ئاواپەكى ئەو مەرەمە بجھ نەھات، ژبەر كو ھەردوو ھەقالان قەستتا دەرڧەى وەلاتى كرىبە، ئەو پىزانىن داناپوونە جەم ھەقالەكى ل باعدرى، ب رىكا ھەقال فەھمى حەسەن ل ۴ى نىسانى ۲۰۰۱ گەھشنتە مە، قىيجا ب نازناقى باعدرى مە وەشاندىن.

خوهر دشیورت و ریک دکهفن کو د رۆژهکه دهستنیشانکریدا ب وی گرنگییی رابن. چەند رۆژەک پیڤه‌دچن، رۆژەکی مەحمود ئیزدی دگەل کۆمەڵەکه پیڤشمەرگا، کاری خۆ دکەن و خۆ بەرهەف دکەن و ب نیاز پاکی بەر ب گوندی (بلان) ددەنە ری، دگەهنە نیزیکی گوندی، عەرەب ب دژواری تەقی ل وان دکەن و هەموو رەخ و پروویان دکەنە ناگر و گوللە، پیڤشمەرگە ژێ خۆ دەهاڤینه د سەنگەرین بەرهنگاری و بەرخوهدانیدا و شپرانە بەرسنگی وان دکرن، لی دەمەکی کیم پیڤه‌دچت، هەلیکۆپتەرین دوژمنی ئیک ل دووف ئیکتی دئین و (مغاویر) و سەربازین (هیزین تایبەت) ژێ دادبەزن، د ماوہیەکی کیمدا ئەو دەشت و دەر پری لەشکر دبن و ب هەموو جۆرین چەکی -کلاشینکوف- بی کە ی سی - دۆشکە - هاون... سەنگەرین پیڤشمەرگا گوللە باران دکەن، ژ نوو پاش هەلیکۆپتەرین جەنگی دئین مینا سەرگەرین دروبرسی ل دۆر سەنگەرین پیڤشمەرگا دزقین و ب دژواری بووردوومان دکەن^(۵۰).

سەرەرای مەزناتیبا هیژا لەشکرێ هیرشەبر و نەهەقسەنگییا وی دگەل پیڤشمەرگا ژ نالیی هژمارا سەربازا و جۆر و هژمارا چەکیڤه، پیڤشمەرگین گیان لسەر دەستین کوردستانی هەردمیین ورەبەرز و د سەنگەرین شەریدا ب چەکین خۆ بین سڤک بەرسنگی هیرشا دورندانەیا لەشکرێ بۆش و چەکدار ب چەکین قورس و پشتەشان ب هەلیکۆپتەرین جەنگی دگرن، هەر ژ سبێ تاکو دنیا تاری دبت دمیین و سەنگەرین خۆ بەرنادەن، ب گیانەکی نەتەوہیی و نیشتمانی داستانەکه قارەمانانە یە پر سەرورەری ل بەرپەرین دیرۆکی تۆمار دکەن. د ئەنجامی قی شەریدا (۱۵) کەس ژ سەربازین (مغاویر) و (هیزین تایبەت) ژ لەشکرێ حکومەتی دئینە کوشتن و خوش بەختانە پیڤشمەرگین کوردستانی بی زیان ژ وی پلانا ژەراوی و مەترسیدار پرگار دبن^(۵۱).

ئەگەر بیتبو ب هووری هیزین خۆ دقێ شەریدا بکەین، دی بۆ مە رۆن و ئاشکرا بت کو وان بنەمالین عەرەب پەبوەندی دگەل حکومەتی هەبوویە، دەمی مەحمودی پەبوەندی ب وان کری، پشتی هنگی حکومەتی ب هەڤکاری دگەل وان ئەو پلانا ترسناک بۆ گرتن

(۵۰) باعەدری، ل ۵ ی نیسانی ۲۰۰۱.

(۵۱) باعەدری، ل ۴ ی نیسانی ۲۰۰۱.

و کوشتنا پیشمه‌رگا نه‌مازه یا مه‌حموود ئیزدی دارشتیییه. شه‌رکئی مه‌زن و داڤه‌که خاپینۆک بوو. سه‌یر و ته‌که‌نه‌بوو، مه‌حموود و هه‌ڤالین خۆژی قورتال بووین.

۵. کریارا گه‌لی کورتکی یا دووی:

شه‌رکئی گران و هه‌ره مه‌زن و مه‌ترسیدار بوو ل سه‌ر گیانی مه‌حموود ئیزدی و هه‌ڤالین دگه‌لدا، ل مه‌ها گولانی ۱۹۷۸ی ل گه‌لی کورتکی، ل ده‌وروبه‌ری گوندی (ئه‌ڤریکی) ل ده‌ڤه‌را مزووریا-ناوچا زاویته، دناڤه‌را پیشمه‌رگین جه‌رگ شیرین کوردستانی و له‌شکرئ حکومه‌تیدا روودایه، تیدا قاره‌مانی و ئازایه‌تییا بی هاوتا یا پیشمه‌رگین کوردستانی دیاردیت و داستانه‌که پر سه‌روه‌ری تو‌مار دکهن.

مه‌حموود ئیزدی دڤیا بو هنده‌ک کارین تاییه‌ت خۆ بگه‌هینته گوندین ده‌شتی، ب وی نیازی ب یاوه‌رییا شازده پیشمه‌رگین قاره‌مان: سلۆ خدر، ئەمین نسری، شه‌ریف باله‌ته‌ی، ئەنوه‌ر باله‌ته‌ی، خه‌لیل کۆچه‌ر... هتد ژبه‌ری گاره‌ی ده‌ردکه‌ڤن و به‌ر ب گوندین ده‌شتی دده‌نه ری، شه‌ڤه‌کئی ل گوندی (خۆرپینی)، شه‌ڤا دووی ل (دیرالۆش) و شه‌ڤا سییی ل (ئه‌ڤریکی) رادبویرن، په‌یام دگه‌هته حکومه‌تی کو مه‌حموود ئیزدی دگه‌ل به‌رکا پیشمه‌رگا وی ل ده‌ڤه‌ری دگه‌رین، حکومه‌ت له‌شکره‌کی بۆش دهنیترت و هاویردۆری گوندی (ئه‌ڤریکی) دگرت و گوندی دۆرپیچ دکه‌ت، ئەو شه‌ڤا سییی بوو، پیشمه‌رگه هیتژ د گوندی (ئه‌ڤریکی) دا بوون، ئاگا ژ روودانا نه‌بوو، سیی زوو به‌ری رۆژه‌لاتی ژ گوندی ده‌ردکه‌ڤن و به‌ره‌و ئامانجا خۆ ب ری دکه‌ڤن، دگه‌هه‌ سه‌ر کانیییا پشتا گوندی (۵۲)، رۆژ ده‌لیت و تیروژکین وی یین زبیرین کۆپین چیا یا رادمووسن، پیشمه‌رگا دڤیا نانی خۆ لسه‌ر کانیکئی بخۆن، کاری خۆ دکهن چایه‌کئی بۆ خۆ چیکهن، ئاگره‌کی هل دکهن، چاڤی هنده‌ک پیشمه‌رگا ب له‌شکرئ دکه‌ڤن و دبیتژنه مه‌حموودی ئەم ددۆرپیچ کرینه و هاویردۆر مه‌ له‌شکرئ حکومه‌تییه! مه‌حموود ئیزدی بی ترس و له‌رز دبیتژته پیشمه‌رگا: نه‌ترسن، لی هاژ خۆ هه‌بن! به‌له‌ز بده‌نه پالا چیا بی و د هشیارین زوو دناڤ دار و بار و که‌ڤر و ته‌راشان را خۆ وندا بکه‌ن! پیشمه‌رگه دله‌زین و دده‌نه پالا چیا بی، له‌شکر ب

(۵۲) دیداره‌ک دگه‌ل سلۆ خدر جه‌جی ل ۲ی گولانی ۲۰۰۱، بنگه‌هی لالش، ده‌ۆک.

توندى ژ ھەموو ئاليانقە تەقى لىدكەت، گوللىن تھەنگ و ئارپىچ و ھاونا مينا تاقىن بەھارال وان جھ و وارا دبارين، دۆل و نەوال و گەلى پرى دەنگ و دوكتيل و بارووت دبوون، دەمەكى كىم پىقە دچت ھەلىكۆپتەرىن جەنگى دچن پالپشتىيا لەشكرى دكەن، لات و زنار و شىف و پەسار دپشكنين، مينا باشۆك و سەرگەرىن دپندە و برسى ل ھنداڤ قادا شەرى دفرين و بەردەوام دەاتن و دچۆن و دزقپن و ب كەرب و كين ئەو جھ و دەر بوردوومان دكرن(۵۳).

پىشمەرگىن دلپرىن كوردستانى چاخى دگەھنە ئاسىگەھىن چىايى، خۆ حەشار ددەن و كەقەر و تەراشان بۆ خۆ دكەنە سەنگەر و شەرەكى توند و دژوار دگەل لەشكرى دكەن، ھەر ژ دەمژمىر (۶) شەشى سبى تاكو رۆژئاڤا دبت و دنيا تارى دبت خۆ لىبەر سنگى لەشكرى بۆش و گران و چەكىن وان يىن قورس دگرن و بەرھنگار دبن، مەزنترىن و سەرسورماوترين داستانين قارەمانى و خۆگۆرىكرىن ئەنجام ددەن(۵۴).

د گەرمە گەرما شەرىدا شانەكە رىكخستىن نەيتى ژ ھەڤالان: نافع تەلۆھى -كو شەھىد بوو، ئەحمەد تەلۆھى، رەمەزان گەردى، يە پىكھاتى بوو، پى ئاگادار دبن كو لسەر پىشمەرگا شەرە و شەرەكى گرانه، ئەو ئىكسەر خۆ رادپىچن و رەخت و تھەنگا ھەلدگرن و خۆ دگەھىننە ھەڤالين پىشمەرگە و رۆلەكى كارىگەر د شەرىدا دبىن و تاكو ھىڤارى مل ب مل بى براين خۆ يىن پىشمەرگە د سەنگەرى شەرەڤىدا شەرى دكەن و ب شەڤ ھارىكارىيا وان دكەن تاكو برىندارىن خۆ دگەھىننە سەرى چىايى تەلۆھ(۵۵).

دقى شەرى مەزندا زىانەكە زۆر دگەھتە دوژمنى و ھژمارەكە سەربازان دئىنە كوشتن و ھژمارەكە دن برىندار دبن، ژ پىشمەرگا: مەحموود ئىزدى و شەرىف بالەتەى و ئەنوەر بالەتەى ب دژوارى برىندار دبن. دبتە شەڤ پىشمەرگە ھەموو ل سەرى چىايى تەلۆھى دگەھنە ئىك، برىندارىن خوە ب خوە را رادكەن و بەر ب بەرى گارەى، ھىلینكا شۆرەش

(۵۳) دیدارەك دگەل رەشىد محەمەد تاھر سپىندارى ل ۲۸ى چرىا دووى ۲۰۰۰، دھۆك.

(۵۴) دیدارەك دگەل سلۆ خدر حەجى ل ۲ى گولانى ۲۰۰۱، بنگەھى لالش دھۆك.

(۵۵) دیدارەك دگەل رەشىد سپىندارى ل ۲۸ى چرىا دووى ۲۰۰۰، دھۆك.

و شوږه شقانا ددهنه پری (۵۶). شه‌په‌کی گران و روژه‌که سه‌خت بوو ژ روژانین شه‌پری پارتیزانین، داڤه‌که ترسناک بوو نوکه‌ر و خوږوژشان بو مه‌حموود ئیزدی و هه‌قالین پيشمه‌رگه‌ ڤه‌دای، لی ب زه‌ند و باسکین خو‌یین پیلایی و زیره‌کی و شاره‌زاییا خو‌ژی پرگار دبن و له‌شکرې حکومه‌تی ژی ب سه‌رشو‌پری و بی ئومیدی ڤه‌دگه‌رپته بنگه‌هین خو.

۶. کریارا ده‌کان:

شه‌په‌کی توند و دژواره ل هاقینا ۱۹۷۸ئ ل ده‌وروپه‌ری گوندی ده‌کان دناقبه‌را پيشمه‌رگین نه‌به‌زین کوردستانې ب فه‌رمانده‌یا مه‌حموود ئیزدی و له‌شکرې حکومه‌تیدا روودایه. دگه‌ریانه‌که ئاساییدا و ب مه‌به‌ستا جیبه‌جیکرنا هنده‌ک کاروبارین پیکه‌خستنې، مه‌حموود ئیزدی دگه‌ل کومه‌له‌که پيشمه‌رگا ل ده‌ڤه‌ری ئانکو ده‌ڤه‌را سه‌ر ب لیژنا ناوچا شیخان ڤه‌ دگه‌ریان و دگه‌ریانا خو‌دا چهند روژه‌کا دمین و سه‌را چهند گونده‌کا ددهن... روژه‌کې به‌ر ب گوندی ده‌کان دچن (۵۷)، کو دگه‌هنه گوندی، به‌ری لی به‌لاڤه‌بن و ب سه‌رمالاندا بیتنه دابه‌شکرن، پیره‌میره‌ک به‌ر ب وانڤه‌ دچت و دبیتتی: هاژ خو‌ه‌بن! بله‌ز خو‌ بگه‌هیننه ئاسیگه‌هه‌کی له‌شکرې حکومه‌تی وی دئیت. مه‌حموود ئیزدی دوی ده‌لیښیدا ئیکسه‌ر فه‌رمانې ددهت داکو به‌ره‌نگارییا له‌شکرې بکه‌ن، هه‌ر چهنده‌ دزانی نه‌و هژمارا کیم یا پيشمه‌رگا و ب چه‌کین خو‌یین سفک نکارن وی له‌شکرې بو‌ش و چه‌کدار ب چه‌کین قورس بشکین و ره‌ڤی پی بیخن، لی نه‌و فه‌رمانه‌دا داکو خه‌لکې کوردپه‌روه‌ر و دل‌سو‌ز دلگه‌ش بن و باوه‌رییا خه‌لکې ب پارت و شوږه‌شی موکومتر لی بیت، نه‌و بوو دلیرانه به‌رسنگې وی له‌شکرې مه‌زن دگرن و گورزین کوژه‌ک دادوه‌شینې و زیانه‌که زور دگه‌هینې، نمونه‌یه‌که بلند ژ قوربانیدان و خو‌به‌ختکرنې پيشکیتش دکه‌ن، روژا دن حکومه‌ت له‌شکره‌کی مه‌زنتر و ب پالپشتییا تانک و زریپوش

(۵۶) دیداره‌ک دگه‌ل سلو‌خدر حه‌جی ل ۲ی گولانی ۲۰۰۱، بنگه‌هی لالش، ده‌وک؛ حسین نه‌حمه‌د

حسین ل ۲۲ی کانونا دووی ۲۰۰۱، ده‌وک.

(۵۷) دیداره‌ک دگه‌ل یونس حه‌سه‌ن محه‌مه‌د سه‌لیم ئیمونکی ل ۲۳ی کانونا دووی ۲۰۰۱، ده‌وک.

و هه لیکۆپته رین جهنگی، بهر ب دهقهری رهوانه دکهت، پشتی کو تهف دهقهری ب گوند و دهشت و چیاغه تیکقه دهن، بی ئومید و سه رشۆر قه دگه رینه بنگه هین خۆ (۵۸).

ئه گهر بیتول بهر په رین رۆژانین شه ری پارتیزانییی ته ماشا کهین، چهنده شه ر و روودانین ژ فی رهنگی دی بینین و گولی بین، کو چه ندین جارا وه لاتی بووینه ئه گه رین قورپال بوونا پیشمه رگا ژ هیرشین کتوپرین له شکرئ حکومه تی و ژداف و خه فکین خۆ فروش و نۆکه را. کو پیره میتر په یاما هیرشا له شکرئ حکومه تی دگه هینته پیشمه رگا، رامانا دلۆقانی و دلسۆزیا گه لی کورد بۆ پارت و شۆره شی و هه بوونا گیانی کوردینییی دده روونی واندا دگه هینت. لی ژ ئالیه کی دیفه هه ر گونده کی یان دهقهره که پیشمه رگه چۆیانی و رۆژه کی -دووا لی مابانه له شکرئ حکومه تی هیرش دبرنی، ئه و رامانا هندی دگه هینت کو حکومه تی ب هه موو رهنگ و ئاوا یا ره شه ک و سیخو رین خۆ ل زۆربه یا گوند و دهقهرین کوردستانی په یداکریون، فیجا گه رکه بزاقا ئازادبخوازا کوردی بهردهوام و ل هه موو جه و ل هه موو وهختا فی خالی بهرچا ف بگرت.

۷. کریاره که له شکرئ دزی دام و دهزگه هین حکومه تی ل سه رسنکی:

ب مه ره ما ئافراندنا ئازاوه و کهش و هه وایه کی نارپیک دنا ف دام و دهزگه هین سه رکوتکه رین حکومه تییدا و چاندنا ترس و سههما شۆره شی ددل و ده روونی داگیرکه ر و نۆکه ر و خۆ فرۆشاندا، بهردهوام پیشمه رگین نه به زین کوردستانی کریارین له شکرئ دزی دام و دهزگه هین میری و ره بیه و ئوردووگایی له شکرئ ئه نجام ددان، هه ر بۆ وئ مه ره ما ل سه ری ل هاقینا سالآ ۱۹۷۸ ئی کۆمه له که پیشمه رگا ژوانا: میلازم عه لی، محمه د خالد بۆسه لی، مراد کیسته بی، جه مال زاویته بی، حه مید حه فزوللا-کو شه هید بوویه -... هتد ب سه ره رشتییا خه باتکه ری قاره مان (سه لیم سۆرانی)- ئه ندامی مه کته با سیاسییا بهروهخت دوی ده میدا- و ب فه رمانده یا خه باتکه ری ماندوونه ناس مه حمود ئیزدی، خۆ به ره ف و ئاماده کهن و ب توندی باره گایی پارتا به عس و باره گایی ئه منی و ئوردووگایی له شکرئ، ل سه رسنکی ب ئارپیچ و تفهنگا گولله باران دکهن، د ئه نجامدا

(۵۸) دیداره ک دگه ل حسین ئه حمه د حسین ل ۲۲ ی کانوونا دووی ۲۰۰۲، دهۆک.

زیانه که مهزن ب ئافاهییبین ئارمانج دکهفت و هژماره که سهرباز و پولیس و ره شه کین حکومتی دئینه کوشتن و هژماره که دن دئینه بریندار کرن، پیشمه رگهژی بۆ بنگه هیتن خو بی زیان دزقنه فه. بی گومان کربارین ژفی رهنگی ئامانج و ئومیدین هه موو گه لی کوردبوون و چریسکه که هیثییی ددا وان^(۵۹).

۸. گولله باران کرنا باره گایی پارتا به عس ل نهلقووش:

ئهف کربارا له شکری ل ساللا ۱۹۷۸ ئ ل سه دهستین کومه له که پیشمه رگیتن ئازا و چاڤ نه ترسین کوردستانی: وهیسی بانی-کو شه هید بوویه، سلو خدر، سه عید باله تهی، شهریف باله تهی، سه جی ساله ح، ره شید سپینداری... هتد ب فه رمانده و رینماییا پیشمه رگی ناقدار و ب سه ماخ-مه حمود ئیزدی-هاتییه نه نجامدان^(۶۰).

روژه کئی مه حمود ئیزدی و هه قالین پیشمه رگه پلانه کئی بۆ نه نجامدانا فی کرباری دادپزین و خو به ره هف و ئاماده دکهن و بهر ب باژیرکئی (ئهلقووش) ب ری دکهن، کو نیزیک دین ل بنارا چیا بی باژیرکی جهین خو دگرن و ب ئاریپچان باره گایی پارتا به عس گولله باران دکهن، د نه نجامدانا زیان ب ئافاهییا باره گای دکهفت و هژماره که نه ندامین پارتا ناقبری دئینه کوشتن و بریندار کرن. هه رچه نده ژئالیی له شکری فه نه کرباره که مهزن بوو، لی مه حمود ئیزدی که یف ب وان جو ره کرباران دهات و ب کربارین گرنگ د هژمارتن، چونکه دهنگفه دانا خو دناڤ خه لکی گشتیدا هه بوو، حکومت ژی پی د هه رشی و بهرامبه ر ملله تی شه رمه زار دبوو، چونکه خه لکی بی دزانی کو حکومتا عیراقی نه شبایه کیشا کوردی چاره سه رکهت و ب ریکین له شکری گه لی کورد ملکه چی ده سه لاتتی خو بکهت^(۶۱).

(۵۹) دیداره ک دگه ل محمه د خالد بو سه لی ل ۲۵ ی کانونا دووی ۲۰۰۲، زاخو.

(۶۰) دیداره ک دگه ل ساله ح عه بدوللا محمه د سپینداری ل ۲۸ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهوک.

(۶۱) دیداره ک دگه ل سلو خدر سه جی ل ۲ ی گولانی ۲۰۰۱، بنگه هی لالش، دهوک.

۹. کریارا بهره کچکی:

ب مه بهستا ئاگاداریوون ب رهوشا شوپرهشی و چاوانییا برئشه چونا کاری شوپرهشگیری دوان کاودانین تهحل و ناریکدا، ههروهسان بو دیتنا رهوشا پیشمه رگا و چاره کرن و کیمکرنا کیشه و ئاریشین وان و سه ره رشتیکرنا چالاکییین وان بو دهمه کی، دیسان بو زانینا ئیش و نازار و گلی و گازندین خه لکی، سه رکر دایه تییا شوپرهشی فییا سه رهدانا لیژنین خو بکته. ریزداران: جه وهه ر نامیق، زه عیم عه لی، که ریم شنگالی- نه ندامین سه رکرده- دئینه راسپاردن ب وی گرنگییی رابن، ب وی مه رهمی هه ر سی خه باتکه ر ژ کوماته ی بهر ب ده قه را به ری گاره ی دده نه ری، نه ندامین سه رکرده دگه هه نه گوندی (به لووتی) ل به ری گاره ی، په یام دگه هه مه حموود ئیزدی، نه و ئیکسه ر خو به ره هف دکته و ده نگ ل پیشمه رگا دکته و بهر ب گوندی نا قبری دده ته ری، دگه هه نه گوندی و نه ندامین سه رکرده دببنت و دگه لدا کوم دبت و شیرته و راسپارده و پیژانینین نوی ژئی و هردگرت. نه ندامین سه رکرده برپاری دده ن کو چه ند رۆژه کا دگه ل و اندا بمین و ب هه قرا سه رهدانا چه ندین گوندین سه ر ب لیژنا ناوچا شیخان و ئاکری فه -ده قه را بهرواری ژیری- بکه ن. ل چه ند گونده کا دگه رین و رهوشا شوپرهشی و خه لکی دببنت، ل گوندی ده کان کومبوونه کی دگه ل پیشمه رگا گریدده ن و ل داوییی برپار دئینه دان هیزه ک ژ پیشمه رگا بو گوندی (به ره کچکی) بیته هه رتن و عه ره بیت لی ببین و بیرو راییین شوپرهشی به رامبه ر وان کار و ره فتارین حکومه تی بین ناره و ا بگه هبینه وان (۶۲).

(به ره کچکی) گونده کی کوردان بو، حکومه تی - وه کو چه ندین گوندین دی بین کوردان- چه ند ماله کین عه ره بان لی ئاکنجی کربوون و دانیشتوانی گوندی بی دروست ژئی دابوو بارکرن - نه و چه نده ژئی- وه کو به ری نوکه تاماژه هاتییه پیدان- به شه ک بوو ژ سیاسه تا وی یا عه ره بکرنی یا ره گه ز په رستانه ، نه و ا کول کوردستانی په یه وه دکر.

بو مه بهستا لسه ری هاتییه دیارکرن هیزه ک ژ نیژیکی (۸۰) ی پیشمه رگا دئینه به ره هفکرن و ب سه ره رشتی و فه رمانده یا ریزداران: زه عیم عه لی و مه حموود ئیزدی بهر ب گوندی به ره کچکی ب ری دکه فن، ب ریکیشه ل گوندی (کوخی) بی شیقی دخون و

(۶۲) دیداره ک دگه ل ره شبد محمه د تا هر سپینداری ل ۲۸ ی چریا دووی، دهوک.

بېھنا خو ددهن، کو روژئاڅا دبت و دنيا تارى دبت جاره که دی خو بهر ههڅ دکهن و ددهنه پرى، کو نيزيکى گوندى دبن، دهنگى زهلاما ژرېخ و پروويين گوندى دئيت و دهنگ ل پيشمه رگا دکهن. هوون کينه؟ ريزدار زهعيم عهلى بهرسقى ددهت و دببثت: ئەم رېښنگين، شيشه کى دى خوېن و بېھنا خو دهن، پاشى دى چين! وا دياره ئەو عه رهنه ژ خو دترسيان و ب شهقى زيره فاني ل گوندى دگرتن چونكى دزانين ددهت دريژى وا کريه سهر ماف و مولکى خه لکه کى، دهر باره وى روودانى هيزا ره شيد سپيندارى دببثت: ئەو عه رهنه د ناماده بوون و بهر هه قيبا خو بو بهرسنگر تانا هه ره له لويسته کى کربوو، وى گاڅا ريزدار (زهعيم عهلى) بهرسقداى و گوڅى ئەم رېښنگين، وان ئيکسهر گوڅ: (انتم عصاة) و تهقه ل مه کر (۶۳).

دوى شه قيدا عه رهب تهقى ل وان دکهن و نه وژى ب هه موو جوړه چه کين ل بهر ددهت تهقى ل وان دکهن و دبته شه ربه کى گران، دهنگى نارپيچ و تفهنگا وان دوڅ و نه والا تڅى دکهن، پيشمه رگه ناف ل خو ددهن و دهله لين ته دگوڅ گوڅه ند و شاهييه! راسته دهمى دببثن «شه ر ديلانا ميترانه»، نه مازه پيشمه رگين دليرين کوردستانى کو دزانين وى بهر هه فانيسي ژ ناخ و ئاف و روومهت و نامووسا ملله تى خو دکهن و داخوازا مافين خو بين نه ته وهى دکهن. پيشمه رگى قاره مان (حه ميد حه فزوللا) شيرانه رادبته سهر چو کين خو و بهرى نارپيچى ددهته دوژمنى و گولله کى تيوهر دکهت، گوللا دووى د نارپيچى دکهت و ديسان بهرى نارپيچى ددهته دوژمنى و خو بهر هه ف دکهت، لى مخابن بهرى ئەو گولله بچت و ب دوژمنافه ب پهقت، گولله کا تفهنگا دوژمنى ب ئەنيا وى دکهقت و دجهدا گيانى خو ژ ددهت و دگه هته ريزا کاروانى شه هيدين بزافا نازادىخوازا کوردستانى.. پيشمه رگه رادبن تهرمى وى بين پيروزل سهر ملا هلدگرن و ژ قادا شه رى پاشه کشى دکهن. يه که يه که له شکرى حکومه تى ل ده ورو بهرى گوندى (مريبا) هه بوو، ل دهنگى شه رى ل هان و هاوارا وان عه رهبان دچن، لى هنگى پيشمه رگه ي بو ده قه را دوور ژ قادا شه رى پاشه کشى کربوو، قيجا مينا مروڅه کى هيس تريا يى گرتى، له شکر تهقه يه که بى شومار ب بهر هه لايى ل وان جه و ده را دکهن، پاشى ددهت قالا و ب بى نوميدى

(۶۳) هه مان ديدار.

ڦه دگه رینه بنگه هین خو (۶۴).

شهر ب دومایی دئیت، پیشمه رگه قهستا گوندی (شپخکا) دکهن و ل ور تهرمی شه هید (حه مید هه فزوللا) ب هه د و سه د دکهت و ل گورستانا گوندی ڦه دشیرن. ب دومایی هاتنا ری و ره سمین ڦه شارتنا جه نازی خودی ژی رازی (حه مید هه فزوللا) ریزدار (جه وهه ر نامیق) په یقه که پر به ها پیشکیشی به رهه قسویا دکهت، د په یقا ریزداریدا هاتبوو: شه هید هه مید هه فزوللا شه هیدئ ئیکئی نینه و یی دوماهیی ژی نابت کو دبه قوربانییا خا کا کوردستانی و مافین گه لی کورد (۶۵).

۱۰. کریارا چه مانئ:

ل سال ۱۹۷۸ ئی دگه ریانه که ئاساییدا مه حموود ئیزدی و (وهیسی بانی) دگه ل کومه له که پیشمه رگا دچنه گوندی (چه مان) ئی ل ده ڦه را مزووریا و ل مالا موختاری گوندی - هه مو ئیسماعیل - دبه میقان و بیهنا خو ددهن و فراقینی دخون. ژ نشکه کیڦه هه لیکو پته رین جه نگئی دیاردبن، مینا بازین نیچیرقان خو نزم دکهن وب هووری ده ڦه ری دپشکن و بهری خو ددهنه گوندی (چه مان) ئی، ل راسه ری گوندی دفرین و ل دۆر دزفرین، خه لکی گوندی دترسن و دزانن تشته کی هه ی، داخوای ژ پیشمه رگا دکهن و دبیزنی زوو خو بگه هیینه ئاسیگه هه کی، وا دیاره دهنگ و باسین گه هشتینه حکومه تی کو پیشمه رگه وی ل ده ڦه ری دگه رین، چونکه فرین و گه ریانا هه لیکو پته ران بقی شیوی سه بر تشته کی نا ئاسایی و پر مه ترسییه و له وانه په له شکرئ حکومه تی وی بهر ب گوندی مه دئیت! خه لک ل دهنگئ هه لیکو پته ران ژ خانیا دهر دکه فن و ته ماشای دهوروربه ری گوندی دکهن، پیشمه رگه هیشتا د مالا موختاریدا دروونشتی بوون، گوندیبیان هنگی دیت له شکر گه هشته ده ف کانیبیا گوندی، هه ما دکه نه قبری و دبیزنه پیشمه رگا زوو رابنه سه رخو ئه ڦه هیرشا له شکرئ حکومه تی گه هشته بهر گوندی (۶۶).

(۶۴) هه مان دیدار.

(۶۵) هه مان دیدار.

پیشمه‌رگه کارئ خو دکهن و ژ گوندی دهرده‌فئن و دده‌نه به‌ته‌نا چیبایی، مه‌حموود ئیزدی ل دو‌مایکا وان دمینت و ناڤ ل وان دده‌ت و مینا که‌ورپو‌بادا ب سهر چیبای دکهن، له‌شکر دچته د هوند‌ر گوندیدا، ئەفسه‌رئ وان و چهند سه‌ریاز‌ه‌ک دچنه مالا موختاری -ده‌فر و ئامانین خوارنا پیشمه‌رگا هیشتا ددانای بوون نه‌گه‌هشتبوون پراکه‌ن- ئەفسه‌ر دبیرتی: ئەفه چیبیه موختار؟ موختار دبیرتی: ئەزبه‌نی نوکه مه‌حموود ئیزدی و هه‌قالین خو د گوندیدا بوون، فراقین خوارن و دهرکه‌فتن! ئەفسه‌ر ب له‌ز و به‌ز سه‌ریاز ل ده‌وروبه‌رئ گوندی به‌لا‌قه‌دکه‌ت، هنده‌ک سه‌ریاز پیشمه‌رگا دبیین و دبیرته ئەفسه‌رئ خو، ئەفسه‌ر ئیکسه‌ر فه‌رمانی دده‌ته له‌شکری ته‌قی لی بکه‌ن و له‌شکر ب هه‌موو جو‌ره چه‌کین هه‌ین ته‌قی ل پیشمه‌رگا دکهن، په‌سارا چیبایی تیکدا دکهنه ئاگر و گولله. پیشمه‌رگه ژی ب فه‌رمانده‌یا مه‌حموود ئیزدی شیرانه و ب هه‌موو شیرانین خو به‌ره‌فانیی ژ خو دکهن و زیانه‌که مه‌زن دگه‌هیننه له‌شکری و ئەو بخو بیی کو هه‌یج زیانه‌ک بگه‌هته وان ژ وی پیلانا ترسناک یا حکومه‌تی و نوکه‌رین وی قورئال دبن (۶۷).

۱۱. کریارا نسرا:

ل سال ۱۹۷۸ی حکومه‌تا عیراقتی خیزانین پیشمه‌رگا -کو ئەو ده‌مه‌ک بوو ده‌ریه‌ده‌رک‌رین- د پینگ‌اقه‌که کتو پرده‌ ئازاد کرن و زقراندنه سهر مال و مولکین وان. خیزانا هه‌قالی پیشمه‌رگه (ئه‌مین نسری) ئیک ژ وان خیزانا بوو، دئیتته ئازادکرن و دزقرنه مالا خو ل گوندی (نسرا). دوی ده‌میدا مه‌حموود ئیزدی ب یاوه‌ریبا هه‌ردوو هه‌قالان (سلو خدر) و (وه‌یسی بانی) دگه‌ل کو‌مه‌له‌که پیشمه‌رگا ل ده‌قه‌رئ بوون و ب گه‌ریانه‌که ئاسایی ل ناڤ ملله‌تی دگه‌ریان، پشتی کو په‌یاما ئازادکرن خیزانا هه‌قالی ناقبری گه‌هشتییه وان، ب مه‌ره‌ما سه‌ره‌دان و سه‌ره‌خو‌شییی ل وی خیزانی، به‌ر ب

(۶۶) دیداره‌ک دگه‌ل عه‌لی حه‌مو ئیسماعیل چه‌مانی ل ۲۱ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، ده‌وک، ژ دایکبوون ۱۹۵۴، ل سال ۱۹۷۷ی ل سه‌رده‌ستین مه‌حموود ئیزدی دناڤ ریزین پارتیدا هاتییه ریکخستن -هنگی بابی وی موختاری گوندی بوو، نوکه ل ده‌وک بی ئاکنجییه.

(۶۷) دیداره‌ک دگه‌ل ره‌شید محه‌مه‌د تاهر سپینداری ل ۲۸ی چریا دووی، ده‌وک عه‌لی حه‌مو ئیسماعیل چه‌مانی ل ۲۱ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، ده‌وک.

گوندى (نسرا) دچن، دگه هنه گوندى ب مه بهستا بيهن شه دان و خوارن و خوارنى ل سهر چهند مال هكان دئينه دابه شكرن، ب گوره گوتنين گونديا چاخى پيشمه رگه گه هشتينه دگونديدا نه و دهمز ميرهك بوو له شكري حكومه تى ژ گوندى دهر كه فتى و ژ ده قهرى پاشه كشى كرى، ژ بهر هندى دبىژنى: چوونينه لى هاى ژ خو بكن! نه كو له شكر بزقې ته شه (٦٨).

پيشمه رگه بيهنا خو ددهن و شيشى دخون، هيژ دگونديدا بوون له شكري حكومه تى گوندى دؤر پيچ دكهت و سهر باز ب ناف گوندى دكهفن، وا دياره نو كه رين حكومه تى دهنگو ياسين گه هاندينى كو پيشمه رگه وى د گونديدا (٦٩)، چونكه نه پلان كه به ربه لافه هوسان ددهم كه كى كيمدا له شكر ددو جارن هيرشى بيه ته سهر گونده كى يان ده قهره كى و ب پشكنت! مه حمود ئيزدى و چهند هه فاله كين پيشمه رگه ل مالا موختارى بوون، زيره قانين وى سهر باز دبين، سهر باز ژى وان دبين، هه ردوو لا ته قى ل هه قديو دكهن و دگونديدا دبته شهر، دگه ل دهنگى تشهنگا هه موو پيشمه رگه ژ مالا دهر كه فن، دزان له شكري گوندى دؤر پيچ كرى و سهر باز و ين ب ناف مالا كه فتين، ئي كسه ر هه ول ددهن ب هه ر ناوايه كى هه بت ژ گوندى دهر كه فن: (سلو خدر) و (وهيسى بانى) و هندهك پيشمه رگه ل كولانه كه تنگ دگه هنه ئيك، (وهيسى بانى) دكه فته به راهيبا وان و نه و دكه فته ددووف را، كولانى دهر باز دكهن، دكه فته دناف له شكريدا و له شكر ته قى ل وان دكهت، نه و ژى ب هه موو شيان به رخوه دانى دكهن. ل ور پيشمه رگى قه هره مان (وهيسى بانى) ب گوللين تشهنگين له شكري حكومه تى شه هيد دبت و دگه هته ريزا كاروانى شه هيدين بزافا نازادى خوازا كوردستانى، يين دى هه ر ئيك ب ئاليه كى شه دچت و ژ گوندى دهر دكه فن و كهس چوو ژ كهسى نزانت (٧٠).

(سلو خدر) (٧١) بو مه ديار دكهت و دبىژنى: هه ر گونده كى يان ده قهره كه پيشمه رگه

(٦٨) ديدارهك دگه ل سلو خدر هه جى ل ٢ى گولانى ٢٠٠١، بنگه هى لالش، دهوك.

(٦٩) ديدارهك دگه ل ره شيد محمه د تاهر سپيندارى ل ٢٨ى چريا دووى، دهوك.

(٧٠) ديدارهك دگه ل سلو خدر هه جى ل ٢ى گولانى ٢٠٠١، بنگه هى لالش، دهوك؛ ديدارهك دگه ل

ره شيد محمه د تاهر سپيندارى ل ٢٨ى چريا دووى، دهوك.

چۆيانى، وان دوو جھ دەست نیشان دكرن، ئەگەر هاتو كەفتبانه د تەنگاڧييه كيدا لى دگەهشتنه ئىك. وى جارى سەرى چىايى (نسرا) و نبيا گوندى كو مەزارەك لى هەبوو، جھين پىك گەهشتنا وان بوون، ل جھين هاتينه دەست نیشانكرن نا گەهنە ئىك و ب كۆتەكى قوړتال دبن، رۆژا دن ل گوندى ئاتووشى دگەهنە ئىك و كورتايى ب گەريانا خۆ يا وى جارى دئين و بەرەو بەرى گارەى - لاندكا شوپەش و شوپەشقانا - ددەنە رى.

ب راستى روودانەكە داخبار بوو، پلانەكە ترسناك و ژەراوى بوو لەشكرى حكومەتى ب هەشكاري دگەل نۆكەر و خۆ فروشان بۆ گرتن و كوشتنا پيشمەرگا - نەمازە مەحموود ئىزدى - دارشتبوو، لى تىدا سەرنەكەفتن.

زىدەبارى فان كىرارىن هاتينه بەهسكرن، پيشمەرگين دلپيرين كوردستانى، چەندەها كىرارىن دى ب پىنمايى و فەرماندەيا مەحموود ئىزدى سەركەفتيانە دژى رەببە و پارچين لەشكرى حكومەتا عىراقى ئەنجامداينه و گەلەك جارن ژى كەفتينه دپۆسە و داڧين لەشكرى و رەشەك و نۆكەرىن حكومەتيدا، لى ب مپىرانى و خوڤاگرى و شارەزايى و نازايەتى ژى قوړتال بووينە، ژوان كىرارا^(۷۲):

۱. كىرارهكا لەشكرى نىزىكى گوندى دۆستەكا دژى چەند ئۆتۆمبىلەكەين لەشكرى حكومەتى ل سالا ۱۹۷۷ئى.

۲. كىرارهكا لەشكرى دژى رەببەكا لەشكرى حكومەتى ل كانى، ل دەفەرا نامىديين، ل سالا ۱۹۷۷ئى.

۳. كىرارهكا لەشكرى ل گەلى رمانا نىزىكى بريفكا دژى پارچەكا لەشكرى ل سالا ۱۹۷۸ئى.

۴. كىرارهكا لەشكرى دژى نۆدەكا حكومەتى ل نىزىك گوندى (بانى) يى ل سالا ۱۹۷۸ئى.

۵. كىرارهكا لەشكرى ل گوندى دپىرالۆش ل سالا ۱۹۷۹ئى.

(۷۱) دىدارەك دگەلدا ل ۲ى گولانى ۲۰۰۱، بنگەهە لالش، دھۆك.

(۷۲) دىدارەك دگەل حسين ئەحمەد حسين ل ۲۲ى كانوونا دووى ۲۰۰۱، دھۆك.

بەشىسى:

مەمۇر ئۆزى و چالاكىين وى د جفاكىن
كوردستانيدا.

- ھەلۆيستن وى بەرا مېر پەروەردە و فيركرنى ل
كوردستانى.

- پۆلى وى د چارەكرنا تارىشىن جفاكىدا.

- ھەلۆيستن وى بەرا مېر دياردين كۆمەلايەتى
بين بەرچاق.

- مەحموود ئىزدى و پەروەردە و فېرکرن ل کوردستانى:

«حورمەت و رېزگرتنا مامۆستا و دەرسدارىن
زارۆكىن مە ژ هەموو پېرۆزىيان مەزنتەرە لەوما
هەمىشە جەئى وان دوو چاڤىن من»^(۱).

(مەحموود ئىزدى)

مەحموود ئىزدى پووتەيەکا زۆر ددا زارۆکا و پەروەردەکرنا وان و گرنگى ددا کرىارا پەروەردە و فېرکرنى، گەلەک حەژ قوتابخانە و قوتابى و مامۆستايان دکر و رېز و بەهايەکی تايبەت ددايى. د گەريانىن خۆ يىن پېشمەرگايە تيبیدا هەر گوندەکی چۆبايى ئەگەر قوتابخانە لى هەبا، خۆ دگەهاندی و مامۆستا دديتن و دديدارين خۆ دگەل واندا پەسنى مامۆستايان دکر و رۆلى وان ب باشى د نرخاند و دگوتى: زارۆک گەنجين پاشەرۆژينه، گەرەکه لسەر بنياتەکی راست و دروست و پەروەردەکا نەتەوهيى بينە پەروەردەکرنا و پېگەهاندن و بينە بەرەبابەکی خووندهقان و رەوشەنبير، داکو پاشەرۆژەکا رۆن و گەش بۆ گەلى خۆ يى ستهمدیده دابین بکەن^(۲).

(۱) موسا گەڤەركى، ل بېرهاتنا (۱۸)ى يا وەغەرکنا شههيدى قەرمان مەحموود ئىزدى، هەڤتىنامەيا پەيمان، ژمارە (۷۳)، ۲۱ تەباخى ۱۹۹۶؛ ئەحمەد قەرەنى، مەحموود ئىزدى، کارىزماتىكا پېشمەرگى كوردستانى، گۆڤارا مەتین، ژمارە (۶۴)، دھۆك، ۱۹۹۷، بپ ۵-۶.

(۲) ديدارهك دگەل سلیمان حەسەن رەشۆل ۳۱ى كانوونا دووى ۲۰۰۱، بنگهه لالش، دھۆك، ژ دايكبوون ۱۹۵۴، ل سالا ۱۹۷۸ى ل سەر دەستين مەحموود ئىزدى دناڤ رېزىن پارتيدا هاتيبه رېكخستان، نوکه رتقەبەرى قوتابخانا شرىن يا سەرەتايى يە، ل دھۆك يى ئاكنجيبه؛ جەمال تەيب عەبدولرحمان زاويتەيى ل ۲۳ى كانوونا ئىككى ۲۰۰۰، دھۆك.

د سمينارین خو یتین گشتیدا بو خه لکی گرنگییا خونندن و نقتیسینی د هه موو بوارین ژبانیدا ددا خوباکرن و خه لک هان ددان زارۆکتین خو -ژ که چ و کور- بهنیتنه قوتابخانا و نه هیلن زارۆکتین وان خوندنا خو بهیلن تاكو باوه رنامین باش و بلند بدهست خوڤه بین و ل پاشه رۆژی بینه ئەندامین چالاك و سوود به خش د كۆمه لگه هی کوردیدا (۳).

د کۆمبوونین حزبیدا ژى مه حموود ئیزدی هه ردهم داکۆکی ل گرنگییا خونندن و نقتیسینی بو ملله تان دکر و دووپات دکرهڤه و دگۆت گه رکه ئەڤ کریارا په روه رده یی ژ زارۆکی دهست پیتبکه ت چونکه بهرئ بناغه ی بو ئاڤا کرنا کۆمه لگه هه کی شارستان و پیشکه فتی زارۆکه (۴). دیسان د ئاخفتن و دان و ستاندنا وی یا رۆژانه دا دگه ل خه لکی په روه رده و فیترکنا زارۆکان خالین هه ره گرنگ و سه ره کی بوون، هه ر لسه ر فی بنیاتی گه له ک هه ژ زارۆکان دکر و بو خونندن هانددان و وره یین وان بلندکرن و هه ول ددا هزرین کوردینییی د میشکی واندا بچینت و هیقی ددانه زارۆکی و هۆسان دکر هه ر ژ زوودا وی باوه ری ب خو هه بت، نه کو به رده وام پشتا خو ب خه لکی ده وره یی خو گه رمکه ت و دگۆتی: بخوونن، خونندن چرایی ژبانیه، بخوونن، ل پاشه رۆژی دی بنه مامۆستا، خه باتکه ر، پیشمه رگه... هتد و ب شیان و زیره کییا وه ملله تی مه دی سه رکه فت (۵).

(۳) دیداره ک دگه ل ره شید هه سه ن حسین ل ۱۹ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، که مپا ئە ترووش، ژ دایکبوون ۱۹۴۱، د سالتین هه فتیاندا موختاری گوندی شکه فتی بو، نوکه ل که مپا ئە ترووش یی ئاکنجیه؛ سه بری مسته فا سلیمان ل ۲۳ ی کانوونا ئیکتی ۲۰۰۰، دهۆک، ژ دایکبوون ۱۹۶۱، ل سالا ۱۹۷۷ ی ل سه ر ده ستین مه حموود ئیزدی دناڤ رتیزین پارتیدا هاتیه ریکخستن، ل سالا ۱۹۸۵ گه هشتیه رتیزین شو ره شا گولانی و بوویه پیشمه رگه، نوکه ل دهۆک یی ئاکنجیه.

(۴) دیداره ک دگه ل جه مال سه لیم سه لیم خرابی ل ۶ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک؛ ره شید محمه د تاهر سپینداری، ل ۲۸ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

(۵) دیداره ک دگه ل عه زیز وه یسی بانی ل ۲۵ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک، ژ دایکبوون ۱۹۶۶، ل سالا ۱۹۸۳ ی دناڤ رتیزین پارتیدا هاتیه ریکخستن، ل سالا ۱۹۸۶ ی گه هشتیه رتیزین شو ره شی و بوویه پیشمه رگه، نوکه فه رماندی له شکرئ تاییه ته ل زاویه ت.

رێژدار (عهزیز وهیسی بانی)^(٦) پووته پیدانا مهحموود ئیزدی ب زارۆکان جهخت ددهت و دبیت: هنگی ئەم زارۆک بووین، ل بیرا من دئیت، چاخێ پینشمه رگه دهاتنه گوندی مه، ئەم دچۆینه بهراهیکا وان و کهیفا مه دهات، مهحموودی دهستی خۆب سهری مه دا دئینا خوار و دگۆته مه: هوون خۆرتن خۆرت! هوون خۆرتین پاشه رۆژینه، هه رنه قوتابخانێ، هه ژ قوتابخانه و مامۆستا یین خۆ بکهن، خۆ پهیت و زیرهک بکهن، لی زنهار! دگه ل سه ربا زین حکومه تی نه ئاخفن، ئەو نه یارین مه نه، چی پرسیا را ژ وه بکهن بیژنی ئەم نزانین، چونکه دی دایک و باب و کهس و کارین وه ئیشین. نۆکه ژ نوو دزانم تا چ رادهی مهحموود بی ژیر و بیر تیش بوو، هه موو هه ول و بزاقا وی ئەو بوو میتشک و دهروونی زارۆکان ب گه ل و وه لات و نه ته وا وانقه بیینه گریدان و نه بنه ئامیر و دارده ستین دوژمنا.

هه رچه نده مهحموود ئیزدی هانده ری قوتابی و قوتابخانا بوو، لایه نگری پینشقه چونا کریارا په روه رده و فییر کرنی بوو، هه ز دکر ملله تی کورد بیته ملله ته کی خوونده شان و په وشه نبیر داکو چاکتر خزمه تا نه ته وا خۆ بکهت، لی ب ئاشکرای دیژی وی هه وی بوو ئەوا حکومه تا عیرا قی د سالتین هه فتیاندا ده ر ئیخستی، یا کو دگۆتنی (هه وا نیشتمانی یا نه هیتلانا نه خوینده واری) بی^(٧)، ب گۆره ی قی هه وی هه ر که سه کی ژیبی وی ژ هه ژده سالان پتر با و بی نه خوونده وار با، خورتی بوو، وی قیابا و نه قیابا، دقیا نا قی خۆل بنگه هه کی نه هیتلانا نه خوینده واری بی بنقیست و دقیا پیگیری ژی ب ئاماده بوونی کربا. هه لویستی مهحموود ئیزدی ژ وی هه وی - وه کی بهری نۆکه ئاماژه هاتیبه پیدان- هه لویسته کی نینگه تیف بوو، ب هه موو کارینا خۆ بزاق دکر ئەو هه وه ل کوردستانی سه ر نه که قت. (ئیسما عیل هه سه ن محه مه د)^(٨) کو پینشمه رگه کی که فنه و درۆژانین شه ری پارتیزانی پیدایا بو ده مه کی یا وه ربیا مهحموود ئیزدی کربه، هزرین وی ژ وی هه وی

(٦) دیدارهک دگه لدا ل ٢٥ ی کانوونا دووی ٢٠٠١، دهۆک.

(٧) دیدارهک دگه ل ئیسما عیل هه سه ن محه مه د ل ٣٠ ی چریا دووی ٢٠٠٠، دهۆک؛ ره شید محه مه د

تا هر سپینداری ل ٢٨ ی چریا دووی ٢٠٠٠، دهۆک.

(٨) دیدارهک دگه لدا ل ٣٠ ی چریا دووی ٢٠٠٠، دهۆک.

بۆ مه خوبا دکهت و دبیتزت: مهحموود ئیزدی دگۆته مه تشتهکی شارستانییه و بی پیرۆزه کو گهلی مه فیبری خووندن و نقیسین و زانینی بت لی نه بقی ریکتی یا کو نۆکه حکومهتا عیراقی په پیرهو دکهت، چونکه ئەفه نه ریکهکه بۆ نه هیتلانا نه خوینده وارییی، بهلکو ریکهکه بۆ دژاتییا بزاقا ئازادیخوازا کوردی، (ئیسماعیل حهسهن محهمهد) هیشتا پیقه دچت و دبیتزت: مهحموود ئیزدی ئامانجین حکومهتی ژ قی ههوی بۆ خه لکی رۆن دکرن و دگۆت: حکومهتی ئەف ههوه ده رئیخستییه ئامانج ژی ئەوه خه لکی مه ئیشارا ده رفهت نه بت ل جقاتا پیشمه رگا روونین و هزر و بیرین کوردینییی ژ میشکی خه لکی پاقتنه دهر و شوونا وان، هزر و بیرین به عسییا د میشکی واندا بچینت، ههروهسا ریکهکه کو پین زیره قانییی ل خه لکی بکهت و بزانت هه ر ئیشار، کی ناماده بوویه و کی نه و ژبه ر چی؟

بقی ته رزی بۆ مه دیار دبت کو مهحموود ئیزدی هه ژیکه ری قوتابی و قوتابخانه و زانستی بوویه و قیایه خووندن و نقیسین و رهوشه نبیری دناف گه لی کورددا به لاث بت، د هه مان ده مدا زۆری هشیار و هه ستیار و ئاگا ژ ده ورره ری خۆ هه بوویه و بزاف کره ب هیچ شیوه یه کی هزر و بیرین چهوت و خراب و دژی کوردینییی د میشکی چوو هاوولاتییا نده ئینه چانن، چونکه ئەف چه نده دی بته هۆکاره ک بۆ لاوازیون و بی هیتزیونا بزاقا ئازادیخوازا کوردی و د ئەنجامدا هه ردی مینت ملله ته کی ژار و بن ده ست و ته په سه ر و بۆ پاشه رۆژا خۆ نکارت چاره نووسه کا گه ش دابین بکهت.

- مەحموود ئىزدى و ئارىشىن جفاكى:

نائىتە مانده لكرن كو جفاكى كوردى، جفاكه كى نوو د گه شه بوونىدايه، قىيجا تىشته كى سروشتىيه كو كىشه و گىروگرفتىن جفاكى دناقدا دزوربن، ههلبهت پتريا دياردين خراب و نا شارستانى پاشماوه و شوونپه نجىن داگىركار و دوژمانه، چونكه وان هانددا كىشه و گىر و گرفتىن جفاكى دناقدا دزوربن، ههلبهت پتريا دياردين خراب و ناشارستانى پاشماوه و شوون په نجىن داگىركار و دوژمانه، چونكه وان هانا كىشه و ئارىشىن جفاكى ددا و دووبه ركه كى دناق گه لى كورد دا پيداكر دكو هه ر د مژولى گىروگرفتىن ناخخوى بن و هزرا پاشه رۆژ و چاره نووسا خۆ نه كهن و د نه جامدا بمىن گه له كى لاواز و پاشكه فتى و بنده ستىيى قه بوول بكهت و ب ئاسانى ئه و ژى ناز و نه عمه تا كوردستانى بخۆن.

مەحموود ئىزدى شارەزايى دىرۆكا گه لى كورد بوويه و ژ دل و مرز دل سووز و خه مخورئ گه لى خۆ بوويه، ژ بهر هدى نه دقيا ناكوكى و دووبه ركه كى دناقدا پيدا بن و ب هه موو شىان و توانايتىن خۆ هه قىريا پاشكه فتنا جفاكى دكر و ل گور زانين و شىانين خۆ هه ول ددا ئىكبونا رىزىن ملله تى بپارىزت^(۹). هه ر گونده كى د سنورى كارى ويدا ئارىشه ك لى هه با، يان ژ نوو روودا با، دده مى گونجاي دا خۆ دگه هاندى، دكو ئارىشه مه زن نه بت و په رنه سىنت و سنوره ك ژىرا بىته دانان و ل داويى بىته چاره كرن، دقئى بوارىدا و ب دان پيدانا چه ندين وه لآتيا مەحموود ئىزدى شىانين گه له ك باش هه بوون و بى رۆژ بووه، ب هه ر ناوايه كى ئه ف جوړه ئارىشه دناق خه لكى مه دا نه مىن^(۱۰).

(۹) ديدارهك دگه ل رهشيد هه سه ن حسىن ل ۱۹ى كانوونا دووى ۲۰۰۱، كه مپا ئه ترووش.

(۱۰) ديدارهك دگه ل بىرىقان پتو ددا ل ۱۹ى كانوونا دووى ۲۰۰۱، گوندئ ئارماشى، ژ داىكبون

۱۹۶۰، نوكه ل گوندئ ئارماشى ل ده قه را مزووريا يا ئاكنجىيه؛ ئه حمه د محمه د ته تو خاله تى ل

۱۹ى كانوونا دووى ۲۰۰۱، كه مپا ئه ترووش، ژ داىكبون ۱۹۵۱، ل سالا ۱۹۷۷ى ل سه ر

ده ستىن مەحموود ئىزدى هاتىيه رىكخستن، نوكه ل كه مپا ئه ترووش بى ئاكنجىيه.

چاره‌کئی ل گوندی (ردینیا)، ل ده‌هه‌را به‌ری گاره‌ی -کو هیلینا شو‌ره‌شی و شو‌ره‌ش‌قانا بوو- دوو مال سه‌را زه‌قیبا ب شه‌ر دچن و گه‌فا ل هه‌ف دکهن و ئاریشه مه‌زن دبت، گوندی و هه‌فسوو چاره‌ پین ناکهن، هه‌ر کو مه‌حموود ئیزدی پین ئاگادار دبت ب زووترین دهم خو دگه‌هینتی و ب دیبلۆماسیه‌تا خو ئاریشی بی دهنگ دکه‌ت، بیی فشار و بیی کولایه‌نه‌ک دلماپی بت و ب ره‌زامه‌ندییا خو هه‌ر دوو مال پینک دئین^(۱۱).

ل سه‌ر ده‌می شو‌ره‌شا گولانا پیشکه‌فتنخواز، حکومه‌تی ده‌سه‌لاته‌کی نه‌وتۆل گوندین دووری سه‌نته‌ری پاریزگه‌ه و قه‌زا و ناوچا نه‌بوو، به‌لکو ب ئیکجاری ل ژیر ده‌سه‌لاتی پارت و شو‌ره‌شی بوون و هه‌موو گلی و گازندین وان ل جه‌م پارتی بوون، قیجا هه‌که دوو گوند ژ وان گوندا سه‌را تخووبی ئاقاری خو یان هه‌ر تشته‌کی دی پینک نه‌هاتبان و ب شه‌ر چۆبانه، مه‌حموود ئیزدی خو دگه‌هاندی و خه‌لکی هه‌ردوو گوندا کۆمدرن و دگۆتی: گه‌ره‌که ئیرۆ ئەم کورد هه‌موو ئیک دل و ئیک ده‌ست بین، هانده‌ر و هاریکارین پارت و شو‌ره‌شی بین، چونکه -خودی نه‌که‌ت- نه‌گه‌ر شو‌ره‌شی شکست ئینا، نه‌فه نه‌زه‌قیبین گوندا به‌لکو، خانووبه‌ره و هه‌موو زه‌فی و زارین مه‌ژی چۆن! هیقیدارم ژیرانه ره‌فتاری دگه‌لێک بکه‌ن و سه‌ریۆرین مه‌بین خه‌مناک و دلته‌زین بو خو بکه‌نه په‌ند و فان گرفتین لاره‌کی -کو چوو به‌هایی خو نینه- بده‌نه لایه‌کی و هه‌موو شیانیین خو بو سه‌ره‌که‌فتنا شو‌ره‌شی، بو ئازادی و رزگاربوونی بیخه‌نه‌گه‌ر^(۱۲).

وه‌لاتی (ئه‌حمه‌د محمه‌د ته‌تۆ خاله‌تی)^(۱۳) هه‌نه‌ری مه‌حموود ئیزدی د چاره‌کرنا گیر و گرفتین جفاکیدا دیاردکه‌ت و دبیتژت: دوی ده‌میدا گوندی مه‌ و گوندی (مساله‌کا) سه‌را تخووبی ئاقاری هه‌ردوو گوندا لیک که‌فتن و دلان که‌فته دنابقه‌را مه‌دا و ئەم

(۱۱) دیداره‌ک دگه‌ل محمه‌د شینۆ محمه‌د ئەمین ل ۳۰ی چریا دووی ۲۰۰۰، ده‌وک، ژ دایکبوون ۱۹۴۰، ل سالین پینجیان دناف ریزین پارتیدا هاتییه ریکخستن، ل سال ۱۹۷۶ ریکخستنا خو ل سه‌ر ده‌ستین مه‌حموود ئیزدی نووژه‌نکریه، چه‌ند جاره‌کا تووشی گرتنی بوویه ژلایین حکومه‌تا عیراقی فه، نوکه ل ده‌وک بی ئاکنجییه.

(۱۲) دیداره‌ک دگه‌ل ره‌شید محمه‌د تاهر سپینداری ل ۲۸ی چریا دووی ۲۰۰۰، ده‌وک.

(۱۳) دیداره‌ک دگه‌لدا ل ۱۹ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، که‌مپا نه‌ترووش.

هەردوو گوند ب شەر چۆین، ئاریشە مەزن بوو، گەهشتە رادەیه‌که ترسناک، ژن و زارۆکین گوندی دەستی وان ل سەر دلێ وان بوو، ژ خرابترین د ترسیان، لی دجه و دەمی گونجای دا خوشتشیبی مه هه‌مووا گه‌هسته دناقبه‌را مه‌دا و هه‌ر ب هاتنا وی ئاگرێ شەری پچه‌کی داهاات! ئینا مەزن و ربه‌سپی و ئوجاخ زادین هەردوو گوندا کۆمکرن و ژیرا ئاخفت، وی رۆژی بی دەنگ کرن، پاشی ب پازیبوونا هەردوو لایا ئەو کیشە چاره‌کر و هەردوو گوند پیکهاتن و تا نۆکه ل سەر وی ریککه‌فتنی د بەرده‌وامن.

(فەرەج میرزا خدر)^(١٤) هزر و شیانی مەحمود ئیزدی یین چاره‌کرنا گرفتین جفاکی پەسەند دکەت و خەمخۆری و دل‌سۆزییا وی دقێ واریدا جه‌خت دکەت و دبیرت: ل هافینا ١٩٨٥ی، ئەز و هه‌قاله‌کی پیشمه‌رگه‌ چۆینه گوندی (بیهێ) -ل بەری گاره‌ی- و ل ماله‌کی بووینه میشان، دەم رۆژئاقابوو، ئەندامین خیرانی ب جیکرن و ئالیکدانا پەزی و بەره‌فکرنا شیفتی قه‌ د مژوول بوون، بتنی داپیره‌ک یه‌ ل جفاتا مه‌ بوو، مه‌ به‌حسی رۆلی ده‌قەرا بەری گاره‌ی د شۆره‌شا گولانیدا کر و شه‌هید مەحمود ل بیرا وی ئینا، وی ئاخینکه‌ک راهیلا و خۆزین وه‌ختی ئەو بی ساخ خواستن. مه‌ پرسیار ژێ کر و گوتی: شه‌هید مەحمود ده‌اته مالا وه‌؟ وی گوٲ: هه‌موو مالین ده‌قەرا بەری گاره‌ی مالین وی بوون! داپیر پیشه‌ چۆ و گوٲ: هندی ژ خودی بخوازی هندی دلۆقان و خیرخوازیوو، ئەگه‌ر دوو مال لیک که‌فتبانه‌، خه‌وا وی نه‌ ده‌ات هه‌تا کو پیک نه‌ئینابانه‌، جاره‌کی کورین من و ماله‌کا گوندی ب شه‌رچۆن و کوره‌کی من هاته ئیشاندن، قیجا ئاریشه‌ مەزن بوو، چونکی کورین من دقیان تولا خۆ قه‌که‌ن، ئەم ژلایه‌نی دی بوشتەر و تیر زه‌لامتر بووین، دەمی مەحمود ئیزدی پی زانی -هه‌رچه‌نده‌ بی بریندار بوو و ده‌سته‌کی وی ب به‌رسنگی و یقه‌ بی گرتدای بوو- هه‌ر وی رۆژی هاته گوندی و دناقبه‌را هه‌ر دوو لایاندا هاتن و چۆن کر و گه‌له‌ک جارا داخواز ژ کورین من کر دگه‌ل لایه‌نی دی پیک

(١٤) دیداره‌ک دگه‌لدا ل ٥ گولانی ٢٠٠٢، بنگه‌هی لالش، ده‌وک، ژ دایکیوون ١٩٦٤، ل سالا ١٩٨١ی دناف ریزین پارتیدا هاتییه‌ ریکخستن، ل سالا ١٩٨٤ی گه‌هشتیه‌ ریزین شۆره‌شا گولانی و بوویه پیشمه‌رگه‌، ل ٢٨ی خزیرانی ١٩٨٤ی د شه‌ره‌کیدا بریندار بوویه، نۆکه کارگێری لقا چاره‌ه یا پارتی دیموکراتی کوردستانه‌.

ببین، لئى كورپىن من ل بهر نه هاتن، كو وى زانى كورپىن من دناسيىنه و دقيىنه تولا خو
قه كهن، ئينا قهستا من كر و گوت: دقيىت تو كورپىن خو قايل كهى و نه هيللى نهف شه ره
مهزنتر لئ بيت، من گوتى: وان ب نه زانى رهفتار كرىه و كورپى من ئيشاندييه. ئينا وى
گوت: ما تو نادهيه خاترا قى دهستى من يى بريندار! قى گوتنا وى دلئى من سوت، من
زانى تا چ رادهى يى دلسوزه بو ملله تى، بو خاترا وى و خاترا وى ئاخفتنى، من گوته
كورپىن خو دقيىت هوون داخوازا مهحمودى بجه بينن و دلئى خول وان خوش كهن، به لئى
دياربوو ب دلئى وان نه بوو، ناچار بووم من گوته وان "نه وى داخوازا مهحمودى بجه
نه ئينت شيرى من لئى حلال نه بت. هوسان مهحمود ئيزدى ب دلوقانييا خو نه و ناگره
قه مراند.

- هه‌لۆیستێن وێ بەرا مەبر ديار دین کو هه‌لۆیه‌تی یێن به‌رچاڤ:

هه‌ر ژ که‌ڤندا ئاڤه‌تا کورد، ئاڤه‌ته‌کا خه‌باتکه‌ر و خوڤاگر بوویه و هه‌ست ب ئییش و ئازارین گه‌لی خو کریه، هه‌رده‌م هه‌ول دایه باری گرانێ ل سه‌ر ملین زه‌لامی کورد سڤک که‌ت و هنده‌کی ژ سه‌نگا وی باری بیخته سه‌رمیلین خو و پیخه‌مه‌ت گه‌ل و وه‌لات و نه‌ته‌وا خو وه‌ستیایه و قوربانیدا یه. ئاڤه‌تا کورد د هه‌موو بواراندا کارکریه و یا چه‌له‌نگ و ژیهاتی و ب کێر هاتی بوویه، میریاتی کریه مینا خانزاد میرا سوڤان، شیره‌تکارییا میران کریه مینا مه‌یان خاتوونی، جانی خو قوربانێ دۆزا گه‌لی خو کریه مینا که‌چا جوانه مه‌رگ و جه‌رگ شیر، ئەوا کو نه‌یارین ترسنۆک وه‌ریسی سیداری مینا رستکا زیڤال گه‌رده‌نا وی ئالاندى، له‌یلا قاسم.

مه‌حموود ئیزدی وه‌کو شوڤه‌شگێڤه‌ک پووته‌یه‌کا تابه‌ت ددا ئاڤه‌تی و د سمینارین خو یێن گشتی و کۆمبوونین پارتایه‌تیدا ئامازه ددا رۆلی وی یی کاربگه‌ر د پیششه‌چونا جفاکیدا و دگۆت: ئاڤه‌ت نیڤا کۆمه‌لییه و قوتابخانا ده‌ستپیکتییه بو به‌ره‌بابی پاشه‌رۆژی، گه‌ره‌که پووته یی بینه دان و ئەڤ نیڤا کۆمه‌لی نینه فه‌رامۆش کرن داکو جفاک پیششه‌بچت و وه‌راری بکه‌ت و بینه جفاکه‌کی ساخه‌م و شارستان^(١٥). مه‌حموود ئیزدی دوی باوه‌ری دا بوو کو ئاڤه‌تا کورد خودان شیان و به‌هره‌یه، ئەگه‌ر بینه ده‌رفه‌ت ژیرا بینه هه‌ل ئیخستن، دکارت سه‌ره‌که‌فتیانه دگشت بوارین ژیانیدا کاربکه‌ت، هه‌ر ژ به‌ر هندی هانا خه‌لکی ددا کو که‌چین خو دبه‌نینه قوتابخانی و داخواز ژ دایک و بابان ذکر نه‌بنه ته‌گه‌ره درپیا که‌چین خودا تاکو خووندا خو ب دوماهی دین و باوه‌رنامین باش و بلند ب ده‌ستقه‌دین، چونکی ب خووندن و زانینی هزر و بېر و شیانین مروّقی وه‌رار و گه‌شه دین^(١٦).

رۆلی ئاڤه‌تا کورد د بزاقا ئازادبخوازا کوردیدا و نه‌مازه د هه‌ردوو شوڤه‌شین مه‌زنین هه‌شچه‌رخ - ئیلۆن و گولانی - دا، رۆله‌کی دیار و به‌رچاڤ بوو، گه‌له‌ک خزمه‌ت پیشکیشی پیشمه‌رگا دکرن، ده‌می پیشمه‌رگا - ژ ناچاری - نیڤا شه‌قی قه‌ستا گوندان

(١٥) دیداره‌ک دگه‌ل ئەحمه‌د حه‌سه‌ن عه‌بدوله‌حمان ل ١٩ی کانوونا ئیکتی ٢٠٠٠، ده‌وک.

(١٦) دیداره‌ک دگه‌ل ماریا عه‌مه‌ر مسته‌فا ل ١٩ی کانوونا دووی ٢٠٠١، که‌مپا ئەترووش.

دکر، ئافرهتا كورد گورچ و چهلەنگ رادبوو سەرخۆ، وئى نىفا شەقى نان دپات و خوارن ژوانرا بەرههف دكر و ددايى و بۆرۆژا پاشتر ژى جۆره خوارنەك بەرههف و دابىن دكر و دچانتكىن وان دكر^(۱۷).

د شەر و پىكدادان و كرىارين لەشكرىدا، دەمى پىشمەرگە برىندار دبوون، بەرى كو هەقالا ئەو گەهاندىبانە بارەگا و جەيىن تايبەت، ئەو برىندارنە ل گوندان دەهاتنە دەرمان و تىماركرن، هنگى ئافرهتا كورد ل دووف شىيانىن خۆ، دلّسوزانە خزمەتا وان دكر، چەند ئافرهتەك وان خزمەتتىن كو ئافرهتا كورد پىشكىشى پىشمەرگىن نەبەردىن كوردستانى دكرن جەخت دكەن و هارىكارى و پشتەفانىيا ئافرهتە بۆ شۆرەشىن كوردى دووپات دكەن و دىيىن^(۱۸): دەمى پىشمەرگە دەهاتنە گوندان مە دەست خۆشى ل وان دكر و هان ددان كو ل سەر كارى خۆ يى پىرۆز د بەردەوام بن و پىز و بەهەيهكى تايبەت ددايى و خوارن ژىرا بەرههف دكر، جار هەبوو برىندار دئىنانە گوندان، مە جل و بەرگىن وان ژ خوونى د شووشتن و خزمەتا وان دكر، گەلەك جارن ژى مە خۆ تووشى مەترسىيان دكر و ب پىكىن تايبەت داودەرمان ژ وانرا پەيدادكرن، هەروەسان بەلاشوكىن پارتى و وىنەيىن بارزانىيى نەمر دگەل خۆ هەل دگرتن و دزالگەهين حكومەتتيرا دەربازدكرن و دگەهاندىنە رىكخستىن نەيىنى ل باژىر و باژىركا.

ئەو ئافرهتتىن هەقزىيىن وان پىشمەرگە، بىنگومان رۆلى وان كارىگەرتر و ئەركى ل سەر ملّى وان گرانتەر و كاودانىن وان دژوارتر بوون، ئافرهتتىن وان پىشمەرگا دىيىن^(۱۹): مە هانا هەقزىيى خۆ ددا دەست ژ كارى خۆيى پىرۆز بەرنەدەن، مە بى زەلامى قەبوول دكر، بارهنگرىا ژيانا دەربەدەرىي و برس و ترس و ئىش و ئازاران دكر، ب سەختىيا

(۱۷) دىدارەك دگەل رەشىد محەمەد تاھر ل ۲۸ى چرىا دووى ۲۰۰۰، دھۆك.

(۱۸) دىدارەك دگەل هاجر عەلى وەيسى ل ۱۹ى كانوونا دووى ۲۰۰۱، كەمپا ئەترووش؛ ماربيا عەمەر مستەفا ل ۱۹ى كانوونا دووى ۲۰۰۱، كەمپا ئەترووش؛ مەرىم محەمەد قاسم، ل ۱۶ى كانوونا دووى ۲۰۰۱، دھۆك، ژ داىكبوون ۱۹۴۰، نۆكە ل دھۆك يا ئاكنجىيە.

(۱۹) دىدارەك دگەل بەسۆ خەلۆ حسىن، خىزاننا پىشمەرگە سلۆ خدر حەجى يە، ل ۹ى تەباخى ۲۰۰۲، دھۆك، ژ داىكبوون ۱۹۴۸، نۆكە ل دھۆك يا ئاكنجىيە؛ زەلىخا يونس تاھر ل ۲۸ى چرىا دووى ۲۰۰۰، دھۆك، ژ داىكبوون ۱۹۴۷، نۆكە ل دھۆك يا ئاكنجىيە.

مهحمود ئیزدی تا رادهیهکی سهرکهفتن بدهست خۆفه ئینایه و هندهک ژوان ئاغا و شیخ و کهسانین خودان دهسهلات نامادهبوون و بهرههقییا خۆ بو پشتهفانی و هاریکارییا پارت و شوهرشی دیارکریه و ب کریار ژی ئەف چهنده سهلماندییه، چهندهها پارچین چهکی و تهقه مهنی ب دیاری بو شوهرشی دهنارتن، هه بوون ژی هاریکارییا پارت و شوهرشی نه دکر و دگۆت: ئەف چهنده بارهکی گرانه و مه پی چنی نابت^(۲۲)، لی یا راست نهو بوو بهرژهوهندییتن وان ب حکومهتی فه دگریدای بوون و نه دقیان نهو بهرژهوهندی نه تیک بچن و دوی باوه ریدا بوون کو حکومهت یا بهیژه و هه ر دی مینت یا بهیژه و خودان دهسهلات. و شوهرش ژی نا گههته چو قووناغا، نه دزانین قیانا مللهتان ژ هه موو هیزان خوهرتتره و شوهرش دی ب سهرکهفت چونکی سهرکردایه تییه کا زانا و هه کیم رابه ره و دلی مللهتی دگهل دایه.

بئنگۆمان نه گهر بئیتو نه م ب هووری هزرین خۆ د رهفتار و بیر و بوچونین مهحمود ئیزدیدا بکهین دی بو مه چاک خویا بت کو مهحمودی، رهوت و ریبازا بارزانییی نه مر ب جوانی پهیره و کریه، چونکی بارزانییی نه مر هه ر ب وی رهنگی بهری هه ر شه رهکی خۆ دگه هانده کهسانین خودان دهسهلات دا کو بینه پشتهفانین شوهرشی، بو نمونه ل ساللا ۱۹۴۵ ده می په یوهندییتن بزاقا رزگاربخوازا نه ته وه بی یا کوردی و ژبه ر گه له ک هۆکارا دگهل حکومه تا عیراقی تیک چۆین، بارزانییی نه مر ژبو خۆ به ره فه فکر و ریکه خستنا چه کدارا گه ریانین خۆ ل ده قهرین کوردستانی ب یاوه ریبیا هژماره کا نه فسه رین کورد نه وین گه هشتینه شوهرشی، ده ست پیکرن، دوان گه رپاناندا کو نیزیکی ده ه مه هان فه کیشا، ژ داوییا ساللا ۱۹۴۴ ئی تا کو ده ستییکا ته باخی ۱۹۴۵ ئی، په یوهندی ب چه ندین خودان ده سه لاتا کر و کاری لایه نگریا پرانییا وان که سان بو بزاقا رزگاربخوازا کوردستانی ب ده ستقه بینت، ههروه سان کاری گه له ک کیشه و ئارتیشین دناقبه را هژماره کا هۆزین کورداندا ل وان ده قه را چاره بکه ت^(۲۳).

(۲۲) دیدارهک دگهل ئیسماعیل هه سه ن محه مه د ل ۳۰ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک؛ سه دیق زیباری، ل ۳۰ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

(۲۳) عزیز حسن البارزانی، الحركة القومية الكوردية التحریرة في كوردستان العراق، ۱۹۳۹- ۱۹۴۵، الطبعة الاولي، مطبعة وزارة التربية، (ارییل: ۲۰۰۲)، ص ۱۹۰.

بەشى چارى:

ھەولېن ھكومتى عىراقى بۆ رىئاقبىرنا مەھمۇود

ئىزدەي

- دۈورخستىنا خىزانى وى و دەستەسەركىرنا وان ل

بارئىپىن دىوانىيىن.

- ھەولېن ھكومتى بۆ گرتىن و تىرۆركىرنا وى.

- كرىيارا تىرۆركىرنا وى.

- ههولێن حکومهتێ بۆ ژناقبرنا مهحموود ئیزدی:

حکومهتا عیراقی نارهواترین و درندهترین رێک و هۆ دگهل پيشمه رگا ب کار دئینان، ب ئومیدا هندی به لکو وره یین وان نزم بین و سنورهک بۆ بزاف و چه له نگیبێن وان بیتته دانان و بهردهوام د گه ریا رتیه کتی ب دۆزت باندۆرا خۆل دهروونی وان بکهت کو باوه ریا وان ب دۆزا گه لی کورد لاوازیت و دهست ژ خه باتا خۆ یا رهوا بهردهن و ملکه چی دهسه لاتی وان بین، ل دهستپیکتی خیزان و زارۆکتین وان ده ربه ده ر و دهسته سه ردرکن -کو دوو رهفتارین نا رهوانه و دگهل مافی مرۆقی و مافی زارۆکان سه ریچی و هه فدی بیی دکهن، نه گه ر هات و پيشمه رگه ب وئ چه ندی رام و ملکه چی دهسه لاتی وان نه بانه، دوو فچۆنا وان دکر و ب ریکتین له شکری راوانا وان دکر و ههولا تیرۆرکنا وان ددا.

ژبه ر کو مهحموود ئیزدی د ماوه یی شۆره شا گولانا پيشکه فتنخوازا دهک شۆره شگیره کی خودان توانا و بههره، ناف و دهنگی وی به لاف ببوو، خودان گیانه کی بلندی نه ته وایه تی بوو، خه بات و کیتفه راته که بی وچان بۆ نه ته و خۆ نه نجام ددا، د سه نگه ری به ره فانی و به رخواه دانیدا خه باتکه ره کی ماندوونه ناس بوو، حکومه تی ددیت کو ب راستی مهحموود مرۆقه کی نه ته وه په رتسه و هه موو کار و کربار و رهفتارین وی ئاستی هشیارییا نه ته وایه تی ل جه م گه لی کورد بلند دکهن و باوه ریا وان ب دۆزا گه لی کورد قایم و موکوم دکهن، که اته مانا وی بۆ به رژه وه ندیبی وئ گه ف و هه ره شه یه! ژبه ر هندی دی بین حکومه تی ب هه موو شیانین خۆ وب شاره زایانه هه ر سی ریکتین لسه ری هاتینه دیارکن دگهل وی خه باتکه ری ژیر و چه له نگ بکارئیناينه.

- دوورخستنا خیزانا وی و دهسته سهرکرنه وان ل باژتیرین دیوانییین:

ل ساله ۱۹۷۵ی حکومه تا عیراقی دهه وه که مه زنده ب سهدان خیزانین پیشمه رگا دهر به ده رکرن، خیزانا مه حموود ئیزدی دگهل برایی وی (حسین) ی ژی بهر قی شالا وانا مرۆقانه دکهفن، دئینه گرتن و بو باژتیری (دیوانییی) دئینه فه گوهاستن و ل ئوردو و گایه کی دئینه ئاکنجیکرن^(۱)، نازادییا وان خیزانا ژ هه موو ئالیانقه یه تیکدای بوو، هاتن و چونا وان -دهرچون و هاتنه ژور بو ئوردو و گای- یه ب زیره قسانی و دهستووری بوو، ژ زیره قانین سهرسهخت و بهدرهفتار رۆژانه په یقین رهق و ناشرین دهاتنه گوهین وان، ئەفه ژ لایه کیفه، ژ لایه کی دیفه، دوورییا خزم و دۆست و کەس و کارا و نارتیکییا بارودۆخین ئابووری و نه گونجانا سه قایی باشووری کو سه قایه کی هه قده ژ بوو دگهل یی باکووری و جیا وازییا بهرزی و نزمییا خا کا باشووری دگهل بهرزی و نزمییا خا کا کوردستانی هه موو پیکیفه کارتیکرنا خۆل دهروونی دهر به ده را دکهن و دبنه هۆکار کو ههست ب نا ئارامی و تهنگا قیییه که بهردهوام بکهن^(۲).

ههژی گۆتیییه کو شازده خیزانین دی ژ وانا: خیزانا پیشمه رگی ناقدار وهیسی

(۱) دیدارهک دگهل حسین لیاس سلۆل ۲۴ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

(۲) دیدارهک دگهل زهلیخا یونس تا هر ل ۲۸ چریا ئیکتی ۲۰۰۰، دهۆک.

بانی^(۳)، خیزانا مراد پسی، دایک و بابین شیخ عه لو^(۴)، خیزانا رهشید محمه مه د سپینداری... هتد دگهل خیزانا مه حمود ئیزدی ل دهره ده ری ل یهک ئوردو و گای دژیان^(۵). سه بارهت رهوش و ژيانا دهره ده را ل باژیتری دیوانییی ریزدار عه زیز وهیسی بانی^(۶)، دبیرت: هنگی ئەز زارۆک بووم، دگهل دایک و خوشک و برابین خو هاتمه گرتن، لی بهری بو باشووری عیراقتی - باژیتری دیوانییی - بیینه فه گوهاستن، ب هه ر ئاوايه کی ههبت ل سیمیلی هاتمه نازاد کرن، وهک خیزان، مه و خیزانا مه حمود ئیزدی ناسیون و تیکه لی ب هه قرا نه بوو، لی مه دزانی مه حمود ئیزدی و بابین من (وهیسی بانی) ههردوو پیشمه رگه نه و ب هه قرا دجه نگن و خه باتی دکهن و ترسه که مه زن خستییه ددلی دوژماندا، ب راستی خیزانین دهره ده ژینه که ته حل و نه خووش و پر دهره ده سه ری دهر بازدر، د پهریشان و دل شکهستی بوون، ژ هه موو ئالیانقه شهل و شیت بیوون، ئەف چهنده من ب چاقین خو ددیت و ههست پیدکر ده می دچومه سه ره دانا دایک و خوشکین خو ل باژیتری دیوانییی د سالیین ۱۹۷۷ ئی و ۱۹۷۸ ئی دا، دوان دوو سالاندا دوو جار ان من سه ره دانا وان کر، ههردوو جار ان دایکا من دلگرتی و نه ههش دبوو، دکهفت و بو خهسته خانی دهاته فه گوهاستن، هه قزینا مه حمود ئیزدی (عه بشتی) ئافره ته که دل سوژ و

(۳) ل سالا ۱۹۳۰ ل گوندی بانییی، ده قهرا مزووریا هاتییه سه ر دنیا یی، ل ده ستیتیکا دامه زراندا پارتی دناث ریزین ویدا هاتییه ریکخستن و ل سالا ۱۹۶۱ دگهل به ریا بوونا شو ره شا ئیلونا مه زن گه هشتیه شو ره شی و بوویه پیشمه رگه، چهن دین جار ان بریندار بوویه، بوویه فه رماندی به تالیونین، هاریکاری فه رماندی هیزی و پاشی بوویه فه رماندی هیزی، ل سالا ۱۹۷۸ د شه ره کیدا دژی له شکرئ حکومه تا عیراقتی ل گوندی نسرا شه هید بوویه.

(۴) دیداره ک دگهل شیخ عه لو خه لهف، ل ۹ ی ته باخی ۲۰۰۲، کومه لگه ها شاریا، ژدابکبوون ۱۹۵۱، ل سالا ۱۹۶۷ دناث ریزین پارتیدا هاتییه ریکخستن ل سالا ۱۹۷۴ گه هشتیه ریزین شو ره شی و بوویه پیشمه رگه، ل سالا ۱۹۷۶ ریکخستنا خو نووژهنکریه، نوکه ئه ندامی نقیسینگه ها کومه لایه تییه سه ر ب لقا ئیک فه و ئه ندامی دهسته کا ریشه بهر یا بنگه هتی لالش یی ره وشه نبیری و کومه لایه تییه و ل کومه لگه ها شاریا بی ناکنجیه.

(۵) دیداره ک دگهل حسین لیاس سلول ۲۴ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

(۶) دیدارک دگهلدا ل ۲۵ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک.

میهره بان بوو، ده می دایکا من نه هس دبوو وئ مینا زارۆکی خۆ ئەز هه مبیژ دکر، من ژێ به رامبهر وئ هه ست ب سۆز و فیانا دایکا خۆ دکر، ره حمه تییا عه یشی گه له ک پرسیار ژ من دکر و بو من د ناخفت، لی هنگی ئەز تی نه دگه هشتم و به های و ان په یفا من نه دزانی، نۆکه ئەو پرسیار و په یقین وئ دئینه بیرا من ژ نووکا دزانم تا چ راده ی ههستی نه ته وایه تی ل جه م وئ هه بوو، ب راستی ئافره ته کا مهرد و دلیر و زانا بوو، ب ناخا خۆفه یا گرتدایی بوو، باوردۆخین گه لی کورد تی دگه هشتم، خه بات و تیکۆشینا گه لی کورد و کاری پیشمه رگا ب کاره کی پیروژ و په وا دزانی.

ب فی ئا وایی بۆ مه خوبا دبت کو کوردین دهر به دهر دلۆقانیین هه قده و بوون و خۆشه و یستی و فیانی ل هه ف د جه ماندن. ئەگه ره خهون و ئومیدا دوزمنا ئه ویت ب وان جوړه ریتکا ئاگرئ شوړه شا شه مرین، ئەو خه یاله کا خا ف و هزره کا پووجه ل بوو، به رۆقاژی وئ چه ندئ، ئەو ریتکه دبوونه ئەگه رین پتر سووربوونا پیشمه رگا لسه ره خه بات و فه لاتئ و به یژکر و و ه راریونا ههستی نه ته وایه تی ل جه م گه لی کورد و چاندنا وئ ههستی دمیشک و دهر وونئ زارۆکاندا، ههروه سان هۆکاره ک بوو بۆ ئیکگرتنا ته ف ته خ و توپژ و ئاینین کوردستانی.

ههروه کی به ری نۆکه ئاماژه هاتییه پیدان، کاودانین خیزانین دهر به دهر ژ ئالیی ئابووری شه د بهر ته نگ و ناریک بوون و چوو ریتک و هۆ نه بوون پی بژین ژبلی مووجه کی هه یشانه بی زۆر کیم، قیجا بۆ پتر رۆنکرنا باری ژيانا وان خیزانا مه خۆ گه هانده خه سووا مه محمود ئیزدی -خفشی مستۆ^(۷)- ل گوندی باعه درئ، ده می مه پرسیار ژێ دکر هه ر گاقه کی ناخینکه ک راده یلا و جار دکره گری و جار که له گری د گه روویدا ئاسی دما و رۆندکین وئ ب سه ر رووین وئ بیین چرمسیدا دهاتنه خوار و دگۆت: ئەم ژێ د به له نگازبووین لی مه ده بارا خۆ دکر، نشینین گوندییا من ب پاره ددر ووتن و بۆ خۆ ئەو پاره کۆم دکر نه سه ر ئیک و هه ر چه ند مه هه کا جار هه کی د چۆمه سه ره دانا که چا خۆ -عه یشی- ل باژتیری (دیوانی) و جل و بهرگ ژ زارۆکین و پرا دهرن و گوژمه کی پاراژی -ل دووف شیانین خۆ- ددای، ب راستی ئەو ل ور گه له ک دهره زیل و رسوا بوون، باره کی ئیکجار نا ئاسایی بوو تیدا دژبان،

(۷) دیداره ک دگه لدا ل ۲۶ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، باعه درئ.

چوو جارا وان رۆژتین رهش ژبیر ناکهم!

لی سهره‌پرای وی باری نه‌خۆشی ئەو تێدا دژیان، عه‌یشی ب دل و گیان فه دگهل دۆزا ملله‌تی خۆ بوو، ههر جارەکا من سهره‌دانا وی کربا، وی پرسیارا کاودانین خه‌لکی کورد و ره‌وشا پێشمه‌رگا و شوهره‌شی ژ من دکر و دگۆت: هه‌که تو چۆیه‌فه و ته مه‌حموود دیت بێژی عه‌یشی و زارۆکی خۆ گه‌له‌ک د باشن، دلێ ته ب وانقه نه‌بت و هزرین وان نه‌که، دلێ وان یی ب ته‌فه‌یه، سالاقل ته دکه‌ن و دبێژن: ریبازا خۆیا پیرۆز نه‌هیله و به‌رده‌وامییی پێ بده، لی ژ ناحه‌ز و خراپه‌کارین ملله‌تی و پارت و شوهره‌شی یی هشیار به و های ژ خۆ هه‌به‌!

ل سالا ١٩٧٦ی پشته‌ی کو پێشمه‌رگه و ژ وانا مه‌حموود ئیزدی هاتینه د هوندر خاكا كوردستانا باشوور دا و شه‌ری پارتیزانییی خورته‌کری و ناگری خه‌بات و شوهره‌شی شاراندی، ترس و سه‌هم كه‌فته ددلی حكومه‌تێدا و زانی دئ بنه لافاوه‌که مه‌زن و چیا و ده‌شت و دۆل و نه‌والین كوردستانێ ژ گه‌مار و پاشماوین وی یین بۆگه‌ن دئ رامالن، ژبه‌ر هندئ هه‌ولدا به‌ره‌سته‌کی -به‌نداڤه‌کی- د به‌راهیكا وی لافاوا مه‌زندا چێکه‌ت، ئەبوو ل ٢٧ی مه‌ها کانوونا ئیکی سالا ١٩٧٦ی خیزانین ده‌ره‌ده‌ر ب مه‌به‌ستا ده‌سته‌سه‌رکرنی ژ باژیری (دیوانییی) بۆ یاریگه‌ها باژیری ل گوندی (فازلییی) فه‌گوه‌استن، هه‌لبه‌ت کاودانین وان خیزانا ژ خرابییی به‌ره‌و خرابتر چۆن^(٨)! ئەو چه‌نده‌ ژێ -هه‌روه‌کی به‌ری نۆکه هاتییبه‌ خویاکرن- فشار و گوشارا حكومه‌تی بوو لسه‌ر پێشمه‌رگادا كو ملکه‌چی ده‌سه‌لاتی وی بن، لی وی چه‌ندی هه‌یج کاریگه‌رییا خۆ لسه‌ر ریبازا شوهره‌ش و شوهره‌شگیرا نه‌بوو، له‌هی و لافاوا شوهره‌شگیر و خه‌باتکه‌را خورتر و بۆش تر لیته‌ات و هه‌موو به‌ره‌سته‌تین حكومه‌تی په‌قاندن و گه‌هه‌شتنه‌ گومبه‌دی سه‌ربلندی و سه‌رفرازییی.

ل ئیکی مه‌ها شواتی سالا ١٩٧٨ی حكومه‌تا عیراقتی ته‌کتیكه‌که دی دگهل پێشمه‌رگادا بکارئینا و دپینگاڤه‌که کتورپدا خیزانین وان نازادکرن. خیزانا مه‌حموود ئیزدی دگهل برایی وی (حسین) ژێ دئینه نازادکرن و ئیکسه‌ر بۆ پارێزگه‌ها ده‌وکی دئینه فه‌گوه‌استن، پارێزگه‌ها ده‌وک ب نفیساره‌که فه‌رمی قائمقامییا قه‌زا شیخان ب بریارا

(٨) دیداره‌ک دگهل حسین لیاس سلۆل ٢٤ی چریا دووی ٢٠٠٠، ده‌وک.

نازادکرنا خیزانا مهحموود ئیزدی ناگاداردکته و دگهل هندئ وانژی دهن ل باژتیرکی
(ئیسقنئ) ب ئیکجاری نازادکهن، ئهوژی جارکها دی ب دلخوشی دزقینه گوندئ
(باعهدرئ) -ئاخا باب و باپیرا- و ب دیتنا گوندئ خو و خزم و کس و کارین خو
شادین^(۹).

پشتی بۆرینا چند رۆژها، بهرپرستین حیزبی و میری و لهشکری خو نیتزیکي خیزانا
مهحموود ئیزدی دکهن و پهنگه فشارهکی دئیکه سهر ههقژینا وی و برابین وی
(حسین)ی و هندهک کهسانین ناقدار و خودان سهنگ دناف جفاکا ئیزدیاندا دا کو
هاریکاری و ههفکارایی دگهل و اندا بکهن بهلکو بکارن کارتیکرنئ ل بیروبوچوونین وی
بکهن و هزر و بیرین وی بگهۆن داکو دهست ژ کاری خو بهردهت و بیتو ملکهچی
دهسهلاتئ وان ببت. ب ئهگهرا وی فشارئ ههقژینا^(۱۰) مهحموود ئیزدی و زارۆکین وی د
ئاخفن و کاسیتته که دهنگرئ ب دهنگئ وان دئیتته تومارکرن، ههقژینا وی تیدا دبیتزئ
حکومهتئ زۆر ل مه نهکریه و چوونهخوشی بو مه چی نهکریه و ریز و بههایهکی تاییهت
ددهته مه و چوو کیماسی ل مه نین هیثیه ب زووترین دم فهگهرییه مال چاچین مه وی
ل ریتیا ته! ههر ب ئهگهرا وی فشارا حکومهتئ: خیری بهگ و سالهح نهرمو- کو خالی
مهحموود ئیزدی بوو- ههر ئیک ژ وان نامهیهکی ژ مهحموودی را دنقیست و تیدا

(۹) ههمان دیدار.

(۱۰) سههرای سهختییا بارئ ژیانئ و ئالۆزییا کاودانا، عهیش ب شیوهیهکی جوان و راست و
دروست زارۆکین خو پهروهدهکرینه و پین گههاندینه، ههروهسان ئه و قالا یا ژ بهر شههیدبوونا
مهحموودی د خیزانیدا پهیدا بوی پرکریه و ب ئومیدا ژیانهکا ئاسووده و پر کامهرائی درپژئ ب
خۆرا گری و بهر خودانا خو دایه، لی مخابن بهری ئه و کاروانئ خو بگههینته قوناغهکا تهنا، بهری
کو پاپوورا زارۆکین خو بگههینته قهراغهکی هیمن و ئارام، ل ساللا ۱۹۸۸ توشی نهخوشیهکی
دبت و د خهستهخانهکیدا ل باژتیرئ مووسل، دئیتته نشاندن و کریارهکا نهشتهرگهری ژتیرا دئیتته
ئه نجامدان، پشتی بۆرینا دوو رۆژا و شهقهکی، دکهش و ههوایهکی ئالۆز و پههاندان، کۆچا داوی
دکته و دگههته کاروانئ نهمران، دبیتن بهری هنگی ب دوو دههژمیرا دههزییهک ژتیرا هاتبوو
دانان، پشتی دانانا وی دههزییه سهروههری وی تیک دچت و گیانئ خو ژ دهست ددهت. دیدارهک
دگهل حسین لیاس سلۆ ل ۲۴ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

دبیژنی: نه گهر ته بهرزه وندييا خو و خيزانا خو دثيت گهره که تو پيشمه رگاتیی بهیلي و فه گه پتیه ناف مالا خو - جهم ژن و زاروکتین خو - حکومتی ژي پاداشتین باش بو ته بهر هه فکرینه^(۱۱).

برایي مه حمود ئیزدی (حسین) ژلایي حکومتی شه دئیته پاسپاردن کو نامین ههردووا و نهو کاسیتا ب دهنگی هه قژینا مه حمود ئیزدی و زاروکتین وی هاتیه تو مارکن بگه هینتی، (حسین)^(۱۲) وی چهندي جهخت دکهت و دبیژت: کاسیت و ههردووا نامه من برن و نهز چوم و ل وان گوند و ده قهرین کو هاتن و چونا پيشمه رگا لی هه گه پیام، دوو جارا زور ل من هاته کرن و نهز چوم، جارا ئیکتی چومه گوندین: شکهفتی و دیرکی، من مه حمود نه دیت، جارا دووی چومه گوندین: هیزانه و میرووکا، دیسان من نه دیت! ل گوندی میرووکا سلو خدر من دیت - کو هنگی پيشمه رگه بوو - و هه موو تشت ژتیرا رۆن و شرۆقه کرن و نامه و کاسیت دانی و فه گه پیامه باعه دري. لی نهو چهنده کارتیکرنی ل هزر و بییرین مه حمودی ناکهت و هه ر بهرده وام دیت لسه ر کاری خو، هه لبهت دارا که قناره و چهنده ها ساللا لسه ر ئاخه کتی ژیا ی و ره هین خو د ناقدا بهرداینه خوار، مه حاله کو ره شه بایه ک بکارت وی دارئ ب ساناهی هه ل کیشت!.

له و ما نه نجامی هه موو هه ولین حکومتی دگه ل خیزانا مه حمود ئیزدی ژ دهر به ده رکن و ده سته سه رکن و پووته پیدانی بهیهوده بوو، نه کاری بهری مه حمودی ژ پیازا کوردینییی - پیازا خه بات و کینه راتی - لابدهت

(۱۱) هه مان دیدار.

(۱۲) دیداره ک دگه لدا ل ۲۴ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهوک.

- ههولین حکومهتا عیراقین بۆ گرتن و تیرۆرکرنا مهحموود ئیزدی:

پشتی کو دهر به ده رکرنا و دهسته سه رکرنا خیزانی کار ل دهروونی مهحموود ئیزدی نه کری و وره یین وی نه ئیناینه خوار و هه ر ل سه ر ریبازا خو ما یه به رده وام، حکومه تا عیراقی ب هوروی و چرو پری دوو فچونا بزاقین وی کر و ب هه موو شیان و شاره زایین له شکری راونا و پلان و پیلانین ژه هراوی بۆ تیرۆرکرنا وی داریشتن.

ههولا ئیک:

که سه ک هه بوو ب ناخی (م. ع. ک) (۱۳) د وهختیدا ب ئه منا دهۆک قه بی گریدای بوو، دنا ف خه لکیدا بی ناسیار بوو کو با وه رپیتکه ری ئه منا حکومه تییه . ل سالا ۱۹۷۶ ئی مهحموود ئیزدی خو دگه هینتی و به لینی ژئی وه ردگرت چوو خرابه کاریبا دژی ملله تی خو نه که ت و رازین ئه منی و پیزانینین گرنگ و په یوه ندیدار ب پيشمه رگاقه ژ وانرا بینت، ئه وژی ئاماده بوونا خو بو وی چهندی دیاردکه ت.

ئه ف وه لاتییه گریدانا خو ب ئه منا حکومه تیقه جه خت دکه ت و چه وانی و جو ری په یوه ندییین خو دگه ل مهحموود ئیزدی بو مه رۆن دکه ت و دبیرت: ئه ز ب ئه منا دهۆک قه بی گریدای بووم، مهحموود ئیزدی بوو رابه ر و ری نیشانده ری من کو دژاتییا گه لی کورد و دۆزا وییا ره وا و شو ره شا گولانا پيشکه فتنخواز نه که م و لسه ر ده ستین وی دنا ف ریزین پارتیدا هاتبوومه ریکخستن، رازین ئه منی و پیزانینین گرنگ من دگه هاندنی.

(۱۳) دیداره ک دگه لدا ل ۶ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک.

رۆژەکی ب سەردانە کە ئاسایی (م.ع.ک) دچتە بارەگایێ ئەمنا دەوکی و گینگەشەک بقی ئاواپی ل خوارێ دناقبەرا وی و ئەفسەرەکی ئەمنیدا پروودەت:

- ئەم دئ دەمانجەکی دەینە تە، ئەگەر هاتو مەحموود ئیزدی جارەکی هاتە مالا وە و بۆ تە هەلکەفت تو بکوژە و وەرە بگەهە مە، پاداشتەکی باش و بەرکەفتی دئ پیشکیشی تە کەین!

- باوەر بکە (سیدی) ئەز نکارم، ئەفە نە کارەکی ئاسانە، ژ تاقەتا من بدەرە! چونکە مەحموود زۆری هشیار و شارەزایە، قەت باوەرنە کە کەسەک بکارت ب ئاشکرایي وی بکوژت!

- باشە، ئەم دئ دەرمانەکی ژەهراوی دەینە تە، تو بەکە دناف خوارنەکییدا و بدەیی، پشتی بۆرینا سی رۆژان ژ نووکا ئەو دئ مرت!

- ماوەیەکی بی دەنگ دبت، پاشی دبیژت: (سیدی) مەحموود زۆری ژبەرە، دەمی خوارنی ل مالا دخۆت گەرە کە سینیکا ئەو ژئ دخۆت، خودانی مالی ژئ هەر ژ وی سینیکی بخۆت!

- دناف چاییدا بدەیی!

- (سیدی) ئیکێ وەکی من نکارت بقی کاری رابت! مەحموود ئیزدی بلیمەتە! ژۆرا ئەو لی، ئەگەر چای هەر دوئ ژۆریدا و لبر چاقین وی ئەئیتە چیکرن و داگرتن و خودانی مالی بەری وی نە قەخۆت ئەو قەت نا قەخۆت!

بقی رەنگی (م.ع.ک) خوژ داڤا ئەمنی قورئال دکەت.

هەولا دووی:

ل سال ١٩٧٧ی ب سەردانە کە ئاسایی (محەمەد سالیح) موختاری گوندی (دیرالۆش) دچتە ئەمنا زاویتە، ئەفسەرەکی ئەمنی هەندەک حەبکین ژەهراوی ددەتی و دبیژتی: ئەگەر هات و مەحموود ئیزدی هاتە مالا وە و بۆ تە هەلکەفت، فان حەبکان بکە دناف خوارنەکییدا و بدەیی! ب هەر نیازە کە هەبت موختار حەبکا ژئ وەردگرت و

دزفرتە مالا خۆل گوندی^(۱۴). رێکخستنی نەهینی بەری موختاری بابەتی دگەهیننە مەحموودی، مەحموود بێ گیرۆبۆن خۆ دگەهیننە گوندی و رەشید مەحمەد تاهر سپینداری -کو هینگێ دگەل وان پێشمەرگە بوو- بۆ قەزولینا بابەتی دهنیترە مالا وان، موختار ئیکسەر دان پیدانی ب وئ چەندی دگەت و حەبکا رابەری سپینداری دگەت^(۱۵).

ژبەرکو (مەحمەد سەلەح) وئ چۆبە بەر دلۆقانییا خودی، بۆ زانییا راستییا بابەتی مە خۆ گەهانده کورێ وی (تاهر مەحمەد سەلەح)^(۱۶) و پرسیار ژیکرن، ناڤیری دبیژت: بابێ من ئەز ئاگاداری بابەتی نەکر بووم، لئ کابانیا من پێ دزانی، کابانیا وی خانم، چنار حەجی موسا^(۱۷) دبیژت: ئەمنا زاویتهی ئەو حەبک دابوونە خەزوری من ژبلی من و وی کەسەکی دی پێ نەدزانی، وان دخوەست ئەم خیانهتی ل مەحموود ئیزدی بکەین و دناڤ خوارنەکیدان وان حەبکین ژەهراوی بدەین، لئ ب هیچ رەنگەکی ئەو تاوانا مەزن دەرەقی وی قەهرەمانی مە ئەنجام نەددا، چونکە ب راستی مەحموود مرۆڤەکی بەرکەفتی بوو، کوردهکی پاڤژ بوو، وی نەبۆخۆ بتنی دکر، بۆ هەموو مللەتی کورد دکر، ئەز دبیژم ئەو کەسێ خیانهت ل مەحموود ئیزدی کری وی خیانهت و ال پارتی و هەموو مللەتی کورد کری! (چنار حەجی) ل سەر ئاخفتنا خۆ بەردەوام دبت و دبیژت: دەمی (رەشید سپینداری) هاتییه مالا مە، من ئەو حەبک ب دەستین خۆ دناڤ هەڤیریدا شیلان و قەستران و ئەو هەڤیره کرە نان و دا سەیهکی، باوەر بکەن هەر دجیدا

(۱۴) دیدارەک دگەل چنار حەجی موسا -کو بووکا مەحمەد سەلەح- ل ۱۱ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک.

(۱۵) دیدارەک دگەل رەشید مەحمەد تاهر سپینداری ل ۲۸ی چریا دووی ۲۰۰۰، دھۆک؛ چنار حەجی موسا ل ۱۱ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک.

(۱۶) دیدارەک دگەلدا ل ۱۱ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک، ژدایکبوون ۱۹۵۳، ل سالا ۱۹۶۸ دناڤ ریزین پارتیدا هاتییه رێکخستن، ل سالا ۱۹۶۹ گەهشتییه ریزین شۆرەشا ئیلزنی و بوویه پێشمەرگە، ل سالا ۱۹۷۷ رێکخستنا خۆل سەر دەستین مەحموود ئیزدی نووژەنکریه، نۆکە ل دھۆک بێ ئاکنجییه.

(۱۷) دیدارەک دگەلدا ل ۱۱ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک.

سهی پی مر! و (پهشید سپینداری) ل سەر وی چهندی دیدهفانه .

ئەف رووادانه وی چهندی دگههینت کو حکومهتی ههردهم ههولدايه گهلی کورد خو به خو تاوان و خرابه کارییا دهههقی ئیک و دوو - نهمازه کهسین شوهرهشگتی - نه نجام بدن بو پهیدا کرنا ناکۆکییا دناف گهلی کوردا، لی د نه نجامدا دلۆقانی و دلسوزییا کورپین مللهتی مه بهرامبهر بزاقا نازادبخوازا کوردی و پیشمه رگین قاره مان خوبادبت، دیسان بو مه ئاشکرا دبت کو حکومهت یا رژدیویه بو نه هیلان و ژناقبرنا مه محمود ئیزدی و میناکین وی ژ پیشمه رگا دا کو ناگری شوهرشی ساربت، درنده بی و هوقاتییا ده زگه هین وی یین سه رکوته که رژی دسه لمینت.

ههولا سیی:

ههروهکی یه زانا، حکومهتا عیراقتی ل پرانییا گوند و دههه رین کوردهستانی بو خو نوکهر و باوه رپیکه ره پهیدا کر بوون و دل و وژدانتی وان ب پاره و پولا کری بوون، دووی خالییدا مه محمود ئیزدی زۆری ژیری و بیر تیژ بوو، شاره زایانه سه ره دهه ری دگهل وان که سان ذکر ئه وین کو ب دام و ده زگه هین سه رکوته که رین حکومهتی قه دگریدایی، داکو ره و ریشالین وان دناف وان جوهره دام و ده زگه هان را کوور نه چن و نه ئینه چه سپاندن و تا راده به کی زۆر باش دو ی لایه نییدا بی سه رکه فتی بوو، بو نمونه وه لاتتی (تا هر محهمه د ساله ح)^(۱۸) ب ئه منا دهوک قه یی گرتی دای بوو و ل جه م خه لکی یی ناسیار بوو کو باوه رپیکه ری ئه منا حکومه تییه، جاره کتی مه محمود ئیزدی خو دگه هینتی و دناف پرین شوهره شتییدا ریک دئیخت و هه ر ب هاندانا مه محمودی چه نده ها کارین ب نرخ بو شوهره شی نه نجام ددهت: راز و پیزانیین ئه منی ژ وانرا دئینان و به لاقوک دبرنه باژیی دهوکی و ل جه و ده رین تایبهت و هه ستیار ده هه لایه ستن.

ب دان پیدانا وه لاتتی (تا هر محهمه د ساله ح) بخو، ئه و و نه حمه د ته لوه بی - کو شه هید بوویه - هه ردوو باوه رپیکه رین ئه منا حکومه تی بوون، مه محمود ئیزدی کاری

(۱۸) دیداره ک دگه لدا ل ۱۱ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهوک.

بهري وان ژ وي پټيازا خراب لا بدهت و بهري وان بدهته رټيازا كوردايه تيببي.

جاره كي (تاھر محمهد سالھ ح) ب سهردانه كه ئاسايي دچته باره گايي ئه منا دهوكي، ئه فسهره كي ئه مني فشاري دټيخته سهر و دببټي دي نارنجوكه كي دهينه ته، تو هره به به مه حمود ئيزدي پي بكوژه، حكومهت پاداشته كي باش دي بو ته پيشكيشكهت! لي ناقبري قابل نابت و چهند روزه كا موله تي ژي دخوازت و دببټي: ئه ز دي چم هه قالي خو (ئه حمهد ته لوهيي) بينم، پاشي دي ئيم تشته كي بيژمه ته، ناقبري دزقپته گوندي، مه حمود ئيزدي دببنت و ب راستييا بابه تي ئاگادار دكهت، مه حمود ژي دخوازت چهند روزه كا نه چته باژيري و خو پيشاني ئه مني نه دهت، لي ئه و دچت (ئه حمهد ته لوهيي) دببنت و هردوو پيگفه دچنه ئه منا دهوكي و نارنجوكه كي ژ ئه فسهره ئه مني وهردگرن، دبهن ل (گه لبي عه لي) نيزيك گوندي مي سكي ل دهقرا مزووريا د په قين و گيسكه كي ل ور سهرژيدكهن و خوونا گيسكي ل وان جه و دهرا به لافه دكهن و روزه پاشتر جاره كه دن دچنه ئه منا دهوكي و دببټي: شه قني دي ئه و نارنجوكه مه ب سي پيشمه رگا شه په قاندييه، لي مه نه زاني زباني وان چنه، ههروه سان ئه م نه دپشت راستين كا مه حمود ئيزدي دگهل وان بوو يان نه! پشتي هنگي و ل دووف پاسپاردين چهند هه قاله كا موختارين گوندين: مي سكي و چه قريكي و بانيي ل دهقرا مزووريا دچنه ئه مني و دببټي: بهري دوو سي شه قه كا چهند چه كدارين نه ناسيار بو سه ك ل گه لبي عه لي ل سهر رټيا پيشمه رگا دانابوو، ته قه لي كره و ئيك ژ وان شه هيد كره. چهند روزه ك دبورن له شكري حكومه تي دچته دهقري و چهند كه سه كي تن سهر ب ئه منا دهوك هه ژ ئه فسهر و پولي سا دگهلدا دچن و (تاھر محمهد سالھ ح) دگهل خو دبهن و بو دوو فچون و زانينا راستييا رووداني دچنه وي جبي نارنجوك لي هاتييه په قاندين، فه دببته كي ل وي جي دكهن، شوپنه وارين په قيني و خووني ل وان پرخ و روويا دديار و ئاشكرا بوون، ئه و ژي تا رادهيه كي وي چيفانو كي باوهر دكهن.

ههولا چاری:

خۆ فرۆشهك ب ناڤی (ح. د) ژلایین ئەمنا سەرسنکی ڤه بۆ ناڤ ریزین شوڤهشی دئیتته ھنارتن بەلکو ھەلکەفت ددەلیڤهکی را مەحموود ئیزدی تیرۆر بکەت. تاوانبار (ح. د) دچت و ل بەری گارە ی پێشمەرگا دبینت و دبیتتی ئەزی ھاتیم بیمە پێشمەرگە و خەبات و خزمەتی بکەم! ھنگی کاودان د نازک بوون، پێشمەرگا گەلەک ھەگەرا خۆ دکر و د ھشیاری خۆ بوون و ل دووف راسپاردین سەرکردایەتییی ھەر کەسەکی گەھشتبا ناڤ ریزین شوڤهشی رەنگە توێژاندنەک دگەلدا دەھاتە کرن و بۆ ماوہیەکی ل ژیر زیرەقانییا پێشمەرگا دما. د چارچۆقی وئ چەندیدا ئەو رەنگە توێژاندنە دگەل (ح. د) دا دئیتتە کرن و د ناخفتننید ویدا خویا دبت کو نیازین وی نە د پاکن، ئەڤجا توێژاندنەکە توند و تیژ دگەلدا دئیتتە کرن و د ئەنجامدا دان پیدانێ ب مەرەما پێ ھاتی دکەت و پلان و ریککەفتنا دناڤبەرا خۆ و ئەمنا سەرسنکییدا ئاشکەرا دکەت و دبیتت: ئەمنا سەرسنکی ئەزی ھنارتیم، ئەزی ھاتیم مەحموود ئیزدی بکوژم^(۱۹).

پشتی دان پیدانێ، پێشمەرگە دوو جوړین سزایا دادنیتتە بەر تاوانباری و دبیتتی: بۆ خۆ ئیکتی ژ ھەردووا ھەلبژیرە: کوشتن، یان دفن برین! بریار ئەو بوو ئەگەر وی کوشتن ھەلبژارتبا دا ئیتتە نازادکرن، لی ئەو دفن برینی بۆ خۆ ھەلبژیرت! ئەڤەژی بەلگەیکە رۆن و ئاشکرایە کو نوکەر و خوڤرۆش نەویرەک و ترسنۆکن، چونکە نەخودان دۆزەکە راستەقینەنە، بەلکو ئامانجا وان یا سەرەکی ئافەرین و پارە و پوولن، ژبەر ھندی دفنا وی دئیتتە برین، پاشی دئیتتە نازادکرن، پاداشتتی وی ژ جەم ھەڤالین وی تیمار و جارەسەرکرن و دفنەکە دەستکرد بوو^(۲۰).

ھەژی گۆتتیییە ئەو خوڤرۆشە لیڤه نابت و ھەری رژدبوو ل سەر رەڤتارین خۆ یین چە پەل، ل سالۆ ۱۹۷۹ ی پشتی کو خەباتکەر مەحموود ئیزدی ھاتیییە تیرۆرکرن، جارەکا

(۱۹) دیدارەک دگەل سلۆ خدر ل ۲ ی گولانی ۲۰۰۱، بنگەھی لالش، دھۆک.

(۲۰) ھەمان دیدار.

دی ژلایی ئەمنی قە دئیتە هاندان بۆ ئەنجامدانا کرباره که نارەوا دژی شورەشی، وی جاری دئیتە راسپاردن ب مەرەما تیرۆرکرا پیشمەرگی ناقدار (سلۆ خدر) بگههته پزیزین شورەشی و ببتە پیشمەرگه، دچت و ل دهقەرا بهرواری بالا ژ تالیی کۆمهله که پیشمەرگاکه دئیتە دستگیرکرن و توێژاندنه که دژوار دگه لدا دئیتە کرن، چه کا وی کو دهمانجه که چاردهخۆر بوو ژئی وهر دگرن و بۆ کۆماتە ی - باره گایی هەریمما ئیک - رهوانه دکهن، ل ور دان پیدانی ب نیازا خۆ یا چه په ل دکهت و هەر ل ور دگههته سزایی خۆیی عادیلانه (۲۱).

ههولا پیلنجی:

ل سالا ۱۹۷۹ی، داقه که ترسناک بۆ مهحمود ئیزدی و چهند هه قاله کین پیشمەرگه ژ تالیی حکومه تی قه و ب هاریکارییا نوکهره کی سهر ب ئەمنی قه دئیتە قه دان لی کورده کی دلسوژ و شهرفمه ند دبتە ئەگه را قورئال بوونا وان، پشتی روودان ب دوماهی دئیت توێژاندنه که هوربین و دادپهروه رانه ل دۆر بابه تی دئیتە کرن و راستییا روودانی بقی ئاوییی ل خواری دئیتە گیران:

شه قه کی مهحمود ئیزدی دگه ل کۆمه له که پیشمەرگا دچنه گوندی دیره شی ل دهقەرا بهری گاره ی و لی شه قی دبن و ب مەرەما خواری خواری و نقشستنی ب سهر مالیین گوندییاندا دئینه دابه شکرن. تاوانبار (م. ع. م) - کو خه لکی گوندی ناخبری بوو - ، باوه رپیکه ری ئەمنا حکومه تی - سهر ب ئەمنا باژیری (ئامیدی) یی قه بوو - د ئەنفالان دا هاتییه گرتن و تا نوکه یی بی سهر وشوونه - په یامی دگه هینته ئەمنی کو هیزه که مهزن یا پیشمەرگا ب فه رمانده یا مهحمود ئیزدی وی د گونیدا، ژبه ر وی چهندی حکومهت هیزه که مهزن ژ له شکری تایبهت بهر ب گوندی دهنیرت و ئەو تاوانباره دبتە رابه ر و ری نیشاندهری له شکری. هاقین بوو چهند خیزانه کین گوندی چۆبوونه زۆما بهر پهز و کهوالین خۆ و که پرین خۆ ل بنیا گه لیی دیره شی ئافاکریون، وان خیزانا پین دزانی کو

(۲۱) هه مان دیدار.

پیشمه‌رگه وئ د گوندیدانه، خیزانا وه‌لاتی (محهمه د تاهر) ئیک ژ وان خیزانا بوو^(۲۲).
 ئەف وه‌لاتیبی دلسۆز و جانفیدا دەمی دزانت کو هیزه‌که له‌شکری وا بهر ب گوندی
 دچت، ئیکسه‌ر بیی ترس و دوودلی وئ شه‌قی دچته گوندی و ده‌نگ ل پیشمه‌رگا دکه‌ت و
 دبیزتی هاژخۆ هه‌بن و ب هشیاری ژ گوندی ده‌رکه‌شن و د به‌ره‌ه‌ه‌بن بو هه‌ر روودانه‌کی،
 هیزه‌که له‌شکری حکومه‌تی وا بهر ب گوندی دئیت - پیشمه‌رگه زوو کاری خۆ دکهن و ژ
 گوندی ده‌رکه‌شن، له‌شکر دگه‌هته گوندی، وئ شه‌قی ل گوندی دمی‌ن و زیره‌فانییا ده‌قه‌ری
 دکهن، رۆژا دن سببی زوو هه‌موو خانی و مالا دپشکن، ب ره‌فتارین خۆیین خراب و
 نه‌جوان ترس و سه‌همی دئیکه‌نه دناف گوندیدا و گه‌له‌ک نه‌خۆشییان بو خه‌لکی چیدکه‌ن و
 په‌یقین ته‌حل و کریت ناراسته‌ی وان دکهن و جل و به‌رگ و نقین و که‌ل و په‌لین مالا تیک
 قه‌دده‌ن، پاشی هه‌موو گوندییان کۆمده‌کن و فه‌رماندئ له‌شکری ژ وانرا دئاخت و دبیزتی:
 پیزانینین راست و دروست و باوه‌ریبکری گه‌هشتیونه مه‌ و ئەزی ب باوه‌رم کو شه‌قی دی
 به‌ری ئەم بیین مه‌حموود ئیزدی دگه‌ل هژماره‌که زۆر ژ پیشمه‌رگا د گوندی وه‌ دا بوون، قیجا
 من تشته‌ک ژ وه‌ نه‌قیته‌ ب تنی من دقیته‌ بیژنه‌ من ئەو ب کوو‌قه‌ چۆن؟ گوندی مانده‌ل
 دکهن و دبیزتی: نه‌ مه‌حموود ئیزدی و نه‌ چوو پیشمه‌رگه‌ مه‌ نه‌ دیتینه، فه‌رماندئ له‌شکری
 دتنگرت و گه‌فا ل وان دکه‌ت و چه‌ندین جارا وئ پرسپاری دووباره‌ دکه‌ت و ناراسته‌ی وان
 دکه‌ت لی گوندی هه‌ر مانده‌ل دکهن و دبیزتی پیشمه‌رگه‌ نه‌هاتینه گوندیه‌! ناچار دبت
 ده‌ست ژ وان به‌رده‌ت و فه‌رمانی ده‌ته‌ له‌شکری ژ گوندی ده‌رکه‌شن و به‌ر ب گوندی
 پیروژانا دچن، ماوه‌به‌کی دچن پشتی ژ دیتنا مه‌حموود ئیزدی و هه‌فالین وی بی هیقی
 دبن، ب رسوایی و سه‌رشۆری دزقرنه‌ بنگه‌هین خۆ^(۲۳).

رۆژا پاشتر دیسان مه‌حموود ئیزدی و پیشمه‌رگین دگه‌لدا دچنه‌ گوندی (دیره‌ش) و
 موختاری گوندی - سه‌دیق شه‌رۆ - رادسپیرت کو بچت په‌یامی بگه‌هینته‌ ئەمنا
 (ئامیدی) بی و بیژتی شه‌قی دی پیشمه‌رگه‌ ل گوندی مه‌ بوون، ئەو چه‌نده‌ ته‌کتیکه‌که
 مه‌حموودی بوو، دگۆت: بقی ئاواپی ئەم دی سهری ل دام و ده‌زگه‌هین حکومه‌تی
 شیوینین و دی مینته‌ حیبه‌تی، نزانن چیکه‌ن^(۲۴).

(۲۲) نقیساره‌ک ژ یاسین سه‌دیق شه‌رۆ دیره‌شی ل ۲۹ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، کو دسالتین
 هه‌فتیاندا دا بابی وی موختاری گوندی دیره‌شی بوو.

- كرىارا تىرۆركىنا مەھمۇود ئىزدەس:

باوەرىيا مەھمۇود ئىزدى ياموكوم ب دۆزا گەلى كورد و رژدىيا وى ل سەر خەباتەكە بەردەوام بۆ دەنگقەدان و سەرکەفتنا وى دۆزى و دەستقەئىنانا مافىن رەوايىن گەلى كورد و رامالينا شاخ و داخىن كوردستانى ژ داگىركەر و خو فرۆشان، ھۆسان ل وى كر بىتە مرۆقەكى جانفیدا و خۆنەويست و خۆ بەختكەر، خۆ ژ ھەموو خۆشى و لەقزەتەن ژيانى بى بەر كر بوو، باربەرىيا سەخت و دژوارىيا ژيانا پىشمەرگايە تىبى و سەختىيا بار و دۆخىن سەقاي ژ گەرم و سەرمايى كرىە، ب دلەكى پاك نىيازەكە زەلال، دوور ژ خىزان و زارۆكىن خۆ، بىي گىرنگى دان ب بەرژەوہەندىيىن خۆ يىن كەسايەتى، بەردەوامى ب رىبازا خۆ يا پىرۆزدايە و تا دوا ترپا دلخى خوە خەمخۆر و ەفادارى رىبازا راستەقىنەيا كوردايە تىبى بوويە. مخابن ئەو قەھرەمانى وىرەك و جەرگ شىر، ئەو پىشمەرگى دلسۆز و پەرورەئى وەلات و نەتەوا خۆب دەستەكى خەنەز، ب غەدر و خىانەت، ب رىكەكا ھۆقانە ھاتىبە تىرۆركىن.

ژبەر كو ئەو روودانا دلتهزىن و جەرگ بر ب تەواوہتى چوو جاران نەھاتىبە وەشاندىن و بەلاقەكرن و بۆگەھاندنا وى راستىيا دىرۆكى بۆ خووندىقانىن ھىژا، مە ب فەر زانى وى روودانى، ھەرەكى چاوا ژ كەسانىن دگەل شەھىدى دوى شەقىدا، مە بەيىستى، تۆمارىكەين و بوەشىنەين.

د شهزاده کيدا دهستی مهحموود ئیزدی یی راستی بریندار ببوو، برین پیچه کی ناسیارد ناخ خه لکی و شوره شیدا دا ب نازناقی (دختور جه لال) دهستی وی تیمار و دهرمان دکر تاکو چاک بوویی، پستی برینا وی چاک بوویی مهحموود دوی باوهریدا بوو کو دهستی وی دروست نه جه بریه، چونکه لقیینین دهستی وی نه دروست و ئاسایی بوون، ژبه ر هندئ قیا بۆ چاره سه ربیبا دروست بۆ دهستی خو قه ستا دهرقه ی وه لاتی بکه ت و بۆ وی مه رهمی ب یاوهریبا سلو خدر و مه سعورود زاویته ی و جه مال ته یب و کومه له که پیشمه رگا قه ستا باره گایی هه ریمما ئیک دکه ت، هنکی (محه مه د ساله ح کوخی) دگه ل واندا پیشمه رگه بوو، لی تفه نگ پی نه دابوو، چونکه دوی سالییدا دام و ده زگه هین سه رکوتکه رین حکومه تی نه و ب تاوانا - ریکخستن دناخ ریزین شوره شیدا گرتبوو، ده مه کی کورت دزیندانییدا مابوو، پاشی هه ر دوی سالییدا هاتبوو ئازادکر^(۲۵). (سلو خدر)^(۲۶) ئاماژی دده ته نه گه را نه دانا تفه نگی بۆ محه مه د ساله ح کوخی و دبیت: حکومه تی نه و و برایی وی (عه لی) هه دوو گرتبوون و بریارا ل سیداره دانا برایی وی دابوو، پلانه ک دناقبه را وی و نه منا حکومه تییدا دئیتته دارشتن - کو نه و بچت بسته پیشمه رگه و بمینت تاکو مهحموود ئیزدی باوهری پی دئیت و دده لیقه کی را ب خافله تی قه و ب خیانه ت مهحموودی بکوژت و بچت بگه هته حکومه تی، به رامبه ر وی تاوانی حکومه ت بریارا لیورینا برایی وی دهر بیت.

چاخی مهحموود ئیزدی و پیشمه رگین دگه لدا دگه هنه باره گایی هه ریمما ئیک، مهحموود داخوازا تفه نگه کی بۆ محه مه د ساله ح کوخی دکه ت، تفه نگین به رده ست نه بوون، چونکه دوی ده میدا چه کی کیم بوو، غازی زیباری - کو هنگی به رپرسی هه ریمما ئیک بوو - وه ک ریزگرتن بۆ خه بات و خزمه تا مهحموود ئیزدی دل ناده ت بیتتی نوکه تفه نگین به رده ست نبین و تفه نگا زیره فانه کی خوژی وه ردگرت و دده تی و محه مه د

(۲۳) نفیساره ک ژ یاسین سه دیق شه رۆ دیره شی ل ۲۹ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱.

(۲۴) دیداره ک دگه ل ره شید محه مه د تا هر سپینداری ل ۲۸ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهوک.

(۲۵) دیداره ک دگه ل سلو خدر ل ۲ ی گولانی ۲۰۰۱، بنگه هی لالش، دهوک.

(۲۶) هه مان دیدار.

سالخ کۆخی دبتە پيشمه‌رگه‌کی خودان چه‌ک^(۲۷). سلۆ خدر و مه‌سه‌وود زاوئته‌ی و جه‌مال ته‌يب، شه‌فه‌کی ل باره‌گايی هه‌رئيمی دميين و رۆژا دن فه‌دغه‌رئنه ده‌قه‌را ليرنا شيوخان و ده‌ست ب گه‌ريانين خو‌ييين ئاسايی دکه‌ن، مه‌حموود ئيزدی ب ياره‌رييا هه‌فالی پيشمه‌رگه (ره‌شيد سپينداری) بو چاره‌سه‌رييا ده‌ستى خو، چاقه‌رئینی چونا ده‌رفه‌ی وه‌لاتی دبت و ل ور دميين^(۲۸).

بريار ئه‌و بوو مه‌حموود ئيزدی بو ئيرانی بيته هه‌نارتن و ب وئ ئوميد سى رۆژا ل باره‌گايی هه‌رئيمی دميين، رۆژا چارئ هه‌فالی هه‌سه‌ن (که‌ريم شنگالی) پيزانينا دغه‌هينته هه‌رئيمی ئيک کو پارتی کونگرئ خو‌يی (۹) ئ ل ئيرانی ل ريكه‌فتی ۱۹۷۹/۱۱/۴ دئ گريده‌ت، هه‌نکی سه‌ليم سو‌رانی (جه‌وه‌ر نامق سالم) دگه‌ل کۆمه‌له‌کا پيشمه‌رگا گه‌هشتبوونه ئيرانی، بو وئ مه‌ره‌می دقيا ريكه‌خستين پارتی بو به‌شداربوون د کونگره‌ی دا نوئنه‌رين خو‌ه‌له‌بئيرن، هه‌ر بو وان هه‌ل و مه‌رجين نوئ دقيا مه‌حموود ئيزدی هه‌ر سى هه‌فالی سلۆ خدر و جه‌مال ته‌يب و مه‌سه‌وود زاوئته‌ی بيينت، ناچار دبت باره‌گايی هه‌رئيمی بجه‌ ده‌يلت و دزقته ده‌قه‌را به‌رئ گاره‌ی و دچته گوندى ردينيا، لئ هه‌ر سى هه‌فالی نه‌ د ئاماده‌بوون، ب ياره‌رييا نژدين خو‌چو‌بوونه گه‌ريانين پيشمه‌رگاتیی، مه‌سه‌وود زاوئته‌ی ل ده‌قه‌را (شيلادزى) بوو، سلۆ خدر ل ده‌قه‌را (خۆرک و ده‌کان) بوو، جه‌مال ته‌يب زئ ل گوندى (بانیا زيبارى) بوو. مه‌حموود ئيزدی هه‌ر ئيکی ژ هه‌ر سى هه‌فالا نامه‌به‌کئ ژئيرا ده‌نييرت و تيدا داخو‌زئ ژ وان دکه‌ت ب زووترين ده‌م ل گوندى (ردينيا) ئاماده‌بن^(۲۹). جه‌مال ته‌يب عه‌بدولپه‌رحمان زاوئته‌ی^(۳۰) قئ چه‌ندئ جه‌خت دکه‌ت و ديپئرت ناما مه‌حموودى راگه‌هاندنامه‌ک بوو بو

(۲۷) هه‌مان دیدار.

(۲۸) دیداره‌ک دگه‌ل جه‌مال ته‌يب عه‌بدولپه‌رحمان زاوئته‌ی ل ۲۳ى کانوونا ئيکئ ۲۰۰۰، ده‌وک،

ره‌شيد محمه‌د تا‌هر سپينداری ل ۲۸ى چريا دووئ ۲۰۰۰، ده‌وک.

(۲۹) دیداره‌ک دگه‌ل جه‌وه‌ر نامق سالم ل ۳۰ى کانوونا دووئ ۲۰۰۳، سه‌لاحه‌ددين؛ دیداره‌ک

دگه‌ل سلۆ خدر ل ۲ى گولانئ ۲۰۰۱، بنگه‌هئ لالش، ده‌وک.

(۳۰) دیداره‌ک دگه‌لدا ل ۲۳ى کانوونا ئيکئ ۲۰۰۰، ده‌وک.

نامادهبوونی، تیدا هاتبوو «أرجو حضورك فوراً فوراً في قرية ردينيا».

دوو رۆژ دبوړن رۆژا سببې بهری رۆژ ئاڤا مهسعوود زاوینتهی و جهمال تهیب دگهل پیشمه رگین دگهلدا دگههنه جهم مهحموودی ل گوندی ردينيا، لی سلو خدر و پیشمه رگین دگهلدا زوو ناگههن و چهند ده مژمیره کا پشتی وان گیرودبن چونکه دوور چوبوون. کاودان دوهسابوون دقیا مهحموود زوو خو بو کونگره ی به رهه فکته، چونکه ده می کونگره ی گه لهک نه مابوو، لسه ر وی بنیاتی هه ولدا نه و هه قالین خو زوو دان و ستاندنی ب هه قرا بکه ن و بیروبوچوین خو بو کونگره ی یه ک بخهن، ژبه ر هند ی مهحموود خو ناگرت تاکو سلو خدر بگه هینته (سلو خدر) و قهول نه و بوو رۆژا دن سبب زوو مهحموود ئیزدی ب کاروبارین خو ریک دئین و ل سه ر هه ر تشته کی کو د کونگره ی دا بیته به حسکرن وگینگه شه کرن ریک دکه فن و (جهمال تهیب) دئینه راسپاردن کو ئامانج و نه نجامین کومبوونی بگه هینته (سلو خدر) و قهول نه و بوو رۆژا دن سبب زوو مهحموود ئیزدی ب یاهورییا چهند هه قالین پیشمه رگه بچته گوندین: هه رک و پیدان و ب هاریکارییا (مسته فا نیروهیی) دریکا بارزان را ب مه به ستا به شداری کرن د کونگره ی دا بچته ئیرانی^(۳۱).

پشتی کو هه موو کاروبارین خو ب دو ماهی ئیناین، هه قالین پیشمه رگه بو نقیستنی ل سه ر دوو جهان دئینه دابه شکرن، مهحموود و چهند هه قاله ک د چنه مالا وهلاتی (محهمه د شینۆ) و (جهمال تهیب) و (مهسعوود زاوینتهی) دچنه مالا وهلاتی (ئه بووب رديني)^(۳۲)، بهری نقشتنا (سلو خدر) و هه قالین دگهلدا ژنووکا دگههنه جهم وان، نه و مهحموود بهه قرا کومدبن و بارئ نوو یی په یدابوویی دئینخه بهر به حس و فه کولینا، د نه نجامدا ژفانی چونا مهحموودی بو ئیرانی دئینه پاش ئیخستن و هه ر دوو شه قیدا ریک دکه فن کول رۆژا پاشتر مهحموود ئیزدی و هه موو پیشمه رگین لیژنا شیخان بهه قرا ل دهرقه ی گوندی کومبن و ب تیروته سه لی دان و ستاندنی دگهل لیک بکه ن و هه ر تشتی وان دقیت دکونگره ی دا بیته به حسکرن، گه نگه شه کهن و پیکفه بگه هنه برپاره کی و

(۳۱) دیداره ک دگهل جهمال تهیب عه بدولر حمان زاوینتهی ل ۲۳ ی کانوونا ئیکتی ۲۰۰۱، دهۆک.

(۳۲) دیداره ک دگهل رهشید محهمه د تاهر سپینداری ل ۲۸ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

ههڤال هه موو ب وئ چهندي دئينه ناگاداركرن و بو كو مبونني خو به رههڤ دكه ن(٣٣).
 (سلو خدر) (٣٤) به حسي باري وئ شهقي بهري روودانا دلته زين دكه ت و دببئرت:
 گوندي (ردينيا) مينا زوربه يا گوندين ناف چيا چوبونه زوما و ههرمالهك يه دين
 كه پره كيدا بوو، بو نفستنئ نه ز ئي ل مالا وه لاتي (محه مه د شينو) مام، نه ز و مه حمود
 ب رهخ ئيكفه لب ن كه پري نفستن، خوداني مالي و محه مه د ساله ح كوخي و چهندي
 پيشمه رگين دي ژ مه ويغه تر ههر لب ن وئ كه پري نفستن. وئ شهقي هه تا دهرهنگي شهڤ
 نه م هه موو پينكهڤه دروونشتي بووين، ب خوشي و برايته تي و گهنگه شه شكرني شهڤا خو
 مه رابوارت، پاشي ههر كه سهك چو سه ر جيبي خو، كه سي هزرا وئ تاوانا مه زن ژ وئ
 به دكاري نه دكر!

وه لاتي (محه مه د شينو محه مه د نه مين) (٣٥) روودان و نازارين وئ تراژيديا خه مبار
 و دلته زين ب دلهكي پر خه م و كوڤان فه دگيپرت و دببئرت: مه ها ره مه زاني بوو، نيزيكي
 جه نئي بوو، خه لكئي بو جه نئي خو به رههڤ دكر. ژبه ر دوو فچون و زيره قانييا حكومه تي و
 ره شهك و نو كه رين وئ، من نه دكاري هنده بچمه باژيرا، بي ناچار بووم ههڤرئينا خو -
 دا يكا جه مالي - بو كرينا پيندقيين جه نئي من هنارتبوو (ئاميدي) بي، وئ شهقي مينا
 پيشمه رگه كي نه ز ههر دگه ل پيشمه رگا نفست بووم، نه ز و نه و به دكاره ب رهخ ئيكفه
 بووين. پشتي نيڤا شهقي بوو، دنيا يه تاري و كپ و بي دهنگ بوو، پيشمه رگين
 زيره قان ل دوو - سي جهان د به لاقه بوون. پيشمه رگه و هه موو خه لك د خه ودا بوون، ب
 تني زيره قان د هسيار بوون، نه وژي ژ كه پرا نه م لب ن دنفستني، ددوور بوون، محه مه د
 ساله ح كوخي بي به دكار وئ چهندي ب دهرهڤت دزانت، وئ شهقي ژ ناف نقينا رادبت و
 ب دلهكي رهش و تزي كه رب و كين ته قئي ل مه دكه ت و درهڤت، ته قا وي ئي ب پله يا
 ئيكي بو مه حمود ئيزدي يه ناراسته كرى بوو، دگه ل دهنگي ته قئي نه م هسيار بووين، چ
 ببينين، ددهر يا يه كه خوونيدا وئ دگهڤزين.

(٣٣) ديدارهك دگه ل سلو خدر ل ٢ ي گولاني ٢٠٠١، بنگه هي لالش، دهوك.

(٣٤) ديدارهك دگه لدا ل ٢ ي گولاني ٢٠٠١، بنگه هي لالش، دهوك.

(٣٥) ديدارهك دگه لدا ل ٣٠ ي چريا دووي ٢٠٠٠، دهوك.

تاوانبار نیچیرا خو دکهت و درهفت، مەحموود ئیزدی ب سێ گوللا ب دژواری بریندار ببوو، هەر سێ گولله ب رانی وی کهفتببون، سلۆ خدر ب گوللهکی بریندار ببوو، گولله ب چیچکی وی یی راستی کهفتببو، د قۆلنجارا دەرکهفتببو، برینا وی یه قورس بوو، گیانی وی د مەترسییی دا بوو، مەحمەد شینۆژی ب گوللهکی بریندار ببوو، لی برینا وی یه سفک بوو، گوللهک ب دەستی وی کهفتببو. دگەل دەنگی گوللا هەموو پیشمەرگه بەر ب جیی پرودانێ دچن، دبیین ئەو نەهاتا دل شکین وا هاتییه سەری هەفالین وان، شاقس دمیین و پر تەنگاڤ دبن،، کو دزانن کییه ئەو تاوانه ئەنجامدای، دەملدەست هەندەکا بریتین بریندارا گرتدان و هەندەک ب گۆرە ی رینما و راسپاردین بەرپرستین خو چۆن هەموو ریتکین ناسیار ئەوین ژبەری گارە دچۆنە نامیدی و دیرالۆکی و... هتد گرتن و بۆسە لی دانان، لی مخابن تاوانبار رزگار دبت و خو ژ قۆلکانا جۆش و خرۆشا پیشمەرگین نەبەزین کوردستانی قورئال دکەت^(۳۶). لیرە پرسیارەک سەری خو بلند دکەت و خو دەلاقییت و ل بەرسفەکه گونجای دگەریت: ئایا چاوا تاوانباری ئەو تاوانا درندانە دژی پیشمەرگی ژیر و هەردەم هشیار - مەحموود ئیزدی - ئەنجام دا و ژ دەقەرا بەری گارە یی سەخت و ئاسی ژ ناف کۆما پیشمەرگا رەڤیا و خو قورئال کر؟ پشتی دوو فچۆن و لیکۆلینا بابەتی بۆ مە خویا بوو کو تاوانبار بەری هنگی ل جەم مەحموود ئیزدی - بەرپرسی لیژنا ناوچا شیخان - و سلۆ خدر - جیگری وی - یی ناسیار بوو، هەردوو تا رادەیهکی باوەری پی دەهات، (سلۆ خدر)^(۳۷) وی ناسبوون و باوەر پی هاتنی جەخت دکەت و دبیترت: مە هەست پی نەدکر ئەو مرۆڤهکی خرابه یان نیازیین خراب وین هەین، چونکه بەری هنگی گەلەک جارا ئەز و مەحموود دنقستی بووینە و ئەو مرۆڤه زیڕهقان بوو! قیجا تشتەکی سروشتی بوو مە باوەری پی بیت. که واتە دوور نینه جهی بەرپرسیار ئەو متمانه و باوەرییا دناقبەرا هەردوو لایاندا ب هەل زانیبت و ئەو بەدکارە هاندابت - هەروەکی گەلەک کەسین دی بەری وی هانداین - بۆ ئەنجامدانا وی تاوانی، لی هەندەکا پی چینهبوویه و هەندەکین دی ژبەر سۆز و قیانا گەل و وەلاتی خو ژ

(۳۶) دیدارەک دگەل جەمال تەیب عەبدوڵرەحمان زاویتەیی ل ۲۳ی کانوونا ئیکتی ۲۰۰۰، دھۆک.

(۳۷) دیدارەک دگەلدا ل ۲ی گولانی ۲۰۰۱، بنگههێ لالش، دھۆک.

وان جوړه رښتیا څراغ و دوور ژ هه موو رهوشتین مرؤفا، دوور کرېه. ب وی نه گهری به دکاری شیا په پلانا خو بؤ نه نجامدانا تاوانی داریژت و نه خشا ره قینا خوژی دانایه، نهو بخوژی شاره زایی ده قهری بیوو، چونکه ده مه کی نه یی کیم پیشمه رگه بوو، ل ده قهری چاک گه ریابوو، پیدقی ب رابه ری و ری نیشانده رییا که سی نه بوو.

وه کی به ری نوکه هاتیبه دیارکرن، دوی روودانیدا دوو پیشمه رگه - مه حمود ئیزدی و سلو خدر- و وه لاتی محمه د شینو بریندار بوون، تاوانبار ژی قورپتال بوو. خه لکی گوندی (ردینیا) و گوندین ده وروبه ر دهانا وان چوون و هاریکاریسا وان کر و بوونه هه قشکین خه م و کو فانی وان و ب وی روودانی ته نگاف و داخبار بوون، نه وژی مینا پیشمه رگا دلزار و شه پرزه بوون، جم و جوّل و هاتن و چونه که نا ناسایی که فته دناف گوندیدا. دیمه کی دلگیر و پر خه م و کو فانی بوو، وی شه قی، دوان کاودانین نازک و نارپکدا، سی بریندار، ب ناخ و نالین، بی درمان و چاره دناف دهستین پیشمه رگا دا بوون، هه ر که سی نهو دیمه نی کاریکه ر دیتی نه فته ل تاوانباری باراندینه (۳۸).

پیشمه رگه و وه لاتی که فته دکو فانا برینداراندا، بی رهوش و په رگال و بی وهر بوون، مه حمود ئیزدی سهره رای ئیش و نازارین برینین خو هه ست ب وی چهندی کرېه و قیایه خه مین وان سفک که ت و وره یین وان بلند که ت و ب هیس و هیقی و گیانه کی پر باوهری و بهر خوه دان نه ف په یقین نازک ناراسته ی بهر هه قبوویا کرېنه و گو تیبه: «خو عاجز و ته نگاف نه که ن! گه لی هه قالا هوون هه موو مه حمودن، روژا نه م ژ مالا خو ده رکه فین و نه ف ریبازا پیروژ مه گرتیبه بهر خو، مه دزانی چاره نقیسا مه یان گرتنه یان

(۳۸) دیدارک دگه ل سه لیم مسته فا فته تاح ردینی ل ۱۶ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهوک، ژدایکبوون ۱۹۳۴، ل سال ۱۹۷۶ ل سهر دهستین مه حمود ئیزدی دناف ریزین پارتیدا هاتیبه ریکخستن، نوکه ل دهوک یی ناکنجیبه: نه یوب خالد فته تاح ردینی ل ۱۶ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهوک، ژدایکبوون ۱۹۵۳، ل سال ۱۹۷۳ دناف ریزین پارتیدا هاتیبه ریکخستن و د هه مان سالیندا گه هشتیه ریزین شوړه شا ئیلونجی و بوویه پیشمه رگه، ل سال ۱۹۷۷ ریکخستنا خو ل سهر دهستین مه حمود ئیزدی نووژه نکرېه، نوکه ل دهوک یی ناکنجیبه.

کوشتنه...»^(۳۹). هەر چاوابت ئیش و ئازارتین برینین مه‌حموود ئیزدی دلۆقانی و دلسۆزییا وی به‌رامبه‌ر ملله‌تی کورد ژ بی‌را وی نابه‌ن و پشتی کو‌هه‌ول‌دایی ب چه‌ند په‌یشه‌کا خه‌مین ئاماده‌بوویا سفک که‌ت، جاره‌که دی سه‌ری خۆ بلند کریه و دل‌ی خۆ بۆ وه‌لاتییا شه‌کریه و هنده‌ک پاسپارده و ئامۆژگاری بۆ ونداکرنا نیشان و شوینه‌وارین پروودانی ئاراسته‌ی وان کرینه، ب وی ئومیدی کو فشار و زۆر و سته‌ما له‌شکری حکومه‌تی ل سه‌ر خه‌لکین وان گوندا کیتم بت، وا دیاره وی زانییه حکومه‌ت بۆ شه‌کولین و زانینا راستییا بابه‌تی دی له‌شکری خۆ هنیتره ده‌قه‌ری و تویتزاندنه‌که دژوار دگه‌ل خه‌لکین وان گوندا که‌ت و ب هه‌ر بیانویه‌که هه‌بت دی وان ئازار و شه‌که‌نجه‌ده‌ت و ب وی مه‌ره‌می گۆتییه «له‌زی نه‌که‌ن و خۆ ئالۆز نه‌که‌ن، له‌شکری حکومه‌تی ب وی له‌زاتییا هوون هزر دکه‌ن نائیته ده‌قه‌ری! کارئ خۆ بکه‌ن، هه‌ما ئەم چۆین، هوون قان نئینین ب خوون بسۆژن و فی ئه‌ردی خوونامه پیئقه، ئاخئ ژئ رامالن و باقیژنه جبه‌کی دوور و هنده‌ک ئاخا پاقر بینن لی به‌لافکه‌ن، پاشی که‌ریه‌کی په‌زی لی مه‌خه‌لکه‌ن داچو شوینه‌وارین پروودانی نه‌مین، بقی په‌نگی راستییا پروودانی ژ له‌شکری دی ئیته شه‌شارتن و تاوانبار ژئ ل جه‌م وان بۆ ده‌مه‌کی دی رسوا بت»^(۴۰).

پشتی کو مه‌حموود ئیزدی وان پاسپارده و ئامۆژگارییا ئاراسته‌ی گوندییا دکه‌ت، له‌شی وی هیدی هیدی سست و خاف دبت، ئەزمانی وی گران دبت، هیز و شه‌ژه‌نا وی کیتم دبت، نیشانین بی هیقیبوونی لی دیاردبن و ئیدی نکارت باخفت. بیتشمه‌رگه داره‌به‌سته‌کی چیدکه‌ن و مه‌حموودی ل سه‌ر دادنین و ل سه‌ر ملا هلدگرن، سلۆ خدر ژئ کول ده‌ستپیکتی زۆر بی ته‌نگاف بوو، گیانی وی د مه‌ترسییی دابوو، ل ده‌واره‌کی سوار دکه‌ن و ب پئ دکه‌فن، محه‌مه‌د شینۆژی ب هه‌ر ئاوايه‌کی دده‌ته په‌ی وان^(۴۱). کاروانی

(۳۹) دیداره‌ک دگه‌ل محه‌مه‌د شینۆ محه‌مه‌د ئەمین ل ۳۰ی چریا دووی ۲۰۰۰، ده‌ۆک.

(۴۰) دیداره‌ک دگه‌ل ره‌شید محه‌مه‌د تاهر سپینداری ل ۲۸ی چریا دووی ۲۰۰۰، ده‌ۆک؛ محه‌مه‌د

شینۆ محه‌مه‌د ئەمین ل ۳۰ی چریا دووی ۲۰۰۰، ده‌ۆک.

(۴۱) دیداره‌ک دگه‌ل جه‌مال ته‌یب عه‌بدوڵه‌رحمان زاویته‌ی ل ۲۳ی کانونا ئیکتی ۲۰۰۰، ده‌ۆک؛

ره‌شید محه‌مه‌د تاهر سپینداری ل ۲۸ی چریا دووی ۲۰۰۰، ده‌ۆک.

وهلات پهروهرا داري و مهشیا، نهو کاروانی جارن پر سههم و ههیبهت، ههردهم گهشبین و دل پر هیفی، وی شهقی خه مگین و مهلول، دل پر کول و کوفان، بهرهو ناسیگههین چیا یی گاره دی دچو. خه لکین وان گوندان - گوندین بهری گاره ی - هنده کا فانوس ددهستان دابوون، هنده کا د شه گوهاسستنا بریندراندا هاریکاریا وان دکر، یین دی ژی مینا پیشمه رگا زیره قانین چهک هه لگربوون^(۴۲). کاروانی شوپه شگیت و وهلات پهروهرا د شه که تاری و گراندا، دناث دۆل و نهوال و سروشته کی پر سهخت و دژوار و ناسیدا بهرهو چاره نووسه که نه دیار دچو، نه قینا ناخا وهلاتی ناگره کی وها د سنگی واندا هه لکربوو، نهو نه خویشی و ئیش و نازار و تهنگافی هه موو ژ وانرا نه دبوونه به ره بهست کو دهست ژ کاری خو یی پیروژ به ردهن، به لکو روژ بو روژی وره یین وان بلندتر دبوون و ل سهر کاری خو ژتر دبوون. کاروان ل سهر چونا خو یی به ردهوام بوو، چهند دچو مه حموود ئیزدی ل کیمی ددا، هه تا کو ب ته واهتی گیانی خو یی پاک و پیروژ دهست دابی. نهو مروقی هنده مه زن گیانی دلشیدا نه ما، له شی وی یی خورپ و پر بزاف و چه له نگی ساربوو، ب ئیکجاری خاترا خو ژ پیشمه رگا و وهلاتییا و ناخا وهلاتی، ژ دار و بهر و دهشت و چیا یین کوردستانی خواست و گیانی وی یی پاک و پیروژ چو چه زره تا گیانین ته قایا شه هیدین بزافا رزگار یخوازا کوردی، بووه میتقانی گیانین پاک و پیروژین، قازی محمه د و سمکو شکاک و شیخ مه حموودئ نه مر و پیشه وایئ کورد سه رکیشی کاروانی شه هیدان بارزانییی نه مر... و خوونا وی یا سوور و زه لال خه مل و جوانی دا دارا نازادییا کوردستانی، ناقتی وی ددیروکا کوردییا هه قچه رخدا بوو نمونه یا خه باتکه ر و شوپه شگیتین پایه بلند، مه حموود چقلی چاقتی دورژمنا و تیغا دلی وان بوو، تیرورکرنا وی نیشانا بی به زه بی و نه ویره کی و به دره فتاری و نامرو قایه تییا دورژمنایه، مه حموود دبستانا شه ری پارتیزانی و کوردینییی بوو، ئومیدا هه ر کورده کی دلسوز و پهروه ری گه ل و وهلاتی خو بوو. مه حموود چیرۆکه که نه فسانه یی بوو، هه موو گه لی کوردستانی، ژ پیر و گهنج و زاپوکان، ژ که چ و کورا، ژ ژن و میرا ژ هه موو ته خ و توپژ و ئایینا چه لی دکر، مه حموود یی ساخه و نامرت هندي کوردستان هه بت، مه حموود یی ساخه و نامرت

(۴۲) دیداره ک دگه ل سه لیم مسته فا فه تاح ردینی ل ۱۶ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهوک.

هندی کوردینی ههبت. ههزار ههزار سلاڤ ل گیانی ته یی پاک و پیروژ بن، ئەمی شییره لای کورد، پهروهردیاری ئاخ و ئاڤا پاک و پوختا باعه درا خۆراگر، دلسۆز و دلۆقانی ملله تی کورد، خه مخۆری دۆزا کوردی، پلنگی گاره و مه تینی، شیرکۆیی چیا یی سهری خۆبۆ چوو سته مکارا نه چه ماندی، وه لاتپارتیزی سنگ پیلایی، پیشمه رگی جوانه مهرگ، جانفیدایی کورد و کوردستانی، مه محمود ئیزدی.

مه محمود ئیزدی شه هید بو، جه نازی وی یی پیروژ وی شه فی تا کو رۆژه لاتنی دناڤ دهستین پیشمه رگا ده دمینت، سببی زوو جهه کی دوور و ئاسی ل چیا یی گاره ی هه لده بترین و لدووف ری و ره سمین مری فه شارتنی ل جه م ئیزدیان جه نازی وی فه دشترین. ب دوماهی هاتنا ری و ره سمین فه شارتنه نازی خودی ژی رازی -مه محمود ئیزدی- پیشمه رگه ههردوو برینداری دی بو جهه کی دی هه ر ل گاره ی فه دگوهیزن، پاشی پۆسته کی بو هه ریما ئیک دنقیسن، په یاما تیرۆر کرنا خه باتکه ری ماندوونه ناس و برینداریونا جیگری وی -سلو خدر- و وه لاتنی محمه د شینۆ پیرا دگه هین، (خه لیل کۆچهر) -کو پیشمه رگه بو- وی پۆستی دهت و دگه هینته باره گایی هه ریما ئیک (۴۳).

سه بارهت وی روودانی، د. رزگار د په رتووکا (۴۴) خو دا دبیتت: هیتقاره که ده رنه گ بو ئەف په یاما دلته زین گه هشته مه، ئیکسه ر من خو به رهه فکر و (۷-۱۰) پیشمه رگه، هه ریمی دگه ل من ره وانه کرن و پیکفه مه قه ستا جهی روودانی کر. ژبه ر کو ئەو جهه سی قوناغا ژ باره گایی هه ریمی -نانکو کۆماته ی- یی دوور بو، دیسان ژبه ر رامیاریا ئەردی سۆتی ئەوا کو حکومه تی ل کوردستانی په یه ره و دکر، سه ره رای ده ور یین هیزین ئەسمانی ئەوین زیره قانییا ده قهرین سنووری دکر، ئەم چه ند رۆژه کا ب ریکیتشه گیرۆ بووین، رۆژه کی نیزیکی نیقرۆ گه هشتینه گه لیه کی کوور و دریش و تیر ئاف و دار و بار، ههردوو بریندار لهن داره کی دروونشتی بوون و هژماره کا پیشمه رگا زیره قانی لی دکر، پشتی سلاڤ و بیئفه دانه که کورت برینین بریندارا من تیمار و ده رمان کرن. دوازه رۆژا ل ور ماین، برینداره ک چاک بوو یی دی ژی کاودانین وی به ره و چاکییی چۆن.

(۴۳) ره شید محمه د تا هر سپینداری ل ۲۸ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

(۴۴) قه فته ک ژ سه رهاتییین پیشمه رگایه تی، چاپخانا خه بات، دهۆک، ۲۰۰۰، بپ ۴۰-۴۳.

پاشی شه‌گه‌ریاينه (کۆماتەي) و برينداري هيتژ بريناوي چاک نه‌بووي مه‌ دگهل خۆبۆ
کۆماتەي شه‌گوهاست و ل و ر دهاته ده‌مانکرن تاکو چاک بووي.
بقي ئاوايي ئەو روودانا دلته‌زين و پرنئيش و ئازار ب دوماهي هات و هه‌ردوو
برينداري تا نوکه دژيندارن و دته‌ندورستيايه‌کا چاک دانه. مايه بيژين پشتي هنگي
تاوانبار محه‌مه‌د ساله‌ح کوخي ل باژيري مووسل ل سه‌ر ده‌ستين ريکخستننن نه‌يني
بين پارتی ديموکراتی کوردستان گه‌هسته سزايي خۆ و هاته کوشتن^(٤٥).

(٤٥) مسعود البارزاني، البارزاني والحركة التحررية الكردية، الجزء الثالث، ص ٢٦٥.

به‌اشی پینجی:

شهید محمود نیردی د ترازوویا میژوویدا

- سه‌خله‌تین شهید محمود نیردی.

- ژ گۆتتین وی.

- دیژن.

- شهید محمود نیردی د وژدانن خه‌لکیدا.

گهلی کوردستانی و پهفتارین ناشرین و هۆقانه ئه‌وین دوزمنا ده‌ره‌هقی وان ئه‌نجام ددان، مه‌حمود ته‌نگاڤ و دلگیر دبوو^(۲).

دبیژن ل باژیرکه‌کی کوردستانا باشوور سیخوره‌کی حکومه‌تی ئافره‌ته‌کا کورد ده‌ست گیردکه‌ت و ل پیش چافین هه‌ڤزینی وی زۆری ل ناموسا وی دکه‌ت، کو ئه‌ف په‌یاما دل شکین و هه‌تکبه‌ر ب ریکا ریکخستنن پارتی د نامه‌یه‌کیدا دگه‌هته مه‌حمود ئیزدی، مه‌حمود ئیکجار پی ته‌نگاڤ دبت و ئاخینکه‌کا درێژ راده‌یلت، (ره‌شید محمه‌د تاهر سپینداری)^(۳) دبیژت: چاخێ ئه‌ف نامه‌گه‌هشتیه‌ ده‌ستی مه‌حمودی ئه‌ز دگه‌لدا بووم و دگه‌ل کۆمه‌له‌کا پیشمه‌رگا ل مالا (محمه‌د شینۆ) ل گوندی (ردینیا) ل به‌ری گاره‌ی ئه‌م دروونشتی بووین، هنگی مه‌حمود گه‌له‌ک تیکچۆ، مه‌پرسار ژیکر و گوته‌ی: ته‌ خیره‌؟ وی گوته‌: تاوانه‌کا ئابرووبه‌ر دژی هاوولانییه‌کی کورد ژ لای سیخوره‌کی حکومه‌تی ڤه‌ هاتیه‌ ئه‌نجامدان، گه‌ره‌که ئیرو هه‌ر کورده‌ک -ل هه‌ر ده‌ره‌کی بت- ده‌نگی نه‌رازیوونێ بلندکه‌ت و گه‌ره‌که شان جوهره‌ کریتییا بو زارۆکین خو و ته‌ف جیهانی ڤه‌گیرین دا بزنان تا چ راده‌ی دوزمنی مه‌ پی به‌دره‌وشت و درنده‌یه!

مه‌حمود ئیزدی د کۆمبونین حزبی و سمینارین خودا بو خه‌لکی ئه‌ف جوهره‌ په‌فتارین کریت دکرنه‌ نمونه و دگوته‌: ئه‌ف سته‌ما پی هاوتال سه‌ر گه‌لی مه‌ هه‌یه و خه‌بات و تیکۆشینا مه‌ وه‌ک پارتی ژ بو وی یه‌کییه‌ کو ئه‌ف زوتم و سته‌م و زۆرداری لسه‌ر مه‌ نه‌مینت و ژبن ده‌ستین به‌دکار و ناحه‌زا رزگار بین و ل سه‌رانسه‌ری کوردستانی ب نازادی پی شا بین^(۴) لیره بو مه‌ خویا دبت کو مه‌حمود ئیزدی ب دل و هۆش و گیان ڤه‌ دگه‌ل ئیش و نازارین ملله‌تی خو دژیا و ئه‌شینا گه‌ل و وه‌لاتی وه‌ک ئه‌شینا دایکی

(۲) دیداره‌ک دگه‌ل ئه‌حمه‌د سه‌ه‌ن عه‌بدوله‌حمان بامه‌رنی ل ۱۹ی کانونا ئیکتی ۲۰۰۰، ده‌ۆک؛ سه‌عید محمه‌د عه‌بدولقادیر ئه‌لولی ل ۷ی کانونا دووی ۲۰۰۱، ده‌ۆک، ژدایکیبون ۱۹۵۰، ل سالا ۱۹۷۷ی ل سه‌ر ده‌ستین عادل مزووری دناڤ ریزین پارتیدا هاتیه‌ ریکخستن، نوکه‌ ل ده‌ۆک بی ئاکنجیه‌.

(۳) دیداره‌ک دگه‌لدا ل ۲۸ی چریا دووی ۲۰۰۰، ده‌ۆک.

(۴) نامه‌ک ژ هه‌جی عه‌لی حسین ئیکمه‌له‌ی ل ۱۴ی کانونا دووی ۲۰۰۱، ژدایکیبون ۱۹۵۱، نوکه‌ ل ده‌ۆک بی ئاکنجیه‌؛ محمه‌د شینۆ محمه‌د ئه‌مین ل ۳۰ی چریا دووی ۲۰۰۰، ده‌ۆک.

تيكەلى خوونا وى ببوو و ژ ھەر ئەقینەكا دى رەواتر و پېرۆزتر دزانى.

كربارتىن مەحموود ئىزدى يىن لەشكرى و تەكتىكىن وى يىن لەشكرى و سىياسى ئەوین دقئى پەرتووكئى - بەشى دووئى - دا ھاتىنە توماركرن، بەلگە و گرۆقىن رۆن و ئاشكرانە كو مەحموود قەھرەمانەكى و پىرەك و نەبەز و ب سەماخ بووئە. د شەراندە نىشانىن ترس و بئى ھىقى بوونئى لئى ديار نەدبوون و رەشە بۆ پىشمەرگا چئى نەدكرن، ھەر جھەكى قىابا خۆ بگەھىنتى چەندئى ئاستى با و چەندئى ل ژىر چاقدىرىبا لەشكر و پەشەك و نوكرىن دوژمنان با، د كارى بۆ خۆ رى خوشكەت و ب ئاسانى و بئى ترس خۆ بگەھىنتى داکو مەرەما ددلى خۆ دا بجه بىنت^(۵)، ھەرەسان مەحموود ئىزدى گەلەك رەفتارىن سەير و تەكتىكىن سەمەرە دگەلەك بوار و دەرەفە تاندا بۆ ترساندن و سەر لئى شىواندنا دوژمنى پەپرەودكرن، بۆ قئى چەندئى (فرمان سالەح نەرمو)^(۶) سەرھاتىبەكا مەحموودى يا ئەنتىكە دكەتە نمونە و بەلگە و دبىژت: رۆژەكى نژدەكا حكومەتئى ل دەقەرا بامەرنى ل مەحموودى دگەريا، نژدە دچتە گوندەكى مەحموود بى لىبوو، مەحموود پىن د حەسىت، رادبەت ژ گوندى دەرەكەفت، دچتە ئاڧ بىستانا دبىنت زەلامەكى خەلكئى گوندى وئى سىڧا دچنت، مەحموود رەخت و تڧەنگا دادنىت و ل جھەكى قەدشىرت و دچتە جەم وى زەلامى و دبىژتئى: دا جل و بەرگىن خۆ پىك بگھۆرپن من كارەكى پى ھەى! ئەوژى رازى دبت و جل و بەرگىن خۆ پىك دگھۆرن، زەلامى گوندى. خودانى بىستانى سىڧا - دچتە مال و مەحموود ل ئاڧ بىستانى دمىنت و سىڧا دچنت، نژدە دئاڧ بىستانا رادبورت دبىنت زەلامەكى سىڧا دچنت، پرسىبارى ژى دكەن و دبىژتئى: ئەرى تە مەحموود ئىزدى نەدیتىبە. نائىتە ئان گوندا؟ مەحموود بەرسقا وان ددەت و دبىژتئى: باوهرىكەن ئەز مەحموود ئىزدى نەناسم، لئى بەرى چەندەكى زەلامەكى پاپىچاى ب رەخت و تڧەنگا د بەر من را وئى بۆرى! و ب دەستىن خۆ شوپەكى دەست نىشان دكەت و دبىژتە وان ئەو مەرۆڧە ل قئى شوپىن چۆ، نژدە ژى ل دووف وئى شوپىن

(۵) دىدارەك دگەل ئەحمەد حەسەن عەبدولرەحمان بامەرنى ل ۱۹ى كانوونا ئىكئى ۲۰۰۰ دھۆك،

بونس حەسەن محەمەد ئىمومونكى ل ۲۳ى كانوونا دووئى ۲۰۰۱، دھۆك.

(۶) دىدارەك دگەلدا ل ۲۴ى كانوونا ئىكئى ۲۰۰۰، دھۆك.

دچت، پشتی نژده ژ گوندى دووردكهفت، مهحموود جارهكا دى رخت و تفتهنگا هل دگرت و دچته مالا كابرایی گوندى و جل و بهرگین خو دکهته بهرخو و نامهیهکی دنقیست و داخوای هه ژ وی كابرایی دکهت كو دهمن نژده دزقرت وی نامی بدهته دهستی بهرپرسی وان، كابرا داخوای مهحموودی بجه دئینت، بهرپرسی نژدی و ههقالین دگهلدا ژوی رفتهارا مهحموود ئیزدی حیبهتی دبن و شاقس دمین!

ب گۆرهی ناخفتنین كهسانین پیشمه رگایه تی و کاری ریکخستن دگهل مهحموود ئیزدی کرین و ل دووف ناخفتنین گهلهک وهلاتییا، مهحموود كهسهکی ب هه بیهت و خودان كهسایه تییه كا ب هیز و کیم وینه بوویه، هه موو خه لکی کورد ب شیتویه کی گشتی و كهسانین دهوویه ری وی ب شیتویه کی تاییه تی ریز و به هایه کی تاییهت ددایی و هه ژدی دکر و كهیفا وان پی دهات، وی بخوژی هه ژ هه قالین خو دکر و ریز لی دگرت و ناخفتنین دل شكین نه دگوتنه وان و دگهل هه موو خه لکی ژ كه چ و کوپ و پیر و گهنج و زارۆكان زۆری دلسۆز و دلۆقان بو^(۷).

مهحموود ئیزدی د په یوه ندیین خو دگهل هه قالین پیشمه رگه دا زۆر یی سه ركه فتی بوو، دگهلدا یی گونجای بوو، ئیجا هه ر ئه ركه ك و كاره کی وی ئه و هه قال پی راسپاردبانه، ب شیتویه کی جوان و ریک و پیک و ب دلخوشی وان ئه و ئه ركه جیه جی دکر^(۸). د گه ریانین خو یین پیشمه رگایه تییه و ئه نجامدانا كریارین له شكریدا، ئه گه ر هاتو كه فته بانه د ته نگا قییه كیدا، بو دانا بریاران نه یی تا كره و بوو، به لكو تا راده یه کی یی دیوكراسی بوو، گوهی خو ددا بیرو راییه هه قالآ و پاشی ب هه قرا دگه هشتنه بریاره کی^(۹).

مهحموود ئیزدی هه ردهم یی گه شبین و وره بهرزبوو، یی ژیر و شارهزا و بیرتیژ و

(۷) زۆریه یا كه سین مه دیدار دگهلدا کرین و ناقتین وان دفتی په رتووی هاتین قی چه ندی جهخت دکن.

(۸) دیدارهک دگهل ئه حمده حه سه ن عه بدولر ه حمان بامه رنی ل ۱۹ ی کانونا ئیکتی ۲۰۰۰، دهۆک.

(۹) دیدارهک دگهل شه هاب ئه حمده خالد میرانی ل ۲۲ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک؛ ره شید محمه د تاهر سپینداری ل ۲۸ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

دلسۆز بوو بۆ ملله تى نه دقيا زبان بگه هته خه لکى، دگه ريانين خۆ يين به رده و امدا ده مى
ئەو و هه قالين پيشمه رگه دچونه گوندا، ئەگەر هات و ئەو دگونديدا بانه و له شکرى
حکومه تى هاتبا، بله ز ژ گوندى دهر دکه فتن و هه ول ددا چوو شه رو پي تکدادان دگونديدا چى
نه بن داكو زبان نه گه هته خه لکى بي گوننه ه و پشتى له شکر ژ گوندى دهر دکه فتن و ژ
ده قهرى پاشه کشى دکر، ئيکسه ر مه حمودى دگه ل چهند پيشمه رگه يه کا خۆ دگه هانده
گوندى و دگۆته هه قالين خۆ ئەو سه هما له شکرى حکومه تى ددل و ميشکى گونديياندا
چاندى ب چۆنا مه ئەو سه همه نامينت و هه ر پيشمه رگه ل جه م وان دى مينت خودان
هه بيه ت^(۱۰).

هه ر جقاته کا مه حمود ئيزدى چۆبايى و زانيبا باوه ر پي تکه ره کى حکومه تى ل جقاتى
يى روونشتييه، خۆ نيزيکى وى دکر و دان و ستاندى دگه ل دکر و دگه ل دئاخفت، و
هنده ک جارن تغه نگا خۆ ژى دده ستا دکر، ره نگه مه رها وى ژوى چهندي ئەو بوو، به لکو
ئەو جۆره پيزانين بگه هنه ده زگه هيىن سه رکوتکه ريىن حکومه تى و د ئە نجامدا ئەو متمانه و
باوه رييا وان ده زگه هان دايه وان توخمه که سان لاوازيت، د هه مان ده مدا ده مى هه قالين
خۆ - نه مازه ريکخستين نه ينى - ل جقاتا و ل ناڤ خه لکى دديتن پووته پى نه ددا و
هه ول ددا چوو گومان ل جه م خه لکى په يدا نه بت کو ئەو که س پارتي نه^(۱۱).

هه ره سان مه حمود ئيزدى مرۆڤه کى نه ته وه په رييس و خه مخورى گه ل و وه لاتى خۆ
بوو، د خوښى و نه خوښييين خه لکيدا به شدارى دکر^(۱۲)، ده مى پيشمه رگه يه ک يان

(۱۰) ديداره ک دگه ل سلۆ خدر ل ۲ى گولانى ۲۰۰۱، بنگه هى لالش، دهۆک؛ يونس سه سه ن محمه د
ئيمونکى ل ۲۳ى کانونا دووى ۲۰۰۱، دهۆک،

(۱۱) ديداره ک دگه ل جه مال ته يب عه بدولر هحمان زاويته يى ل ۲۳ى کانونا ئيکى ۲۰۰۰، دهۆک؛
ره شيد محمه د تا هر سپينداری ل ۲۸ى چريا دووى ۲۰۰۰، دهۆک.

(۱۲) ديداره ک دگه ل حسين ئوسمان يوسف كانيا باسكى ل ۱۴ى کانونا دووى ۲۰۰۱، دهۆک،
ژ دايبکيون ۱۹۵۷، ل سالا ۱۹۷۷ى ل سه ر ده ستين عادل مزوورى دناڤ ريزين پارتي دا هاتييه
ريکخستن، نوکه ل دهۆک يى ئاکنجيه؛ عيسا فه رخۆ محمه د ل ۱۹ى کانونا دووى ۲۰۰۱،
دهۆک، ژ دايبکيون ۱۹۲۸، د ساليى هه فتياندا موختارى گوندى ميژى بوو، نوکه ل که مپا
ئه ترووش يى ئاکنجيه؛ سليمان مراد سه سه ن ل ۸ى ئيلونى ۲۰۰۲، باعه درى.

هه‌قاله‌کی پارتی نه‌خۆش دبوو یان بریندار دبوو، یان ژلایێ حکومه‌تی ڤه دهاته گرتن و زیندان کرن، یانژی هه‌ر ئارێشه‌کا دی ب سه‌ری هاتبا، مه‌حمودی سه‌را خێزانێن وان ددا و ل دووف شیانین وی ده‌می یارمه‌تییا وان ددا و خه‌لک ژێ هاندان کو هاریکاریا خێزانین وان بکه‌ن^(۱۳)، (میرزا یوسف کانیا باسکی)^(۱۴) ڤی چه‌ندی دووپات دکه‌ت و دبیترت: ده‌می ئەزل سالآ ۱۹۷۶ی ژلایێ حکومه‌تی ڤه هاتیمه‌ گرتن و بۆ ده‌می (۳۵) سیه‌ و پینج سالان هاتیمه‌ زیندان کرن، هنگی هه‌قال مه‌حمود چه‌ندین جارا سه‌ره‌دانا خێزانا من کربوو و هه‌ر جار گوژمه‌کی پارا ژێ وه‌ک خه‌لات و هاریکاری دابووێ.

ژلایه‌نی جفاکی و که‌سایتییا خۆڤه‌، مه‌حمود ئیزدی مرۆڤه‌کی مه‌شرف خۆش و زمان خۆش و شرین و ئاخفتن نه‌رم و هه‌لیم بوو، هندی بیژی هند یی روح سڤک و که‌یف خۆش و دل فره‌ه‌ بوو، که‌سه‌کی ساکار و ساده‌ و بی فیزیوو، بی هیتن و باربه‌ر و لسه‌ر خۆ و خودان سه‌بر و ئارامه‌کا بی قام بوو، بی دامان پاک پاقتوو^(۱۵) به‌رده‌وام هه‌قالین پیشمه‌رگه‌ ئاگادر دکرن و دگۆتی: ئەم پیشمه‌رگه‌ینه‌، ئامانجا مه‌ یا پیروژه‌، ئامانجا مه‌ نازادییا گه‌ل و وه‌لاتی مه‌یه‌، پاراستنا روومه‌ت و نامووسا خه‌لکی مه‌یه‌، گه‌ره‌که‌ ئەم ڤی ناڤی پیروژ و ڤی ئامانجا پیروژ نه‌شیوینین و خراب نه‌که‌ین و دچارچۆڤه‌کی پاک و بژویندا ره‌فتاری دگه‌ل که‌چ و ئافره‌تین خه‌لکی خۆ بکه‌ین. هه‌موو که‌سین کو مه‌ پێزانین ل دۆر ژیان و خه‌باتا مه‌حمود ئیزدی ژێ وه‌رگرتن سنج و ره‌وشتی وی بی پاک و نایاب جه‌خت دکه‌ن، خانم (ماریا عومه‌ر مسته‌فا)^(۱۶) ئیکه‌ ژ وان که‌سا کو ڤی چه‌ندی دووپات دکه‌ت و دبیترت: هنگی ئەم ل گوندی دژیاین، ده‌می مه‌حمود ئیزدی و هه‌قالین خۆ بیین پیشمه‌رگه‌ ده‌اتنه‌ مالا مه‌ گه‌له‌ک که‌یفا مه‌ پی ده‌ات، براستی وه‌ک کوپێ خۆ

(۱۳) دیداره‌ک دگه‌ل سلۆ خدر ل ۲ی گولانی ۲۰۰۱، ده‌وک.

(۱۴) دیداره‌ک دگه‌لدا ل ۱۹ی کانوونا ئیکتی ۲۰۰۰، ده‌وک.

(۱۵) زۆربه‌یا که‌سین مه‌ دیدار دگه‌لدا کرین و ناڤین وان دڤی په‌رتووکییدا هاتین ڤی چه‌ندی جه‌خت دکه‌ن.

(۱۶) دیداره‌ک دگه‌ل دا ل ۱۹ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، که‌مپا ئەترووش.

من ئەو دڤيا، وى ژى دگۆته من تو وهك دايكا منى! مه خزمه تا وان دكر، خوارن ددابين،
جل و بهرگين وان دشووشتن، ناننى رپكا وان بهرههف دكر، مهحموودى دگۆته ههقالين
خۆ ئافره تا كورد د خزمه تا پيشمه رگادايه، ئەوژى وهك پيشمه رگهيه، گه ره كه ئەم
چاڤديرييا وئ بكهين، سوپاسييا وئ بكهين، رۆلئى وئ پيش چاڤ دانين و ب باشى
بنرخينين، وهك دايك و خوشكين خۆ دان و ستاندين و ربهفتارى دگه لدا بكهين.
مهحموود ئيزدى ئەف هه موو سه خله تين باش و بژاره هه بوون، لهو درۆزانين شهري
پارتيزانيييدا و د ماوهيه كي كيمدا دبه پيشمه رگهيه كي ناقدار و بناڤ و دهنگ، تا
نۆكه گه لئى كورد شانازيبي پئ دبهن.

- ژ گۆتتین و س:

د ژيانا خو يا پيشمه رگايه تيبيدا، مه حموود ئيزدى ههول دايه بيبير و رايين خو دبوارين جوداجودا ده ده ربيرت و گۆتتین پر بهها پي گۆتینه، دکارين بيژين نهو گۆتن مينا پهندا لي هاتينه و ههتا نوکه دناث کورداندا مايه و وهک نمونه دگهلهک دهرفه تاندا بو گهلهک ههلوستان دئينه بکاريان. ههلبهت نهف گۆتتین پر بهها مه ژ گهلهک کهسان وهرگرتينه و دايه نقيسين، زندهباري وان گۆتتین (ئهحمهه قهرهني) دگۆفارا مه تين ژماره (64) يا گولانا سالا 1997ي دا به لافکرين. چاخى مرۆف شان په يقين برهقه دار دخونت يان گوھ لي دبت، دلسووزي و مييراني و بيريژيبيا شه هيدى بو مرۆفي خوبا دبت.

- (1) گه لي کورد خودان ناخ و نيشتيمانه، چهند نه خوشيبيا بيينيت و چهند ئاستهنگ بکه قنه دريکيدا، ههکه دوور و ههکه نيزيک هه ر دي گه هته ئارمانجا خو.
- (2) گه لي کوردا ئيک بگرن، پشته قانين دوزا خو بن و نه بنه نوکه رين دوژمنا.
- (3) شقانه تي، جوتباري... کاري پيروزن، چونکه نه گه رين په يدا کرنا ژيانه کا خوش و به خته وهرن بو خيتراني، لي مرۆف چ کاري بکهت گه ره که ملله تي خو ژبير نه کهت و هه ر خزمه تا وي بکهت.
- (4) شوهره شا گولانا پيشکه فتنخواز دريژ پيده را شوهره شا ئيلونا مه زنه، بناغه کي توند و موکم هه يه، گه ر نه م قتيکرا پشته شان و هاريکاريين هه ر دي گه هينه قوناغا مه دقيت.
- (5) مه نه قيت کهس په سنا مه کوردان ب مييراني و شه رکه رين چاک بکهت، چونکه هه رده م نه م شانازيبی ب هونه ر و نه ده بي خو دبه يين.
- (6) زاروکين خو هان بدن داکو بچنه قوتابخانا و فيري خووندن زانينی بن، چونکه چو مللهت نا گه هنه ئارمانج و ئوميدين خو بي خووندن و زانين.
- (7) حورمهت و ريزگرته ماموستا و ده رسدارين زاروکين مه ژ هه موو پيروزيبان

مهزنتره لهوما همميشه جهى وان دوو چاڤين منن، چما هندهك بى دلوثانى خرابيان تيدا دكهن.

(۸) ژ ميژ قهيه دوژمنى دايه دلخى خو من بكوژت ب چ رتيا ههبت، لى گه ر بزنان كوردان چهند مهحموود ههنه، كوشتنا من بو وان نابته مههمهكا هنده دلخوش.

(۹) باوهر ناكهم كهس ژ كوردان نازا و بليمهتتر ههبت گه ر رتيا راست و دروست بگرن.

(۱۰) مه پى خوشه وهكو پيشمه رگهه ب رۆژا رزگاريا وهلاتى خۆرا گههابينه دا مه پاداشتا خهباتا نهينيا خيرخواز و خو راگرتن مللهتى خو دا باقه و قهنجيا هاوكارتن خو ئيدا كراباه، ههچهنده ئه و خهبات نا ئيته ههقسهنگ كرن ب زير و درافا. دقيت دواقعى بين و نهگوهشين ئه گه ر هزر بكهين، كو نه دووره ئه و خهبات بيته ژبيركرن ههتا هندی ژى كهس نهبت بيژته زاروكين مهژى مه رههبا.

(۱۱) پارتى زانو دوژمنى گيژكه نه هيله بهر پييين خو بينيت، كهيس و فه رسه تان ژ دهست خو نه ده، شهف و رۆژل دور خو بزقره، ل كيتدهر جهى دربى خوش بوو بى ئيك و دوو ب وهشينه و هه ردهم ب خيچ و تهكتسيكين موكم بهركى ژبن پيان بكشينه.

(۱۲) باوهر ناكهم دوژمن ژقى تفهنگا ددهستى مندا ب ترست دهمنى دئيت و عهردى دكولت و تانك و زريپوشين خو دئخته د سهنگه رين موكمدا! ئه قه پرسياره كه و به فه ره مللهت و هسا بيته پهروه رده كرن كو بزانت به رسقا قى رهفتارى دى دى چاوا ئيته دان.

(۱۳) ره شپوشيا هوون دبين، نه رهنكى وهلاتى منه بهلكو دوژمنا په رده كا رهش بسهردا يا كيشاى، دى لاونوزه ندان هلدهن وى په ردا رهش هليين چ بهاره كا رهنگين يا دبندا ههى.

(۱۴) دوستين مه ئهون ههزل يه كيتى و هه فگرنا مه بكهن، باوهر ناكهم ئه و ههبن چونكه ههتا يه كيتيا سوقيه تى ژى كوردين خو بژاندينه و ئيزدى و موسلمان ژ ههف دوو جودا كرينه.

(۱۵) ئەف ئاغا و بەگ و مېرپېن ب فېتېيە كى دېنە نېشتىمان پەرورە و ژېۋ مېستە كا دراقا دېنە خزمەتكار و دار دەستېن دوژمان، يا فەرە يەكەم جار مللەت وان ھەردوو وەرىسېن ئەو يارىيا لسەر دكەن بېرەت، داکو چ جار ان ب داڧ دۆزى نەھېنە حسېبا خەباتكاران، ئان ژى ھندەك جار ان بېنە ناڧداركەن وەكو يارىكەرىن سىياسى. دڧىت ھەموو ھېز، ھەموو قودرەت د بەرھەڧېن ژېۋ بېرنا ڧان وەرىسان، ھەتا ھەردەم ئەو بى بەخت و خۆڧرۆش دېرسواكرى بن و ئەگەر ژنشكە كى ڧە ناڧى وان ھات كورت و كرمانچ پېر و جوانېن كوردان بېژنە وان «رۋو رەش و سەد جار ان رۋو رەش».

(۱۶) ئەڧا رۆژان وەسا تى زانېن كو حكومەتا عىراقى ھزرى دئاڧاكرنا دىوارەكى سنوورى وەكو شوورها چىنى دكەت، داکو نەھېلت ھېزېن پېشمەرگەھى ژ دەڧە نەخاسمە ژ توركيا بېنە ھوندر! ھەتا ئەگەر ئەڧە مەزكرنەكا رادە بدەر بت ژى، لى كارەكى ھۆسان بى لېەر، ھزرە كو تېلبەندىيەكا كەھرەبكرى يان زەڧىيېن مېنكرى دروست بكەت، ھەر چاوا بت كەنيا مەرۆڧى ب رەڧتارا داگىركەر و زۆرداران دىت... نزانن كو ھەموو د حالەتېن پېدڧىدا پېشمەرگەنە و ھەموو كەڧر و زنارېن وەلاتى مە سەنگەرن.

(۱۷) گەلەك جار ان، جاش و خۆڧرۆش وەسان ھزر دكەن، كو دەمى دىنە شەرى پېشمەرگەھى نېچىرەكە دى كەن و زڧرەڧە و خەلاتى خۆ وەرگرن. لى ئەڧە چو جار ان ب دەستڧە نەھاتىيە و ب ھىمەتا زەندېن خەباتكاران چو جار ان ئەڧ كارى وان راست ناىت، بەلكو ھەرچارەكا ل دووڧ بېھنا كەبابا دىن بسەر داخكرنا كەرا ھلدېن.

(۱۸) شەرڧان چەندى نازا و ھشىار بت دەلېڧىن بېھنڧەدانېدا خالېن لاوازل جەم پەيدادېن، لەوما بتنى دوان وەختاندا ھېدى-ھېدى ترس دخوشتە ناڧ دلې من.

(۱۹) يەك ژ شەنگستېن ھەرە گرنگېن پارتېزانىيى شارەزايىا جوگرافيا دەڧەرىيە ب ھەموو كەڧر و شكەڧت و نەوال و دار و بار و نېشانېن زل و رى و رۆبار و گوند و سەروكانىيېن ناڧى... ھتد شان و قودرەتا خۆ گونجاندن و رېبەرىي و خۆ ونداكرن و ڧەشارتنى ژى تشتەكى ڧەر و تەڧاڧكەرى وى شەنگستىيە، دگەل ھندى ژى

پېښور پارتيزان هندی رېشبين ژى نېت كو ئيللا نهو پېنج مه ترين نهو تيدا دى
 بته قادا شهري... ئان دى هه ليكوتته ره كا دوژمنى لسهر نيشييت.

(۲۰) ماكا گوننه هان (ته عري بكرنه)، زور كه يفخوش دېم ده ما كو ژبه دريپن
 پېشمه رگه هى نهف داره دله قيت و ريهين وي د ئوردى مه دا ناچنه خواري... زور
 دلگيرم ژى - نه زى نارېحه تم - چونكه ئاگادارم كو نهو خه لكى عه ربه ژى ب خوړتى
 وي ئينايه سه ر ئوردى مه، نه شين ب ته ناهى دمالين خوه دا بنقن.

(۲۱) هندی چيا هه بن، شورې شگير هه ر دى هه بن.

(۲۲) چاخى هژمارا پېشمه رگه هان دگه ل مه حمودى بوينه ههفت ههشت پېشمه رگه ه
 و ب ريز دبوون و بهر ب گوندا دكه فتنه ري، مه حمود دگرنژى و دگوت: گه لى
 هه فاللا بهرى خو بدنه ريزا پېشمه رگه هان ههفت، ههشت فه وجين له شكرى تيرا مه
 ناكه ن!!

(۲۳) ده مى بارزاني چويه بهر دلوفانيا خودى، مه حمود ئيزدى د سميناره كيدا بو
 پېشمه رگه هان گوت: بارزاني نه مريه و ددلى مه دا هه ر يى ساخه و ريبازا وي هه ر
 دى مينت.

- دبیژن:

دکه له که لا شهري پارتيزانيييدا، د ماوه يي شوړه شا گولانا پيشکه فتنخوازدا، مه محمود ئيزدي چندين کار و کربار و تهکتیکين جوړا و جوړ و سهير و نهنتیکه په پره و دکرن و د هه مان دهمدا وهک پرؤپاگنده بو شوړه شي، ریکخستين حزبي چنده ها رهوش و کارين سهير و سه مه ره ددانه پال قی قه هره مانئ کيم وينه، سه ره رای قی چندی گه لهک ژقان جوړه کاران خه لکه کی دی - نه مازه دلسوزان - ژ هزر و بير و ئاشؤپا خو قه دهوونان و بو ئیک و دوو قه دگيران. هه لبهت ئه و په سن و سالؤخان هندهک جارن تا رادهيه کی ژ راستيی ددووربون، لی خه لکی ل دووف که سه ر و حزره تين دلی خو دروست دکرن و ددانه پال سومبولا پيشمه رگا يه تبيی - مه محمود ئيزدي - و باوه ربه کا ته و او ژي پی هه بوو^(۱۷).

* دبیژن د شه قه کيدا مه محمود ئيزدي چو ههفت گوندا و موختار پاسپاردن کو سبی زوو په يامئ بگه هيننه دام و دهزگايين حکومه تي بين شؤله ژئ^(۱۸). هيترا (حه جی ئيسماعيل حه جی)^(۱۹) قی چندی جهخت دکهت و دبیژت: ل سالأ ۱۹۷۷ئ ئه ز دناف ريزين له شکرئ عيراقيدا سه ربا زبووم، ل فه و جا دوو - ليوأ ۹۳ئ، فه و جا مه هنگی ل باگيرات ل ناوچا زاويته بوو، سبه زوو بوو، ده مژميتر ههفتی سبی بوو، ل بهرده رگه هئ ئوردو و گای ئه ز زيره قان بووم، ههفت زه لامين راپيچای ب جل و بهرگين کوردی هاتن و سلاؤ کر و گوئن: ئه م وين هاتين دی پيزانينا ل دور مه محمود ئيزدي

(۱۷) ئه حمه د قهره نی، ژئدهري بهري، بپ، ۵، ۶.

(۱۸) دیدارهک دگه ل عه بدولر حمان ئيبراهيم شيوخول ۱۱ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهوک.

(۱۹) دیدارهک دگه لدا ل ۳ شواتی ۲۰۰۲، کؤمه لگه ها شاریا، ژدایکبوون ۱۹۴۹، ل سالأ ۱۹۶۸ئ دناف ريزين پارتی ديموکراتی کوردستاندا هاتيبه ریکخستن، نوکه ل کؤمه لگه ها شاریا بی ئاکنجيبه.

دهینه فهرماندی لهشکری، هیقییدارین دهستووری بدهیه مه بچینه ژۆر، مهژی دهستووری داییی و چۆنه ژۆر، فهرمانده شاقس ما نهزانی چبکته، ل وان خوپی و ب ناخفتنن تهحل و رهق ژ ژۆرا خو ده ریخستن و رسوا کرن، پشتی هنگی فهرماندهی گۆته مه: مهحموود ئیزدی ئەفسانهیه!

* جارهکی مهحموود ئیزدی ب جل و بهرگین ئەفسهرا و بناف و نیشانین فهرماندهکی لهشکری چۆبوو ئەمنا (ئامیدی)یی و دان و ستاندن دگهل وان کریو سه بارهت هاتن و چۆنن مهحموود ئیزدی ل وان رهخ و پرویا و چاوانییا پاراستنا تهناهییا دهقهری ژ مهترسی و گهف و گورین وی و داخواز ژ وان کریو کو هه قکارییی دگهلک بکهن بهلکو چارهیهکی لی بکهن! پشتی مهحموود فهگه ریایه ناف هه قالا، وی ئەو چهنده ژوان را فهگیترا و وان ژی ب رۆلی خو ل ناف خه لکی به لاکر و پینانین گه هشتنه ئەمنی بخۆ (۲۰).

* (خه لهف لیاس شنگالی) (۲۱) دبیرت: ل سالا ۱۹۷۸ ی ئەزل گوندی بیلکیتی سه ر ب ناوچا ئەترووش فه مژوولی دروستکرنا گازینۆیهکی بووم، من مهحموود ئیزدی هیچ جارهکی دژیانا خو دا نه دیت بوو، لی باش گوهل ناف و دهنگی وی ببوو. رۆژهکی ئەزل گازینۆیی یی روونشتی بووم، ئۆتۆمبیله که پیک-ئاب ژ جۆری (بیجۆ) ل دهف گازینۆیی راوهستییا، مرۆفهکی ئەفهندی ژی ده رکهفت و هاته گازینۆیی و روونشت و بهحسی دهقهری و مهحموود ئیزدی کر و گۆت: ئەز به لێندهرم، چایهک فهخوار و چۆ. پشتی بۆرینا نیزیکی ده مژمیرهکی دوو ئۆتۆمبیلین لهشکری ل دهف گازینۆیی راوهستییا (نه قیب تهها) ژی ده رکهفت و هاته د هوندر گازینۆییدا سلاک کر و پاشی پرسیارا مهحموود ئیزدی کر، من ژی گۆتی: دژیانا خو دا چ جارا

(۲۰) دیدارهک دگهل مهجید ئیبراهیم عهلی کیرهیی ل ۱۴ ی کانونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک.

(۲۱) ئەف سه رهاتیییه ژلای مهحموود مهحموود ئیزدیقه گه هشتیییه مه ل ۲۸ ی چریا دووی ۲۰۰۰، کو ژ زاردهقی سترانبیژی چیا یی شنگالی خه لهف لیاس نفیسییه، نوکه ل ئەلمانیا یی ناکنجیه.

من مهحموود ئیژدی نه دیتییه و نه ز نه ناسم. نه فسهری وینهک ژ بهریکا خو دهرانی و گوت: نه فیه، من هو بهری خو دا وینهی، من ناسی و ئیکسه ر گوتنه نه فسهری: بهری ده مزمبیره کی نه ف مرؤفه ل جهم من ل گازینوی بی روونشتی بوو، بهر ب گوندی شکهفتی چو، نه فسهری گوت: ل سهر سهری من نه ف شو ره شگیپه!

* ریقه بهری ناوچه کی رۆژانه رهفتارین ناجوان دگهل گوندین سهر ب وی ناوچی فه دکرن و ئاختنین ته حل و نه خو ش ئاراسته ی موختار و گوندییان دکرن و دگوتی: بوچی هوون نانی دده نه مهحموود ئیژدی؟ مهحموود رادبت شه فه کی خو ب جل و بهرگین نه فسه ران دگهورت و دوو سی پیشمه رگا ب جل و بهرگین سه ربا زین حکومه تی دخه ملینت و دگهل خو دبهت و وی شه قی دچته مالا ریقه بهری ناوچی و لی دبهت میثقان، پشتی گه نگه شه و دان و ستاندنه که کورت، داخوازا شیقی ژی دکهت، نه وژی شیقه که باش ژپرا دئین، مهحموود و هه فالین خو شیقی دخون و کاری خو دکهن دا بچن، بهری خاترا خو بخوازن، مهحموود دبیتزه ریقه بهری ناوچی: ته بوچی شیف دا مه؟

- چونکه هوون میثقان.

- ته بخو شیف دا من و تو گه فال هه ژار و به له نگازا دکه ی و دبیتییه وان خوارنی نه دده نه مهحموود ئیژدی.

- تو کی؟

- نه ز مهحموود ئیژدی مه! هاتنا من بو مالا وه، هو شداریییه بو ته ... نه م پیشمه رگه یینه، د چه کدارین، گوندی د ناچارن خوارنی بده نه مه، خه لکی ته نگاف نه که، بو ته نه یه باشه! نه گهر هوون خو شمیرن که ره مکهن وهر نه مه نه م وی ل چپای و قه بی وه دخوا زین^(۲۲).

(۲۲) نه حمده قهره نی، ژیده ری به ری، بپ؛ عه زیز ئیبراهیم عه لی کیره بی ل ۱۴ ای کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهوک، ژدایکبوون ۱۹۳۴، ل سالا ۱۹۶۱ ای دنا ف ریزین پارتیدا هاتییه ریکخستن، ل سالا ۱۹۷۶ ای ریکخستنا خو ل سهر دهستین مهحموود ئیژدی نووژهنکریه، نوکه ل دهوک بی ئاکنجییه.

* دبیژن مەحموود ئیزدی ل هەموو باژێر و باژێرکێن کوردستانا باشوور دهاته دیتن و چالاکى و کارین نههنگاڤ دکرن^(۲۳). ئیکى دگۆت^(۲۴): ئیروکه ل دهۆکى ل بهر دهرى نانپیتزییهکى بوو نان ژى دکرى، ئیکى دى دگۆت^(۲۵): ئیروکه ب جل و بهرگین ئەفسهرا چۆبوو ئەمنا (سهرسنکى) و گۆتبوو: بۆچى هوون چارهکى ل مەحموود ئیزدی ناکه؟ ئیکى دگۆت^(۲۶): هەر ئیروکه من مەحموود ئیزدی ب راپیچا ئەفسهرا دیتییە چۆبه د هوندر (ئورۆزدى پاک) دا و پۆلیسین زبیرهقان ژتیرا تهمهنا کریه و ئیک ژ وان سزادایه، چونکه سستی د ئهركى خو یی لهشکریدا کر بوو! ئیکى دى گۆت^(۲۷): ئیروکه مەحموود ئیزدی چۆبوو خوارنگههکى، هندهک ئەفسهرا لى دروونشتى بوون، ئەوژى ب راپیچا ئەفسهرا یی خهملاندی بوو، پشتى خوارن خواری حهقى وان ئەفسهرا دایه و گۆتییە خودانى خوارنگهه: ئەگەر گۆتنه ته کى حهقى مه دایه؟ توفى نامى بدهی، وى نامهک نقیسی بوو، ئەو نامه دا خودانى خوارنگهه. چاخى ئەفسهرا خوارن خواری و قیای دهرکهتن، خودانى خوارنگهه ئەو نامه دا وان و گۆتتى ئەو ئەفسهرا ب رهخ وهقه یی پروونشتى حهقى وه دایه و ئەف نامه دایه منه، دهمى ئەفسهرا نامه فهکری و خواندی، سهیرین! چاوا ئەو مەحموود ئیزدی بوو.

* دبیژن: دهمى پيشمه رگه ژ گوندا دهرکهفتن، مەحموود ئیزدی د پیشییا وان دا چۆ و ل بهر چاقتین خه لکى بۆ لایه کى دچۆن، چاخى ژ بهر چاقتین خه لکى هندادبوون، بهرى خو دگهۆرین و بۆ لایه کى دى دچۆن. جار هه بوو، مەحموود ئیزدی دگۆته

(۲۳) ئەحمەد قەرەنى، ژێدەری بەری، ب. ۶.

(۲۴) دیدارهک دگهل تاها ئیبراهیم عەلى کێرەیی، ل ۱۴ى کانونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک.

(۲۵) دیدارهک دگهل رهشید محەمهەد تاھر سپینداری ل ۲۸ى چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک.

(۲۶) ئەحمەد قەرەنى، ژێدەری بەری، ب. ۶.

(۲۷) هەمان ژێدەر، ب. ۶.

ههڤالين خۆييين پيشمه رگه ، فان رۆژا له شكري حكومه تي دي ئيته دهڤه را.... يان
گوندي.... ههلبهت نه و چهنده ل دووف شاره زابي و شروڤه كرنا وي بوو بو كاودانا
و جم و جولين پيشمه رگا^(٢٨).

(٢٨) ديدارهك دگهل عيسا موسا حه يدهر ئيمونكي ل ١٦ي كانوونا دووي ٢٠٠١، دهوك.

- شهید محمود ئیزدی د وژدانن خه لکیدا:

محمود ئیزدی د ژيانا خو یا پيشمه رگايه تيبیدا، ب زمانن خو بې خوش و ناخفتنن نهرم و شرين و رفته تارين خو بېن جوان و كه سايه تيبيا خو يا ب هيز و خزمه تا خو يا بهرده وام و كيم وینه و زيره كي و چه لهنگي و بليمه تيبيا خو كاري بوو ههز و قيانا خه لكه كي زور ژ گه لئ كورد ب دهست خوځه بينت و جهن خو ددلي و اندا چي كه ت، ئەف چه نده بو مه پتر روځ و ئاشكرا بوو، ده مې مه ب مه رها كو مكرن و ب ده ستقه ئيانا پيزانينا ل دور شه هيدى سه رهدان دبرنه مالمين كه سانين دگه لدا ژيانن ژ پيشمه رگه و وهلا تيبيان. ژبه ر قن يه كن مه ب فه ر ديت بابه ته كي تاييه ت ژ قن په رتووكي ل ژير ناقن (شهيد د وژدانن خه لکيدا) ته رخانه كين، داکو ژ خونده قانين هيزا را خويابت تا چ راده ي كه سايه تيبيا محمود ئيزدی لسهر ميشك و دهرووني وهلا تيبيا كورد كه سايه تيبيا كه كاريگه ربوويه.

ل زفستانا سالا ۲۰۰۰، شه ۴هه كا باران و سه رما، مه قه ستا مالا وهلا تي (محمده شينو) كر، كو محمود ئيزدی د مالا و اندا -ل بن كه پرا وان- شه هيد ببوو، نه وژي دگه لدا بريندار ببوو. گه هشتينه دهري مالن و ده رگه ه مه قوتا، كه چكه كه بچووك ده رگه ه ژ مه را فه كر، مه پرسيار ژئ كر:

- ئەښه به مالا (محمده شينو)؟

- به لي، مالا مه يه، (محمده شينو) باي منه.

- باي ته ل ماله؟

- به لي، كه ره مكن.

ئه م ده رباز بووين و چوبنه ژور، مه سلاڅ كر و روونشتينه خوارئ. خودانن مالن پيره ميره كي ب ناف سالفه چوبي، سه ر و ربه سپي و روو چرمسي بوو، كابانيا وي ئافره ته كه سه ره به زمان خوش و چاڅ فه كرى بوو، هه ردوو دگه ل هنده ك زاروكان ژ كه چ و كوران، دگه ل مه دا ديه ك ژوريدا روونشتينه خوارئ. پشتي سلاڅ و بخيره اتنن

مه‌ره‌ما ئەم پى چۆين مه ژ وانرا خوباكر، (محهمه‌د شينۆ محهمه‌د ئەمين) (٢٩) سه‌رى خۆ بلند كر و به‌رى خۆ دا مه، هزرين خۆ كرن، ئاخينكه‌كه كوور پراهيلا، پاشى ب ده‌نگه‌كى پر خه‌م و كوژان گوٽ: هوون ب خيتر هاتن، سه‌سه‌ران و سه‌ر چاقان، ب راستى وه بيريتر كه‌فن ئينانه بيرا من، نى مه‌حموود وه‌كى كورپى قى مالى بوو، هه‌ر ئيك ژ قى مالى بوو! د شه‌ره‌كى دا ده‌ستى وى بريندار ببوو، هاته‌ مالا مه و پتر ژ مه‌هه‌كى د سه‌رداڤا مه‌دابوو، پابوون و پروونشتنا وى دگه‌ل خيترانا من بوو، ئيكى دگوٽنى (دختور جه‌لال) برينا وى ده‌رمان دكر، هه‌ڤالا ده‌رزىك و ده‌رمان ژ (ناميڤدى) يى ژيتر دئيان، مه‌حموود ل مالا مه ما تاكو برينا وى چاك بوويى، ئەو چۆ خيتر ژ وه‌غه‌را خۆ ببينت، لى داخ و كه‌سه‌ر بۆ مه‌هه‌لان! مه‌گه‌له‌ك وه‌ختين خۆش و نه‌خۆش پيڤكه‌ بۆراندينه بيه‌هاتنين وى من دئيشين، ئەم چ جارا وى ژبير ناكه‌ين، ب راستى مه‌حموود كورده‌كى په‌روه‌ربوو، ب راست و دروستى كار دكر، ملله‌ت ئى يى رازى بوو، وى بۆ ملله‌تى دكر و ملله‌تى ژى يا پى چيڤبوو ژيتر دكر. وه‌لاتى (محهمه‌د شينۆ) پيڤه‌ دچت و ديڤت: رۆژه‌كى ژ رۆژان مه‌حموود د مالا مه‌دابوو، برينا ده‌ستى وى هه‌تر چاك نه‌بوو، له‌شكرى حكومه‌تى هاته‌ ده‌قه‌را به‌رى گاره‌ى و به‌ر ب گوندى مه‌هات، به‌رى له‌شكر بگه‌هته‌ دگونديدا، مه‌ رابه‌رييا مه‌حموودى كر و گه‌هانه‌ ئاسيڤه‌هه‌كى ل چيياى. له‌شكر هات و خه‌لكى گوندى مه‌ كوٽكر، هنگى ره‌مه‌زان بوو، ئەم ب رۆژى بووين، ئەفسه‌رى فه‌رماندى له‌شكرى -نزانم پله‌يا وى چبوو- بۆ مه‌ ئاخفت و گوته مه " ئەز دى پرسپاره‌كى ژ وه‌ كه‌م، ئەگه‌ر راست هوون موسلمان بن، رۆژيگر و نقيژكه‌رين، هوون دى ب راستى به‌رسقا من ده‌ن! ئەفسه‌رى به‌رده‌وامى ب ئاخفتنا خۆ دا و گوٽ: مه‌ پيترانينين راست و دروست و باوه‌رپيكرى هه‌نه‌ كو مه‌حموود ئيژدى يى برينداره‌ و به‌رى دوو سى شه‌ڤه‌كا ل قى گوندى بوو، د خوار و شه‌دخوار و برينا وى ده‌هاته‌ ده‌رمانكرن! ئەز دزانم هوون مه‌حموودى ناكورژن و ناگرن، به‌س بۆ من بيژن ده‌مى ئەو ژ گوندى ده‌ركه‌فتى ب كيژ ئاليڤه‌ چۆ و به‌س؟ مه‌ هه‌مووا پيڤكه‌ ژيتر سووند خوار و گوٽى: مه‌ مه‌حموود نه‌ديتبييه‌ و نه‌ناسين و چوو جارا نه‌هاتبييه‌ گوندى مه‌يه‌! ئەفسه‌ر تووره‌بوو، داخواز ژ مه‌ كر رابينه‌ ژ

(٢٩) ديڤاره‌ك دگه‌لدا ل ٣٠ى چريا دووى ٢٠٠٠، ده‌وك.

پیرشه، ئەم رابووبین، ویژی وینەیهکی فۆتۆ بۆ مە گرت، پاشی گۆتە مە پروونین، ئەم پروونشتین، وینەیهکی دی بۆ مە گرت. وی رۆژی وی ئەفسەری ئەم گەلەک تەنگاڤ کرین و گەف ل مە کرن و گەلەک ئاخفتین رەق و کریت ئاراستە ی مە کرن لی مە دان پیدان ب هیچ تشتەکی نە کر، ئەو چەندە مە ل سەر خۆ قەبوول کر چونکە مەحمود یی هەژی بوو، یی عەزیز بوو ل بەر دلێ مە.

وەلاتی (مەحمەد شینۆ) پیرەمیترەکی زمان خۆش و شرین، مالهە ساکار و سادە هەبوو، کورەکی وی شەهیدئ شۆرەشی بوو، وینێ وی ب دیواری خانیشە یی هەلاویستی بوو، دەمی بۆ مە دئاخفت، هەر بێهەنەکی جارەکی بەرئ خۆ ددا وینێ کورێ خۆ و کەسەرەک رادەیتلا، ئەندامین خیزانا وی هەموو ل دەوروبەری مە دروونشتی بوون، ددەلیشەکییدا هەڤژینا وی دایکا جەمالی ب دەنگەکی مەلوول گۆت: ئەم چوو جارا مەحمودی ژبیر ناکەین، هندی هند یی باش بوو، من بخۆ ئەو وەک برایی خۆ دڤیا.

ب ئاراستە کرنا هەندەک هەڤالا و ب ئومیدنا جەماندنا پیزانینا ل دۆر شەهید مەحمود ئیزدی، رۆژەکی مە قەستا گوندئ (ئارماشی) کر و ل مالا خانم (بیریشان پتۆ ددا) (۳۰) خوشکا شەهیدئ ناقدار (ئیسحاق ئاتووشی) بووینە میتشان. وەکی یە دیار (بیریشان) ئافەرەتەکە ریزان بوو، دگەل دۆزا گەلی کورد یا دلسۆز و دلۆڤان بوو، خەبات و تیکۆشینا مللەتی کورد دژی زولم و زۆر و ستەمی پەسەند دکر و کارێ پیشمەرگا ب کارەکی راست و رەوا دزانی و دوهختیدا مینا هەزاران ئافەرەتین کورد ب دلەکی فرەه خەزمەتا وان کرە و هەر ژ بۆنا کوردینییی گەلەک ئیش و ئازار و نەخۆشی دیتینە، یا مەلوول و خەم گران بوو، دەمی دئاخفت هەر گاقەکی ئاخینکەک رادەیتلا و کەلە گری د سنگیدا ئاسی دبوو، بێ دەنگ دبوو، گاقەکی دما و دیسان دریتی ب ئاخفتنا خۆ ددا و دگۆت: برایی من هەڤالی مەحمود ئیزدی بوو و هەر ل سەر دەستین وی دناڤ ریزین پارتیدا هاتبوو ریکخستن و پاشی دگەلدا ببوو پیشمەرگە. برایی من شەهید بوو، خیزانا وی -هەڤژینا وی دگەل سی کور و چار کچا- د ئەنفالا رەشا بەدناڤدا وندا بوون و مینا سەدان خیزانین کوردا تا نۆکە دبی سەر و شوونن. ژ خیزانا برایی من بتنی کەچەک مایە ئەوژی

(۳۰) دیدارەک دگەل ل ۱۹ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک.

هنگی یه ل مالا مه بوو، نه هاتبوو گرتن، ناقتی وی (ئه حالام) ه نوکه ل تورکیا دژیت. مخابن بۆ ملله تی کورد ئه و قاس زولم و زۆر دیتییه، مخابن بۆ شه هیدین کوردستانی، مخابن بۆ برایی هیژا مه حموود ئیزدی، ب راستی من ئه و وهک برایی خۆ دقتیا، ئه و و برایی من بهه قرا دهاتنه مال و مه خزمه تا وان دکر. جاره کی مه حموود یی بریندار بوو، ئه و (سلو خدر) هاتنه مالا مه، مه جلکین وان شووشتن و برینا وی گرتدا و ههر وی شه قی چون. خانم بیریشان ددریته پیدانا ئاخفتنا خۆ دا دبیت: مه حموود ئیزدی گه لهک خوشمروژ بوو، خۆ مه زن نه دکر، دگه ل ژن و زارۆک و مه زنا ههر وهکی ئیک بوو، ده می شه هید بووی ئه م گه لهک ژپرا عاجز بووین، چوو جارا ئه و ژ بیرا مه ناچت، چونکه وی خه بات و خزمه ت ب دله کی راست بۆ ملله تی خۆ دکر. مه حموود ئیزدی چۆ، برایی من چۆ... لی کوردینی ههرا مایی و ههر دی مینت.

ئافره ته کا کورد بناقتی (جنار چه جی مووسا) (۳۱) بییر و رایین خۆ ل دۆر شه هید مه حموود و شیان و ئاماده بوونا ئافره تا کورد بۆ قوربانیدانی ل پیناقتا دۆزا کوردی دده ته خویاکرن و دبیت: مه گه لهک مه حموود ئیزدی دقتیا و ههر وهخته کی ئه و هاتبا مالا مه، شه ف با یان رۆژ با، گه لهک گه لهک که یفا مه دهات و مه ژ دل خزمه تا وی و هه قالین وی دکر. خانم چنار دریتی ب ئاخفتنا خۆ دده ت و دبیت: رۆژه کی مه حموود و چه ند پیشمه رگه ل مالا مه ل گوندی دروونشتی بوون، ئه حمه د بامه رنی زیره فان بوو، له شکرئ حکومه تی بهر ب گوندی مه هات ئه و هنگی پی حه سیا له شکر زۆر بی نیتزیک بووی، چ نه مابوو بگه هته د هوندر گونیدا، مه حموود ئیزدی و هه قالین خۆ ده می ب وی چه ندی ئاگادار بووین به ز کارئ خۆ کرن، سی تقه نگ و دوو ده مانجه و هژماره که گوللین تارپیچا دانانه مالا مه و گۆت: بۆ رۆژه که پیدقی هه لگرن، مه ژئ ئه و چهک و ته قه مه نی دمالدا قه شارتن. مه پرسیار ژ خوشکا (چنار) کر و گۆتی: چما ته خۆ تووشی وی مه ترسییی کر؟ ئایا تو نه دترسیای ژ نه نجامین قه شارتن وان چهک و ته قه مه نییا؟ ئه گه ر هات و له شکرئ حکومه تی ئه و د مالا وه دا گرتبانه، چاره نووسا وه دا چ بت؟ خوشکا (چنار) د به رسقا خۆ دا گۆت: ئه م نه دترسیاین کو زیان بگه هته مه، مه دقتیا ب ههر

(۳۱) دیدارهک دگه لدا ل ۱۱ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک.

ئاوايهكى ب ھەر پىكەكى ھارىكارىيا مەحمود ئىزدى و شۆرەشى بىكەين و سەر خاترا
مللەتى خۆ قوربانىيى بىدەين، نۆكەزى ئەم نەدپۆشمانىن بۆ وئ ھارىكارىيى، خۆزى نۆكە
مەحمود يى ساخ با و ئەف ئازادىيە ب چاقىن خۆ دىتبا!

(عەبدوللا ئىسماعىل مەمەد) (۳۲) پەسنى مەحمود ئىزدى دكەت و دىيىت: چەندى
دەرھەقى شەھىد مەحمود بىتزم ھەر كىمە، ھندى ھندى يى ژىھاتى و ب كىرھاتى و
بەرھەفتى بو، ب راستى خاسە مېرىن وەك وى دناف مللەتاندا زۆر دكىمن!

ھەرھەسان (ئەيۇب خالد فەتاح) (۳۳) قىيانا خەلكى بۆ مەحمود ئىزدى ب نمونەيەكە
جوان و پى باوھرى و قوربانىدان خويادكەت و مەحمودى ب پىشمەرگەكى سەخلەت
بژارە دزانت و دىيىت: چەندى پەسنى مەحمود ئىزدى بىكەم، نكارم ب راست و دروستى
ھەموو سەخلەتەين وى بىتزم و بۆ خەلكى دياركەم! قىيانا خەلكى ژىپرا قىيانەكە بى
سنووربوو، جارەكى ئەو دگەل ھژمارەكا ھەقالتىن پىشمەرگە ھاتنە گوندى مە - پىدنىيا - و
قىيا سىمىنارەكى بۆ خەلكى گوندى پىشكىشكەت، بەرى ئەو سىمىنارى پىشكىشكەت،
وى قىيا بزانىت تا چ رادەي خەلكى بەرھەقە بۆ گوھدارىيا وئ سىمىنارى و پىسىيارەك
ئاراستەي ئامادەبوويا كر و گۆتى: مە نەقىت بىروراپىن خۆب سەر وە دا ب سەپىنەن
حكومەت ژى زۆرا درە، لەوانەيە ئەم بچىن و لەشكرى وئ بىت زۆرى ل وە بىكەت، ئايا
ھوون د بەرھەقەن گوھى خۆ بدەنە سىمىنارا مە يان نە؟ د بەرسقا پىسىيارا ويدا ئافرەتەكە
گوندى ناقتى وئ (ئەقلىما) بوو گۆت: تو سىمىنارەكى بگىپرە و بۆ مە باخقە و بەھسى
كوردىنىيى بىكە، من كورەكى ھەي بلا حكومەت وى ژى بگرت و بىتە بخەندىنت!

پىرەمىرەكى بناف سالىقەچۆبى بناقتى (سالەح گولى) (۳۴)، خەلكى گوندى
(بلمباسا) يە، ب رەوشت و رەفتار و مېرانييا مەحمود ئىزدى زۆر يى داخبارە، دىيىت:
پىشتى شەھىدبوونا مەحمود ئىزدى نە ب گەلەكى، لەشكرى حكومەتى ھاتە گوندى مە،

(۳۲) دىدارەك دگەلدا ل ۷ى كانوونا دووى ۲۰۰۱، دھۆك.

(۳۳) دىدارەك دگەلدا ل ۱۶ى كانوونا دووى ۲۰۰۱، دھۆك.

(۳۴) ئەف سەرھاتىيە (سالەح گولى) بۆ كورپى شەھىدى (مەحمود مەحمود ئىزدى) ل ساللا
۱۹۹۴ئى قەگىپرە، وى ژى ل ۲۸ى چىريا دووى ۲۰۰۰ پىشكىشى مە كرىە.

دوو ئهفسهراڻ پرسیار ژمن کر و گوتن: تو کوشتنا مهحموود ئیزدی چاوا دبینی؟ من گوتی: نهز مخابنیی پی دبه، نهفسهرهکی ژ وان دهستی خو راکره سهر من و قیا من بقوت، نهفسهرهکی دی ب پهلهیا (راند) ل وریو نههیلا و گوتی: نهو وه خیره دگهل وی پیرهمیتری؟ ههر دوو نهفسهراڻ گوتی: پیرهمیتر یی وها دبیترت! (راند) ی گوت: مام بوچی تو مخابنیی ب کوشتنا مهحموود ئیزدی دبه؟ من گوتی: چونکی ب خیانهت هاته کوشتن، نهگر هات و د شهپهکی یان هیرشهکییدا هاتبا کوشتن تشتهکی زور ئاسایی بو، نهگر شهقهکی تو د خهودابی، سهربازهکی ته رابت و ته بکوژت تو چاوا دبینی، کارهکی دروست و رهوایه یان نه؟ پشتی وان ئاخفتنا (راند) ی گوته وان ههر دوو نهفسهرا: ژیتفه بن مامی پیرهمیتر یی ههقه و راست دبیترت.

(نهحمه د قهرهنی) (۳۵) دبیترت: جارهکی نهز چومه سهره دانا ههقالهکی خو ل گوندهکی قهدهر و دوور ژ مهدهنیهتی، ئول په رست و هندی بیتری خودی نیاس. وهختی من قیای مال ئاقایی لی بکه، وی ههقالی پیشنیاز کر کو سهره دانا مامی وی بکهین ل گوندی ب رهخ شه، چونکی نهو چهند رۆژهک بوون ژ حهجی هاتی، نه م پیکشه چوین، مه خیرهاتنهقه پیکر، نهوی تویهرکا مالا خودی و ئاقا زمزم دانه مه و گولاف ب مه داکر و دوعا کرن، وهکو دیار موسلماننهکی ب حیل بو، وی دهست ب تشتین خو شه دان و قهلهمهکی شیشهر دناف دابوو. برازایی وی گوتی: ته نهف قهلهم بو چیه؟

- من بو ماموستای ئینایه.

- ماموستا کییه؟

- ب توورهی قه گوت: ما مه چهند ماموستا هه نه؟ مهحموود ئیزدی!

- مام تو حهجی و ژ ته و افا مالا خودی وی هاتی، نهو کافره و نهفه چی دیار بیه؟

ب وی گوتنی مامی حهجی گهلهک هه رشی، لیفتین وی له رزین و چاقین وی تزی

رۆندک بوون و گوت: نهز و حهجا خو گوری چاقین ماموستا مهحموودی بین.

سهرهاتییه که دی یا رۆژانین پیشمه رگایه تییی نهحمه د قهرهنی (۳۶) قه دگپرت و

(۳۵) ژیده ری بهری، بپ ۷.

(۳۶) ژیده ری بهری، بپ ۷، ۸.

دبیترت: بهری نه ورۆزا سالاً ۱۹۸۴ ئی ب چەند پۆژەکا ئەز و هه قاله کی خه لکی هه ولیری چۆنه مالا براده ره کی ل ده قه را به روار ی بالا، شه فقه و دیوان یه گهرمه و شه فبیری یا خوش بووی، دیار بوو ئەو مال گه له که موسلمان بوو. قیجا وه کی سوحبه ت فه بووی سه ریها تیبتین مه حموود ئیزدی مزئی ئاخفتنا وان بوون، ده می هنده کا پرسیا را مه کری، ئەم کینه و خه لکی کیده ریینه... مه نه قیا بیینه نیاسین من ژی گۆت: ئەز ئیزدی مه و ناغی من (خدر)، هه قالئ من ژی کریستیانه و ناغی وی (شموئیل)، پیره ژنه ک ل ویده ر د قولا چه کیدا بوو گۆت: ئەیلا کافران، ئەو چاوا قییک که فتینه... جه هه مییان. من ژی گۆتی: بۆچی کافرین ئەم ژی خودی نیاسین، خودان دینین، نه جه هه مینه!

- نه خیر هون کافرن، به س ئیسلامه تی یا دروسته، هون دئ چنه جه هه می.
 - نوکه ته په سنا جه هه مییه کی دکر، ته دگۆت که س ژ مه حموود ئیزدی باشتر نه بوو.
 - ئەسته غفر لالا، تو چاوا وه دبیتری، ئەگه ر به هشت هه بت یا بۆ مرۆقین وه کی وی هاتییه چی کرن، ئەو کورده کی پاقر بوو.

(سه لیم مسته فا فه تاح)^(۳۷) کو دوی ده میدا پارتییه کی نهی نی بوو و دلسۆزانه کارین پارتایه تی ئەنجام ددان، شه فا شه هید بوونا مه حموود ئیزدی دناف کۆما خه لکیدا ل جهی روودانی ناماده بوویه و فانۆسه ک دده ستاندا بوویه و پیشییا داربه ستا مه حموود ئیزدیدا مه شیایه، دبیترت: روودانا وی شه قی نه هاته که دل شکین بوو، چ جارا ژ بیرا من ناچت، ب راستی شه فقه که رهش بوو!

ئافره تا ریزان و دلسۆز (هاجره عه لی وهیسی)^(۳۸) کو چه ندین جارا مه حموود ئیزدی ل مالا وان بوویه میتشان و تیکه لی و دان و ستانندن دگه ل وان کریه، ب ره وشت و سه خلته و مه شره ف خوشییا وی داخبا ر بوویه، ژ به هر هندی ده می مه سه ره دانا مالا وان کری، که یف خوشی و به خته وه رییا خو بۆ مه دیار کر و گۆت: هون هاتن، هه ر وه کو مه حموود ئیزدی ساخ بوویه شه، هه قه مه حموود نه ئیته ژیر کرن، خوژی نوکه ئەو یی ساخ با، بلا ئەز یه ب ده سته کی بامه!

(۳۷) دیداره ک دگه لدا ل ۱۶ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک.

(۳۸) دیداره ک دگه لدا ل ۱۹ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، که میا ئە ترووش.

وہلا تیبھک بناقن (دلوقان قادر نامیدی) (۳۹) ل ریکہفتی ۱۳ ی تیرمہ ہی ۲۰۰۱ ی قہستا کۆمہ لگہا شاریا دکہت و ل مالا موختاری گوندی سینا دبتہ میتھقان، پرسپاری ژ خودانی مالی دکہت و دبیرتی: من گوہ لی بوویہ دوو کہس ل کۆمہ لگہا شاریا د خەریکن پەرتوو کہکی سەبارەت ژیان و خەباتا مەحمود ئیزدی بەرھەف کەن، ئایا راستە یان نە؟ خودانی مالی دبیرتی: بەلی راستە و ل دووف داخووا وی دھنیرتە ددووف مەرا، ئەم ژ چۆین و مە دیدارەک دگەلدا تۆمارکر، دوا پرسپارا مە ئاراستە ی هیتا دلوقان نامیدی کری، مە گۆتی: تو وەک پیشمەرگە، ماوہیەکی دگەل مەحمودی ژبا ی، چ گۆتینین وی ل بیرا تەنە؟ هیتا دلوقان بۆ بەرسقا فی پرسپاری ماوہیەکی بی دەنگ بوو، مە ہزرکر چ گۆتینین شەھیدی ل بیرا وی نائینە، فیجا مە گۆتی سوپاس بۆ قان بەرسقا. بەری ئەم خاترا خۆژی بخوازین و مالئاقای ل وان بکەین مە داخووا ناقتی سی قولی ژ هیتای کر، هیتای ب دەنگەکی خەمگین و مەلوول گۆت: دلوقان، تەماشاکەین سەروچاقین وی تیکچۆینە و چاقین وی تژی روندک بووینە و کەلا گریب د سنگیدا ئاسی مایە، بۆ مە خویابوو تا چ رادە ی شەھید مەحمود کاریگەرییا خۆل سەر دەروونی خەلکی کرپوو، خودانی مالی کلینسەک ژپرا پیشکیشکر و مەژی پرسپارا خۆ دووبارەکر: ئایا چ گۆتینین شەھیدی ل بیرا تە دئینە؟ وی بەرسقا مەدا و گۆت: مەحمود ئیزدی ہەردەم ژ مەرا دگۆت: من باوہریەکا موکوم وا هە ی ئەز ب تھەنگا دوژمنا نائیمە کوشتن، ئەگەر کوشتنا من هەبت ئەز ب خیانەت دی ئیمە کوشتن!

ئیک ژ دیاردین سەرنج راکیش، کو مە د گەریانین خۆدا راجا فکری، ئەبوو وەلاتی (دەھار خدر عەبدال) (۴۰) بۆ ماوی بیست و سی سالان وینەکی شەھید مەحمود ئیزدی د گیرفانا خۆدا پاراست بوو و تا نۆکە بەردەوام بی دگەلدا. وەک وەفاداری بۆ خەبات و

(۳۹) دیدارەک دگەلدا ل ۶ ی تیرمە ہی ۲۰۰۱، کۆمە لگەھا شاریا، ژدایکبوون ۱۹۵۰، بۆ دەمەکی دگەل شەھید مەحمود ئیزدی پیشمەرگە بوو، نۆکە ل دھۆک بی ئاکنجیہ.

(۴۰) دیدارەک دگەل دەھار خدر عەبدال ل ۲۶ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، باعەدری، ژدایکبوون ۱۹۵۳، ل سال ۱۹۷۱ ی دناف ریزین پارتیدا هاتیہ ریکخستن، ل سال ۱۹۷۷ ی ریکخستنا خۆل سەر دەستین مەحمود ئیزدی نووژەنکریہ، نۆکە ل باعەدری بی ئاکنجیہ.

خزمت و بهر خودانا شههید مهحموود ئیزدی یا کیم وینه، (عادل مزوری)^(۴۱) دبیت:

ئه ز پیشنیار دکهم پهیکه رهک ژیرا بیتته دروستکرن و دانان.

هر د دریتیبیدانا بابه تی شههید د وژدانی خه لکیتدا مه ب فهر زانی هژمارهکا

هوزانین ب شههیدی هاتینه فههونان دخی پهرتووکیدا بینه وهشاندن ژ وانا:

«پارتیزانی ئه فسانهیی»^(۴۲)

قهچاخ

دوژمن بخه ونا

خاف و گه نی،

خۆ فروش

ب لبق و لبق و کهنی،

هەر ل دهسپیکا

قوچا رهشا تیر

بی وژدان

هۆفه دگپران

ئاف لسهر ناشی

(۴۱) دیدارهک دگه لدا ل ۲۲ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک.

(۴۲) قهچاخ، بزاف و نارمانج، (ههولتیر: ۲۰۰۰).

هات وەرگیڤان،
ژ بۆ هەتا، هەتا، هەتا
ل کوردستانی،
نەمان بزاف و بەرخودان
شەف بۆ شەفی..
کەرب و کینیت مللەتی کورد
پەنگیان.. پەنگیان
بینه بورکان،
ئاش بخوینی
هاتە گیڤان
وەکی ئەفرۆ..
ژ دایک بوو
شۆرەشەک
پێشە رو..
دییەتی گولان
فی شۆرەشی
فرشک کرن
ب سەدان هزاران پارتیزان
ئییک ژ وان
مەحمودی قارەمان
• • •
مەحمود ئیزدی
سەرکردهکی بی وینەیه..
ناقەک پری.. ئەفسانەیه
ژ کۆماتەهی تاکو..

جەمرينى

ژ دىجلەي تاكو ..

روشىنى

ترس و فينا وي

ئى ھەيە

داگيركەرا دگۆت:

قاسدى روجا مەيە

ل سەرۆك جاش و خۇفروشا

ترس و لەرز بوو ..

دگۆت:

مەحموودە، مەلكەمۆتە

ھا... ھاتە مە ..

دويمايىكا زينا مەيە

گوندى و پالە و جوتيارا

دگۆت:

ئەو جەنى باوهرىا مەيە،

كەس و كاريت

شەھيدا .. دگۆت

مەحموود خوينانا .. گيانى مەيە

• • •

مەحموود ئىزدى

پيشمەرگەكى ..

پر جىبەتى و

ئەنتىكەقان ..

ھۆسا دەھانە فەگىران

گونديا دگۆت:
دوهى مهحموود
ل جهه مهبوو.
شاگرديت خواندنگهها برايهتى
دگۆتى: نهخير..
رۆزا ديبژن.. ل جهه مه بوو
چانداكا وى يا
پر نهشره بوو
دهنگهكى دگۆت
نهخير.. نهخير
رۆزا ديبژن:
وهك دكتورهك
هاتبى گهلهك
خهستهخانا،
زبو خرغهكرنا دهرمانا
ئيك دى دگۆت:
ههر وى رۆزى
من ديت مهحموود
ل سويكا سهرى
ب جلك و رايچا عهسكهرى،
ل سيخور و ديشهلانكا
كون مشك ببينه
قهيسهرى
هندهكيت دى هوسا دگۆتن:
نهخير.. نهخير

ئەھوئى پۇژا.. ھوين دېئىژن ما ۋە نەھدیت گولئ

نەھى ئەھقى جارىئ

ل دەۋرۋبەرىن بەرىئ گارىئ

ھەفت ئاخويريت

داگيركەرا..

ب سەركېشا ۋى قەھرەمانى

ھور گومين و

ھانتە خارىئ

• • •

ھو شەھيدىئ ب ناهىئ تە ناه

تېن ناه كرن..

بەرخودان و خەباتا تە..

ل ناه دىرۆكا.. كوردىنىي دا

چ جار نائىتە..

زىيركرن

ناھىت ۋەك تە..

رۆزا ئاستى و ئازادىي..

ل بلنداھيا جھى.. دگرن

گەلەك ھەيفە.. شىرىت ۋەك تە

ل ناه نھينا..

د مال دا بمرن..

خەما نەخو، تەنھا بنھە

ب قارەمانيا

چەلەنگىن پارتى و بارزانى

تولا تە زوى..

هات فه کرن

• • •

هو نه مرئ

موکم هیفی

مزگینی لته.. مزگینی لته

لوارگه هی شوره شانیا ته

مرن هه می

قهله ره شک و

تاژی و

رویشی

هه فال و هه ف چه پهریت ته

پر که هی بوون

نه مان کویشی.

کریضاتی گهر دناقبه را

دوو که سا یان دوو مالادا

توماربت

تو نه فرۆکه

دگهل کهس و کاریت شه هیدا،

پاله و جوتیار و

رینجه را

رهوشه نییر و

خودانیت..

بیروباوه را ..

دگهل گاره ی

تهف چیا و دول و دهقه را

ههمی نه‌فراز و
نشیبی
تو به‌ردلکترین کریقی
• • •
هو سه‌رکردی
پارتیزانی
"ل که‌تنا بی ئومید نه‌بن"
ته ب درسته‌ی
ب کارئانی..
ب نافه‌ک مه‌زن
ب سه‌ره‌ک بلند..
ته خو گه‌هاند.. کاروانی،
سه‌د خوزییت ته
بووی گه‌شه ستیر..
ل نه‌سمانی
ئاکنجی بووی
ل ده‌وروبه‌ریت هه‌یقا بلندا
بارزانی

۱۹۹۷/۸/۱۹

ئاکری

«برا مهحمید» (٤٣)

جدهفدر ئیبراهیم

برا مهحمید..
برا پستی
ناما تها رهنگ نشستی
بی دهستویری
دگهل خونافا بهخت و سۆزان
پیدا رستی
ژنشکهکی فه گههشته من
شسواریت
د میرگا دلیدا نشستی
هشیار کرن
ئهو شالیلیت دجافیت مندا
پر کوفاندا
دبی هیقی و دبهندهوار
سهرخۆش کرن
ههمی کهتنه سهما
پچاندن رستکیت خه ما
مه خه م نه ما
مه ترس نه ما برا مهحمید
ته خه و نه ما
دا بهارا مهیا خه مگین

(٤٣) ئەف هۆزانه ل رۆژا ١٣ی کانوونا دووی ٢٠٠١ ژلایین هۆزانفانی گههشتیه مه.

ئەو جارەكا دى مەست ببىت وەك بەھارا مەيا جارا

سەرخوش ببىت

بگرنژىت وارى رەنگىن

ببسترن گول و بەيىن

دا جارەك دى زارپۆكىت مە

مىنا پەپىك و رەبەنا

برىسى و داماي

رۆژەك نەھاتى و قەمەي

بستۆيەكى خار و

پشتەك چەمىيى

نەچن تەوفا چو سەنەما

• • •

ئەقرۆ برا

مزگىنبىيا تەبۆ مە ھەمىيا

خۆش سەمايە

بەژنا تە بەژنا جىايە

دقېرىنىت

قېريا پلنگ و شېرايە

بويكا دەلال

چاقەرىيە و يا دلمايە

ئەقرۆ برا

ل ھەر دەرى

دەنگى سترا نا زاقايە

خۆش دىلان

خۆش سەمايە

برا مەحمىد..

شېلكەكى بشەقىنە
گورپا دەرى تەنگا تە
خۆش مزگىنە
شەوقى ددەت
يا پىرۆزە
ل شەقىت تارى بۆ مە برا
شەنگە پۆزە
ل باژىرى رەش پۆش كرى
خولكى ژيانى ژى برى
ئەقرۆ برا
سلافا تە خەم رەقىنە
هەمى رۆژىت مە نەۋزە
خوپىنا تە بۆ مە ژىنە
ل تەف دوژمانان
ئەو باكوزىرك و باھۆزە
برا مەحمىد
توقەد دلى پىنە سۆزە
وان نە بەختە
وان نە سۆزە
ئەقرۆ برا
توو پۆزا ژ داىك بوونا من
سەر ژنوى قە
توو بنقىسە
كەقنە پىناسا بسۆزە
كەقنە پىناسا بسۆزە

«گارہ ہەر یی ل جہی خو» (۴۴)

موئہید تہیب

بو شہید قارہمان «محمود نیزی»

خہ زال .. خہ زال!

کی گوتیہ تہ؟

دیوہک ہات و دستیت خو دانہ بن گارہی ..

ژ واری مہ بر!

کی گوتیہ تہ؟

نافی ژ رویارین مہ بارکر!

زقستان ژ سائی توورہ بو ..

نیدی ل ناخا مہ ناہیت نہ باران و نہ بہ فر!

کی گوتیہ تہ؟

لوبلیا تہنگا شانن گوندی مہ ..

ئی باری سپ،

نیدی ل گوندی مہ نامین نہ کہوال و نہ ہافر!

کی گوتیہ تہ؟

شہقا ئہ ہریمہنی ہات و

گوریا چاقیت زہرہدہشتی ..

ل سہری جیا یا فہمری.

(۴۴) موئہید تہیب، ستران و بہر و ناگر، دھوک، ۱۹۹۲.

كى گۆتیه ته؟ كى گۆتیه ته؟
(عهمى گوزى) چهپهر بهردا و
ل زۆزانییت ژۆرى يى مری!!
نه خهزال نه..
گار ههرى ل جهى خو ماى،
هیشتا كویى يى لى د چهرن.
جۆكیت مه ههر ئافا تى ماى،
روبیاریت مه ههرى دگهرن.
سال و زقستان و بهفر
سل نهبووینه و ههر ههفالن.
لوبلیا تهننگا شقانى ههرا كهله و
تزی گوندی مه كهوالن.
تاری شهفا ئهمریمهنى دى مریت و
گوریا چاقیت زهرهدهشتی نافهمرن
«عهمى گوزى» و ههفالییت خو
چهپهریت خو بهرنهداينه
گوهنى خو بدی..
چهوا يى ل زۆزانا د خوړن
چهوا يى ل زۆزانا دخوړن

دهۆك
پشتی شههیدبوونا
«مهحمود ئیتزدی»

«قولنگ» (۴۵)

عەبدولرەحمان مزوورى
بۆ قارەمانى كوردستانى شەھىد مەحمود ئىزدى

ئەفرۆ رۆبارىن مە كەكۆ
ھەمى د بەستىنە و نامەش
بىرى و شىانېن مە دىسا
كراستېن خۇشيا دانان
ژ گرنژىنا دىي بەش
كەقۇكا دل تى ئاخىنك و ئىشانە ...
كەزى بېنە و ب ھەش
جەنا كەفر و تراشۇكىن گوندى مەزى
دناف گەر چەرخا گۇقەندى
دكراس رەش !!
چ جىبوويه...؟!
قولنگە ك دى،
ژ رەفا مەيا ھەزى و پىرۆز..
كەتە خارى

(۴۵) ل رۆژا ۴ى نىسانى ۲۰۰۱ ژلايى باعدرى گەھشتە مە.

ستېرهكا دى،
قهمرىا و سۆت..
رؤناهيى ئىدى نادهته
شەنگە كانىكا بن دارى
هۆ قولنكۆ توو نامرى
تو ز چىشانۆكا مرنى،
مەزنتىرى
تو ددلى ئەف شاعر و سترانىيىزىن..
گوندى مەدا
وارى مەدا
بلند و ئەفراز دىفرى
بلند و ئەفراز دىفرى

«مه سۆزه» (۴۶)

قادر حەسەن عیدۆ

ل پىشت شىخ و چىيا بوو
ئاگرەك ل مە خويىا بوو
ئەو ئاگرى گەرم و گەش
شۆرەشا مە كوردىا بوو

• • •

ل كوردسىتانى بوو دەنگ
شىرەك رابووى بناف و دەنگ
ئاگرى شۆرەشى خوشكر
دوژمن بەزاند ب شەر و جەنگ

• • •

مەحمود رابوو ژ فى وارى
تەف شىيان دانە كارى
ترس و سەھما گەلى كورد
خىتە دلى نەياري

• • •

سەر ل دوژمنا شىيانواند
تەختى بى دادىي هەژاند
دىسان ل دەشت و چىيا

(۴۶) ب ھەلکەفتا فەگوھاستن و سەر ژنوو فەشارتتا جەنازى خودى ژى رازى ھاتىبە فەھوونان و ژلايىن کۆما شاريا يا ھونەرئىن مىللى فە وەك سرود ھاتىبە پيشکيشکرن.

تۆڧى كوردىنىي چاند

• • •

مەحمود ئىزدى شەھىد بوو
ئەو گەپناس و عەگىد بوو
بۆرېبازا بارزانى
دلىقان و مىرىد بوو

• • •

دايك و خوشكىن شەھىدان
كەتن شىنى دل كىقان
كەچ و خورتىن دلىقان
گىرىان و پەش گىرىدان

• • •

سۆزىت ل وارى شىرىن
داربەستە بگىرىن
ل لالشىنى نوورانى
تەرمى پىرۆز قەشىرىن

۲۰۰۱/۸/۱۰

شاريا

«ديما پهيڤا پلنگي بريندار»^(۴۷)

ژارو دهوځي

دهنگي خو
خوينا خو
لهشي خو
جانن خو

دي كه م قورباني دوزا خو!!
نهين هافيويومه^(۱) .. ژ گهلي خو
يي ياخي بوويومه^(۲) .. ل دوژمنن خو
لهو ناچه مينم سهري خو
ل شه قين رهش دا
ریناسي ري وندايامه
ئه ز و گوپال و چهكي خو
ناخم، نهردم
مريدم بو پيشمه رگه هين خو
بارزان و شيري مه كوردان
من يين كرين رووگه ها خو
هندي فشار لسهر مه ههين
هندي بيژن
نيژدي .. نه كوردن
نفس عه رهن

(۴۷) ل رۆژا ۲ شواتن ۲۰۰۲ ژلايين هوزانقاني گه ههشته مه .

نه شين نه شقا
شهنگه بي يي
دار بهروي يي
بهژنا چيا
خه ملا شلير و كيفي يا
ژ قولچا گه نجه دلي من بدهرين
چريسكا گولله كا گولاني بقه مرين !!
دوژمن چ بيت
چهند دهق بخوين و دههه بيت
من ناگريت، ناترسينت
ژ نارمانجا ناره قينيت
چهند خه نه زا^(۳) .. !!
لده و روبه رين من بجه مينيت
راگرتنا من پتره
چيبايه كي خوړستي مه
هيشتا نزانن نه ز كيمه .. ؟
نه ز مه هوووي ئيزدي مه
نه گهر كورده ك رسهن هه بيت
نفتي وي مه !!
زيان سهخت بيت
يان تاج و نه لار و نهخت بيت
نه ليقه دبم، نه گوهر پيمه
شهيدايي تقهنگا خوّمه
مهستي ئافا كانيين خوّمه
گوري كهري ئاخا خوّمه

و ئەز يى ھيمە
مىرن وەرە.....
پانگەكى بريندارم
چاقەپى مە
ئامادە و بەھرا ئاخى مە
ئى خەتيرە ناھەمىرت
سەد ھزار مەھموود دى پابن
دا ئالاىى مە ھەلگىرن
دا ئالاىى مە ھەلگىرن

شوات/۲۰۰۱/دەھۆك

«رہوشا پیشمہر گہکی» (۴۸)

د. عارف حیتو

نیفہ شہف بوو:

دہمی دہرگہ ہاتی یہ قوتان

پستہ پستہ ک.. ہہر وہکو بای

دتیکن دہری را ب ژوور دکہت

ہہیف فہگؤ بوو،

بہراژین دہین

ب دزیکفہ ہلباسک دبنہ پشتا گوندی

دہف بہش و رؤناہی کزن

مہژیا ددزن

دکہنہ دناف قافکین گرتی دا

ہہتا درزن

نیفہ شہف بوو

برنویا خوہ ہہلگرت بوو

چانتکہکا ہندہک میویژ و،

نانہک و چہند فیشہکین کت

ب ملیفہ بوو

خودانی پستہ پستی چوو

گازی دکری

ل ہیشیا نہنہ

(۴۸) د. عارف حیتو، نان و برین و پشکورین (ہوزان)، دہوک، ۱۹۹۵.

هه موو دهنگ و چاف و ناوهز

زه قين سووتی و خرابه رهز

هه یف فهگۆ بوو

دیلین شهقی دا بهرزه بوو

دهمی سپیدی

چافا ژ چافان پرسیار دکر

کا.. کیشه چوو؟!...

پیشمه رگه بوو..

پیشمه رگه بوو،،

• • •

وهک نینۆکان ژ جهرگی تبیلین مهشین دبوو

مزیلانک دکر نه لیفک و

ددهریا چاقین مه دا دنقست

بو ریشینگین ب زکی فالآ ناری دبری

چرا و نان بوو..

ژ پهقین دهستین وی ئاف دزا

گولا باغی نهقینی بوو

دناف بهریکین فالآ دا،

گویز و باهیشین هیقی یا بوو

ههر رۆژ سپیدی چافه ری بوو

گه پ ب گرنزین..

پر ئومید بوو، گه پ ب تنگترین

ئی شهقه کی هه یف فهگۆ بوو

ژ دهقی تهنکا بیسه کی

چهند گولله بین ب ترس و لهرز

سینگى وى يى ز بهفرا مهتيني
دهاته نافدان

كون كون كر و، راوهستاندن وهرز،

• • •

دگوتن: لهشنى وى بوو ناگر

شهف رهقى يا

پوژى ز سيسى يا خوه شهرم كر

دگوتن: لهشنى وى پرت پرت بوو

نو ههر پرتكه خه نجه رهك بوو..

ستيرهك بوو

پى چيا و گهلى و دوؤلا پوناھى كر

دگوتن:

پى دهستين وى شهكروك بوون

مام نوييل بوو

پوژ و پوناھى و گهرمى بوو

دار و بهرهلم و زهقى بوو

دگوتن:

لى گهلهك تشت ز وى پرا دگوتن،

مه نه ديت بوو..

مه گوھ لى ب بوو..

پيشمهركه بوو

پيشمهركه بوو

«بۆ مەحموود ئیزدی» (۴۹)

هشیار ریکانی

چ بنقیسم..!؟

نە بهایی دلۆپەکا خوینا تەنە
خامە و پەرتووک ل ھەمبەر تە گونەھکارن
بۆ دەریایا خەباتا تە..
قەپژا خامە ی نکارە و شەرمەزارە ببە سیپەل
توو مەحموودی ئیزدی بووی،
توو شۆرەشا گولانی بووی.. شۆرەش توو بووی
ئە ی شەھیدی خورت و دەستەھل.

چ بنقیسم..!؟

دناف ئاشۆیا ژینیدا
ھەموو سپیدان..
تەف دەزگەھین کوردستان.. ل دۆر پەیکەری تە دزقەین!
سرودا ئە ی رەقیب دخواندن،
فیکرا دگۆتن: بژی کوردستان، بژی گەل.
نە پەیف ھێزای پەسنا تەنە و نە دل نە دەست
نە خامە و نە شیعەر و ڕووپەل.
کۆماتە ی قیبر و گازییە و ھەر دبیژیت:
خوینا تەیە..
ژبۆ پنییا نازادیی چرا و مەسخەل.

(۴۹) ئەف ھەلبەستە کۆیلەکە ژ ھەلبەستەکی یا کول ساللا ۱۹۹۳ی ل ئیقارێهەکا ھەلبەستخانەنی ل باژیری نامیدی هاتیە خاندن.

«رەھا دارى» (۵۰)

حسین باعدری

دیاری بۆ گیانتی شهیدئ نەمر «مەحمود ئیزدی»

چەند ب قىرىپىن دارىن بلند
پى گەشنەبن باژىر و گوند
باى و باھۆز گەھەر بنە چەند
رەھا دارى قىسەت نامەرت

• • •

ھىقى يا دارى بت جوان رەنگى
ھىژ پلىتەنكا وال جەنگى
بۆ ئەقى باخچى ھەتا كەنگى
جۆتیار پۆزى ھەردى گەرت

• • •

سۆزا ھىلینا ھەمەو دلا
جەھى باخچى نىرگىز و گولا
دەنگى كەو و ھەمەو بابلا
بەھار ب رەنگى خۆب خورپ

• • •

ھىزا بەھارى گەھشتە ئىك
دار و بەر خەمەلین ل پىك
پۆزەك دى ئىت يە نىزىك
دارا گەش بەرى خۆد دى گەرت

• • •

ھىقى يا دارى ل چىا و گەرا
باخچە و دىمەن گەش بن ب چرا
رەنگى ئاشتىن ل ھەمەو دەرا
كۆتر ب دلى خۆب فەرت.

(۵۰) حسین باعدری، كانیا ئەقینى، دەۆك، ۱۹۹۹.

پاشکو

پاشکۆ ژماره (۱)

ښه گوهاسټنا جه نازي شهيد مه محمود ئيزدي بو په رستگه ها لالش

پشتي سهرهلدانا پيرۆزل به هارا ۱۹۹۱ئ و پرگار بونا في پارچا زيرين ژ خاكا كوردستاني و په دابونا ناستي و تنه اهيې و ل باره اتنا كاودانا بنه مالا شهيد مه محمود ئيزدي قيا جه نازي خودي ژي رازي بو په رستگه ها لالش بيته ښه گوهاسټن و سهر ژ نول دوو ف رې و ره سمپن مري ښه شارتنې ل جه م ئيزديان بيته ښه شارټ، نهو بوو لقا ئيك يا پارتې ديموكراتي كوردستان ليژنه يه ك بو في چهندي پيك ئينا، پشتي كوئف ليژنه ب هه موو كار و نهركين پيدفي رابووي و خو به رهه فكري، ب هه لكه فتا ۱۶ي ته باخي، بيره وهرييا دامه زاندا پارتې ديموكراتي كوردستان و بوزينا (۲۲) سالان ل سهر شهيد بونا پيشمه رگي قاره مان و ماندوونه ناس مه محمود ئيزدي و ب به رهه فبونو ريزدار عه لي شنگالي نوينه ري جه نابي سهرۆك بارزاني و ريزدار نيهاد بارزاني نوينه ري بنه مالا ب حورمهت و قه درگران، بنه مالا بارزان، و ريزدار محمه د مه لا قادر نوينه ري مه كته با سياسي يا پارتې و ريزدار ليوا بابه كر زيباري فه رماندي فه رماندا دهوك يا له شكري كوردستاني، و نوينه ري لقيين (۱، ۸، ۹) بين پارتې و ريزدار كاميران خيري به گ و به رپرستين ليژنين پارتې و نوينه ريين دام و ده زگايين حزبي و له شكري و ئيداري و بنگه هين په وشه نييري و جه ماوه ره كي زور ژ ربه سپي و ماقوول و ئووجاغ زاده و په وشه نييرين ده قه ري، ري و ره سمه كا تاييهت و ژ هه ژيدا و ب ري پيشفانه كا له شكري ته رمي پيرۆزي شه هيدې ژ گوندي كاني مازي ل ده قه را به روارې ژيري بو په رستگه ها پيرۆزا لالش هاته ښه گوهاسټن و ل و ر ب ئاښا كانيا سپي هاته موكرن و پاشي هاته بحدوسه دكرن و سهر ژ نوو هاته ښه شارتن، هه ر ب وي هه لكه فتې ليژنا سهر به رشت د جه رگي لالشيديا ئهنگه كا

ماتەمینی پیشکیشکر، پشتی ب خیرھاتنی و دەقیقەک راوەستیان ریزگرتن بۆ گیانی پاکتی شەھیدان و سەرکاروانی شەھیدا بارزانیی نەمر و کاک ئیدریسی ھەردەم ساخ، کۆما شاریا یا ھونەرین مللی سروودا (مە سۆزە) پیشکیشکر، پاشی چەند پەیف ھاتنە خووندن و د دووفدا دوو ھۆزان ژلایی بەرێزان قادر قەچاخ و مەسعوود سەرنی ھاتنە خووندن و ھەنگ ب سروودا رتیا بارزانی ب دوماھیک ھات، پاشی پشکدارتین ھانگی سەرھانا گۆرا شەھیدی کرن و تاجین گولا دانانە سەر.

**پەیفە لیژنا سەرپەرشت، کو ریزدار (ئیسراھیم مستەفا) کارگێری لقا
شیک و بەرپرسی لیژنا سەرپەرشت یا ری و رەسمین قەگۆھاستن و سەر
ژنو و قەشارتەنا جەنازی پێشمەرگێ ماندوونەناس – مەحموود ئیزدی –
پیشکیشکر:**

بنانی خودایین مەزن و دلۆقان

ریزدار عەلی شنگالی، نوینەری سەرۆک بارزانی، زۆر بەرپێز.
ریزدار نیھاد بارزانی، نوینەری بنەمالا ب حورمەت و قەدرگرا، بنەمالا بارزان، زۆر بەرپێز.
ریزدار محەمەد مەلا قادر، نوینەری مەکتەبا سیاسی یا پارتی دیموکراتی کوردستان، زۆر بەرپێز.
ریزدار لیوا بابەکر زێباری، فەرماندێ فەرماندەیا دەھۆک یا لەشکرێ کوردستانی، زۆر بەرپێز.
ریزداران: نوینەری لقی ۱، ۸، ۹ یین پارتی دیموکراتی کوردستان، زۆر بەرپێز.
ریزدار کامیران خیری بەگ زۆر بەرپێز.

ریزداران، بەرپرس و نوینەری لێژنە ناخۆ یین پارتی، نوینەری دام و دەزگایین
حزبی و لەشکر و ئیداری و بنگەھین رەوشەنبیری، رپھ سپی و ماقوول و ئوچاغ زا دە و
رەوشەنبیری دەقەر، زۆر بەرپێز.

سوپاس بۆ ئامادەبوونا ھەو ل قی جھێ پیرۆز، ل لالش نورانی، بەشداربوونا ھەو
دقان ری و رەسماندا، نیشانا دلۆقانی و دلسوژییا ھەو ھەو بۆ شەھیدی قەھرمان
مەحموود ئیزدی، بۆ خوونا تەقایا شەھیدی کوردستانی، بۆ رتیا پارتی و بارزانی، ب

قى ھەلکەفتى، ھەلکەفتا دامەزراندنا پارتا ھەو ھەو ھەو يا پيشپرەو، پارتى ديموکراتى کوردستان و پورينا بىست و دوو سالال سەر شەھىدبوونا پيشمەرگى ماندوونەناس مەحمود ئىزدى، گەرمترین و جوانترین سالاقتىن خەباتى ل ھەو ھەو بن، بخىر بىن سەر سەران و سەر چاقان، شانازىيە بو مە دەھەلکەفتىن پىروژىن ژ قى رەنگىدا لىک خرقەبەن و دلسۆزى و ھەفادارىيا خو بو شەھىد بىن بزاقا ئازادىخوازا کوردستانى ديارکەين، کوئەف ئازادىيا نھا ئەم تىدا دژىن بەرھەمى خوونا وان شەھىدايە، بەرھەمى خەبات و تىکووشىنا پتر ژ نىف سەدەى يا پارتى و بارزانىيە.

ئامادەبووین ریزدار:

مەحمود ئىزدى ئىک ژ پيشمەرگىن ناقدارىن شۆرەشا گولانى بوو، ب ھەموو ھىز و شىيان و شارەزايىن خو ئاگرى شۆرەشى شاراندبوو، ترس و سەھما خو ددلى دوژمن و خو فرۆشاندا چاندبوو، تا دوا ترپا دلى خو بو دوژمننا کوژ نەدايە و دەست ژ خەباتا خو يا رەوا بەر نەدايە و ل سەر رىبازا راستەقىنە يا کوردىنيى - رىبازا پارتى و بارزانى - درىژە ب خەباتى دايە، لى مخابن د شەھە کىدا، ب دەستەكى چەپەل و ب خىانەت ھاتە شەھىدکرن. ھەزاران سلافل گىاننى وى يى پاک و پىروژ بن.

پەيشا ریزدار (ەلى شنگالى) نويسەرئى سەرۆک مەسعود بارزانى

خوشک و براىين عەزىز، پيشمەرگىن قارەمان، کادر و ئەندامىن پارتى: ئەفرۆ ئەم ل قى جەھى بىرەو ھەرييەکا زۆر گرنگ زىندوو دکەين، قارەمانى مەزن، مەحمود ئىزدى، کاک ھاشم، ئىک ژ وان قارەمانا بوو کە ئالا پارتى ل سەر چىايىت کوردستانى بەرز کرى. بەرى چەند رۆژەکا (۱۶)ى تەباختى، بىرەو ھەرييا (۵۵) سالى يا دامەزراندنا پارتى يا مە، پارتى ديموکراتى کوردستان بوو، بەلى ئەقە (۵۵) سال پورين پشتى کو سەرۆکى نەتەو ھىي بارزانىيى نەمر خەباتا مللەتتى کورد رىکخستى، ئەوژى دامەزراندنا پارتى بوو، پارتى ل سەر چەند ستوونەکا ھاتبوو ئاڤاکرن، بەلى ئالا پارتى ل سەر ستوونىن چىايىت: شەرانشى، مەتىن، شىرىن، سەفین، پىرەمەگروون، ھاتە

بلندکرن.

پیلان ل دووف پیلانی ل سهر پارتی هاتنه گیران، پیلانا مهزن ریککهفتناما خیانه تکارانه یا (۶)ی ئاداری ۱۹۷۵ی بوو، ئه وژی په یمانا جه زائیر، کو دناقبه را ههردوو رژیمی دژی گه لئ کورد، رژیما عیراقی و رژیما شاهنشاهی یا ئیرانی بوو. پارتی تووشی شکسته کا بهروهخت بوو، لی پشتی چهند مههکا، سه رکردایه تییا میژویی یا بارزانی شیا ریزین پیشمه رگین قاره مان و کادرتین پارتی ریک بیخت و دهست ب شوهرشی بکهت، جاره کا تر پیشمه رگین پارتی، کادرتین پارتی و بارزانی دهست دانه چه کی و بهرقانییا گه لئ خو کرن، و سهر ل دوژمنی شیواند. پشتی هه موو ته نازلایت عیراقی بو شاهی ئیرانی کرین جاره کا تر شوهرشی دهست پیکر.

ئیک ژوان قاره مانیت ل قی دهقهری، دهقهرای بادینان، دهست داینه چه کی، شه هیدی مهزن مهحموود ئیزدی بوو، مهحموود ئیزدی وهسا ل دوژمنی کربوو سهر لی شیواندبوو، ئەز حەز ناکەم ب درێژی بەحسێ وان شەرا بکەم کە ب قاره مانى بهرسینگا دوژمنی گرتبوو، هه قالین پیشمه رگه، ئه وین که فن، که دگه ل شه هیدی بوون باشتی پیزانین ل سهر هه نه. دوژمنی هه ولدا ب ههر شیوه یه کی قی قاره مانى ژناف ببهت، ل گوهره پانا شه پری نه شیا، ئه بوو ب غه در و خیانهت ئەف قاره مانى مهزن ل سالای ۱۹۷۹ی هاته شه هیدکرن.

مهحموود ئیزدی شه هید بوو، لی کاروانی شوهرشی ههر بهره و پیشقه چۆ، خوونا شه هید مهحموود و تهف شه هیدین بزاقا نازادیخوازا کوردستان، بو پارتی و ملله تی مه بوو مه شخه ل و ئالا شوهرشی ههر بهرز ما، سه روکی نه تهوا کورد بارزانیی نه مر ئەم بجه هشتین، لی ئالا خه باتی، هه قالی مه بی خه باتکه ر کاک مه سهوود بارزانی ب دهست گرت، هه ره سان برایی وی بی خه باتکه ر کاک ئیدریسی جوانه مه رگ - که رۆله کی بهرز د ههردوو شوهرشین ئیلوول و گولانیدا هه بوو - ئەم بجه هشتین لی ئالا پارتی ههر بهرز ما و کاودانین خه باتی ههر بهره و پیشقه چۆن.

ئه فرۆ ئەف وهزعی ئەم دناقدا دژین، ئەف نازادییا ئەم دبیین، به ره مهی خوین و خه باتا شه هیدایه، ئەف جهی پیروز، لالش نوورانی، بنگه هه کی راسته قینه یی

كوردەواربىيە، ئەز دىشىم بىيژم ئەف بنگەھە بەرى پەيدا بونا مەسىھىيەتى و ئىسلامى، بنگەھى كوردەواربىي بو، كە كوردەوارى بەرى وان بوويه. برايتىن مە يىن ئىزدى ژى كوردن ھەرە كو جە نابى كاك مەسعوود بارزانى د گەلەك ھەل كەفتننا دا فەرموويه: «يان مللەتەك نىنە ب ناقتى كورد يان رەسەنترىن كورد ئىزدىنە»، بەلى كوردىن رەسەن ئىزدىنە، ئىزدى كوردن ل ھەر جەھەكى بن، ل فر بن يان ل شنگال يان ل شىخان يان ل ھەر جەھەكى دى بن.

ئەز ب ناقتى سەرۆكى ھىژا كاك مەسعوود بارزانى و ب ناقتى ھەقالبىن خۆ يىن خەباتكەر، بەرپرستىن لقىن پارتى و بەرپرستىن لەشكرى كوردستانى، سەرەخۆشپى ل خىزان و بنەمالە و كەس و كارىن شەھىدى قارەمان مەحموود ئىزدى دكەم، ھەرەسان سەرەخۆشپى ل ھەموو پىشمەرگىن قارەمان دكەم، ھىقىخوازم ژ خودى مەزن جەھى قى شەھىدى بەھشت بى و ئەز دىيژم كاك مەحموود ئەو رىبازا توو ل سەر چۆبى وى ھەر مىنى. مللەتى مە ژ مرنى مەزنتەرە، كەلا پارتى ژ مرنى مەزنتەرە. مللەتەك ھەر و ھەر كاروانى شەھىدا بە، وى ھەر سەرکەفتى و ھىزەك ل دونىايى نىنە باندۆرا خۆ لى بکە، ھەر وەكو شاعرى عەرەبى ناقدار د قەسىدا خۆ (يا موطن الأبطال) دا دىيژى:

شعبُ دعائمه الجماجم والدمُ
تتحطم الدنيا ولا يتحطمُ

بۆى كورد، بۆى كوردستان

**پەيھا مەكتەبا سىياسى يا پارتى ديموكراتى كوردستان، كو زلايى
بەريز مەھەد مەلا قادر ئە ھاتە پىشكىشكرن:**

خوشك و برايانى بەريز...

بە راستى برپار وابو جەنابى كاك جەوھەر نامىق سكرتيرى مەكتەبى سىياسى پارتى ديموكراتى كوردستان، لە گەل زەعيم عەلى ئەندامى مەكتەبى سىياسى پارتى ھەردووكيان

پیکهوه له م مه‌راسیمه دا حازرین، به‌لام به هوی کویونه‌وهی لیژنه‌ی بالای ناشتی له هاونیه‌هه‌واری سه‌لاحه‌ددین که برایی یه‌کیتی میوانیان بوون، له بهر نه‌یان توانی بین بو ئیره. بروسکه‌یان بو من کرد که من له جیاتی نه‌وانیش حازریم، هه‌رچه‌نده من به‌خۆم وه‌کو به‌رپرسی لقی ۱ حازر ده‌بووم، به‌لام منیان راسپاردم که له جیاتی نه‌وان حازریم ووتاریک پیشکیش بکه‌م،

به‌راستی نه‌مپو هه‌موو لیره‌کویونه‌وه، نوینه‌ری جه‌نابی سه‌روک مه‌سعود بارزانی و نوینه‌ری بنه‌ماله‌ی بارزانی گه‌وره، و نوینه‌ری پارێزگا و فه‌رمانده و هه‌موو سوپا و لیژنه ناوچه‌کان و لقی (۸، ۹) و هه‌موو پیاو و ماقوله‌کانی ده‌قه‌ره‌که و به‌هه‌زاران خه‌لک له لالشی پیروژ و روژناک ناماده بوینه بو گواستنه‌وه‌ی تهرمی پیروزی قاره‌مانیکی مه‌زنی شوژی گولان کاک مه‌حموود ئیزدی. به‌راپی من نه‌وه گه‌وره‌یه‌یه بو مروث، نه‌میری نه‌وه‌یه، که ده‌لین شه‌هید نه‌مرن، نامرن، نه‌وانه و له دلی میلله‌تا نه‌ژین، به‌راستی نه‌وان نه‌مرن، نه‌وه‌تا پاش (۲۲) سال مروثیک که له‌ناو شاخان شه‌هید بوویه نه‌مپو به‌هه‌زاران کهس هاتوبنه خزمه‌ت جه‌نازه‌که‌ی و جاریکی تر ته‌شيعی ده‌که‌ینه‌وه.

مه‌حموود ئیزدی نه‌مردوووه، هه‌ر زیندوووه، نه‌وه ژبان، نه‌وه نییه نه‌وانه‌ی له پیناو لوقمیکه‌ی حه‌رام یان له پیناو ره‌وشتیکی خراب خویمان به‌کوشته‌ده‌ده‌ن، مالی خویمان و خه‌لکیش ویران ده‌که‌ن، نه‌بن به‌ نه‌له‌قه له گوپی بیگانه، نه‌وانه نوکه‌رن، به‌لام نه‌وانه‌ی وه‌کو مه‌حموود ئیزدی نه‌مرن، گه‌وره‌ن، خاوه‌نی هه‌زاران هه‌زار خه‌لکن، نه‌مپو هه‌موومان له دوا‌ی نه‌وانین.

ئینجا من هه‌ر به‌وه‌نده به‌خیره‌هاتنی هه‌موو لایه‌ک ده‌که‌م و سوپاسی هه‌موو لایه‌ک ده‌که‌م، هه‌روه‌ها به‌ناوی مه‌کته‌بی سیاسی و به‌ناوی لقی ۱ زور سوپاسی نه‌و لیژنه‌یه ده‌که‌ین که به‌رپیک و پیکه‌ی سه‌ره‌رشته‌ی نه‌م نا‌هه‌نگه‌یان کرد. من به‌وه‌نده کو‌تایی به‌م وتاره‌دینم، نا‌واته‌ خوازم خودا عه‌فووی بکا و جیگای به‌هشت بچ، وه‌ هیوادارم مه‌حموودی کوری، که ئیستا جیگای نه‌و گرتوته‌وه و جیبی به‌تال نبینه و خو‌شی ده‌وری هه‌یه، هیوادارم ته‌مه‌نی درپژ بپیت.

ئیتتر زور سوپاس و به‌خواتان ده‌سپیرین.

**په‌یفا لقا ئیک یا پارتی دیموکراتی کوردستان و فه‌رمانده‌یا دهۆک یا
له‌شکری کوردستان و پارێزگه‌ها دهۆک، کو ژلایی به‌ریز (هه‌بیب
که‌له‌ش) کارگێری لقا ئیک شه‌ هاته‌ خووندن:**

به‌پێزان....

بناقی لقی ئیک یی پارتی دیموکراتی کوردستان ب گهرمی ب خیرهاتنا جه‌نابی وه‌ و
هه‌می میقنایت قه‌درگران و جه‌ماوه‌ری ده‌قه‌ری و هه‌می پیشمه‌رگه‌ و کادرین حزبی و
ئیداری و له‌شکری دکین کو ئه‌ف زه‌حمه‌ته‌ کیشای و به‌شداری دقان ری و ره‌سمیت
قه‌گوه‌استن و قه‌شارتنا ته‌رمی شه‌هیدی شوره‌شا گولانی، شه‌هید مه‌حمود ئیزدی کری.
براییت به‌ریز میه‌قنایت قه‌درگران:

وه‌ک جه‌نابی وه‌ ئاگه‌هدار پشتی پیلانا (جه‌زائیر) ل به‌هه‌را سالای ۱۹۷۵ ی دری
ملله‌تی مه‌ یی کورد و شوره‌شا ۱۱ ی ئه‌یلولا پیروزه‌هاتی مۆرکرن، ئه‌م تووشی وی نه‌کسا
تال بووین. سه‌رۆکی رژیما عیراقتی ب هه‌می قه‌ناعه‌تا خوه‌ یا شۆفینی قه‌ (اعلان) کر
کو کیشا کوردی ته‌مام بوو هه‌تا و هه‌تا (والی الابد) داکو ملله‌تی مه‌ تووشی یی
ئۆمیدی بکه‌ن، به‌لی هه‌مد بوو خودی، چه‌ند هه‌یه‌که‌ پێ نه‌چۆن (قیادا موئه‌قه‌ت) هاته‌
دامه‌زراندن ل سه‌ر ئه‌مری بارزانی نه‌مر داکو ده‌ست ب شوره‌شه‌کا تازه‌ بکه‌ن وه‌ک ته‌مام
که‌ر بوو شوره‌شا ئه‌یلولی، ئه‌و بوو جان سه‌رده‌ستین (قیادا موئه‌قه‌ت) ل
۱۹۷۶/۵/۲۶ ی ده‌ست ب هه‌لکرنا ئاگری شوره‌شا گولانا پیشکه‌وتنخواز کرن ل ده‌قه‌را
هه‌ریما ئیک

چریسکا شوره‌شی گه‌شبوو ژ کوماتی ئیرۆ ده‌رکه‌فت

ژ وی له‌ندا شیری و میرا ئالایی پارتی ب سه‌رکه‌فت

به‌لی ئالایی پارتی ب زه‌ندیت پیشمه‌رگیت قاره‌مان جاره‌کا دی هاته‌ بلندکرن، و
یه‌ک ژ هه‌لگرتن وی ئالایی پیروز شه‌هیدی قاره‌مان مه‌حمود ئیزدی بوو، ئه‌و فیشه‌کا
هاتی ته‌قاندن دبن وی ئالایی قه‌ فیشه‌کا (تحدیی) بوو. ئه‌و ئالا، ئالایی چاندنا ئۆمیدی

بوو دناڤ گهلی کورد دا، چریسکا شوږهشا گولانی هندا تیژ و گهشبوو رۆناهی ل چاڤنی هه می دۆست و دوژمنا دا، چاڤنیته مه و دۆستیت گهلی مه پی گهش و رۆن بوون، بهلی چاڤنیته نه یارا پی کۆر بوون. نه ها دگهل چریسکا شوږهشی و ل دهستیپیکا سالا ۱۹۷۶ی شه هید مه حموود ئیزدی هاته قادا خه باتی و ژیبی وی ۳۲ سال بوون و ب وان مه عنه ویاتیت بلند دهست ب خه باتا سیاسی و چه کداریبیا پارتیزانیپی کر و هه می شیانیت خوه ته رخاڤ کرن بو خزمه تی ل ژیر دروشمی (یان کوردستان یان نه مان) نه بوو ژلایه کی شه وی و هه قالیت خوه هیرش برنه سه ر چه په ریت دوژمنی تا کو سه ر لی شیواندی و شیان ب دهان چالاکیییت له شکری یین گرنگ بو وی سه رده می نه نجام بدن، وه ک چه له نگییا (دیرالوشی، شه مکان، شکه فتی، باساوا و بلکیفی، گه لی کورتکی، و مه رکه زی نه لقووش و زاویته ی) وه لی هات رۆژ بو رۆژی شوږهشا گولانی مه زتر لی هات و ستیرا وی گه شتر بوو، نه فه ژلایه کیفه ژلایی دیفه شه هید مه حموود دهست ب ریکه ستنیته پارتایه تی کر ل زور شار و گوندا و هه قالیت پارتی هاتنه نوږه نکرن و به لاقوکیت پارتی وریبازی گه هاندن هه قالالا. بقی رهنگی خوبه نکا تازه و ئۆمیدین کوردایه تیپی جاره کا دی ددل و گیانی خه لکی مه دا هاتنه چاندن، و جه ماوه ری ده قه ری ژی ب گه رمی شوږه شان ناغوش کرن و ب هه می رهنگا چ مادی و چ مه عنه وی و چ مه علماتی هاریکرن داکو ژین دهستی دوژمنی قورتال بن.

دگهل چریسکا شوږهشی

مه حموود خه تیره گه شکر

ل سه ر چیه ایته لالشی

ناکوری نه ورۆزی خوه شکر

* * *

ب هیمه مه ته و باوه ری

چانتک ئاڤیته په شتی

دهست دا خه بات و شه ری

ب مه یترانی و ب رشتی

* * *

ل ناڤ شـار و ل گـوندا
گـهـنج و هـهـڤـال شـارانـدن
ئـهـوان مـيـر و ئـهـلـندا
دـلـيـت سـوـڤـي کـهـوانـدن

* * *

ئـهـو پـارـتـيـي چـاڤـهـرـي
مـهـحـمـوـدـي نـويژـهـنـکـرن
بـو خـهـبـاتـي دـانـه رـي
کـهـولـکـيـت و انـا دـهـرـکـرن

* * *

ل سـهـر ئـهـڤـان بـاـوـهـران
مـهـحـمـوـد چـهـک دـا مـلـي
ل گـهـل دـۆـسـت و يـاـوـهـران
خـهـبـات کـر ژ نـيـڤـا دـلي

* * *

به لى شههيد مهحموود ئيزدى و ههڤاليت وى دوان كاودانيت دژوار دا شيان خهباتهكا
پر سهخت و بهرچاڤ ئه نجام بدهن و تهحه مولا هه موو پهنگى گهرم و سهرما و تيهن و
برسى ب سهر بلندى بکهن و ج بن بهر و بن دار و كانى نه مان ل دهڤهرا مه شوينه واريت
وان قههره مانا لى نه بن و هه موو بيت بينه چيرۆک و بيرهاتن ل ناڤ خه لکى مه دا و
تهڤ چياييت دهڤهرا شيخان شاهدين وانن، ئهڤه چياييت خيړى و گاره و دهشتا
شه مگان، شاهديت عه مه لياتيت وان ههڤاليت خهباته کهرن، وه لى هات هه تا زارۆکين
مهڤى ناڤى ئهڤى قاره مانى بزائن و ئيفتيخارى پى بکهن، وه دگوتن مهحموود و
ههڤاليت خوه دى تولا مه هه ميا فه کهن، وه ئيرۆ ژى و ههر وهخته کى ئه م بيژين گولان
ناڤى شههيد مهحموود ئيزدى تيته سهر ئه مانى مه .

چاخنی ئەم بیتی ژین گولان
 مەحمود مە تیتە بیرە
 گەلەک هەڤال لی جەمیان
 وان خەوش کەرن خەتیرە
 * * *
 هەلدان سەرئێ ئان چیا
 گۆتەن دوژمن ئەم کوردین
 لی تەنگەر سەرئێ ریا
 گۆتەن ئاخا خەو نابەردین
 * * *
 ئەو دوژمنی هەند مەغەرور
 ئاگەر بەردان بن پیا
 چەرخوا فەلەک هاتە دۆر
 کەتە هەوار و هی ئیا
 * * *

گەلی هەڤال و هەڤسەنگەریت شەهید مەحمود ئیزدی پشستی ئەنجامدانا ئەقان هەمی
 داستان و خەباتەکا بێ وچان ب داخەکا زۆر بەری ۲۲ سالاً، واتە ل رۆژەکا وەک ئیرۆ
 ۱۹/۸/۱۹۷۹ دەستتێت سیخوڕین رژیما بەغدا بێن چەپەل گەهشتن مەحمود ئیزدی و
 شەهیدکەرن و نەهیتلان ئەو ب خوە بەرھەمەن خەباتا خوە و هەڤالین دگەلدا ب چاخنی خوە
 ببینیت. ئەو جەرما هەند مەزن کەرن دا کو ئاغی خوەرازی بکەن، بەلی ئەو کە یف بو وان
 سیخوڕا نەما و ل سەر دەستتێ قوتابییێت ریبازا بارزانیی نەمر گەهشت جەزایی خوە بێ
 عادل و بوویە دەرس و عیبرەت بو هەموو خاینا، ئەو دەستتێ بیتە درێژ کەرن بو شەهیدکەرن
 کورەکی پارتنی دێ ئیتە برین، ئیرۆ بیت یان سوپەینی و دێ شەرمەزاری میژوویی بیت
 حەتا حەتا.

گەلی هەڤال:

ئىرۆ دوزمن باش دزانن خوينا شههيد مهحمود ئىزدى و هزاران شههيدىن دى ب
فېرۆ نهچۆ و ئەو دارا ئازادىيى ئەوا ب خوينا وان قههرمانا هاتى ئاقدان و شىن و بلند
بووى يا كهفتى بهرى. ئەها ئەف پەرلەمان و حكومه تا هەرئىما كوردستانى و ئەف هەمى
ناشتى و تەبايى و ئاقدان كرن بهرهمى وى خوينا گرنگه.

لېرەدا كەرەم كەن و ل سەر فى مەزارى ئەم هەموو پىككە وەعد و پەيمان تازە بكەين
بۆ گيانى فى شههيدى و تەف شههيدىن كورد و كوردستانى و سەركىشى وان بارزانىيى
نەمر و ئەدرىسى جانەمەرگ، كو ئەم ب هەمى شىيانىن خوه ئەقان دەستكەفتىت مەزن
بپارىزين و كوردستانى بهرەو ئاسۆيەكا گەشتر بېين.

وهرن دا پىككە مزگىنىيى بدىن جانى شههيد مهحمود ئىزدى ئەو كور و قوتابى و
هەقاليين تە لدیف خوهرا هيلالين ئىرۆ پىشمەرگه و كادرين پارتى نه بۆ نمونه ئەفه كورئ
تە مهحموده، ئەو بشكوژا تە ل پاش خوه هيلالى ئىرۆ رژده بۆ خەباتى و رىكا تە
بەرنادەت و پىككە شانازىيى ب شههاده تا تە دكن كو توو شههيدى ئاخا كورد و
كوردستانىيى و رىقنىنگى رىبازا بارزانىيى نەمرى، دى بنقه ب دلەكى شاد و ئاسوده ئەى
شههيد، ئەى كوردى رەسەن، ئەم ژى دى بىژين لالشا رۆناهى ئەفه مېهقان و ئەمانەتى
تەيه و بهرى ئەم خاترا خوه ژ تە و شههيدى بخوازين دى بىژم:

ئەى لالشا رابە ب لەزىنە
مهحمودى هەمبىتەز بکه
قايە مپىشانەك عەزىزە
گولافى تولى بکه
كاسەك ژ كانى سەپىيى
ئىرۆ تو بۆوى پىرېكە
توبدە دەستى شههيدى
پى دل شاد و خوهش بکه

* * *

دوماهیی دووباره سوپاسیا وه ههمیا دکین کو وه زۆر زهحمهت کیشای ب تایبه تی
نه وه قالیت ژ دویر هاتین و نهقه ژی دهلیلی وهفاداریا وهیه بوخوین و خهباتا شههید
مهحموود ئیزدی و خیزانا وی و نه م بقی وهفاداریی دی دلن ههمی خیزانییت شههیدا
خوهش کین و جانی ههمی شههیدان دی دگۆرتیدا شادکین و زۆر سوپاس

لقا ئیک

۱۹ی تهباخا ۲۰۰۱

په‌یفا بنگه‌هی لالش یی ره‌وشه‌نبیری و کۆمه‌لایه‌تی

هیژا و پێژدار نوێنه‌ری جه‌ناب‌ی سه‌رۆک بارزانی مامۆستا عه‌لی شنگالی زۆر به‌پێژ. هیژا و قه‌درگرن نیتینه‌ری بنه‌مالا بارزانی کاک نیهاد بارزانی زۆر به‌پێژ. هیژا و قه‌درگران مامۆستا محهمه‌د مه‌لا قادر نوێنه‌ری مه‌کته‌با سیاسی یا پارته‌ی دیموکراتی کوردستان زۆر به‌پێژ.

هیژا و پێژدار لیوا بابهر زێباری فه‌رمانده‌ی فه‌رمانده‌یا ده‌ۆک زۆر به‌پێژ
هیژا نوێنه‌ری پارێزگه‌ها ده‌ۆکی زۆر به‌پێژ
هیژایان نوێنه‌ری لقا (۱ و ۸ و ۹)ین زۆر به‌پێژ
هیژا کامیران میر خێری به‌گ و گشت به‌رپرس و ماقوول و جه‌ماوه‌ری زۆر عه‌زیز سه‌ر سه‌ران و سه‌ر چاقان هاتن.

هه‌قه‌ده‌م دگه‌ل بیره‌وه‌ریا (۵۵) سالی‌یا دامه‌زراندنا پارته‌ی دیموکراتی کوردستان و بۆرینا (۲۲) سالان ل سه‌ر شه‌هیدبوونا قه‌هره‌مان و گه‌رناس و مریدی پێبازا بارزانی، شه‌هید مه‌حمود ئیزدی، ئیرو ژبو ئی پینگاڤا پیرۆزا قه‌گه‌هاستنا جه‌نازی شه‌هیدی ناڤیری، ئەم ل لالش نورانی ل هه‌ف جه‌مابوون، ب ئی هه‌لکه‌فتی و ل ئی جه‌ی پیرۆز، سه‌ری پێژ و روومه‌تی بۆ ئی شه‌هیدی و ته‌فایا شه‌هیدین بزاقا پرگاریخوازا کوردی و پێشینی سه‌ر کاروانی شه‌هیدان -بابی رۆحی و دیرۆکی یی نه‌ته‌وا کورد- بارزانییی نه‌مر و کاک ئەدریسی هه‌رده‌م ساخ، دچه‌مینین.

هیژایان...

خویایه‌ د دیرۆکی‌دا پشتی سالی‌ین بیستان ژ چه‌رخێ بۆری، هنده‌کی ئیزدی ژ قه‌ر و فرمان و ئەنفالان ته‌نابوونه، لێ که‌نگی کارینه‌ ژ که‌قلی ئه‌وی ترسا دوژمنان خۆ قورپال بکه‌ن؟، ئەو ئی ل هیوانی شۆره‌شین کوردی بوو ب تایبه‌ت هه‌ردوو شۆره‌شین ئیلۆن و گولانی، و ل ژیر کۆنی عه‌داله‌تا بارزانی، ئیزدیان جورئه‌ت کر ژ ئالیی نه‌ته‌وه‌یی قه‌ خۆ باقیژنه‌ مه‌یدانا خه‌باتا سیاسی و شۆره‌شگێری و ره‌وشه‌نبیری مل ب ملی برایی خۆ

یپن دن د پیشمه‌رگایه‌تییدا به‌ره‌فانییی ژ ئا‌خا وه‌لاتی خو‌ب‌که‌ن، له‌وما می‌رخاس و قه‌هره‌مان و په‌هله‌وانین مینا شه‌هید مه‌حموود ئیزدی د جه‌رگی شو‌ره‌شیدا په‌یدا‌بوون. ده‌می ئه‌م بیژن ئه‌ف ره‌وشا خه‌مالندی یا ئیرۆ کوردستان تییدا به‌ر ب ئا‌فا‌کرنی و شارستانییه‌تی و هشیارییا نه‌ته‌وه‌یی و مه‌ده‌نی‌کرنی د‌چه، به‌ره‌می بزاقا رزگاربخوازا کوردی و خوونا شه‌هیدایه، هه‌ر د ئه‌قی گۆت‌نییدا ئه‌م خو‌ب خه‌بات و شه‌هید‌بوونا پیشمه‌رگین دلیرین مینا مه‌حموود ئیزدی سه‌رفراز و سه‌ر بلند دبینن. شه‌هیدی قه‌هره‌مان بلا گیانی ته‌ بی‌ ره‌حەت و ته‌نا به‌ ئه‌و خه‌بات و رۆژین سه‌خت و دژوارین وه‌ ده‌رباز‌کرین به‌یه‌وده‌ نه‌چۆنه، ئه‌ف کاروانی شارستانی‌کریا وه‌لاتی مه‌ و پیک‌قه‌ ژیا‌نا ئایینی و نه‌ته‌وه‌یی ل سه‌ر ئا‌خا کوردستانا دیموکرات، ده‌وله‌ت سه‌ری وئ خوون و خه‌باتا کاروانی وه‌ شه‌هیدان بوویه. بلا گیانی ته‌ بی‌ شاد و ته‌نا به‌ ئه‌ی شه‌هیدی په‌هله‌وان، ئیرۆ دنا‌ف کۆما هه‌قال و هوگرین ته‌دا جهی ته‌ نه‌ی فالایه، پارتییا ته‌ ل سه‌ر وئ ر‌ی‌بازا توو تییدا په‌روه‌ده‌بوویی ئیرۆ مه‌حمووده‌کی دی په‌روه‌ده‌کریه‌ باره‌کی گران ژ به‌رپرسیایه‌تی داناییه سه‌ر ملی وی.

چ‌قاس شه‌ره‌فه‌که مه‌زنه ژ ته‌ و بنه‌مال و که‌س و کارین ته‌را، ژ ئیزدیاتییی را، ئیرۆ ری و په‌سمین قه‌گوه‌استنا ته‌رمی ته‌ بی‌ پیروژ ره‌نگی میه‌ره‌جانه‌کی لی دکه‌فه، ئه‌ف هه‌می نیشانا وه‌فاداریا سه‌ر‌کردایه‌تییا بارزانییه ژبو شه‌هید و قه‌هره‌مانین مینا ته‌. هه‌ره‌ وه‌غه‌را خیری به‌ ژ ته‌را، هیقییا مه‌ ئه‌وه مزگینیا ئه‌قی ره‌وشا خه‌مالندییا توو پی شادنه‌بووی بگه‌هینییه کاروانی نه‌مران و درپکا خو‌دا سلا‌ف بکه‌ ل چیا‌یین شو‌ره‌شی و خه‌ل‌کی شه‌ره‌فمه‌ندی ده‌قه‌را گه‌لیی کانی مازی بلا نانی خو‌ل ته‌ حه‌لال بکه‌ن، گه‌رده‌نا ته‌ ئازا بکه‌ن، داخوازا لی‌بو‌رینی ژ وان بکه‌، کو‌پتر ژ (۲۰) سالان ته‌رمی ته‌بی پیروژ هه‌م‌ب‌یز‌کری، بلا دلی وان نه‌مینه، چیا‌یی لالش ژی چیا‌یی شو‌ره‌شییه، کۆچکا لالش ژی ل سه‌رده‌می هه‌ر دوو شو‌ره‌شان جهی نان خواری و بی‌هن قه‌دانا پیشمه‌رگی قه‌هره‌مان بوو، هه‌زار جاری ل ته‌ پیروژ به‌ ئه‌ی شه‌هیدی قه‌هره‌مان، ئیرۆ ته‌رمی ته‌ بی‌ پۆلایی ل لالشا نوورانی تواف بوو و ب ئا‌فا کانی سپی هاته‌ مۆر‌کرن و جوان‌کرن و تو‌بوویه می‌قانی شه‌هیدین باعه‌درا خو‌را‌گر، شه‌هیدی په‌رله‌مانتار می‌ری خیری به‌گ، و شه‌هیدی

ماندووونه ناس پیر عهلی جوّقی. ئەم وهک بنگههئ لالش ئەفه ههشت سالیّن خزمهتی دواری ئیزدیاتییدا ل کوردستانا ئازاد مه دهر باز کرن، ژ بوئا گهشکرن و زانستیگرن و هشیارکرن و بلندکرنا ئاستی جفاکا ئیزدیان ژ هه موو ئالیانقه. ل پین شیرهتین سه روک مه سهوود بارزانی، پارتی و حکومهتا کوردی پووته پیدان و پشته قانییهک بی سنوور ددهنه کار و بزاقین مه و قتی چهندی ب ئه رکهکی خوژی نه ته وهی دزانن. ئیزدیاتی خه ملا خوه ژ خه ملا کوردایه تییبی وهر دگره، هندی کوردایه تی گهش دبه ئیزدیاتی دناقدا گه شتر دبه، نمونه ژ ئەقئ هه ملیرا، ل سه ر رازیبوونا جه نابی نیچیرشان بارزانی سه روکئی حکومهتا کوردی، وهزارهتا پهروهردی ب ئاوایهکی فه رمی دیانهتا ئیزدیان ل فیڕگههان دایه قه بوولکرن و دهرگه هین پشته قانی و هاریکاری تم و تم ژ بنگههئ لالش پرا دقه کرینه. ئەف رهوشا گهشا ئەم تیدا هه ر بهرئ خوونا وهیه و ل بهر په رئ گهشی دیروکا کوردی هاتییه نقیساندن. ئەی شه هیدئ قه هره مان ته هند هه ز و قیانا خو دلدی جفاکا خوهدا چاندییه، لهوما ئیرو ریکخراوا پارتی ل باعه درا ته ل ژیر ناقتی ته خه باتا خو یا سیاسی د مه شینه، و خه لکتی ته ل غه ربییی ژی ناقتی ته ل ریکخراوا خوه کرنه و شانازیی پین دبه ن مینا ریکخراوا پارتی ل بازاری بلیفیرد ل ئەلمانیا و قیز و خو رتین مهژی قه هره مانیی وهر زشی و هونه ری ب ناقتی ته دگپرن و پین دئینه خه لاتکرن. ئیرو ل سه ر گو رستانا ته سو ز و په یمانا بو هه می شه هیدین کورد و کوردستانی و سه رکیشی کاروانی شه هیدان بارزانیی نه مر و کاک ئەدریسی هه رده م ساخ، نوودکه یین، ب هه می شیان و ژیهاتنن خوه ئەمی ملی خو بدنه بهر قی باری گرانئ خه بات و خزمهتا مللهت و وهلاتئ خو تا کو کوردستان ب هه می ئول و ئایین و نه ته وه و خا کا خو قه ب رزگار بوون سه رفه رازبوونا ئیکجار شاد بیه، و ئەمی هه رده م وه فادارین وی ریبازا ته خوونا خو ژیرا پزانندی بن، و ئەو خه لاتئ سه روک بارزانی ل ئیزدیاتییبی کری ده می دیبیره: «یان ملله تهک نینه بناقتی کورد یان ئەسلیترین کورد ئیزدینه» ب گیان و خوونا خوه ئەمی بیاریزین.

هه ردئ مینی ساخ د وژدانئ پارتییا خو و هه ر کوردهکی خودان وژداندا... هه ر دی مینی ستیره که گهش ل ئەسمانی کوردایه تییبی... راسه ری لالشا نوورانی.

ههزار ههزار سلاڤ ل گيانى ته يى پاك و پيروژ بن ئه شيره لاوى باعه درى،
كه له مى چاڤى دوژمنان، قوتابىيى فيرگه ها پارتى و بارزانى دلسوز و دلوفانى كورد و
كوردستانى مهحمود ئيزدى.

ل ئهڤى جهى پيروژ د ژيانا ئيزديناسييدا، بناڤى مير و بنگهه لالش و گشت
ماقوول و جه ماوه رى دهڤه رى سوپاسدار و منتكاري سهروك بارزانى و سهركردايه تيبيا
پارتى و حكومه تا كوردى و لقين ١ و ٨ و ٩ و پاريزگه ها دهوك و فه مانده يا دهوك و
هه مى دام و دهزگه هين به شدارى كرى ل ئهڤى كاري پيروژدا ب راستى جهى سهربلندييى
بوو و بلا هه رن و نه زڤرن روژين رهش و ئه نفالال سه ر ملله تى مه، بمينه و پيشقه هه ره
كاروانى ئاڤاكرنا وه لاتى مه، گه ش بيه و بلند بيه ئاستى ژيانا ملله ت و خيزانيت
شه هيدى مه لژير ئالايى پارتى و په رله مان و حكومه تا كوردى. بژى كورد. بژى
كوردستان.

زۆر سوپاس

بنگهه لالش ٢٠٠١/٨/١٩

شيخ شامو شيخو

جيتگرى سهروكتى بنگهه لالش

دهوك/كوردستان

**په‌یفا بنه‌مالا شه‌هیدی، زلایی (مه‌حموود مه‌حموود ئیزدی)‌ته
هاته پیشکیشکرن:**

بنافی خودی مدزن و دلزفان

ئه‌ز بنافی خو و بنافی بنه‌مالا خو ژدل و جان سوپاسییین بی سنوور ناراسته‌ی هه‌وه‌ییین هیژا و خوشتفی دکهم بو وی زه‌حمه‌تا هه‌وه‌ کیشای بو پیشکداربوون دقان ری و ره‌سماندا. ب راستی خرڤه‌بوونا هه‌وه‌ ئیرۆ ل جهه‌ک وه‌سا پیروژ وه‌ک په‌رستگه‌ها لالش و ب فی هه‌لکه‌فتا دیرۆکی جهی شانازییه‌کا مه‌زنه‌ بو مه‌ و فیانا به‌رخوهدان و خوڤاگری و فییداکارییی ددل و ده‌روونی مه‌دا موکومتر لی دکه‌ت ژبو خزمه‌تکرنا گه‌ل و وه‌لانی. ناماده‌بوون و خرڤه‌بوونا هه‌وه‌ییین هیژا ب فی شیوی به‌رفره‌ه و فی هژمارا مه‌زن، هه‌لویتسه‌کی کوردپه‌ره‌وره‌انه‌یه و نیشانا وه‌فادارییا هه‌وه‌یه بو شه‌هیدی قه‌هره‌مان و ئه‌ف چه‌نده‌ هیژه‌کا پۆلاییین ب مه‌ دبه‌خشت. ئه‌فرۆ (۲۲) سال ل سه‌ر شه‌هیدبوونا پیشمه‌رگی قاره‌مان مه‌حموود ئیزدی ده‌ربازبوون و رۆژ بو رۆژی فیانا وی دناف گه‌لی کوردستانیدا ب هیژتر دبت، ئه‌قه‌ژی وی چه‌ندی دگه‌هینت و دسه‌لمینت کو شه‌هیدی قاره‌مان نه‌مریه و ددلی ملله‌تی کورد دا، دناف جه‌رگی پارتیدا بی ساخه. شه‌هیدی نه‌مر شوڤه‌شگیتیه‌کی ئه‌فسانه‌یی بو، مریدی پارتی و ریبازا بارزانی بو، دل‌سۆز و وه‌فاداری گه‌ل و وه‌لانی خو بو، بو مه‌ شانازییه‌ ئه‌م کورپیت فی قاره‌مانی بین، بو مه‌ شانازییه‌ ئیرۆکه‌ ملله‌ت و پارتی و بارزانی شانازییی ب فی شه‌هیدی دهن، شانازییه‌کا مه‌زنه‌ کو بابی مه‌ پارتی و ریبازا بارزانی بو خو کربوو ریبازا خه‌بات و تیکۆشینتی بو ده‌سته‌ته‌ئینانا مافیین ره‌واییین گه‌لی کورد و هه‌ر دفی ریکا ره‌وا و پیروژدا سه‌ری خو دانا و شه‌هید بو. شانازییه‌ بو مه‌، بابی مه‌ دناف ریتین پارتیه‌کا خودان دیرۆک و خه‌باته‌کا دوور و دریت و پری قوربانیدان، مینا پارتی دیموکراتی کوردستان، وه‌ک پیشمه‌رگه‌ و وه‌ک کادره‌ک کار و خه‌بات کری.

ل دوماهییی دووباره‌ بخیره‌هاتنه‌کا گه‌رم ل هه‌وه‌ییین هیژا و به‌رپز دکهم و سوپاس بو

وی زه‌حمه‌تا هه‌وه کیشای. هه‌روه‌سا سۆز و په‌یمانا بۆ سه‌رۆک بارزانی و سه‌رکردایه‌تییی و پارتییا خۆ نوودکه‌ینه‌قه، کو د به‌رده‌وام بین ل سه‌ر قی ریبازا راست و ره‌وا، که ریبازا بارزانییه.

بژیت کورد و کوردستان، نه‌مری و سه‌روه‌ری بۆ شه‌هیدین کورد و کوردستانی و سه‌رکیشی کاروانی شه‌هیدان، بارزانییی نه‌مر و ئیدریسی جوانه‌مه‌رگ و سوپاس و هه‌ر دخوشییا دابن.

مه‌حموود مه‌حموود نێزدی

ژ پیتش بنه‌مالا شه‌هیدی

پاشکو ژماره (۲)

دهقئ سمينارهكا شهيد مهحموود ئيزدي (*)

براييت خهباتكه ر

هون پئ بزنان رۆژا ئەم داخلى كوردستانا باشوور بووين هه تا قئ گافئ، هه ره هيف ئەم هه قاليت خو دبينين، مه هه قال ويت ههين، بهرى سال و نيقه كا وهختئ ئەم ژنوو داخل بووين، ئەم دوو-سى هه قال بووين، قئ گافئ ئەم ويت بووينه گه لهك و دوو-سى جارا چهك وئ بو مه هاتئ و ئەم وئ ل هيفيئ چهكئ باشتر بو مه بيت، هيفيدارم سه برئ بكيشن، تهحه مولئ بكه ن، مه ئوميد ب خودئ ههيه وهخته كي نيزيك ملله تي مه دئ گه هته مرادا خو، ئەو مرادا خهباتئ بو دكه ت.

براييت خهباتكه ر: ئەفه نه خوش خوشكن بو وه دبترم، هه ره چهنده بهرى نوكه گه لهك بهرپرسا خوش خوش بئ ملله تي دگوتن و چوو ژئ نه هاتنه جي. هنگي شورشا مه مه زن بسوو، ئەم ببووينه حكومه ت، وه كي دهوله تي لئ هاتبووين، مه شهري دهوله ته كا مه زن دكر، شه ر دگه ل چهكئ روسيا دكر، نه خاسمه ژ ساللا ١٩٧٤ ئ تاكو نه كسي، تاكو ئەو رۆژا رهش ب سهري مه هاتئ. مه قسه د ژ رۆژا رهش، نه كسه يه، نه خوشييه، شه ر به تالكرنه.

هه قالين خهباتكه ر: نه كسه پيلانه كا مه زن بوو ل سه ر ملله تي مه، ل سه ر حزبا پارتئ، ئەو پيلانه چيبوو؟ وه كي دزانن، حزبا پارتئ و شورشا كوردستانئ ته موبلا وان ريكا ئه يرانئ بوو، ئەم دزانين ئه يران دهوله ته كا كه قنه په رسته، دهوله ته كا خوومزه، دوژمنا ملله تي كورده، چئ ل عيراقئ و چئ ل ئيرانئ و چئ ل توركييا و چئ ل سوريا... ههروهسا وه كي ئەم دزانين و هون دزانن، ئه يران نوكه را ئه مريكايه، ئه يران بيئ ئه مريكا

(*) دهقئ قئ سمينارئ ژ سه ر كاسي ته كا دهنگرئ هاتيبه شه گوهاستن، كول ساللا ١٩٧٨ هاتبوو تو ماركن و ژلاين كورئ شه هيدئ فه گه هشته مه و مه ژئ ژ بهر گرنگييا وئ دقئ په رتوو كييدا به لاقكر، تا نوكه ل جه م بنه مالا شه هيدئ مايه.

نکارت تشسته کی بکەت، ئەو رێککەفتنەما دناڤبەرا عێراقی و شاھێ خوونپێژدا ل
 جەزائیرا پایتەختی جەزائیر ھاتیبە و جودێ ب رازیبونا ئەمریکا بوو، مەبەستا وان
 ھەسرکنا شۆرەشا کوردی بوو، وەکی پەزەکی دکۆتانێ کە ی و دەرگەھی لێ بگری و ھەر
 چار پەختی و ی دگرتی بن و ئەو پەزە نکارت ژ کۆتانێ دەرکەفت، ئەو ھەموو بوونە
 ھەڤال و ئەو پیلانە گێرا دا کو دربەکی ل شۆرەشا کوردی بدەن، بارزانیی مەزن،
 سەرکردی شۆرەشی، سەرۆکی پارتن، بابی مەزن، ئەڤ چەندە زانی، لەوما ھەرمان دا
 شۆرەش راوہستیت، لێ بۆ دەمەکی، نە دایمی، ئانکو مشوارەکی، مشوار نەھاتە دەست
 نیشانکرن، ھەیفەکی، سائەکی... ھەتا کو بارزانی دگەل خەباتکەرین پارتنی بیت
 دلسۆزیت مللەتی بکارت کەسانیت نەباش و ھەوزەوی دناڤ شۆرەشیدا نەھیتل و
 کەسیت باش و پاڤژ بیت باوہری و ئیمانێ ب کوردستانێ دئین، ئیمانێ ب پارتنی و
 شۆرەشی دئین بینتە و جودێ و ب کربارژی ئەڤ چەندەکر، شۆرەش مشوارەکی راوہستی
 و سەرکردایەتیبەکا ھەکیم ھاتە و جودێ. ب تەوجیھات و تەعلیماتیت بارزانی، بابی
 مەزن، سەرۆکی مللەتی کورد ئەو سەرکردایەتیبا ھەکیم ھاتە و جودێ. پشتی ئەڤ
 قیادە، ئەڤ سەرکردایەتیبە ھاتیبە و جودێ، پشتی نەکسی ب دوو-سێ ھەیفەکا، ب
 ئەرکەکی پیرۆز، ب واجبەکی مەزن رابوو، ئەوژی زفراندنا لقین حزبی و لیژنێ ناڤخۆبی
 و رێکخراوین حزبی بوو ل کوردستانێ و ل ئەوروپا، ڤی گافتی مەلقەکا مەزن لە ئەوروپا
 وا ھە ی و ب ئەرکێ پەنابەرا رادبەت و پەنابەریت مە ویت ھاتینە دناڤ رێژین پارتنیدا.
 برایت خەباتکەر: ئەڤ سەرکردایەتیبا نوو ھاتیبە دامەزراندن و پیکئینان، ھەر ئەو
 سەرکردایەتیبە یا ھوون پێ د ناگادار، ب ناڤی بارزانی ھاتیبە و جودێ، قیادەکە
 ھەکیمە، یە خودان شیانە، ئیمانەکا پاڤژ ب کوردستانێ، ب شۆرەشی، ب نەتەوا کورد
 ھەبە و ئەڤ قیادە داخلی کوردستانێ بوو ھەر ل وی سالا ئەو نەخۆشەبە ب سەری مللەتی
 کورد ھاتی ل ۱۹۷۵ ئ و گەلەک ھەڤالیپ خەباتکەر ل ۱۹۷۶ ئ داخل بوون، ئەڤ
 ھەڤالە بیت داخلی کوردستانێ بووین، دناسیاری، ددیاری، پارتنە و ژ ئالی جەنابی
 بارزانی ڤە ھاتینە و ھەر ئیک وەکی شیانیپ خۆ ب دەوری خۆ وی رادبەت، ئەرکەکی
 پیرۆز، ئەرکەکی مەزن وی بچھ دئین، ئەوژی خزمەتا مللەتیبە، خزمەتا پارت و

شۆره شیبیه .

هه قالیت خه باتکهه: ههون پئی ناگادارین کو شۆره شا مه وا هاتییه وجودی ل ۲۶ گولانی ۱۹۷۶ی و هه تا ئی گافی شۆره شا مه رۆژ بۆ رۆژی وا پیشقه دجت و شۆره شا مه وا بهرفرا بووی و مه ئومیدا هه دوه خته کی گه له ک نیزیکیدا شۆره شا مه دی هیژ بهرفرا ب. لیره هه قالیت عه زیز تشته کی هه ی، من دقیت بۆ وه بیژم کو پارتی سیاسه ته کا نوو وا هه ی، په پره و پرۆگرامی خو هه یه، نه خشا خو هه یه، ئەم وه ک حزب دی شۆره شی بهرفراکین وه کی مه بقیت و گه له ک نه مایه چه کی باشتر دی بۆ مه ئیت، چه ک دی بۆ مه ئیت و مه جال دی بۆ وه هه بت، ب ریکا ریکه خراوین حزبی، لیژنن ناخوئی، ناخفتنا مه دی بۆ وه ئیت و ته وجیهات و ته علیما تیت پارتی دی بۆ وه ئین، ل وی ده می نه یه دووره چه کی بدهینه وه و ههون چه کی هه لگرن و بکه فنه دنا ئ ریزین شۆره شیدا. هه لگرتنا چه کی رامانه که مه زن دگه هینت، نه ئه وه دی تفه نگی هه لگری و وه کی به ری دی که فیه دوو برایی خو یان خزمه کی خو یا پسمامه کی خو. هه ره هه قاله کی بیته دنا ئ ریزین شۆره شیدا و بیته پیشمه رگه، ل ده ستپیکتی ئەم دی وی فیری رامانا هه لگرتنا تفه نگی که یین، چونکی هه لگرتنا تفه نگی نه به س ئه وه دی تلیا خو ل چه قماقا وی کیشی و به س، مه دقیت بزنان ده می ههون تفه نگی هه لگرن، بۆ به ره قانییا وه لاتنی خو و ملله تی خو هه لگرن. مه نه قیت شۆره شا مه وه کی به ری بت، مه نه قیت ئیکی بابی وی یا برایی وی... پیشمه رگه یه ئه وژی بیته پیشمه رگه، ئەف تشته مه نه قیت و ئەم دژی فی تشتینه. مه دقیت ئەو که سی بیته پیشمه رگه ژ با وه ریه کا موکوم، ژ ئیمانها پاقر بیته پیشمه رگه، نه بته پیشمه رگی بابی خو یان برایی خو، ئاغی خو، شیخی خو، سه رۆک ئوواجی خو... مه دقیت ژ ئیمانها پاقر بیته پیشمه رگه، بته پیشمه رگی کوردستانی، پیشمه رگی پارتی و بارزانی. به ری هه که ئیک پیشمه رگه با و ته گۆتبا یی تو پیشمه رگی کتی یی؟ دی گۆتبا ئەز پیشمه رگی فلان که سی مه، ئانکو خو د فرۆته وی که سی، ئەقه ژی تشته کی غه له ته، بی شاشه دده ره هه قا شۆره شا و حزبا دا.

براییت خه باتکهه: پارتا مه پارتها که دیموکراتییه، پارتها که پیشه نگه، که س نه شیت حاشا که ت و بیژت نه نوونه را ملله تی کورده و چوو خه بات نه کریه، بۆ هه موو دنیا یی

دیار بوو کو پارتييا مه ئەفه پتره ژ سيه ساللا سهرکردايه تيبيا ملله تى کورد دکهت و دهورى وى دهوره کى مهزن و ديار و بهرچاڤه و ملله تى کورد ژى باوه ريبى پى دئين، خالک ههيه من دڤيت بو وه رۆن و ئاشکرا کهم، ئەوژى ئەوه و ئەم گههشتينه وى باوه رى کو چوو شوڤهش و بزاف ل دنيايى ناگههه نارمانجا خو، ناگههه مرادا خو، ههکه نه ب سهرکردايه تيبيا پارته که پيشهنگ بت، گهلهک ئەزموون ل دنيايى ويد ههين، ل دنيايى گهلهک شوڤهش ويد چيبووين، لى ئەو شوڤهش سهرنه کهفتينه و نارمانجيتن خو بجه نه ئينايه، چونکى نه ب سهرکردايه تيبيا پارته کا رتيک و پتيک و پيشهنگ بووينه، ڤيجا ههر شوڤهشه کا ل دنيايى رابت چى ل کوردستانى يان نه ل کوردستانى، ئەگهه پارته کا خودان په پرهو پرۆگرام سهرکردايه تيبيا وى نه کهت نا گههته نارمانجيت خو، وهکى هوون دزانن پارتا مه پارته کا پيشهنگه، يا ناسياره ل ناڤ ملله تى کورد و ل جيهاننى کو پارته کا پيشکهفتيه، نوونه را ملله تى کورده، گهلهک خهبات کره، شههيد داينه، وا رابه رى و سهرکردايه تيبيا شوڤهشا مه دکهت و مه ئوميدا ب خودى هه د وهخته کى نيزيکدا دى سهرکه ڤين.

ئەو نه کسا ب سهرى مه هاتى، ئەو رۆژا رهشا ب سهر مه دا هاتى، بوچى هات؟ چاوا هات؟ برايت عهزىز، هه ڤاليت خهباتکهه: ليره من دڤيت پچه کى به حسى وى نه خوڤيى بکهه، بوچى ئەو نه خوڤييه هاته وجودى؟ دان و ستاندى دنابقهه را عيراقى و ئهيرانيدا هه بوون ههه ژ ١٩٧٤ئ هه تا کو نه کسى ١٩٧٥ئ، وهزيرين دهه رڤه: يى عيراقى و يى ئهيرانى ل ئەسته مبول، ل تورکيا دگههشتنه تيک و دان و ستاندى دکرن ب سهر په رشتييا ئه مريکا، عيراقى گهلهک (تنازلات) بو ئهيرانى کربوون ل ئه مريکا، سه دامى ئاڤا عه ره با دا شاهى ل ئه مريکا، عه ردئ عه ره بان دا شاهى ل ئه مريکا و ههه سى گزيرت مه زن که ناڤين وان (طنب الصغرى، طنب الکبرى، ابو موسى) ئەو ژى دانه شاهى ل ئه مريکا، پشتى هنگى شاهى و سه دامى ئيکو دوو ل جه زائير ديتن و ل سهر ڤان هه موو تشتا مۆرکرن و د ئەنجامدا ئەو کاره ساته ب سهرى ملله تى مه هات، گهلهک خاليت دى دوئ رتيکهه فتناميدا ويت ههين دگرنگن و ئەم باش پى دئاگادارين و رۆژناما مه يا خهبات گهلهک بابته وى ل سهر وه شاندين و هه له بهت ئەڤ رۆژناما ل سهر

شانه و پیکراویتی پارتنی دئینه دابهشکر ل ناخخۆ و دهرفه‌ی کوردستانی و زۆربه‌یا ملله‌تی کورد پی دزانن و پی دئاگادارن. پارتا مه ههر پارتا دیموکراتی کوردستانه و کهس نه شیت پارتا مه ژناف بیهت و فنی گافی ژ ههر وهخته‌کی ئەم ب هیتترین و شیانیت مه پترن و دهوره‌کی مه‌زن فنی گافی مه وئ هه‌ی نه‌خاسمه ل ئەوروپا.

براییت عه‌زیز، هه‌فالیته‌ خه‌باتکه‌ر: هوون پی دزانن کو شوژه‌شا مه وا به‌رفرابووی و مه‌گه‌له‌ک هه‌فال ویت هه‌ین و ئەم ئیکودوو دبیین، مه‌ره‌هیت خۆ وید به‌رداینه‌ بازپیت مه‌زن و هه‌تا ره‌هیت خۆ مه‌ وید به‌رداینه‌ زانکۆیین عیراقتی: موسل، سلیمانینی، به‌غدا و ب شپوه‌به‌کی مه‌زن و به‌رفره‌ه. دوژمن فنی جاری گه‌له‌ک وئ ژ شوژه‌شی دترست، هه‌کو تو به‌ری خۆ بده‌یه‌ دوژمنی و دوو‌فچۆنا کاریت وی بکه‌ی دئ بو ته‌ باش دیاربت تا چ پاده‌ی وئ دترست! ل هه‌موو چیا، ل کوردستانی، وئ ئەردی خودی دکۆلت و تانک و توپ و ئۆتۆمبیلته‌ خۆ وئ دکه‌ته‌ تیدا، ته‌ماشاکه‌ چیا‌یت کوردستانی، چوو چیا نین، چوو کۆپ نین، په‌بیه‌ک لی نه‌ی، ل هه‌موو جیا وئ ئەردی دکۆلت و په‌بیا ئا‌فا دکه‌ت، وئ ره‌بیا ب چیمه‌نتۆیین ئا‌فا دکه‌ت دا کو چه‌ک، خۆ چه‌کی گران ژێ خراب نه‌که‌ت، ئەفه‌ژی نیشانا هندیه‌ی کو دوژمن وئ دترست، ترسا وی ژ نه‌ چه‌که‌که‌ مه‌زنه‌، نه‌، پشته‌ی نه‌کسا ۱۹۷۵ی ده‌می پارتنی زقریه‌فه‌ و سه‌رکردایه‌تی پیک ئینای و جار‌ه‌کا دی که‌فتیه‌ د کۆرا خه‌باتیدا، دوژمن گه‌هسته‌ وئ باوه‌ری کو تشته‌کی گرنه‌گ، بی مه‌زن و دوه‌خته‌کی گه‌له‌ک نیزی‌کدا ژ قیبه‌لی پارتنی و سه‌رکردایه‌تییا شوژه‌شی و گه‌لی کورد دئ چیت و ئەو نکارت خۆل به‌ر بگرت.

براییت خه‌باتکه‌ر: په‌یوه‌ندیین مه‌ دگه‌ل پارتا، ب تایبه‌ت پارتین پیتشکه‌فتنخواز گه‌له‌ک د خۆشن و ژ فی ئالی فه‌ ئەم وه‌ پشت راست دکه‌ین، گه‌له‌ک پارتیت پیتشکه‌فتنخواز ل جیهانی مه‌ په‌یوه‌ندی وئ دگه‌ل گرتداین و ئەف په‌یوه‌ندییه‌ رۆژ بو رۆژی دئ خۆشتر و موکومتر لی ئین. بلا وه‌ باوه‌ری ژێ هه‌بت کو پارتنی فنی گافی ژ ههر وه‌خته‌کی ب هیت‌تره‌ و دوژمن پتر ژ ۱۹۷۴ی وئ دترست، هه‌رچه‌نده‌ هیشتا ئەم ب شپۆی مه‌فارزاینه‌ و سه‌نگه‌ر نینه‌، لی چونکی پارتنی فنی گافی پارتکه‌ پیتشه‌نگه‌ و په‌یره‌و پرۆگرامی خۆ هه‌یه‌ و سیاسه‌تا خۆ هه‌یه‌، ژ به‌ر هندی دوژمن وئ هه‌گه‌را خۆ دکه‌ت

و گه لهک وی دترست. دمایکا فی ناخفتنی داخوازا لیښورینی ژ وه دکهم کو هوون ل فی جیی نیزیك، دقان کاودانا دا نامادهبوون، ئەم هەر دی ههول دهین بهردهوام ئیکودوو ببینن، ب راستی شهرهفه کا مهزن بوو مه هوون دیتن، هیثیدارم سلافا بگههیننه هه موو هه فاللا، ل هه موو جیا، بی گومان بهردهوام دی وه بینن و هه ر تشته کی پیدقی دی وه پی ئاگادار کهین، فیجا هه تا وه خته کی دی و سوجه ته کا دی هه موو وه ختیت وه دشاد و بهختیارین و خودی دگهل وه بت.

پاشكو ژماره (٣)

كرستان يان نهان

پ.د.ك: ق.م

الاخ المناضل حسن المحترم

تحيه ثورية

عزيزي الاخ/ ارجو لكم دوام التقدم والنجاح مع اطيب تحياتي لكم بالموفقيه لخدمة كرد وكرستان ومبادئ حزبنا طليعة الثورة الكردستانية.

ايها الاخ/ في الآونة الاخيرة عقدت قيادة الحزب والثورة اجتماعاً موسعاً وأتخذت من خلال الاجتماع عدة قرارات منها تشكيل الوحدات الپيشمه رگه على طول وعرض كردستان العراق ابتداءً من الوحدة الصغرى الى الحاضرة الى الوحدة الكبرى حسب ترتيبات وتسلسلات وحدات عسكرية. هذا وهناك تطورات جديدة سيحدث قريباً لصالح الحزب والثورة وآفاقاً جديدة ورحبة امامنا ونحيطكم بأن هناك حملة عالمية ضد العدو المتمثل بالسلطة التكرتية على حساب الاكرا، وعليكم الالتزام التام بخط الحزب والثورة والسير على ضوئه. حاولوا بتطوير خليتكم وتعميق جذورها وعدم تغلغل العملاء في صفوفكم التنظيمية.

ملاحظة

ارجو ان تستلم الخلية من الاخ حاج موسى وابلاغه بذلك سبق وان تم تبليغه بصدد هذا الموضوع

تحياتنا الى كافة الرفاق

ودمتم للنضال

هذا والى الامام

اخوكم

محمود

١٩٧٨/١/٤

كورتاسه يام نرمانه

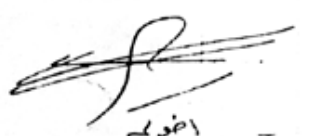
ب.ب.ب. لغز مه نيم
البحر المناظر حسه النشم

نعم نوري

* منظره البحر / اجودكم دوام النشم والنباح مع اطيافها لكم بالمنصفه
كده كود ووردكاسه وعباديه جنابا طليعه الثوره انور كاسه
ايضا البحر انما يكون الارضيه فقدت قياره الكذب والشوره اصناما
سوسه وانتم من غير انتم لانه كذا انتم تفكير الرصا
البشم ريم على طول وعرفا كور كاسه العرايه ابتداءهم الورد الورد
ايضا الكفيه لانا الورد الكبريه حب ترتيبات وتسيره وصيات
تكره . كذا وقلنا نظركم جريه سيري كذا لعل الكذب والثوره
وتناقا جريه ورعبنا ونظركم كذا صلاه منم عليه ضد العدو
المقتل بالسلام الكريهيه ما صلح الاكرار . وبقدم التزام التام
نظ الكذب والثوره والسر على صوته . علولا بتطور فتيتم وتكسيه
جنودها ومع تفنن العيون صفتهم التفتييه .

ملاحظات

ارجو انتم تستم اليه من الخ جاع مكة وابلغه بدين
سجه وامن تم تبينه بصدرها الموضي
تباتنا امانه الرضا
ورفعه للنقل
لنا امان الرضا

افضل
محمد
١٤١٤

پاشكو ژماره (٤)

كرستان يان نه مان
الحزب الديمقراطي الكردستاني
الاخ المناضل ابو محمود المحترم
تحيه ثورية

عزيزي الاخ/ ارجولكم النجاح والتقدم في خدمة كرد وكردستان ومبادئ حزبنا الطبيعي. هذا ونحيطكم علماً بأن هناك آفاقاً رحبة وتطورات عديدة ستحدث من خلال هذه الفترة بأذن الله تعالى، انشاء الله ستستمعون الى الصوت الحر المدون والمعبر عن قضية شعبنا وامتنا انه اعلمكم بأن الوضع جيد جداً وسيحدث كل شيء قريباً وعليكم الصبر والتحمل. الحزب مسيطر سيطرة تامة على السلطة في الخارج ويعون الله سيسيطر على السلطة العنصرية في الداخل. ارجو ابلاغ كافة الاخوان بهذه العبارات. حاول الاتصال ببقية الاخوان الذين لهم سمعة طيبة داخل القرية. حاول بتعميق جذور الخلية وتنظيمها واعتقد وانا جازم باعتقادي بأنك ستنجح بذلك.

«ملاحظة»

عليكم ارسال المعلومات كبيرة وصغيرة الى الاخ اسحاق قرية اطوشي ومنه تصل المعلومات الينا وتفضل المعلومات عن المخربين ومستلمي أسلحة العدو وتحركاتهم واتصالاتهم مع العناصر في المنطقة.

هذا ودمتم للنضال

والى الأمام

اخوكم

محمود

١٩٧٨/٣/١٨

پاشکو ژماره (ه)

کردستان یان نه مان

پ. د. ك

الرفیق المناضل / ح / المحترم

تحية رفاقية وثورية.....وبعد

عزيزي / يؤسفني جداً لعدم وجودكم في القرية حين توجهنا الى طرفكم هذا وقد التقيت مع الاخ حامل بريدنا هذا وتباحثنا معه واما بالنسبة الى مالية خليتكم والخطوط التابعة لكم مع التبرعات للعلم قد استلمنا من الاخ المذكور على الشكل التالي:

١- بدل اشتراكاتكم المتراكمة اعتباراً من شهر تموز ولغاية انتهاء كانون الاول والبالغ ٤.٥٠٠ دنانير ونصف الدينار

٩/ تسعة دنانير تبرع خليتكم للحزب والثورة

٣ / ثلاثة دنانير بدل اشتراكات كانيكا للحزب والثورة

٥ / خمسة دنانير تبرع خلية كانيكا للحزب والثورة

والبالغ ٢١.٥٠٠ والباقي بذمة خليتكم دينار واحد

«ملاحظة»

بموجب اوامر قيادة الحزب والثورة على كل خلية او منظمة ان تبرع للحزب على الاقل في السنة مرة واحدة او مرتان عليه استلمنا من خليتكم التبرع اسوة من الخلايا والمنظمات هذا وبالنسبة الى الوضع العام لسياستنا الداخلية والخارجية انه جيد جداً وستشهدون التطورات العظيمة من خلال المرحلة الراهنة وعند اللقاء سأشرح لكم بالتفاصيل مع اطيب تحياتي الى كافة الرفاق.
والى الامام تحت راية حزينا الطليعي

اخوكم سامان

١٩٧٨/١٢/٧

كوكباة بولم من مانه

ب د ل ه

الموضعي المناظر / ١٥١ / المزم

فمنه مناظره وتدريب

عززي ايوستة جدا لعنم وصوركم في القريب
 فيه توجيها لظنكم لظا وقد القيت مع ايج من يريدنا هذا
 وياحتمنا فمنا واما بالنسبة الى ما ليك فليتم واخطوط انما يصح
 لكم مع البرمات للعلم وقد استنما من ايج الما كبر على الشكر لاني
 ١ - بر اشته اجم الما لكص اعنا رآه شمر تومز ولغايت انشا
 في نوه الدول والبالغ - ص / هـ / هـ / دنا ندر وتصف الدنيا ر
 ٢ / شمة دنا ندر تبرع فديتم للزب والتوره
 ٣ / تلاته دنا ندر بده اشته اجات كائنا
 ٤ / شمة دنا ندر تبرع فديت كائنا للزب والتوره
 والبالغ - ١٥١ / هـ / هـ / هـ / دنا ندر وا هـ
 (مما عظم)

بوجهيا او امر قيادة الكزب والتوره اعطيتك على كل صديت او
 مقفه ام تتبع للزب على اقص في السه مرة واحدة او
 حرمانه عليه استنما فليتم ابع اسوة من ينرا واللفظا
 هذا بالنسبة الى الوقع العام لياستنا الراصليه والثاره
 انه فيه هدا وستشعوه التطدرات العقبه من صلال لمطره
 المراضته وعند اللتوت شج اجم بالتعاصير مع اصيب
 كبايتا افاضه الوفاه
 والكرام تتراية حيا لطيب
 صونم
 ساعا
 د ١٤٨٨

پاشکۆ ژماره (٦)

کوردستان یان نهمان

پ. د. ک

الی/الرفیق المناضل گارة

م/ استلام اشتراکات

تحمية ثورة

استلمت /١٥/ دیناراً من خلیتکم لشراء الارزاق للحزب والثورة وكذلك استلمت
/٢/ بدل الاشتراك لثلاثة اشهر كانون الثاني/شباط/ آذار عام ١٩٧٩ ولأجله وقعت
في ٣/٢٧

سامان

لقد درسيتم يوم زمانه
بهدوء له زمانه
١٥ / الموقعة المناصب عامه
٣ / شهرهم شهره
فه تدريه
استنت ١٥ / رينا آمنة فلتهم
لشراير الامم نورا والورد
وتدريه استنت ١٥ / به شهره
لشهرهم شهرهم
الثاني / شهرهم / شهرهم
ولأجلت وقتهم / شهرهم
حاجه

پاشکۆ (۷)

سجل التسلسل	اسمه	المحلة	صنعة الاب	اسم ولي الطالب	مسقط الرأس
١	٦١	هاشم الياس	باغذرة	فلاح	الياس
باغذرة					
جنسيته	تابعيته	دينه ومذهبه	تاريخ الولادة	تاريخ دخوله المدرسة	الصف الذي قبل فيه
كردى/عراقى	عراقى	يزيدى	١٩٤٥	١٩٥١/٩/١٦	الاول

تاريخ دخوله المدرسة: ١٩٥١/٩/١٦

الصف الثانى	درجات الصف الاول	
١٩٥٣/١٩٥٢	١٩٥٢/١٩٥١	
٦	٩	دين:
٥	١٠	عربية:
٦	١٠	الحساب:
٥	١٠	والصحة:
٨	٧	الاعمال اليدوية والرسم:
٧	٩	النشيد والرياضة:
٣٧	٥٥	المجموع:
ناجح الى الثالث	ناجح الى الثانى	

ئەلبوما وينا

شەھید مەحمود نىزىدى

شهید مه‌حمود نیتزدی

مه‌حمود مه‌حمود نیتزدی دگهل جه‌نایی سهرۆک مه‌سعوود بارزانی ل باعه‌دری
پشتی سهرهلدانا سالا ۱۹۹۱

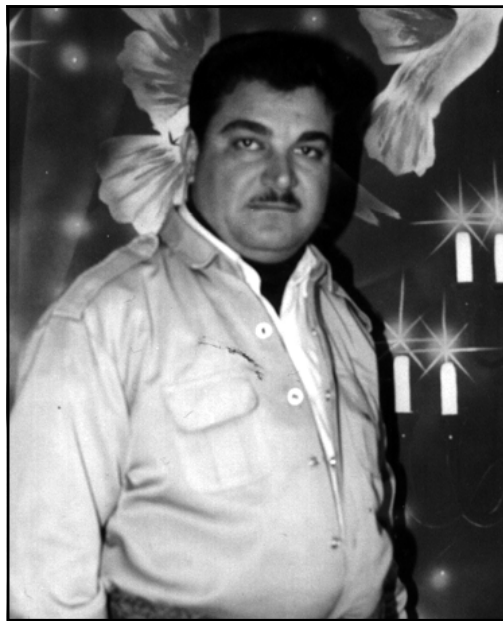
ژ راست بۆ چهپ:
جدههر نامق، کهریم شنگالی، مهحمود ئیزدی، زهعیم عهلی
۱۹۷۷ - بهرئ گارهی

یئ سیتی ژ تالین راستیفه مهحمود ئیزدییه ل سالا ۱۹۶۸ ئی ل باژئیری کووت

شهید مه‌حمود نئزدی دگمل خیزانا وی ل سالا ۱۹۷۵ی ل ئیرانی

مه‌سعوود مه‌حمود نئزدی

فؤاد مه‌حمود نيزدي

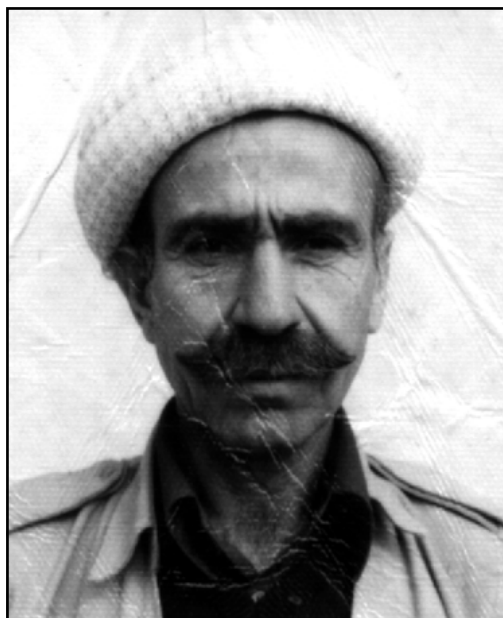
سه‌عيد مه‌حمود نيزدي

ژ راست بو چه پی برایتین مهحمود نیزی: سالم الیاس سلو، حسن الیاس سلو، سلیمان الیاس سلو، حسین الیاس سلو

رهشید سپینداری، پیشمه رگی دیرین کو نیک ژ باوه ریتکه رتین شهید مهحمود نیزی بوو

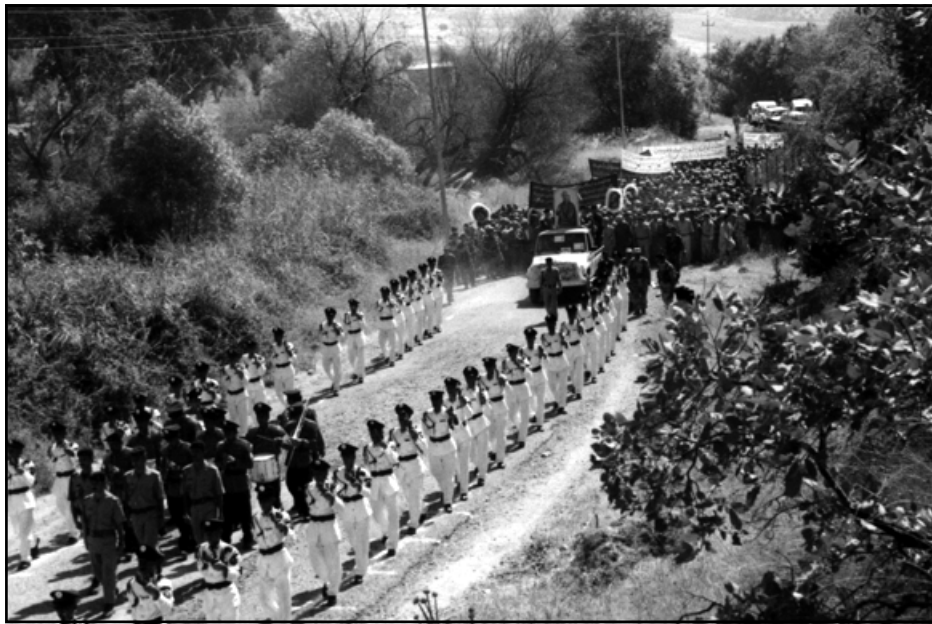
پیشمرگن دیرین سلو خدر حاجی

ژ راست بۆ چەپی: مەحمود ئیزدی، قادر حسەن عیدۆ، جەوھەر نامیق سالم، سەعید خودیدا عەلۆ

رئ و رهسپین فهگواستنا تهرمن شهید مهحمود نئزدی بۆ په‌رستگه‌ها پیرۆزا لالاش

رئ و رهسپین فهگواستنا تهرمن شهید مهحمود نئزدی بۆ په‌رستگه‌ها پیرۆزا لالاش

پری و رھسمین ڦه گواھاستنا تهرمی شهید مھحمود ٺیزدی بۆ پھرستگهھا پیرۆزا لالش

بدرهه ڦکه ران د سمیناره کیتدا ل دۆر شهید مھحمود ٺیزدی ل بنگه هتی لالش ل ۲۰۰۲ئی

قوتابخانا بناقی شهید مہمود نیزی ل باعہ درئ ساللا ۲۰۰۲ ہاتیہ ٲہ کرن

کورا شهید مہمود نیزی ل پرستگہ ہا لالش

- دیدار:

رؤژ و جهئ دیدارئ	کەسئ دیدار دگهل هاتییه کرن
۱۹ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، کەمپا ئەترووش	- ئاقدەل عەلی جەر جیس
۱۹ی کانوونا ئیکئی ۲۰۰۱، دھۆک	- ئەحمەد حەسەن عەبدولرەحمان بامەرنی
۱۹ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، کەمپا ئەترووش	- ئەحمەد محەمەد تەتۆ خالەتی
۱۶ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- ئەیوب خالد فەتاح ڕدینی
۳۰ی چریا دووی ۲۰۰۰، دھۆک	- ئیسماعیل حەسەن محەمەد
۱۶ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، ناوچا باعەدرئ	- ئیزدین خدر عەبدال
۴ی نیسانا ۲۰۰۱، دھۆک	- باعەدرئ
۲۶ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، ناوچا باعەدرئ	- بابئی نەشوانی/دەهار خدر عەبدال
۲۰ی ئیلۆنی ۲۰۰۱، کومەلگەها شاربا	- بەدەل خەلف قادر دەرویش بۆزانی
۹ی تەباخی ۲۰۰۲، دھۆک	- بەسۆ خەلۆ حسین
۱۹ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، گوندئ ئارماشئ	- بێریقان پتو ددا
۱۴ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- تاهر ئیبراھیم عەلی کتیرەبی
۱۱ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- تاهر محەمەد سالتح
۱۲ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- جاسم جاسم
۱۱ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- چنار حەجی مووسا
۲۳ی کانوونا ئیکئی ۲۰۰۰، دھۆک	- جەمال تەیب عەبدولرەحمان زاویتەبی
۶ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- جەمال سەلیم سەلیم خرابی
۸ی ئیلۆنی ۲۰۰۲، باعەدرئ	- حاجی ئۆسمان حاجی
۱۴ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- حسین ئۆسمان یوسف کانیا باسکی
۲۲ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- حسین ئەحمەد حسین
۲۴ی چریا دووی ۲۰۰۰، ناوچا باعەدرئ	- حسین لیاس سلۆ

۳ ی شواتی ۲۰۰۲، کۆمەلگەھا شاربا	- ھەجی ئیسماعیل ھەجی
۱۴ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- ھەجی ەلی حسین ئیکمالەبی
۲۶ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، ناوچا باعەدری	- خەشە مستۆ خوشی
۲۷ ی تەباخی ۲۰۰۱، تلخسفا مەزن	- خەلیل یوسف محەمەد کانی گولانی
۶ ی تیرمەھی ۲۰۰۱، کۆمەلگەھا شاربا	- دلۆقان قادر ئامیدی
۱۹ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، کەمپا ئەترووش	- رەشید ھەسەن حسین
۲۸ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دھۆک	- رەشید محەمەد تاهر سپینداری
۲۸ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دھۆک	- زەلیخا یونس تاهر
۲۸ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دھۆک	- سالیھ عەبدوللا محەمەد سپینداری
۲ ی گولانی ۲۰۰۱، دھۆک	- سلۆ خدر ھەجی
۳۱ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- سلیمان ھەسەن رەشۆ
۸ ی ئیلۆنی ۲۰۰۲، ناوچا باعەدری	- سلیمان مراد ھەسەن
۲۳ ی کانوونا ئیکتی ۲۰۰۰، دھۆک	- سەبری مستەفا سلیمان
۸ ی ئاداری ۲۰۰۱، دھۆک	- سەدیق زیتباری
۷ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- سەدیق محەمەد عەبدولقادر
۷ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- سەعید محەمەد عەبدولقادر ئەلوولی
۱۶ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- سەلیم مستەفا فەتاح ردینی
۴ ی ئیلۆنی ۲۰۰۱، دھۆک	- شوکری محەمەد تاهر
۲۲ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- شەھاب ئەحمەد خالد میرانی
۹ ی تەباخی ۲۰۰۲، کۆمەلگەھا شاربا	- شیخ عەلۆ خەلف
۱۱ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- عەبدولرەحمان ئیبراھیم شەخۆ
۱۱ ی کانوونا دووی ۲۰۰۰، دھۆک	- عەبدوللا ئیسماعیل محەمەد
۲۲ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- عەبدوللا سالیھ
۶ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- عەبدول مەجید سەلیم عومەر
۱۴ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دھۆک	- عەزیز ئیبراھیم ەلی کتیرەبی

۲۵ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک	- عەزیز وەیسى بانى
۲۱ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک	- عەلى حەمۆ ئىسماعىل چەمانى
۱۹ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک	- عىسا فەرخۆ محەمەد
۱۱ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک	- عىسا مووسا حەیدەر ئىمموونكى
۲۴ ی کانوونا ئىكى ۲۰۰۰، دهۆک	- د. فرمان سالىح نەرمۆ
۵ ی گولانى ۲۰۰۲، دهۆک	- فەرەج مېرزا خدر
۱۹ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، كەمپا ئەترووش	- ماریا عومەر مستەفا
۱۶ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک	- مریەم محەمەد قاسم
۱۴ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک	- مەجید ئىبراھیم عەلى كېترەبى
۷ یکانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک	- محەمەد ئىسماعىل محەمەد
۲۵ ی کانوونا دووی ۲۰۰۲، زاخۆ	- محەمەد خالد ئەحمەد بۆسەلى
۷ یکانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک	- محەمەد سەلیم محەمەد رەمەزان
۳۰ ی چریا دووی ۲۰۰۰، دهۆک	- محەمەد شىنۆ محەمەد ئەمین
۶ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک	- محەمەد عەلى عەبدوللا گابىركى
چەندین دیدار	- مەحمود مەحمود ئىزدى
۱۹ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، كەمپا ئەترووش	- مەستىخان سلىمان ئەحمەد
۱۹ ی کانوونا ئىكى ۲۰۰۰، دهۆک	- مېرزا یوسف ئۆسمان كانیا باسكى
۱۹ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، كەمپا ئەترووش	- ھاجەر عەلى وەیسى
۲۹ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک	- یاسین سەدیق شەرۆ دێرەشى
۲۳ ی کانوونا دووی ۲۰۰۱، دهۆک	- یونس حەسەن محەمەد سەلیم ئىمموونكى

* پەر تووکیڻ عەرەبی:

- جواد الملا:

- كردستان و الكرد وطن مقسم وامة بلا دولة، تقديم: د. جمال نبز (لندن: ۲۰۰۰).

- سامي شورش:

- كردستان و الاكراد الحركة القومية و الزعامة السياسية، ادريس بارزاني... نموذجاً، (اربييل: ۲۰۰۱).

- د. سعد ناجي جواد:

- العراق و المسألة الكردية ۱۹۵۸-۱۹۷۰، (لندن: ۱۹۹۰).

- عبدالكريم فندي:

- فصول من ثورة ايلول في كردستان العراق، (دهوك: ۱۹۹۵).

- عزيز حسن البارزاني:

- الحركة القومية الكوردية التحررية في كوردستان العراق ۱۹۳۹-۱۹۴۵، (أربيل: ۲۰۰۲).

- مسعود البارزاني:

- البارزاني و الحركة التحررية الكردية، الكرد و ثورة ۱۴ تموز ۱۹۵۸، (۱۴ تموز ۱۹۵۸-۱۱ ايلول ۱۹۶۱)، (كردستان: ۱۹۹۱).

- البارزاني و الحركة التحررية الكردية، ثورة ايلول ۱۹۶۱-۱۹۷۵، (اربييل: ۲۰۰۲)، الجزء الثالث.

* په پرتو وکړن کور دی:

- حسین باعه دري:

کانیا نه ښی، (دهوک: ۱۹۹۹).

- د. رزگار:

قهفتهک ژ سهرهاتیبین پیشمه رگاتی، (دهوک: ۲۰۰۰).

- د. عارف حیو:

نان و برین و بشکورین (هوزان)، (دهوک: ۱۹۹۵).

- قه چاغ:

بزاف و نارمانج، (ههولیر: ۲۰۰۰).

- مؤید طیب:

ستران و به فر و ناگر، (دهوک: ۱۹۹۲).

* قه کولین و کوتار:

- نه حمده قهره نی، مه حمود ئیزیدی کاریزماتیکا پیشمه رگتی کوردستان، گوڤارا مه تین، ژماره (۶۴)، دهوک، ۱۹۹۷.

- د. عبدالفتاح علی یحیی المراحل الاولي لثوره ۱۱ ایلول ۱۹۶۱ فی کوردستان العراق، مجله جامعه دهوک، العدد (۱)، المجلد الاول، آب ۱۹۹۸.

- مخلص خوشناو، ثوره ایلول.. ثوره شعب المستبل، مجله گولان العربی، العدد (۴۰)، ۲۵ ایلول ۱۹۹۹.

* روژنامه:

- روژنامه خه بات، ۲۶ گولانی ۱۹۹۳.

- ههفتیناما په ایمان، ۲۱ ته باخی ۱۹۹۶.

*** به لگه نامه:**

- نامه يهک ژ شههيد مه حموود ئيزدي بو خه باتکهر هسهن، ل ۱۹۷۸/۱/۴.
- نامه يهک ژ شههيد مه حموود ئيزدي بو خه باتکهر گاره، ۱۹۷۹/۴/۲۷.
- نامه يهک ژ شههيد مه حموود ئيزدي بو خه باتکهر بابج مه حموودي، ل ۱۹۷۸/۳/۱۸.
- نامه يهک ژ شههيد مه حموود ئيزدي بو خه باتکهر گاره، ل ۱۹۷۹/۳/۲۷.

سوپاسی

بیگومان کاره کی هۆسان، ئانکو به رهه فکرنا په ږتووکه کې ل دۆر ژبان و خه باتا پیشمه رگه یه کی چه له ننگ و نازا کو کاربیت شوونپه نجین خول سهر پروپه لپن میژووی چیکهت، بیی هاریکاری و یارمه تیدانا گه له ک کهس و لایه نا نه هاتییه نه نجامدانه، قیجا هه موو ئه و کهس و لایه نین دهستی هاریکاری ژ مه را درپژگری، گه رکه نه ئینه ژ بیرکرن و سوپاسییا وان بکه یین. ل پیشییه سوپاسییه کا گهرم ناراسته ی جه نابی ریزدار جه وه هر نامق سالم سکرتری مه کته با سیاسی یا پارتی دیموکراتی کوردستان دکه یین کو په یقه که پر به ها ل دۆر ژبان و خه باتا شه هیدی نه مر نقیسییه، ههروه سان سوپاسییا ریزدار حاکم نه مر که چو وه زیری هه ریمی دکه یین بو هاریکارییا وی دگه ل مه دا.

سوپاسییه کا تاییهت ناراسته ی بنه مالا شه هیدی و ب تاییهت کورپی وی مه حمودی دکه یین ژبه ر هاریکارییا وان یا بی سنور دگه ل مه دا ژبو نه نجامدانا قی پروژی.

ديسان سوپاسییا ریزداران: د. عه بدولفه تاح عه لی یه حیا بو تانی، د. نازم یونس زاوی، د. سوعاد حه سه ن جواد، د. محه مه د ساله ح زیباری دکه یین ژبو راسپارده و شیره تین وان بین گرنگ.

سوپاسییه کا گهرم ژی ناراسته ی مه حمود گه قه پرکی دکه یین کو هنده ک ده ست نقیسیین شه هیدی گه هاندینه مه یه.

ل داویع سوپاسییا هه موو وان کهس و لایه نا دکه یین ئه وین کو مه دیدار دگه لدا نه نجامداین و پیزانینین گرنگ و ب مفا ل دۆر ژبان و خه باتا شه هیدی نه مر مه حمود ئیزدی داینه مه.